

GUMRUK YONETMELIGI

BİRİNCİ KİTAP Genel Hükümler

BİRİNCİ KISIM Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; 4458 sayılı Gümrük Kanununun yönetmelikle düzenlenmesini öngördüğü konuları düzenlemek ve uygulamaya yön verecek hususlara açıklık getirmektir.

(2) Bu Yönetmelik, gümrük işlemlerine ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununa dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda tanımlanan deyimlere ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

a) ATA Karnesi: ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi ile Geçici İthalat Sözleşmesi çerçevesinde düzenlenen belgeyi,

b) Bilgisayar sistemi veya sistem: Gümrük idarelerinde gümrük işlemlerinin yürütüldüğü yerel veya geniş alan ağı ile birbirine bağlı entegre bilgisayar sistemini,

c) Dökme eşya: Levha, kangal, profil, kütük, fırkete, her türlü boru, rulo sac, pik gibi ambalajlı olarak sayılabilen veya ambalajlanmış eşya dışında kalan; maden cevheri, mineraller, hurda demir, kömür, hububat, hayvan yemi, küspe, çimento, klinker, ponza, suni gübre, mucur gibi ambalajlanmamış ve genellikle yükleme ve boşaltması mekanik vasıta ve tesis gerektiren her nevi gaz, sıvı ve katı maddeleri,

ç) Elektronik veri değişimi: Kabul görmüş mesaj standartlarına göre yapılandırılmış verilerin bir bilgisayar sistemi ile diğer bir bilgisayar sistemi arasında elektronik olarak aktarımını,

d) ¹(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

e) Grup ihracatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ihracat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

f) Grup imalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmayı,

g) Grup ithalatçısı: İdaresi ve murakabesi ve/veya sermayesi bakımından aralarında vasıtalı veya vasıtasız şirket ilişkisi bulunan aynı gruba ait imalatçı firmaların ithalat işlemlerini gerçekleştiren yine bu gruba ait olan dış ticaret veya pazarlama şirketini,

ğ) Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD): Ticari ve özel kullanıma mahsus kara taşıtları için ulusal ve uluslar arası kefil kuruluşlarca verilen teminat hükmünde olan belgeyi,

h) Gümrük işlemlerinin bitirilmesi: Eşyaya ait vergilerin ödenmesini veya kaldırılmasını veya teminata bağlanmasını veya beyannamenin iptal edilmesini veya eşyanın gümrüğe terk edilmesini veya imhasını veya müsadere edilmesini,

ı) Gümrüklü saha: Gümrük idaresinin denetim, kontrol, yetki ve sorumluluğunda bulunan; fiziki olarak etraftan ayrılmış veya böyle addedilen yerleri,

i) İdare amiri: Gümrük mevzuatı çerçevesindeki bir işlemin yerine getirildiği gümrük idaresinin en üst amirini,

j) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan eşya veya ürün: İhracı halinde bir geri ödeme veya benzeri ekonomik fayda sağlayan eşya veya ürünleri,

k) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünü: Herhangi bir işleme tabi

¹ **Bendin değişiklikten önceki hali:** “Ertelenmiş kontrol: Risk kriterlerine göre, belge kontrolü veya muayene yapılmadan teslim edilen eşyanın tesliminden sonra gümrük beyannamesi ile ticari belge ve verileri incelenerek gerektiğinde eşyanın muayenesinin imalathane, fabrika, özel depo, işyeri ve benzeri yerlerde yapılmasını,”

tutulmadan ihracı kaydıyla, ihraç edilmeden önce bir ihraç geri ödemesine eşdeğer bir ödeme konusu olan tarım ürünlerini,

l) Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,

m) Risk analizi: Tanımlanmış risklerin ne kadar sıklıkla ortaya çıkabileceğinin ve bunların sonuçlarının büyüklüğünün belirlenmesi için mevcut bilginin sistematik kullanımını,

n) Ticaret politikası önlemleri: Gözetim, korunma önlemleri, miktar kısıtlamaları ve ithalat veya ihracat yasaklamaları gibi eşyanın ithal ve ihracı ile ilgili hükümlerle belirlenmiş tarife dışı önlemleri,

o) Türkiye Gümrük Bölgesi veya Gümrük Bölgesi: Türkiye Cumhuriyeti topraklarını, karasularını, iç sularını ve hava sahasını kapsayan Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesini,

ö) Veri işleme tekniği: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununa uygun olarak elektronik imza içeren elektronik veri değişimi standart mesajlarının gümrük idareleri ile değişimini ve/veya gümrük işlemlerinin tamamlanması için gerekli bilgilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine girilmesini,

p) Yolcu: Ticaret, memuriyet, tahsil, ziyaret, tedavi veya turizm gibi herhangi bir amaçla kısa veya uzun bir süre kalmak üzere, yabancı bir ülkeden kara, demiryolu, deniz veya hava yollarından biriyle Türkiye Gümrük Bölgesine gelen yabancı bir ülkede oturan Türkler ile yabancılar ve herhangi bir amaç ile gittikleri yabancı ülkeden kesin veya geçici olarak dönen, Türkiye’de oturan Türkler ve yabancılar ile Türkiye’den aynı amaçlarla ve aynı yollarla yabancı bir ülkeye giden benzeri Türk ve yabancıları, ifade eder.

İKİNCİ KISIM **Kişilerin Hak ve Yükümlülüklerine İlişkin** **Çeşitli Hükümler**

BİRİNCİ BÖLÜM **Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü**

Genel hükümler

MADDE 4 – (1) Gümrük mevzuatının diğer şekillerde tanıdığı basitleştirilmiş uygulamalardan yararlanmasına engel olmamak kaydıyla, Müsteşarlıkça yetkilendirilecek gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince, yükümlünün başvurusu üzerine ve Kanunun 5/A maddesine uygun olarak;

a) Gümrük mevzuatının öngördüğü basitleştirilmiş uygulamalardan yararlanmak isteyen ve 9, 10 ve 11 inci maddelerde belirtilen koşulları sağlayan yükümlülere yönelik olarak yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası/basitleştirilmiş uygulamalar,

b) Türkiye Gümrük Bölgesine eşya giriş ve çıkışı sırasında yapılan emniyet ve güvenlik kontrollerine ilişkin kolaylaştırmalardan yararlanmak isteyen ve 9 ila 12 nci maddelerde sayılan koşulları sağlayan yükümlülere yönelik yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası/emniyet ve güvenlik,

c) (a) bendinde belirtilen basitleştirilmiş uygulamalardan ve (b) bendinde belirtilen kolaylaştırmalardan yararlanmak isteyen ve 9 ila 12 nci maddelerde yer alan koşulları sağlayan yükümlülere yönelik olarak yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası/basitleştirilmiş uygulamalar-emniyet ve güvenlik, düzenlenebilir.

Sertifika verilmesi

MADDE 5 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ya da (c) bendinde belirtilen bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi tarafından bu Yönetmeliğin basitleştirilmiş usul ve uygulamalarına ilişkin maddelerinde belirtilen yetkilerden biri ya da daha fazlası için başvurulması halinde, yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası verilmesi sırasında incelenmiş olan koşullar tekrar incelenmez.

(2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) ya da (c) bendinde belirtilen bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibince giriş özet beyanı verildiğinde, gümrük idaresi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine varışından önce, emniyet ve güvenlik

açısından yapılan risk analizi sonucunda, sevkiyatın ayrıntılı fiziki kontrol için seçilmesi durumunda durumu yetkilendirilmiş yükümlüye bildirir. Bu bildirim, kontrolün gerçekleştirilmesini tehlikeye düşürecek olması halinde yapılmaz. Bununla birlikte, gümrük idarelerince eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinden önce sevkiyatın fiziki kontrol için seçildiğine dair yetkilendirilmiş yükümlü bilgilendirilmemiş olsa bile gerek görüldüğü durumlarda fiziki kontrol yapılabilir. Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkış yapacak eşya söz konusu olduğunda da bu fıkranın birinci ve ikinci cümlelerindeki hükümler duruma göre uyarlanarak uygulanır.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) ya da (c) bendinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi ithalatçı ve ihracatçılar tarafından azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan giriş veya çıkış özet beyanı verilebilir. 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) veya (c) bendinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi olan ve aynı bentlerde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri hesabına ithalat veya ihracatla ilgili işlemleri yürüten gümrük müşavirleri ile nakliyeciler kuruluşlar veya kara, deniz ve hava yolu işletmeleri de azaltılmış zorunlu bilgilerden oluşan giriş veya çıkış özet beyanı verebilirler.

(4) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahipleri diğer yükümlülere göre daha az muayene ve belge kontrolüne tabi tutulur. Gümrük idarelerinin belirli riskleri ya da ilgili mevzuatta yer alan kontrol yükümlülüklerini dikkate alarak aksi yönde işlem yapmaları mümkündür. Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından verilen giriş veya çıkış özet beyanı ya da gümrük beyannamesi kapsamındaki sevkiyat risk analizi sonucunda ayrıntılı gümrük kontrolü için seçildiğinde, gümrük idaresi söz konusu kontrolü öncelikli olarak yapar. Yetkilendirilmiş yükümlünün talebi halinde, ilgili gümrük idaresinin onayı ile bu kontroller söz konusu gümrük idaresinin bulunduğu yerden başka bir yerde de yapılabilir.

(5) Bir ila dördüncü fıkralar kapsamı uygulamalardan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası numarasına istinaden yararlanılır.

Başvuru

MADDE 6 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu içeriği Müsteşarlıkça belirlenecek başvuru formu kullanılarak elektronik ortamda yapılır.

(2) Yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne, başvurunun, zorunlu bütün bilgileri içermediğinin tespit edilmesi halinde, teslim alındığı tarihten itibaren otuz gün içinde, gerekçesi de belirtilerek yükümlüden eksikliklerin giderilmesi istenir. 14 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen süreler yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünün başvuruyu kabul etmek için gerekli bütün bilgileri teslim aldığı tarihten itibaren işlemeye başlar. Başmüdürlükçe, başvurunun kabul edildiği ve sürenin işlemeye başladığı tarih yükümlüye bildirilir.

Başvuru yeri

MADDE 7 – (1) Başvuru, ticaret siciline kayıtlı olunan il esas alınarak Müsteşarlıkça yetkili kılınacak gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yapılır.

(2) Birinci fıkraya göre başvurunun yapıldığı gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünün yetki alanı dışında bir ilde gümrük antrepo veya depolama tesisi ya da başka tesisleri bulunmakta ise, başvuru sahibince, söz konusu antrepo ve tesislerde de aranan koşulların varlığının başvurunun yapıldığı gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne incelenmesine yardımcı olmak üzere bu bilgiye içeriği Müsteşarlıkça oluşturulacak başvuru formunun ilgili kutusunda yer verilir.

(3) İkinci fıkrada belirtilen durumlarda 21 inci maddede belirtilen şekilde bilgi paylaşımında bulunulur.

(4) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası verilmesi için gerekli koşulların karşılandığını kanıtlayan bilgilerin, başvurunun yapıldığı yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne gerek duyulduğunda kullanımına açılmasını sağlamak üzere başvuru sahibince, işletmesinde kolayca ulaşılabilen ve temas kurulabilen merkezi bir birim belirlenir ya da yetkili bir personel görevlendirilir.

(5) Başvuru sahiplerince, gerekli olan bilgiler, başvurunun yapıldığı yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne elektronik yollarla sunulur.

Başvurunun kabul edilmeyeceği haller

MADDE 8 – (1) Başvuru,

- a) 6 ve 7 nci maddelere uygun değilse,
- b) Başvuru sahibinin gerçek kişi olması halinde bu kişi; tüzel kişi olması halinde ise yönetim kurulu üyeleri ekonomik faaliyeti ile bağlantılı olarak 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlardan dolayı hüküm giymiş ya da başvuru sırasında hakkında iflas işlemleri başlatılmış ise,
- c) Başvuru sahibinin gümrük işlemlerindeki yasal temsilcisi gümrük mevzuatının ihlaline ilişkin ve yasal temsilcilik faaliyetiyle bağlantılı olarak kapsamı ve niteliği Müsteşarlıkça belirlenecek suçlardan dolayı hüküm giymiş ise,
- ç) Başvuru sahibine, başvurunun yapıldığı tarihten geriye dönük beş yıl içinde Kanunda öngörülen geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası verilerek kesinleşmiş ise,
- d) 20 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının iptalinden sonra üç yıl geçmeden yapılmışsa, kabul edilmez.

Güvenilirlik koşulu

MADDE 9 – (1) Başvurunun yapıldığı tarihten önceki son üç yıl içinde,

- a) Başvuru sahibi,
 - b) Başvuru sahibi kişinin idaresi ya da sermayesi üzerinde kontrolü bulunan kişiler,
 - c) Varsa, başvuru sahibi kişinin gümrük işlerini yürüten doğrudan ya da dolaylı temsilcisi, tarafından kapsamı ve niteliği Müsteşarlıkça belirlenecek ciddi ya da mükerrer olarak gümrük mevzuatı ihlali yapılmamış olması gerekir.
- (2) Birinci fıkrada belirtilen koşulun değerlendirilmesinde, aynı fıkrada yer alan kişilerin gümrük işlemleri sayısı ve büyüklüğü esas alınarak Müsteşarlıkça belirlenecek oranlar dikkate alınır.
- (3) Başvuru sahibi kişi faaliyete geçeli henüz üç yıl olmamışsa, gümrük mevzuatına uyma koşulunun sağlanıp sağlanmadığı yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince mevcut bilgi ve kayıtlara göre değerlendirilir.

Ticari kayıtların güvenilirliği ve izlenebilir olması koşulu

MADDE 10 – (1) Başvuru sahibi kişilerce, gümrük kontrollerinin doğru biçimde yapılabilmesine imkan veren ticari kayıtları ile varsa taşımaya ilişkin kayıtlarının aşağıdaki koşulları taşıyacak şekilde düzgün ve yeterli bir sistem çerçevesinde tutulması gerekir.

- a) Genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun ve sonradan kontrolü kolaylaştıracak bir muhasebe sistemi,
 - b) Gümrük ve varsa taşımaya ilişkin kayıtlarına gümrük idaresinin fiziki veya elektronik olarak erişebilmesi,
 - c) Türk menşeli olan ve olmayan eşya ayrımını gözeten bir lojistik sistemi,
 - ç) İşletmenin türü ve büyüklüğü ile orantılı, eşya akışının idaresi için uygun, yasadışı ve usulsüz işlemlerin tespitine imkan veren iç kontrolü içeren bir idari organizasyon yapısı,
 - d) Tarım ürünleri ticareti ya da ticaret politikası önlemlerine ilişkin lisans ve izinlerle yeterli derecede ilgilenilmesini sağlayacak uygun bir iş planlaması,
 - e) İşletmenin bilgi ve kayıtlarının arşivlenmesi ve bilgi kaybının önlenmesine yönelik yeterli ve uygun bir iş planlaması,
 - f) Kayıt tutma sistemine uyma konusunda zorluklar ortaya çıktığında gümrük idaresinin bilgilendirilmesi gerektiği konusunda çalışanların bilinçlendirilmesi ve bu bildirimleri yapacak uygun kişilerin belirlenmesi,
 - g) Başvuru sahibinin bilgisayar sistemini yetkisiz girişlerden korumaya ve verilerini güvenceye almaya yönelik uygun bilişim teknolojisi güvenlik önlemleri.
- (2) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası talep eden başvuru sahipleri için birinci fıkranın (c) bendinde

belirtilen koşul aranmaz.

Mali yeterlilik koşulu

MADDE 11 – (1) Kanununun 5/A maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen koşulun karşılanması için, başvuru sahibinin son üç yıl için mali açıdan yeterliliğine ilişkin olumlu rapor aranır. Bu maddenin uygulamasında, mali yeterlilik, başvuru sahibinin iştigal ettiği iş alanının özellikleri de göz önüne alındığında, taahhütlerini karşılamaya yeterli iyi bir mali durumda bulunmasını ifade eder.

(2) Başvuru sahibi kişi faaliyete geçeli henüz üç yıl olmamışsa, mali yeterliliği mevcut bilgi ve kayıtlara göre değerlendirilir.

Emniyet ve güvenlik standardı koşulu

MADDE 12 – (1) Başvuru sahibinin uygun emniyet ve güvenlik standartlarına sahip bulunduğunun kabul edilmesi için,

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası kapsamındaki faaliyetlerle ilgili olarak kullanılacak binaların izinsiz giriş ve sızmaları önleyecek nitelikte inşa edilmiş olması,

b) Yükleme yerlerine, sevkiyat sahalarına ve kargo bölümlerine yetkisiz girişleri önlemek üzere uygun erişim kontrol tedbirlerinin alınmış olması,

c) Eşyayla ilgili önlemler kapsamında, herhangi bir eşyanın değiştirilmesini, kaybını veya yabancı eşya eklenmesini ve kargo birimlerine yabancı kişilerin giriş ve müdahalesini önleyecek tedbirlerin alınmış olması,

ç) Yasaklama ve kısıtlamalara tabi eşya söz konusu ise, bunlara ilişkin ithalat ve/veya ihracat lisanslarıyla ilgili işlemleri takip edecek ve bu kapsamdaki eşyayı diğer eşyadan ayıracak bir iş akışının oluşturulmuş olması,

d) Uluslararası arz zincirinin güvenilirliğinden emin olunmasını sağlamak amacıyla, başvuru sahibinin iş yaptığı kişi ve firmaların kimliklerinin açıkça tespitine yönelik tedbirlerin alınmış olması,

e) Başvuru sahibi kişinin, mevzuatın izin verdiği ölçüde, güvenlik açısından hassas pozisyonlarda görev yapacak çalışanları hakkında işe başlama öncesi ve sonrasında periyodik olarak güvenlik araştırması yapıyor olması,

f) Başvuru sahibi tarafından ilgili personelinin güvenlik bilinçlendirme eğitim programlarına aktif olarak katılımının temin edilmesi,

koşullarının sağlanması gerekir.

Başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 13 – (1) Başvuru yapılan yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası verilebilmesi için 9 ila 12 nci maddelerde aranan koşulların karşılanıp karşılanmadığını inceler. 12 nci maddede sayılan koşulların incelenmesi başvuru sahibinin gümrükle ilgili faaliyetlerinin yürütüldüğü tüm tesis ve birimlere ilişkin olarak yapılır. Söz konusu inceleme ve sonuçları yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne belgelendirilir. İncelemeye konu çok fazla sayıda yerin bulunması yüzünden yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenleme süresi içinde tüm ilişkili yerlerin incelenmesi mümkün değil ise, yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü başvuru sahibinin tüm tesis ve birimlerinde ortak güvenlik standartları uyguladığı konusunda herhangi bir kuşku duymamak şartıyla bütünü temsil eden bir kısmını incelemekle yetinebilir.

(2) Başvuru yapılan yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü 10, 11 ve 12 nci maddelerde belirtilen koşullar için bu hususlarda bilgi ve tespitler içeren bilirkişi raporlarını kabul edebilir. Bilirkişinin başvuru sahibi ile bağlantısının bulunmaması şarttır. Düzenlenecek raporların şekli ve içeriği ile bilirkişi olabilecek kişi ve kuruluşları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının düzenlenmesi

MADDE 14 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını verecek olan yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne başvurunun değerlendirilmesi sonucunda şekli ve içeriği Müsteşarlıkça belirlenecek örneğe uygun sertifika düzenlenir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası, başvurunun 6 ncı maddeye uygun olarak teslim alındığı günden başlayarak doksan gün içinde düzenlenir. İlgili gümrük idaresinin bu süre içerisinde belgeyi düzenleyememesi halinde bu süre otuz gün

uzatılabilir. Bu durumda, yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü doksan günlük sürenin dolmasından önce başvuru sahibini gerekçeli olarak bilgilendirir.

(3) Koşulların değerlendirilmesi sırasında, başvuru sahibinin, koşulları karşılamak amacıyla gerekli düzenlemeleri yapması ve yetkili başmüdürlüğü bilgilendirmesi halinde ikinci fıkrada belirtilen doksan günlük süre uzatılabilir.

(4) Başvurunun değerlendirilmesi sonucunda başvurunun reddini gerektiren tespitlere ulaşılması durumunda, sertifikayı düzenleyecek yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne red işleminden önce bu tespitler başvuru sahibine bildirilerek otuz günlük bir süre içinde cevap verme imkanı tanınır. Bu durumda, ikinci fıkrada belirtilen doksan günlük süre buna uygun olarak kesilir.

(5) Başvurunun reddi gümrük mevzuatı uyarınca verilmiş olan mevcut diğer yetkilerin iptali sonucunu doğurmaz. Ancak, başvurunun reddine neden olan tespit aynı zamanda başvuru sahibinin gümrük mevzuatı uyarınca verilmiş mevcut diğer yetkilerinin yararlanma koşullarını ortadan kaldırıyor, ilgili mevzuat uyarınca işlem yapılır.

(6) Başvuru reddedilirse, yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne başvuru sahibine bu maddede belirtilen süreler içerisinde gerekçeli olarak red kararı bildirilir.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının kullanılması

MADDE 15 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlendiği tarihten sonraki ilk iş gününde geçerli hale gelir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının geçerlilik süresi sınırsızdır.

(3) Sertifikayı düzenleyen yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yetkilendirilmiş yükümlünün koşulları taşıyıp taşımadığı sürekli olarak izlenir.

(4) a) İlgili mevzuatta sertifikanın geçerliliğini etkileyecek değişiklikler olması,

b) Yetkilendirilmiş yükümlünün söz konusu koşulları artık karşılamadığına dair geçerli bilgi ve göstergeler olması,

Durumlarında sertifikayı düzenleyen yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yetkilendirilmiş yükümlü olma koşulları yeniden değerlendirilir.

(5) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının faaliyete geçeli üç yıl olmamış bir kişiye verilmiş olması halinde ilk bir yıl içinde faaliyetleri ve koşulları taşıyıp taşımadığı sertifikayı veren yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yakından takip edilir. 13 üncü maddenin ikinci fıkrası hükümleri bu maddenin uygulanmasında da dikkate alınır.

Yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün askıya alınması

MADDE 16 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü statüsü, bu statüyü tanıyan yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü tarafından,

a) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası için aranan koşulların artık karşılanmadığının tespit edilmesi,

b) Yetkilendirilmiş yükümlü hakkında 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlardan dolayı adli kovuşturmayı gerektiren bir fiil nedeniyle soruşturmaya başlanılmış olması,

durumlarında askıya alınır.

(2) Bir karar alınmadan önce, yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne ilgili yetkilendirilmiş yükümlüye elindeki bulgular bildirilir. İlgili yetkilendirilmiş yükümlü bildirim tarihinden itibaren otuz gün içinde durumu düzeltmek ve/veya görüşlerini açıklamak hakkına sahiptir. Ancak, kamunun emniyet ve güvenliğine, kamu sağlığına veya çevreye karşı tehdidin niteliği ya da seviyesi itibarıyla gerek görüldüğünde askıya alma derhal uygulanır.

(3) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının sahibi birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen durumu ikinci fıkrada belirtilen otuz günlük süre içinde düzeltmezse yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü yükümlünün durumu düzeltmek üzere gerekli önlemleri almasına imkan vermek üzere ilgili yükümlüye Yetkilendirilmiş Yükümlü statüsünün otuz gün için askıya alındığını bildirir.

(4) İlgili yükümlü otuz günlük süre içinde durumu düzeltmez fakat askıya alma süresinin uzatılması halinde koşulların karşılanabileceğine dair inandırıcı delil gösterebilirse, sertifikayı veren gümrük ve muhafaza başmüdürlüğü yetkilendirilmiş yükümlü statüsünü otuz gün daha askıya alabilir.

(5) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi hakkında birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen bir fiil işlendiğine ilişkin soruşturma açılmış olması halinde soruşturma lehine sonuçlanıncaya kadar; soruşturma sonucunda suç duyurusunda bulunulması durumunda ise adli süreç lehine sonuçlanıncaya kadar yetkilendirilmiş yükümlü statüsü askıya alınır. Bu husus sertifika sahibine bildirilir.

Askıya almanın sonuçları

MADDE 17 – (1) Askıya alma, askıya alma işleminden önce başlamış ve henüz tamamlanmamış gümrük işlemlerini etkilemez.

(2) Askıya alma, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası ile bağlantılı olmaksızın tanınmış olan yetkileri, askıya alma gerekçeleri bu yetkiler için de geçerli olmadıkça, etkilemez.

(3) Askıya alma, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına istinaden tanınan ve koşulları halen karşılanmaya devam eden basitleştirilmiş usul ve uygulamalara ilişkin yetkileri etkilemez.

(4) Adına 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenen kişinin 12 nci maddede sayılan koşulları artık karşılayamaması durumunda, yetkilendirilmiş yükümlü statüsü kısmi olarak askıya alınır ve talep edilmesi halinde 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen yeni bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenir.

Askıya almanın sonlandırılması

MADDE 18 – (1) Statüsü askıya alınan yetkilendirilmiş yükümlü tarafından karşılanması zorunlu olan koşulların uygun tedbirler alınmak suretiyle yerine getirilmesi durumunda, sertifikayı veren gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce askıya alma işlemi sonlandırılır ve yükümlüye bilgi verilir. Askıya alma 16 ncı maddenin üçüncü veya dördüncü fıkrasında konulmuş olan zamanın dolmasından önce sonlandırılabilir. Askıya alma işleminin sonlandırılmasını müteakip, 17 nci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce askıya alınmış olan sertifikaya yeniden geçerlilik tanınır ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre düzenlenmiş yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası iptal edilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen yükümlü 16 ncı maddenin üçüncü veya dördüncü fıkrasında belirtilen askıya alma süresi içinde gerekli önlemleri alamazsa, ilgili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası iptal edilir. 17 nci maddenin dördüncü fıkrasında belirtilen durumda, orijinal sertifika iptal edilerek yalnızca 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen yeni yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası geçerli olur.

Askıya almanın yetkilendirilmiş yükümlü tarafından talep edilmesi

MADDE 19 – (1) Bir yetkilendirilmiş yükümlünün 4 üncü maddedeki koşullardan herhangi birini geçici olarak karşılayamaması durumunda, yetkilendirilmiş yükümlü tarafından statüsünün askıya alınması talep edilebilir. Bu durumda, yetkilendirilmiş yükümlü tarafından söz konusu koşulların tekrar karşılanabileceği tarih de belirtilerek, sertifikayı düzenleyen yetkili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bildirimde bulunulur. Alınacak önlemler de süresiyle birlikte bildirilir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından bildiriminde belirtilen süre içinde durumunun düzeltilmemesi halinde, geçerli nedenler sunulması kaydıyla sertifikayı veren gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce makul bir süre uzatımı yapılabilir. Diğer bütün durumlarda, yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası iptal edilir.

(3) Askıya alma süresi içinde zorunlu tedbirler alınmazsa 20 nci madde hükümleri uygulanır.

Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının iptali

MADDE 20 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası, düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce aşağıdaki durumlarda iptal edilir.

a) Yetkilendirilmiş yükümlü, 18 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen önlemleri almazsa,

b) Yetkilendirilmiş yükümlünün 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a)

bindinde belirtilen suçlardan hüküm giydiğine ilişkin kesinleşmiş yargı kararı verilmiş ise,

c) 19 uncu maddede belirtilen askıya alma süresi içinde yetkilendirilmiş yükümlü gerekli önlemleri almazsa,

ç) Yetkilendirilmiş yükümlünün talebi üzerine.

(2) İptal, bildirildiği günü takip eden günden itibaren yürürlüğe girer.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası söz konusu olduğu hallerde ilgili yükümlü sadece 12 nci maddedeki koşulları karşılayamaz ise, sertifika, düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne iptal edilir ve 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen yeni bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası düzenlenir.

(4) Birinci fıkranın (c) ve (ç) bentlerinde belirtilenler dışındaki iptal durumlarında, yükümlü, iptal tarihinden itibaren üç yıl süre ile yeni bir yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası başvurusu yapamaz.

Bilgi değişimi, elektronik bilgi ve haberleşme sistemi

MADDE 21 – (1) Yetkilendirilmiş yükümlü tarafından, sertifika düzenlendikten sonra ortaya çıkan ve sertifikanın içeriği ya da geçerliliğini etkileyebilecek durumlar, düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bildirilir.

(2) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına istinaden bir yetkilendirilmiş yükümlüye tanınmış olan basitleştirilmiş usul ve uygulamalarından yararlanma yetkilerinden birisinin bir gümrük idaresince iptal edilmesi durumunda, durum derhal yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasını düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bildirilir.

(3) Gümrük idareleri arasındaki haberleşme ve bilgi alışverişinde ve yükümlüleri bilgilendirmede, Müsteşarlıkça oluşturulacak bir elektronik bilgi ve haberleşme sistemi kullanılabilir. Böyle bir bilgi ve haberleşme sistemi oluşturulduğunda yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasının verilmesi, değiştirilmesi, askıya alınması ve iptali işlemlerinin diğer gümrük idarelerine bildirilmesi bu sistem üzerinden yapılır.

(4) Gümrük idareleri, birinci fıkrada belirtilen sistemi kullanarak, aşağıdaki bilgilerin muhafazası ve erişimini sağlar.

a) Elektronik ortamda sunulan başvurular,

b) Yetkilendirilmiş yükümlü sertifikaları ve varsa değişiklikleri, yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün iptal ve askıya alınmaları,

c) İlgili diğer bütün bilgiler.

(5) Düzenleyen gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne sertifikanın verilmesi, değiştirilmesi, iptali veya yetkilendirilmiş yükümlü statüsünün askıya alınması işlemleri risk analizi ile ilgili birime bildirilir.

(6) Yetkilendirilmiş yükümlülerin listesi, ilgili yetkilendirilmiş yükümlünün önceden muvafakati alınarak internet yoluyla kamuya açılabilir ve sürekli güncellenir.

İKİNCİ BÖLÜM

Onaylanmış Kişi Statüsü

Onaylanmış kişi statüsü verilebilecek kişiler

MADDE 22 – (1) Gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden yararlanmak üzere 23 ve 24 üncü maddelerde belirlenmiş koşulları sağlayan, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik gerçek ve tüzel kişilere talep etmeleri halinde A, B veya C sınıfı onaylanmış kişi statüsü verilir.

(2) Resmî daireler, sermayesinin tamamı devlete ait olan iktisadi devlet teşekkülleri ve kamu iktisadi kuruluşları ile sermayesinin tamamı bir iktisadi devlet teşekkülüne veya kamu iktisadi kuruluşuna ait müesseselerce onaylanmış kişi statüsü talep edilmesi durumunda 23 ve 24 üncü maddelerde belirtilen genel ve özel koşullar aranmaz.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken genel koşullar

MADDE 23 – (1) Onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerce,

a) Yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının; devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, zimmet, irtikâp, rüşvet, güveni kötüye kullanma (emniyeti suistimal), hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli (dolanlı) iflas, yalan tanıklık (yalan yere şahadet), suç uydurma (suç tasnii) ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa; vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 213 sayılı Vergi Usul Kanununa; mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanunu ile 1567 sayılı Türk Parası Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten ceza veya mahkumiyet kararı bulunmaması,

b) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, beşten fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde birini aşmaması,

c) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle, haklarında Kanunun 234 ila 238 inci maddeleri uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının yetmiş beş katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı sayısı ve yine aynı tutardaki usulsüzlük cezasının ikiyüzelli katını aşan 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci maddesi ve 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi uyarınca düzenlenmiş ceza kararı sayısı toplamlarının, ikiden fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının binde üçünü aşmaması,

ç) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, her bir dönem içerisinde gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında ²Kanunun 239 uncu maddesi uyarınca Kanunun 241 inci maddesinin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasının üç katını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı ile Kanunun 241 inci maddesi uyarınca aynı maddenin birinci fıkrasında öngörülen usulsüzlük cezasını aşan tutarda düzenlenmiş ceza kararı toplam sayısının, ondan fazla olmak koşuluyla, her bir dönemde işlem gören ithalat ve ihracata ilişkin gümrük beyannamesi toplam sayısının yüzde ikisini aşmaması,

d) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu bulunmaması,

e) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması,

f) İlgili mevzuat uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu bulunmaması,

g) İhracatçılar için, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre, Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince ilgili mevzuatı çerçevesinde performans ve güvenilirliğinin onaylanmış olması,

ğ) Dış ticaret sermaye şirketleri, grup ihracatçıları, grup ithalatçıları, Ar-Ge merkezi belgesine sahip kişiler ile bakım onarım faaliyeti yürüten ticari hava taşımacılığı şirketleri hariç imalatçı olması,

h) Başvuru yılından önceki iki yıl esas alınmak suretiyle, mali yapısının yeminli mali müşavir tarafından incelenerek, Müsteşarlıkça belirlenecek formata uygun olarak düzenlenecek raporla olumlu görüşle sonuca bağlanmış olması,

koşullarının tamamının sağlanması gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında, Kanunun 67 nci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, aynı beyannameye ilişkin düzenlenmiş birden fazla ceza kararı bir ceza kararı sayılır.

² 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "Kanunun 239 ve 240 inci maddeleri" ifadesi "Kanunun 239 uncu maddesi" olarak değiştirilmiştir.

(3) Grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların sağlanması gerekir.

(4) Grup imalatçısı tarafından yapılan başvurularda 24 üncü maddenin dördüncü fıkrasının uygulandığı durumlarda aynı maddenin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarının (a) bentlerinde belirtilen özel koşulun sağlanmasında ihracat tutarları göz önünde bulundurulmuş grup ihracatçısı ya da ihracatçıları tarafından birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan koşulların tamamının sağlanması gerekir.

(5) 24 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendinin üçüncü alt bendinde belirtilen koşulu sağlayan kişilerce yapılan C sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi başvurularında birinci fıkranın (g) ve (h) bentlerinde sayılan koşullar aranmaz.

(26/03/2011 tarih ve 27886 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile aşağıdaki 6, 7 ve 8 nci fıkralar eklenmiştir.)

(6) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında ceza kararına sebep teşkil eden ihlalin tarihi esas alınır. Başvurunun değerlendirilmesinde, başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıldan daha önce işlenen fiiller nedeniyle düzenlenen ceza kararları dikkate alınmaz.

(7) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında aynı gümrük idaresinde aynı tespiti istinaden geriye dönük olarak yapılan tarama sonucunda aynı ihlale ilişkin olarak düzenlenen birden fazla ceza kararı tek bir ceza kararı sayılır.

(8) Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinin uygulanmasında kesinleşmemiş ceza kararları dikkate alınmaz.

Onaylanmış kişi statüsü için gereken özel koşullar

MADDE 24 – (1) A sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin 23 üncü maddede belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari yirmi beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari yüz milyon ABD doları tutarında olması.

b) Başvuru tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az iki yüz elli işçi istihdam ediyor olması.

(2) B sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin 23 üncü maddede belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari beş milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari yirmi milyon ABD doları tutarında olması.

b) Başvuru tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az yüz işçi istihdam ediyor olması.

(3) C sınıfı onaylanmış kişi statüsü için başvuruda bulunan kişilerin 23 üncü maddede belirtilen genel koşullara ek olarak aşağıdaki özel koşulları da sağlaması gerekir:

a) Dış ticaret performansına ilişkin olarak aşağıdaki koşullardan en az birinin sağlanması:

1) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde,

on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde asgari iki milyon FOB/ABD doları tutarında fiili ihracat yapılmış olması,

2) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde, on ikişer aylık iki dönem ayrı ayrı olmak üzere, herhangi bir dönem içerisinde gerçekleştirilen ithalat ve fiili ihracat toplamının asgari sekiz milyon ABD doları tutarında olması,

3) Başvurunun kayda alındığı ayın ilk gününden geriye dönük iki yıl içerisinde asgari yirmi beş milyon ABD doları tutarında sabit sermaye yatırımı yapmış olması.

b) Başvuru tarihinden geriye dönük bir ay içinde en az otuz işçi istihdam ediyor olması.

(4) Dış ticaret sermaye şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla ihracat yapılması durumunda, bağlı bulunulan ihracatçı birliği kayıtlarına göre Türkiye İhracatçılar Meclisi veya ihracatçı birliklerince onaylı belgede kayıtlı ihracat tutarlarından dış ticaret sermaye şirketleri ve/veya grup ihracatçısı aracılığıyla yapıldığı tespit edilen ihracat tutarları da imalatçı kişinin ihracatı olarak kabul edilir ve imalatçı kişinin başvurusunda dikkate alınır.

(5) Dış ticaret sermaye şirketleri için birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda sayılan özel koşullar aranmaz.

(6) Grup ihracatçıları ve grup ithalatçıları için birinci, ikinci ve üçüncü fıkraların (b) bentlerinde belirtilen özel koşul aranmaz. Ancak, grup ihracatçıları veya grup ithalatçıları tarafından yapılan başvurularda, dış ticaret işlemlerinde adlarına aracılık yapıldığı bildirilen grup imalatçıları tarafından birinci, ikinci ve üçüncü fıkraların (b) bendinde yer alan koşulun sağlanması zorunludur. Bu koşulun sağlanmasında, grup imalatçılarının sigortalı çalışan sayıları toplamı dikkate alınır.

(7) Onaylanmış kişi statü belgesi sahibinin, devir veya birleşme suretiyle tüzel kişiliğinin sona ermesi durumunda yeni kurulan ya da onaylanmış kişi statü belgesi sahibi firmayı devralan tüzel kişiliğin onaylanmış kişi statü belgesi talebinin bu madde uyarınca özel koşullar açısından değerlendirilmesinde talep halinde tüzel kişiliği sona eren firmanın dış ticaret performansı da dikkate alınır. Bu durumda tüzel kişiliği sona eren firmanın 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde yer alan ihlallere ilişkin ceza kararı sayıları da statü belgesi talebinde bulunan kişi adına düzenlenmiş ceza kararları ile birlikte değerlendirilir.

Onaylanmış kişi statü belgesi ve kapsamı

MADDE 25 – (1) Onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişilerce, gümrük mevzuatı kapsamında gümrük işlem ve uygulamalarının kolaylaştırılması amacıyla belirlenen basitleştirilmiş usul, uygulama ve yetkilerden adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi aracılığıyla yararlanılır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi almak için yapılacak başvuru, aranacak belgeler ve onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme şekli, geçerlilik süresi, yenilenmesi ve değiştirilmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(3) A, B veya C sınıfı onaylanmış kişi statüsü sahipleri tarafından, adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılacak hak ve yetkiler ile söz konusu hak ve yetkilere ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(4) Kendilerine A sınıfı onaylanmış kişi statüsü verilen kişiler, B ve C sınıfı onaylanmış kişi statüsü sahiplerine tanınan hak ve yetkilerden; B sınıfı onaylanmış kişi statüsü verilen kişiler ise, C sınıfı onaylanmış kişi statü sahiplerine tanınan hak ve yetkilerden yararlanabilirler.

(5) Onaylanmış kişi statü belgesi sahiplerince Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, gümrük ve dış ticaret mevzuatına aykırı hareket edilmesi durumunda adlarına düzenlenen onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(6) 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişiler hakkında aynı bentte sayılan kanunlar uyarınca başlatılan inceleme ve soruşturma sonucunda suç duyurusunda bulunulduğunun ve buna ilişkin olarak ilgili Cumhuriyet savcılığı tarafından yürütülmekte olan soruşturma sürecinin veya kovuşturma sürecinin devam ettiğinin öğrenilmesi halinde onaylanmış kişi statü belgesi kapsamında yararlanılan hak

ve yetkiler geri alınabilir veya askıya alınabilir.

(7) Beşinci ve altıncı fıkralar uyarınca onaylanmış kişi statü belgesi kapsamı hak ve yetkilerin geri alınması ve askıya alınması işlemlerine ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptali

MADDE 26 – (1) Onaylanmış kişi statü belgesinin geçerlilik süresi içinde gümrük işlemlerinden veya gümrük cezalarından doğan herhangi bir kamu alacağının, süresi içinde ödenmediğinin tespit edilmesi durumunda söz konusu onaylanmış kişi statü belgesi, kesinleşmiş gümrük vergisi ve/veya ceza borcu ödenene kadar askıya alınır. Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlenme tarihini takip eden on iki aylık dönem içinde 23 üncü maddenin birinci fıkrasının (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin veya belgenin geçerlilik süresi içinde aynı fıkranın diğer bentlerinde belirtilen genel koşullardan herhangi birinin ortadan kalktığı öğrenilmesi ya da belge sahibince talep edilmesi halinde, onaylanmış kişi statü belgesi geri alınır.

(3) Adlarına onaylanmış kişi statü belgesi düzenlenen kamu kuruluşlarından 22 nci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen koşulu kaybettiği öğrenilenlerin onaylanmış kişi statü belgesi geri alınır.

(4) Kişi, onaylanmış kişi statü belgesinin geri alındığı tarihten itibaren bu belge kapsamındaki hak ve uygulamalardan yararlandırılmaz.

(5) Yanlış veya eksik bilgilere veya sahte belgelere dayanılarak verildiği anlaşılan onaylanmış kişi statü belgesi iptal edilir. Onaylanmış kişi statü belgesinin iptal edildiği durumda, bu belge kapsamındaki yetki ve uygulamalar, onaylanmış kişi statü belgesinin düzenlendiği tarih itibarıyla geçersiz sayılır. Adına düzenlenmiş onaylanmış kişi statü belgesi bu fıkra uyarınca iptal edilmiş kişilere iptal tarihinden itibaren iki yıl süreyle onaylanmış kişi statüsü verilmez.

(6) Onaylanmış kişi statü belgesinin askıya alınması, geri alınması ve iptaline ilişkin usul ve esasları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Karar

Karar, kararın iptali veya değiştirilmesi

MADDE 27 – (1) Gerekli bilgi ve belgelerle başvuran her kişi gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin bir karar vermesini gümrük idaresinden isteyebilir.

(2) Gümrük idaresinin ilgilinin lehine olan kararları, Kanunun 7 nci maddesinde belirtilen hallerde değiştirilir veya iptal edilir.

(3) Değiştirme ya da iptal kararları, bu kararların yürürlüğe girdiği tarihte, iptal edilen ya da değiştirilen kararlar uyarınca bir gümrük rejimine tabi tutulmaya başlanmış eşya için uygulanmaz.

(4) Bununla birlikte, gümrük idareleri belirlenecek bir dönem içinde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işleme ya da kullanıma tabi tutulmasını isteyebilir.

Bağlayıcı Tarife Bilgisi

MADDE 28 – (1) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelinde sınıflandırılmasına ilişkin olarak, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlıkça veya Müsteşarlık tarafından yetkilendirilmiş gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerince verilen idari karardır.

(2) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurusu, ek-1'de yer alan Bağlayıcı Tarife Bilgisi Başvuru Formu ile yapılır. Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(3) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

- a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,
b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,
c) Eşyanın sınıflandırılacağı tarife pozisyonu konusunda başvuranın öngörüsü,
ç) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin belirlenmesini sağlayacak ayrıntılı tanım,
d) Eşyanın sınıflandırılmasının, eşya bileşimine bağlı olması durumunda bu bileşimin belirlenebilmesi için kullanılacak tahlil metotları,
e) Eşyanın Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin doğru şekilde saptanmasında gümrük idaresine yardımcı olacak numunesi, fotoğrafı, planı, krokisi ya da mevcut diğer belgeleri (yabancı dilde basılmış olanlarının yeminli tercüme bürolarınca onaylı tercümeleri),
f) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.
- (4) Bağlayıcı Tarife Bilgisi başvuru konusu eşya numuneleri, Bağlayıcı Tarife Bilgisinin ilgisine tebliği tarihinden itibaren bir aylık süre içinde hak sahibi veya temsilcisi tarafından alınmadığı takdirde, Müsteşarlıkça değerlendirilir.
- (5) Başvurunun Bağlayıcı Tarife Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.
- (6) Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru sahibine mümkün olan en kısa zamanda yazılı olarak bildirilmesi esastır. Bağlayıcı Tarife Bilgisinin başvuru alındıktan sonra üç ay içinde başvuru sahibine bildirimini mümkün olmadığı durumlarda, gümrük idaresi, bu sürenin bitiminden önce, gecikmenin nedenini açıklayarak bilginin verilmesi için gerekli gördüğü ek süreyi belirtir.
- (7) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, ek-2'de yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve verilen Bağlayıcı Tarife Bilgisine karşı Kanunun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.
- (8) Bağlayıcı Tarife Bilgisi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi Programına kaydedilmek suretiyle izlenir.
- (9) Gümrük idaresi, Bağlayıcı Tarife Bilgisi sahibi kişiden, eşyanın gümrükten çekilmesi sırasında, sahip olduğu Bağlayıcı Tarife Bilgisini bildirmesini isteyebilir.
- (10) Bağlayıcı Tarife Bilgisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren; Kanununun 9 uncu maddesinin beşinci fıkrasının (c) bendine göre iptal edildiğinde ise iptal ya da değişiklik kararının ilgiliye tebliği tarihinden itibaren hüküm ifade eder.

Bağlayıcı Menşe Bilgisi

MADDE 29 – (1) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, kişinin yazılı talebi üzerine Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından verilen ve eşyanın tercihli veya tercihli olmayan menşenin tespitine ilişkin idari karardır.

(2) Bağlayıcı Menşe Bilgisi, ek-3'te yer alan örneğe uygun bir formla başvuru sahibine bildirilir. Bu bildirimde gizlilik esasına göre verildiği kabul edilen hususlar ve Bağlayıcı Menşe Bilgisine karşı Kanunun 242 nci maddesi hükümleri çerçevesinde itiraz yolunun açık olduğu belirtilir.

(3) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının sadece bir kalem eşya için yapılması gerekir. Bir kalem eşya deyiminden Türk Gümrük Tarife Cetvelinde aynı tarife pozisyonu alt açılımında bulunan ve aynı yasal ya da tercihli vergi oranına tabi olan eşya anlaşılır.

(4) Bağlayıcı Menşe Bilgisi başvurularının aşağıdaki bilgi ve belgeleri içermesi zorunludur:

- a) Hak sahibinin adı, soyadı ve adresi,
b) Başvuran kişinin hak sahibi olmaması durumunda başvuranın adı, soyadı ve adresi,
c) Menşenin belirlenmesine esas olan mevzuat,
ç) Eşyanın tarife pozisyonu,
d) Eşyanın ayrıntılı tanımı,
e) Eşyanın bileşimi, bu bileşimin belirlenmesi için kullanılacak olan yöntem ve

gerek görülmesi halinde fabrika çıkış fiyatları,

f) Eşyanın menşe kazanması için gereken koşulların sağlandığını gösteren ve eşyanın menşesinin tespit edilmesini sağlayacak ayrıntılı bilgi; eşyanın üretiminde kullanılan malzemeler ve bunların menşesi, tarife pozisyonları, kıymetleri ve diğer unsurlar (eşyanın tarife pozisyonunun değişmesi için gereken koşullar, yaratılan katma değer, üretim sürecinin ayrıntılı tarifi), uygulanan menşe kuralı,

g) Eşyanın hangi ülkede ne tür işlem ve işçilik gördüğü,

ğ) Gizli tutulması istenilen hususlar varsa bunlara ilişkin bilgi.

h) İmalat sürecinin tanımlanmasını sağlamaya yönelik olarak, eşyanın ve üretim sırasında eşyanın bileşimine giren diğer malzemelerin örnekleri, fotoğrafları, katalogları, planları ve diğer belgeler.

(5) Başvurunun Bağlayıcı Menşe Bilgisi verilmesi için gerekli bilgi ve belgelerin tamamını içermesi zorunludur. Aksi takdirde, başvuru sahibinden eksik bilgi ve belgeleri tamamlaması istenir.

(6) Bağlayıcı Menşe Bilgisinin, idarece karar verilebilmesi için gereken tüm belgelerin temin edildiği tarihten itibaren beş ay içinde başvuru sahibine bildirilmesi gerekir.

(7) Bağlayıcı Menşe Bilgisinin verilmesinde Kanununun 17 ila 22 nci ve bu Yönetmeliğin 33 ila 45 inci maddelerinde yer alan, eşyanın menşesinin belirlenmesine ilişkin hükümler esas alınır.

(8) Bağlayıcı Menşe Bilgisi Kanununun 9 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına göre iptal edildiğinde, iptal kararın verildiği tarihten itibaren hüküm ifade eder.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Bilgi

Bilgilerin gizliliği

MADDE 30 – (1) Gizli nitelikli bilgiler, bu bilgilerin edinilmesini gerektiren işlemlerle doğrudan ilgili olması koşuluyla ve bu işlemlerle sınırlı olarak kullanılır.

(2) Kendi görev ve yetki alanları ile ilgili olması kaydıyla, Müsteşarlık ilgili kurum ve kuruluşlarla konu, amaç, tarafların yükümlülükleri ve süresi gibi hususların yer alacağı bir protokol kapsamında veri değişiminde bulunabilir. Bu verilerin yetkisi olmayan kişi, kurum veya kuruluşların eline geçmemesi için protokol yapılan kurum ve kuruluşlar tarafından gerekli tüm tedbirler alınır. Piyasa gözetimi ve denetimine yönelik veri değişim talebinin karşılanmasında, ilgili kurumların ithalat denetimlerinin azaltılması ve hızlandırılması dikkate alınır.

(3) Gümrük işlemleriyle ve bu işlemlerin denetimiyle görevli memurlar, görevleri dolayısıyla yükümlünün kendisine ve yükümlüyle ilgili olanların şahıslarına, işlem ve hesap durumlarına, işlerine, işletmelerine, mal varlıklarına, mesleklerine ilişkin olarak öğrendikleri sırları ve gizli kalması gereken diğer hususları açıklayamaz ve bunları kendilerinin veya üçüncü kişilerin yararına kullanamaz. Bu yasak yukarıda belirtilen kişilerin görevlerinden ayrılmalarından sonra da devam eder.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Süreler

Süre ve süre uzatımı

MADDE 31 – (1) Kanunda belirtilen süreler aksine bir hüküm bulunmadıkça uzatılamaz veya ertelenemez. Ancak, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden herhangi birinin bulunması halinde bu sebep ortadan kalkıncaya kadar bu süreler işlemez.

(2) Süresi dışında yapılan müracaatlarda, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin süresi içerisinde meydana geldiğini kanıtlayan belge ibrazı halinde ilgili gümrük idaresince mücbir sebep ve beklenmeyen hallere ilişkin olarak ibraz edilen belgelere göre ek süre verilir.

(3) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller şunlardır;

a) Doğal afetler (yangın, yer sarsıntısı, su basması, don, fırtına, kasırga v.b.)

- b) Kanuni grev ve lokavtlar,
- c) Genel salgın hastalık,
 - ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,
 - d) Devletçe konulan yasaklar, abluka veya savaş hali, terör,
 - e) Ağır kaza, ağır hastalık ve tutukluluk,
 - f) Yükümlü firmanın iflası veya şahıs firmalarında firma sahibinin ölümü,
 - g) Yükümlü firmanın faaliyetinin kamu otoritelerince durdurulması,
 - ğ) Yükümlünün iradesi dışında meydana gelen ve müdahalesiyle önlenemeyecek diğer durumlar.

İKİNCİ KİTAP
Gümrük Vergileri İle Eşya Ticareti Konusunda Öngörülen Diğer
Önlemlerin
Uygulanmasına İlişkin Unsurlar
BİRİNCİ KISIM
Gümrük Tarifesi ve Eşyanın Tarife Pozisyonlarına Ayrılması

Tanımlar

MADDE 32 – (1) Gümrük tarifesi uygulamasına ilişkin bu kısımda geçen;

a) Bölüm: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde birbirine benzeyen aynı nitelikteki veya çoğunlukla aynı hammaddeden yapılan eşyayı içine alacak şekilde oluşturulan grupları,

b) Bölüm başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bulunan her bölümün başında yer alan ve tarifenin yorumu bakımından bağlayıcı olmayıp, yol gösterici nitelikte olan ibareleri,

c) Bölüm notu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde bölümlerle ilgili olarak bölüm başlıklarından sonra yer alan, bölümde geçen bazı tabirlerin ne anlama geldiği, ilgili bölümde bir eşyaya yapılan bir atfın hangi tür eşyayı kapsadığı, hangi eşyanın sadece ilgili bölümde yer alabileceği ve bu eşyanın bu bölümde yer alabilmesi için hangi şartların gerektiği, hangi eşyanın o bölüme dahil olmadığı hakkında bilgi veren açıklamaları,

ç) Eşyanın ticaretine ilişkin özel hükümlerle belirlenmiş önlemler: Bir eşyanın ticaretine ilişkin olarak uluslararası anlaşmalardan kaynaklanan yükümlülükler ya da kanun, kararname, yönetmelik ve benzeri mevzuat çerçevesinde, ilgili kurumlarca belirlenmiş özel düzenlemeleri,

d) Fasıllar: Bölümlerden daha alt düzeyde ve bölümlere nazaran daha çok birbirine benzeyen aynı nitelikteki eşyayı içine alan ve altı basamaklı Armonize Sistem Kodunun ilk iki rakamını,

e) Fasıllar başlığı: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde yer alan fasılların başında bulunan ve bağlayıcı olmayan ibareleri,

f) Fasıllar notu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıl başlıklarından sonra gelmek üzere, fasıllarla ilgili yapılan açıklamaların yer aldığı kayıtları,

g) Gümrük tarife istatistik pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde, oniki rakamdan oluşan pozisyonu,

ğ) İşlenmiş tarım ürünleriyle ilgili özel düzenlemeler: Tarım ürünlerinin işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş tarım ürünlerinin ticaretinde uygulanan özel hükümleri,

h) Kota: Bir takvim yılı içinde veya muayyen bir dönem itibarıyla yapılmasına izin verilen ithalatın miktar ve/veya değerini,

ı) Tarife alt pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde pozisyon numarasını izleyen iki rakam ile birlikte altılı rakamlarla ifade edilen grupları,

i) Tarife kotası veya tarife kontenjanı: Bir mal ya da mal grubunun gümrük vergisi oranlarında belirli bir miktar veya değer için indirim yapılması ya da muafiyet sağlanmasını,

j) Tarife önlemleri: Dış ticaretin serbest piyasa koşullarında gelişmesine, konulan gümrük vergileri ile engel olunmasını,

k) Tarife pozisyonu: Türk Gümrük Tarife Cetvelinde fasıla ilişkin ilk iki rakamdan sonra gelen iki rakamla birlikte dörtlü rakamlarla ifade edilen grupları,

l) Tarife tavanı: Belirli bir dönem içinde, belli malların belirlenen değer ya da

miktar için ithalatta ve ihracatta normal gümrük vergisi oranında bir indirimle gidilmesi ve bunu aşan miktar için belirlenen dönemin sonuna kadar bu tarife indirimlerinin askıya alınabilmesi uygulamasını,

m) Tercihli tarife: İki ya da daha çok ülkenin yaptıkları ticaret anlaşması uyarınca, aralarındaki ticarete karşılıklı olarak ya da bir ülkenin belli ülke ya da toprak parçaları menşeli eşyaya tek taraflı olarak daha düşük tarife uygulamasını,

n) Türk Gümrük Tarife Cetveli: Eşyanın cins ve niteliklerine göre sistematik bir şekilde numaralandırılarak sınıflandırıldığı ve 474 sayılı Gümrük Giriş Tarife Cetveli Hakkında Kanunda yer alan gümrük vergisi oranlarının gösterildiği Bakanlar Kurulunca kabul edilen cetveli, ifade eder.

İKİNCİ KISIM

Eşyanın Menşei

BİRİNCİ BÖLÜM

Eşyanın Menşeinin Belirlenmesi

Menşe ülkenin belirlenmesi

MADDE 33 – (1) Eşyanın başka bir ülkede değişiklik ve işlem görmesi veya üretimin birden fazla ülkede gerçekleştirilmesi halinde bir ülke menşeli sayılabilmesi için, o ülkede yeni bir ürün imal edilmesi veya imalatın önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin o ülkede bu amaçla donatılmış işletmelerde yapılması gerekir.

Tekstil ürünlerinde menşenin belirlenmesi

MADDE 34 – (1) Birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılarak görüldüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI nci bölümünde yer alan tekstil ürünlerinin o ülke menşeli sayılabilmesi için, nihai ürünün üretiminde kullanılan ve menşeli olmayan girdilerin sınıflandırıldığı pozisyondan başka bir pozisyonda sınıflandırılması gerekir. Ancak, ek-5'te yer alan listedeki tekstil ürünlerinde, pozisyon değişikliği olup olmadığına bakılmaksızın listenin üçüncü sütununda belirtilen işlemlerin gerçekleştirilmiş olması şartı aranır. Listede yer alan ürünler için üçüncü sütunda belirtilen işlem gerçekleşmediği sürece pozisyon değişikliği olsa dahi elde edilen ürün menşe kazanmaz.

(2) Aşağıdaki işlemler, birinci fıkrada belirtilen koşulların sağlanıp sağlanmadığına bakılmaksızın eşyanın menşe kazanması için yetersiz işçilik veya işlem olarak kabul edilir:

a) Nakliyat ve depolama süresince eşyanın iyi şartlarda muhafazasını sağlamaya yönelik; havalandırma, yayma, kurutma, hasar gören parçaların atılması ve benzeri koruyucu işlemler,

b) Tozun giderilmesi, eleme ya da kalburdan geçirme, sıraya koyma, tasnifleme, maddelerden setler oluşturma dahil eşleştirme, yıkama ve kesmeden oluşan basit işlemler,

c) Ambalaj değişikliği, ambalajların ayrılması ve birleştirilmesi, basit torbalama, sandıklama, kutulama, karton veya tahta üzerine yerleştirme ve tüm diğer basit ambalajlama işlemleri,

ç) Ürün veya ambalajı üzerine marka, etiket ve diğer benzeri ayırt edici işaretlerin konulması,

d) Tamamlanmış bir ürün oluşturmak üzere parçaların basit montajı,

e) Bu maddenin (a) ila (d) alt bentlerinde belirtilen işlemlerin iki veya daha fazlasının bir arada gerçekleştirilmesi.

Diğer ürünlerde menşenin belirlenmesi

MADDE 35 – (1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XI inci bölümünde yer alan tekstil ürünleri haricindeki ürünlerin birden fazla ülkede menşeli olmayan girdiler kullanılmak suretiyle görüldüğü işçilik ve işlem sonucunda elde edilen ve ek-6'da yer alan

listedeki ürünlerin o ülke menşeli sayılabilmesi için listenin üçüncü sütununda belirtilen işlem ve işçiliği görmesi gerekir. Listede yer almayan ürünler için yorum kurallarının 5 no.lu notunda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

Genel yorumlama kuralları

MADDE 36 – (1) 34 ve 35 inci maddede geçen ek-5 ve ek-6'daki liste kapsamında bulunan ürünlerin imalatında kullanılan menşeli olmayan maddeler üzerinde gerçekleştirilen, ürüne menşe statüsü kazandıran işçilik veya işlemlerin yorumlanmasında, ek-4'te yer alan kurallar esas alınır.

(2) Ek-5 ve ek-6'daki listede yer alan menşe kuralı, eşyanın imalatında eşyanın fabrika çıkış fiyatının belirli bir yüzde oranını aşmayacak şekilde menşeli olmayan madde kullanımını öngörmekte ise bu yüzde oranının hesaplanmasında;

a) Kıymet deyimi, kullanılan menşeli olmayan maddelerin ithalatı esnasındaki gümrük kıymetini, bunun bilinmemesi veya tespit edilememesi halinde ise imalatın yapıldığı ülkede maddeler için ödenen tespiti mümkün ilk fiyatı,

b) Fabrika çıkış fiyatı deyimi, elde edilen ürünün fabrika çıkış fiyatından ürünün ihracında geri ödenmiş veya ödenecek yurt içi vergilerin tenziliyle bulunan fiyatı,

c) Montaj işlemleri sonucu oluşan kıymet deyimi, montaj işlemlerinin yapıldığı ülkede anılan ülke menşeli parçaların birleştirilmesinden ve her türlü tamamlayıcı ve kontrol mahiyetindeki işlemler ile birlikte montaj sonucunda oluşan, kar ve bu tür işlemlerden kaynaklanan genel giderler sonucu ortaya çıkan kıymet artışını, ifade eder.

(3) Eşyanın üretildiği ülkeden doğrudan Türkiye'ye getirilmeyerek üçüncü bir ülke veya ülkeler yoluyla getirilmiş ve oralarda geçici depolama yerlerine ve antrepolara konmuş olsa dahi menşe ülkesi değişmez. Eşyanın geldiği ülkeden maksat Türkiye'ye en son gönderildiği veya getiren araca yüklendiği ülkedir. Başka bir ülkede antrepoya konmaksızın sadece araç değiştirilerek eşyanın getirilmesi halinde eşyanın geldiği ülke değişmez.

Aksesuarlar, yedek parçalar ve aksam

MADDE 37 – (1) Bir cihaz, makine, alet veya aracın parçası beraberinde teslim edilen, normal olarak bir cihazın bölümü durumundaki aksesuarlar, yedek parçalar ve aksamın, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı kabul edilir.

(2) Serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine, alet veya aracın herhangi bir parçası ile kullanılan önemli yedek parçaların bu kısımda düzenlenen şartları yerine getiren cihaz, makine, alet veya aracın parçası ile aynı menşei taşıdığı mütealaa edilir.

(3) Birinci ve ikinci fıkralara göre menşe belirlenebilmesi için varış ülkesindeki ithalat için gerekli olması ve söz konusu önemli yedek parçaların üretim aşamasında ilgili teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın bünyesine girmesinin, bu teçhizat, makine, cihaz veya taşıtın imalatının yapıldığı ülkenin menşesine sahip olmasını engellememesi gerekir.

(4) Bu maddenin uygulanmasında;

a) Cihaz, makine, alet veya aracın parçası, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin XVI, XVII ve XVIII inci bölümlerinde yer alan eşyayı,

b) Önemli yedek parçalar, (a) bendinde belirtilen serbest dolaşıma sokulan veya daha önce ihraç edilmiş olan eşyanın düzgün çalışması için gerekli olan ve ilgili eşyanın özelliğini haiz, ilgili eşyanın normal bakımları ve hasar görmüş veya hizmet göremeyecek duruma gelmiş olanların parçalarının değiştirilmesi için kullanılması planlanan parçaları, ifade eder.

(5) Bu maddede belirtilen önemli yedek parçaların ihracatında menşe şahadetnamesi düzenlenirken, bu şahadetnamenin eşyanın tanımı, koli sayısı ve cinsi marka ve sayısını gösteren 6 no.lu kutusunun doldurulmasından başka, başvuruda bulunan tarafından yine bu eşyanın daha önce ihraç edilmiş olan cihaz, makine, alet veya aracın bir parçasının normal bakımı için kullanılacağına ilişkin yazılı beyanı aranır. Yazılı beyanda, söz konusu cihaz, makine, alet veya aracın tüm özellikleri de yer alır.

Başvurularda, mümkünse, daha önce ihraç edilmiş olan ve yedek parçası ihraç edilmek istenilen cihaz, makine, alet veya araca ait menşe şahadetnamesine ilişkin sayı, tarih ve onaylayan gibi bilgileri içeren ayrıntılar da sunulur. Gümrük idaresi buna ek olarak daha önce ihraç edilmiş cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

(6) Önemli yedek parçaların serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, 40 ıncı maddede belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamesinin ibrazı gerekir. Gümrük idaresi bu şekilde ibraz edilen menşe şahadetnamelerine ek olarak serbest dolaşıma sokulan cihaz, makine veya alet veya aracın parçası ile ilgili fatura veya bu faturanın bir nüshasının, teslimatın normal bakım hizmetinin bir parçası olarak yapılmakta olduğunu gösteren sözleşme veya bir nüshasının ve gerekli gördüğü başka bir belgenin ibraz edilmesini isteyebilir.

İKİNCİ BÖLÜM **Menşe Şahadetnamesi**

Menşe şahadetnamesi aranılacak haller

MADDE 38 – (1) ³205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla menşe esaslı ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde önlemin uygulanmaması için eşyanın önlem uygulanan ülke menşeli olmadığını veya başka bir ülkede gördüğü değişiklik ve işlemler dolayısıyla o ülke menşeli sayılmaması gerektiğini tevsik etmek üzere menşe ülkenin veya ihracatçı ülkenin yetkili makamlarınca düzenlenmiş olan menşe şahadetnamesi ibraz edilir.

(2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında menşe şahadetnamesinin mevcut olmaması veya ibraz edilen menşe şahadetnamesinin şekil ve formalite noksanlığı ya da içerik itibarıyla yanlış veya eksik bilgi taşıması nedeniyle gümrük idaresince kabul edilmemesi hallerinde, yükümlülerin tahakkukun kesinleşmesinden önce yazılı olarak müracaat etmeleri şartıyla, ithalat vergilerine isabet eden tutar tahsil edilerek emanet hesabına alınmak veya teminata bağlanmak suretiyle usulüne uygun bir menşe şahadetnamesinin ibrazı için beyannamenin tescil tarihinden itibaren altı aylık süre verilir. Tahakkukun kesinleşmesinden sonra yapılan ek süre talepleri kabul edilmez.

(3) Süresi içerisinde ibraz edilen menşe şahadetnamesinin kabul edilmesi halinde emanete alınmış olan tutar veya alınmış olan teminat iade edilir. Kabul edilmeyen menşe şahadetnamelerinden doğan ithalat vergileri ise Hazineye irat kaydedilir.

Menşe şahadetnamesi aranılmayacak eşya

MADDE 39 – (1) Ticari mahiyette olmayan ve CIF kıymeti 430 Avro'yu geçmeyen eşya için menşe şahadetnamesi aranmaz. Aynı gönderici tarafından Türkiye'deki bir alıcı adına gönderilen kap ve kolilerin hepsi bir bütün teşkil eder ve tamamın kıymeti birlikte dikkate alınır.

Menşe şahadetnamesinde bulunacak bilgiler

MADDE 40 – (1) Menşe şahadetnamesi, ürünün teşhis edilmesini sağlamak üzere gerekli tüm ayrıntıları taşır. Buna göre, menşe şahadetnamelerinde aşağıda yazılı bilgilerin bulunması zorunludur:

⁴(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile (a), (b) ve (ç) bentleri değiştirilmiştir.)

³ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile fıkra başına "205 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak kaydıyla" ifadesi eklenmiş ve 30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı RG'de yayımlanan yönetmelik ile "menşe ülkenin" ifadesinden sonra gelmek üzere "veya ihracatçı ülkenin" ifadesi eklenmiştir.

⁴ **Bentlerin değişiklikten önceki halleri:** "a) Eşyayı gönderenin adı, soyadı ve adresi,

b) Türkiye'deki alıcısının adı, soyadı ve adresi,

ç) Eşyanın cinsi, nev'i, daralı ve net ağırlıkları ile kıymeti ve yollama şekli,"

- a) Eşyayı gönderenin adı, soyadı,
 - b) Türkiye'deki alıcısının adı, soyadı,
 - c) Kapların marka, numara ve sayıları,
 - ç) Eşyanın cinsi, nev'i, daralı ve net ağırlıkları veya diğer ölçüleri (litre, metreküp vb.),
 - d) Şahadetnameyi veren makamın tasdik şerhi, (tarih, imza ile mührü veya kaşesi)
 - e) Menşe şahadetnamesi eşyanın o ülkede gördüğü değişiklik ve işlemlerden ötürü o ülke menşeli addedilerek verilmiş ise bu husustaki etraflı açıklamalar.
- (2) Birinci fıkranın (a), (b), (ç) ve (e) bentlerinde belirtilen hususlarda noksanlık ve yanlışlığın bulunması halinde, menşe şahadetnamesi gümrük idare amirinin onayı ile işleme konulur.
- (3) Menşe şahadetnamesinde eşyanın menşe ülkesi tereddüte yer vermeyecek şekilde belirtilmelidir.
- (4) Birinci fıkrada belirtilen bilgileri içeren menşe şahadetnamelerinin ibrazına rağmen şüphe durumunda ek kanıtları isteme konusunda gümrük idareleri yetkilidir.

Menşe şahadetnamelerinin incelenmesi ve sonradan kontrolü

MADDE 41 – (1) Gümrük idarelerine ibraz olunan menşe şahadetnamelerinde yer alan bilgilerin gerçeğe aykırı olduğu yönünde şüphe veya ihbar bulunması halinde, gümrük idaresince eşya, eşyanın orijinal ambalajı, markası ve patenti gibi hususlarda inceleme yapılır. İnceleme sonucunda şahadetnamenin sıhhati konusunda bir aykırılığın tespiti halinde duruma göre 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uygulanır.

(2) Gümrük idaresince yapılan inceleme sonucunda şahadetnamenin gerçekliği veya eşyanın gerçek menşesine ilişkin bilgilerin doğruluğu hakkında yeterli bir kanaat elde olunamaz ve tereddüt devam eder ise, şahadetname bu kanaati uyandıran tüm bilgi ve belgeler ile birlikte sonradan kontrol talebiyle Müsteşarlığa gönderilir. Müsteşarlıkça ihracatçı ülke gümrük idaresi nezdinde yapılan incelemeler sonucunda elde olunacak bilgiler çerçevesinde, duruma göre yukarıda belirtilen şekilde işlem yapılması için keyfiyet ilgili gümrük idaresine bildirilir.

(3) Yürürlükteki İthalat Rejimi Kararında belirtilen ticaret politikası önlemleri çerçevesinde dampinge karşı vergi veya ek mali yükümlülüğe tabi olan eşya için yükümlülere yazılı olarak talepte bulunulması halinde, tahsil edilmesi gereken vergi veya ek mali yükümlülük emanet hesabına alınmak veya teminata bağlanmak suretiyle eşya araştırma sonucu beklenmeden teslim edilebilir.

Türkiye'den ihracatta düzenlenecek menşe şahadetnameleri

MADDE 42 – (1) 40 ıncı maddede sayılan unsurları taşıyan menşe şahadetnamesi ve başvuru formu ek-7'deki örneğe uygun olarak hazırlanır.

(2) Menşe şahadetnamesi ihracatçının veya ihracatçının sorumluluğundaki yetkili temsilcisinin yazılı başvurusuna binaen düzenlenir. Bu amaçla ihracatçı veya yetkili temsilcisi örneği ⁵ek-7.3'te yer alan başvuru formunu doldurur. Ancak ihracatın düzenli aralıklarla yapılması ve eşyanın öngörülen menşe şartlarını karşıladığına ilişkin gerekli teminatların verilmesi kaydıyla yetkili makamlar her bir ihracat işlemi için ayrı bir başvuru formu isteyebilir. ⁶(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile son iki cümle yürürlükten kaldırılmıştır.)

(3) Ek-7'ye uygun olarak hazırlanan menşe şahadetnameleri; uzunlukta –5 mm veya +8 mm. lik tolerans kabul edilebilir olmakla birlikte 210 x 297 mm. ebatlarında ve en az 64 gr/m2 ağırlığında, seri numarasını havi, mekanik ve kimyasal araçlarla yapılmış herhangi bir tahrifatı ortaya koyan meneviş desenli baskılı zemine sahip olmalıdır. Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe, İngilizce ve Fransızca

⁵ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "temsilcisi örneği ek-7'de" ifadesi "temsilcisi örneği ek-7.3'te" olarak değiştirilmiştir.

⁶ **Yürürlükten kaldırılan cümleler:** "Bu tür durumlarda menşe şahadetnamesinin aslından başka bir veya birkaç suret düzenlenebilir. Bu suretler ek-7'da yer alan menşe şahadetnamesine uygun olarak hazırlanır."

dillerinde basılır. Menşe şahadetnamelerinde basıldığı matbaanın adı, adresi ve basım yeri veya matbaanın teşhis edilmesini mümkün kılan işareti bulunur. Menşe şahadetnamesi biri meneviş desenli baskılı zeminli, ikisi beyaz olan üç nüshalık takım halindedir.

(4) Başvuru formu Türkçe dilinde, menşe şahadetnamesi ise Türkçe ya da ticaretin gereklerine göre herhangi bir dilde doldurulur. Daktilo veya bilgisayar kullanılarak ya da elle büyük harflerle doldurulan başvuru formu ile menşe şahadetnamesi birbirleriyle aynı olmalıdır, nüshaları ile birlikte aynı seri numarasını taşımaktadır.

(5) Yetkili makamlar, menşe şahadetnamesi düzenlenmesi için yapılan başvuru esnasında ihracatçıdan, eşyanın Türkiye menşeli olduğunu tevsik edici gerekli görülen her tür bilgiyi talep edebilir.

(6) Başvuru formu ve menşe şahadetnamesi nüshalarının saklama süreleri için Kanunda öngörülen süre esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KISIM **Eşyanın Gümrük Kıymeti**

Tanımlar

MADDE 43 – (1) Bu kısım hükümlerinin uygulanmasında;

a) Aynı ailenin üyeleri: Karı, koca, anne, baba, çocuk, erkek ve kız kardeş (öz ya da anne veya babadan biri öz), büyükbaba, büyükanne, torun, amca, dayı, hala, teyze, yeğen, eşlerin anne ve babası, çocukların eşleri (gelin ve damat), eşlerin kardeşleri ve kardeşlerin eşleri,

b) Aynı eşya: Fiziksel özellik, kalite ve tanındığı özellikleri dahil olmak üzere her hususta aynı olan ve aynı ülkede üretilmiş eşyayı (görünüştaki küçük farklılıklar diğer hususlarda tanıma uyan eşyanın aynı eşya sayılmasını önlemez),

c) Aynı sınıf veya cins eşya: Belli bir sanayi sektöründe üretilen bir grup veya bir dizi eşya kapsamına giren eşyayı (bu ifade aynı veya benzer eşyayı da kapsar),

ç) Aynı veya yakın bir tarih: İthal edilen eşya ya da aynı veya benzer eşyaya ait birim fiyatın belirlenmesine imkan verecek ileri ve geriye doğru tespiti mümkün olan ilk tarihi,

d) Benzer eşya: Her hususta aynı olmamakla birlikte aynı işlevi görmelerini ve ticari olarak birbirlerini ikame edebilmelerini mümkün kılan, benzer özellik ve benzer unsurları bulunan ve aynı ülkede üretilmiş olan eşyayı (eşyanın kalitesi, tanındığı özellikleri, bir ticari markasının bulunması, eşyanın benzerliğinin belirlenmesinde göz önüne alınacak faktörler arasında yer alır),

e) Giriş limanı veya yeri: Deniz yolu ile gelen eşyada Türkiye'deki boşaltma veya ilgili limandaki gümrük idaresince düzenlenen belgeyle tevsik edilmek kaydıyla aktarma limanını, karayolu ve demiryolu ile gelen eşyada kara taşıtlarının ilk vardıkları hudut gümrüğünü, diğer bir yolla gelen eşyada gümrük bölgesinin kara sınırının geçildiği noktayı,

f) İthal eşyasının gümrük kıymeti: İthal eşyası üzerinden advalorem sisteme göre gümrük vergisinin hesaplanmasına esas teşkil edecek eşya kıymetini,

g) Pazarlama: Eşyanın satışı için yapılan reklam ve promosyon faaliyetleri ile bunlarla ilgili garantileri; alıcı tarafından üstlenilen böyle faaliyetlerin, satıcı ile yapılan bir anlaşma nedeniyle bir yükümlülüğün yerine getirilmesi esnasında ifa edilmiş olsa bile, kendi hesabına üstlenilmiş sayılması gerektiğini,

ğ) Royalti ve lisans ücreti: İthal eşyasının imalatı, ihraç edilmek üzere satışı veya kullanımı ya da yeniden satışı ile ilgili hakların kullanımı nedeniyle patent, dizayn, know-how, model, marka, tescilli tasarım, telif hakkı ve imalat prosesleri gibi adlar adı altında yapılan ödemeleri,

h) Türkiye'ye ihraç amaçlı satış: Türkiye'ye ithal edilmek üzere doğrudan doğruya yapılan satışı,

1) Üretilmiş: Yetiştirilmiş, imal edilmiş veya topraktan çıkarılmış olma halini, ifade eder.

(2) Aynı eşya ve benzer eşya ifadeleri, Türkiye'de gerçekleştirilmesi nedeniyle düzeltme konusu olmayan, ithal eşyasının üretimi için gereken ve Türkiye dışında

gerçekleştirilen mühendislik, geliştirme, sanat ve çizim çalışmaları, plan ve taslak hazırlama hizmetlerini içeren veya yansıtan eşyayı kapsamaz.

(3) Yalnızca kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ülkede üretilen eşya, 'aynı eşya' veya 'benzer eşya' olarak nitelenebilir.

(4) Kıymeti belirlenecek eşya ile aynı kişi tarafından üretilmiş aynı veya benzer eşya bulunmadığı takdirde, farklı kişi tarafından üretilmiş eşya dikkate alınır.

Gümrük kıymetinin tespiti

MADDE 44 – (1) Eşyanın gümrük kıymeti, gümrük tarifesinin ve eşya ticaretine ilişkin belirli konularda getirilen tarife dışı düzenlemelerin uygulanması amacıyla 45 ila 50 nci maddelerde yer alan yöntemlerin sırasıyla uygulanması yoluyla tayin ve tespit olunan kıymettir. Bir yöntemle belirlenemeyen kıymet için sıra dahilinde olmak üzere izleyen yöntemle geçilir. Eşyanın gümrük kıymeti bir üst maddede yer alan yöntem hükümlerine göre belirlenebildiği sürece bir alt madde hükümleri uygulanamaz. Ancak, beyan sahibinin yazılı talebinin gümrük idaresince uygun bulunması şartıyla, aşağıda yer alan yöntemlerden indirgeme yöntemi ile hesaplanmış kıymet yönteminin uygulama sırası değiştirilebilir.

(2) Kanunun 23 ila 31 inci maddelerinin ve bu kısım hükümlerinin uygulanmasında ek-8'de yer alan hükümler uygulanır.

(3) Ek-8'in birinci sütununda yer alan hükümler, ikinci sütunda yer alan Yorum Notları ışığında uygulanır.

(4) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde genel kabul görmüş muhasebe prensiplerine başvurulması gerektiği takdirde, ek-9 hükümleri uygulanır.

(5) Beyan edilen gümrük kıymetinin gerçekliği veya doğruluğu konusunda şüpheye düşülmesi halinde, gümrük idarelerince yükümlülerden ilave bilgi ve belge talep edilmesi de dahil olmak üzere, konunun incelenmesi ve araştırılması neticesinde şüpheye sebebiyet veren hususlarda gümrük idaresinin makul şüpheleri giderilmediği takdirde eşyanın gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre tespit edilemez. Bu durumda gümrük kıymeti birinci fıkrada belirtilen usul çerçevesinde diğer yöntemlere göre belirlenir.

Satış bedeli yöntemi

MADDE 45 – (1) Kanunun 24 üncü maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde satış bedeli yönteminin uygulanmasında, aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

a) Mal bedelinin peşin ödenmemesi nedeniyle satıcıya ya da satıcı yararına her ne ad altında olursa olsun yapılan ödemelerden Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendindeki ve ikinci fıkrasındaki hükümlere uymayanlar fiilen ödenen ya da ödenecek fiyatın içindedir.

b) Satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin belirlenmesinde, kıymetin belirlendiği sırada eşya bedelinin fiilen ödenmemiş olması halinde, ödemenin gerçekleşeceği tarihte ödenecek olan bedel kıymet tespitine esas alınır.

c) Serbest dolaşıma giriş rejimi için beyan edilen eşyanın, tek bir ticari işlemde satın alınan daha büyük miktardaki aynı eşyanın bir kısmı olması durumunda, fiilen ödenen veya ödenecek fiyat; toplam fiyatın, ithal eşyasının toplam satın alınan eşya miktarına oranı nispetindeki miktarına tekabül eden fiyattır. Bu işlem, sevkıyatın kısmi kaybı veya kıymeti belirlenecek eşyanın serbest dolaşıma girişten önce hasara uğraması halinde de uygulanır.

ç) Eşyanın serbest dolaşıma girmesinden sonra fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta satıcı tarafından alıcı lehine bir düzeltme yapılması durumunda; eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili tarihinde kusurlu olduğunun, satıcı tarafından fiyatta yapılan düzeltmenin beyannamenin tescilinden önce yapılmış satış sözleşmesinde yer alan garantiye ilişkin bir yükümlülüğün kaynağı olduğunun, eşyada mevcut kusurun satış sırasında satış fiyatının belirlenmesinde dikkate alınmamış olduğunun, gümrük idaresine tevsiği ve İdarece uygun bulunması şartıyla, fiyatta yapılan düzeltme satış bedeli yöntemine göre gümrük kıymetinin tespitinde dikkate alınır ve Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır. Söz konusu düzeltmenin dikkate alınabilmesi için, beyannamenin tescilinden itibaren bir yıl içinde yapılmış olması gerekir.

d) Satış bedeli yönteminin uygulanmasında, satış konusu eşyanın serbest

dolaşıma giriş rejimi için beyan edilmesi, bunların Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığının kabul edilmesi için yeterli sayılır. Kıymet tespitinden önce ardıl satışların olması halinde; eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine yol açan son satış veya eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmasından önce Türkiye Gümrük Bölgesinde gerçekleşen satış eşyanın Türkiye'ye ihraç amacıyla satıldığını gösterir.

e) Eşyanın satılmasından sonra, serbest dolaşıma sokulmak üzere beyanname tesciline kadar geçen süre içerisinde başka bir ülkede kullanılmış olması durumunda, gümrük kıymetinin eşyanın satış bedeli olması aranmaz.

f) Kanununun 24 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında, satış veya fiyatın, kıymeti belirlenmekte olan eşya bakımından kıymeti belirlenebilir mahiyette bir koşul veya edim konusu olması durumunda, Kanununun 24 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının (b) bendi kapsamındaki bir faaliyet ya da Kanununun 27 nci maddesi kapsamında fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek bir unsur ile ilgili olmaması koşuluyla, bu kıymet alıcı tarafından satıcıya yapılan dolaylı bir ödeme sayılır ve fiilen ödenen veya ödenecek fiyatın bir parçası kabul edilir.

g) Eşyaya ilişkin fiilen ödenen veya ödenecek fiyat içerisinde, menşe ülkesi veya ihraç ülkesinde ödenen bir dahili verginin mevcut olması ve bu meblağın fiyatta alıcı lehine düzeltme yapılarak düşüldüğünün veya düşüleceğinin gümrük idaresine tevsiki ve idarece uygun bulunması halinde, gümrük kıymetine dahil edilmez.

Aynı eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 46 – (1) Satış bedeli yöntemine göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen aynı eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yöntemine göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan aynı eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki aynı eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu aynı eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında aynı eşyaya ilişkin birden fazla satış bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, aynı eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

Benzer eşyanın satış bedeli yöntemi

MADDE 47 – (1) Yukarıda belirtilen yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Türkiye'ye ihraç amacıyla satılarak, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı veya yakın bir tarihte ihraç edilen benzer eşyanın satış bedelidir.

(2) Bu yöntemine göre gümrük kıymeti belirlenirken, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı ticari düzey ve yaklaşık aynı miktarda satılan benzer eşyanın satış bedeli kullanılır. Böyle bir satışın bulunmaması durumunda, farklı ticari düzey ve/veya farklı miktarlardaki benzer eşyanın satış bedeli, bu ticari düzey ve/veya miktar farkları göz önüne alınarak yapılacak düzeltmeden sonra kullanılır. Kıymet artış veya azalışına da yol açsa, düzeltmenin yapılabilmesi için makul olduğunun ve doğruluğunun kesin delillerle ispatı gerekir.

(3) İthal eşyası ile söz konusu benzer eşya arasında, ithal eşyasının giriş liman ve mahalline kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan nakliye ve sigorta giderlerinin satış bedeline dahil edildiği durumlarda, mesafe ve nakliyatın türünden doğan ciddi farklılıklar göz önüne alınarak satış bedelinde düzeltme yapılır.

(4) Bu yöntemin uygulanması sırasında benzer eşyaya ilişkin birden fazla satış

bedeli tespit edilirse, ithal eşyasının gümrük kıymetini belirlemek üzere bunlardan en düşük olanı kullanılır.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, benzer eşyanın satış bedeli, önceden kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenmiş ve bu maddenin ikinci ve üçüncü fıkralarına göre düzeltilmiş gümrük kıymetidir.

İndirgeme yöntemi

MADDE 48 – (1) Bu yöntemde, kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya, Türkiye’de ithal edildiği hal ve durumda satılmışsa, bu yönteme göre ithal eşyasının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının yurt içindeki satıcıdan müstakil alıcılara kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte yapılan en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat esas alınır.

(2) Yukarıda belirtilen birim fiyattan aşağıdaki indirimler yapılır:

a) Türkiye’ye ithal edilen, ithal eşyası ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutaat olarak ödenen veya ödenmesi kararlaştırılan komisyon veya kar ve söz konusu eşyanın pazarlanmasına ilişkin doğrudan ya da dolaylı giderler dahil olmak üzere genel giderler için yapılması mutaat olan ilaveler.

b) Türkiye sınırları içinde gerçekleşen mutaat nakliye ve sigorta giderleri ile bunlarla ilgili diğer giderler.

c) Eşyanın ithali veya satışı nedeniyle Türkiye’de ödenecek gümrük vergileri ile diğer dahili vergiler.

(3) Kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşyasının, kıymeti belirlenecek eşyanın ithal tarihi ile aynı veya yakın bir tarihte satışı yoksa, bu eşyanın ya da aynı veya benzer ithal eşyasının ithal tarihinden itibaren doksan gün içinde ithal edildiği hal ve durumda Türkiye’de yapılan ilk satışına ait birim fiyat esas alınır.

(4) İthal edildiği hal ve durumda satılan kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer eşya yoksa; ithalatçının talebi üzerine ithal edildikten sonra işlenen veya değişikliğe tabi tutulan kıymeti belirlenecek eşyanın, yurtiçindeki satıcıdan müstakil alıcılara en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat gümrük kıymetine esas alınır. Bu birim fiyattan eşyanın işlenmesi veya değişikliğe tabi tutulmasından doğan ilave kıymetin düşülmesi ve ikinci fıkrada belirtilen indirimlerin yapılması gerekir.

(5) Bu maddenin uygulanmasında, eşyanın en büyük miktardaki satışına ait birim fiyat, ithal edildikten sonraki ilk ticari düzeyde satıcıdan müstakil alıcılara, farklı fiyatlarda yapılan satışlardan en yüksek sayıda birimin satıldığı fiyat anlamına gelir.

(6) İthal eşyasının üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili kullanılmak üzere, Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen unsurları doğrudan veya dolaylı olarak bedelsiz veya düşük bedelle sağlayan bir kişiye Türkiye’de yapılan herhangi bir satış, bu madde kapsamında birim kıymetin tespitinde kullanılmaz.

(7) Üçüncü fıkranın uygulamasında ilk satış, birim fiyatın belirlenmesini sağlamaya yetecek miktardaki kıymeti belirlenecek eşya ya da aynı veya benzer ithal eşya satışlarıdır.

Hesaplanmış kıymet yöntemi

MADDE 49 – (1) Bu yönteme göre ithal eşyasının gümrük kıymeti, hesaplanmış kıymet esas alınarak belirlenir. Bu yöntemin uygulanması için ithalatçının gerekli bilgi ve belgeleri gümrük idaresine ibraz etmesi ve bu bilgi ve belgelerin doğruluğunu ispata hazır olduğunu üretici ülke makamlarından alacağı belge ile tevsik etmesi gerekir.

(2) Hesaplanmış kıymet aşağıdaki unsurların toplamından oluşur;

a) İthal eşyasının üretiminde kullanılan malzeme ve yapılan imalat veya diğer imal işlemlerinin bedel veya kıymetleri,

b) Türkiye’ye ihraç edilmek üzere ihraç ülkesindeki üreticiler tarafından üretilen, kıymeti belirlenecek eşya ile aynı sınıf veya cins eşyanın satışında mutaat olan kar ve genel giderlere eşit bir tutar,

c) İthal eşyasının giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme, boşaltma, elleçleme giderleri ile nakliye ve sigorta giderleri.

(3) Hesaplanmış kıymetin belirlenmesinde, gümrük idaresince ithalatçı tarafından ibraz edilen bilgilerin dışında bilgilerin de kullanılması halinde, talep üzerine

gümrük idaresi, Kanunun 12 nci maddesi hükümlerine uyulmak kaydıyla, beyan sahibini kullanılan bilginin kaynağı ve bu bilgiye dayanılarak yapılan hesaplama konusunda bilgilendirir.

(4) İkinci fıkranın (b) bendinde sayılan genel giderler, ikinci fıkranın (a) bendinde sayılan giderlerin dışında kalan ve eşyanın üretimi ve ihraç amaçlı satışı ile ilgili doğrudan veya dolaylı giderleri ifade eder.

Son yöntem

MADDE 50 – (1) 45 ila 49 inci maddelerde yer alan yöntemlere göre belirlenemeyen ithal eşyasının gümrük kıymeti Kanunun 26 ncı maddesinde belirtilen esaslar çerçevesinde belirlenir.

Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata ilave edilecek unsurlar

MADDE 51 – (1) Fiilen ödenen veya ödenecek olan fiyata Kanunun 27 nci maddesine göre ilaveler yapılır.

(2) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinin (iv) numaralı alt bendinin uygulanmasında, araştırma ve ilk dizayn taslak giderleri gümrük kıymetine dahil edilmez.

(3) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendi ile ilgili olarak; nakliyenin ücretsiz olması veya alıcı tarafından sağlanması durumunda, gümrük kıymetine dahil edilecek giriş liman veya yerine kadarki nakliye gideri, aynı taşıma türünde normal olarak uygulanan fiyat tarifesine göre tespit edilir.

(4) İthal ülkesinde alınan ilave posta ücretleri hariç olmak üzere, eşyanın teslim yerine kadar alınan tüm posta ücretleri gümrük kıymetine dahildir. Bununla birlikte, ticari mahiyette olmayan sevkiyatların kıymetinin tespitinde, bu tür ücretlerle ilgili olarak, beyan edilen kıymette herhangi bir değişiklik yapılmaz.

(5) Gümrük işlemleri sırasında söz konusu eşya ile tek eşya muamelesi gören kapların tekrarlanan ithalatlarda kullanılacak olması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine ve gerekli belgelerin sunulması kaydıyla, mezkur maliyetler genel kabul görmüş muhasebe prensipleri çerçevesinde uygun şekilde paylaşılır.

(6) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya yerinden sonraki bir noktaya aynı taşıma şekliyle taşındığı durumlarda, nakliye giderleri giriş liman veya yerinden önce ve sonra katedilen mesafenin oranlarına göre belirlenir. Ancak, uyulması zorunlu genel fiyat tarifelerine göre giriş liman veya yerine kadarki nakliye giderlerinin miktarını gösteren bir belgenin gümrük idaresine sunulması durumunda bu durum dikkate alınır.

(7) Kanunun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ile 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinin uygulanmasında; eşyanın giriş liman veya mahallindeki fiyatına tekabül eden maktu bir yurt içine teslim fiyatı üzerinden faturalandırıldığı durumlarda, Türkiye içindeki nakliye giderleri fiyattan indirilmez. Ancak sınırda teslim fiyatının maktu yurt içine teslim fiyatından düşük olduğunun gümrük idaresine tevsik edilmesi halinde söz konusu indirimden izin verilir.

(8) Gümrük idareleri ilgili kişinin talebi üzerine; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarı belirlenebilir olmasa da, fiilen ödenen veya ödenecek fiyata ilave edilecek unsurların; gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte miktarları ayırt edilebilir olmayan, gümrük kıymetine girmeyen, unsurlarla ilgili giderlerin, uygun ve özel kriterlere göre belirlenmesine izin verebilir. İzin; uygulamanın idari açıdan külfet getirmemesi, mevcut durumda Kanunun 25 ve 26 ncı maddelerinin uygulanmasının mümkün görülmemesi, iznin verilmesi durumunda tahsil edilecek gümrük vergilerinin iznin verilmemiş olması durumunda tahsil edilecek vergilerden düşük olmayacağını anlaşılmaması, uygulama ile rekabet koşullarının bozulmaması, şartlarıyla verilir.

(9) Navlun makbuzu ve/veya sigorta poliçesinin ibrazının imkansız olduğu veya kabul edilebilir nitelikte bulunmadığı hallerde, yükümlü tarafından nedenleri de belirtilerek verilecek bir dilekçe ile bu durumun bildirilmesi suretiyle; emsal navlun ve/veya sigorta gideri fiilen ödenen veya ödenecek fiyat eklenir. Vergi kaybı söz konusu olmaması ve yükümlünün talep etmesi halinde, ithal eşyasının FOB kıymetinin %10 unun navlun ve %3 ünün sigorta bedeli olarak ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına eklenebilir.

(10) Nakliyat abonman sözleşmesi kapsamında yapılan taşımalarda; beyannameye eklenen sigorta poliçesinde, nakliyat abonman sözleşmesine istinaden düzenlendiğinin belirtilmiş olması, bu poliçenin nakliyat abonman sözleşmesi esaslarına uygun bulunması ve sigorta poliçesi ile birlikte nakliyat abonman sözleşmesinin de bir örneğinin beyannameye eklenmesi koşullarıyla, eşya Türkiye'ye geldikten sonra düzenlenmiş sigorta poliçeleri, gümrük idaresince yapılacak inceleme sonucunda gerekli koşulları taşıdığına anlaşılması halinde kabul edilir.

Gümrük kıymetine dahil edilmeyecek giderler

MADDE 52 – (1) Gümrük kıymetine Kanunun 28 inci maddesinde sayılan giderler dahil edilmez.

(2) Kanunun 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi, gerekli uyarlamalar yapılarak, gümrük kıymetinin satış bedeli yöntemi dışındaki yöntemlere göre belirlendiği durumlarda da uygulanır.

İstisnai kıymetle beyan

MADDE 53 – (1) Kanunun 24 üncü maddesine göre kıymet tespitinin yapıldığı hallerde beyan sahibinin talebi üzerine;

a) Konsinye şekilde teslim edilen çabuk bozulabilir eşyanın,

b) Gümrük kıymetine ilave edilmesi gereken, ancak ihracatçı ve ithalatçı arasındaki sözleşme gereği söz konusu kıymet unsurları gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihten sonra belli olacak eşyanın,

c) Satış sözleşmesinde, fiyatın sonradan gözden geçirilmesini öngören hükümler içeren eşyanın,

ç) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşyanın,

Gümrük kıymetinin tespitinde, beyan sahibinin talebi üzerine, gümrük idaresince basitleştirilmiş usuller uygulanır.

(2) Birinci fıkra uygulamasında, 22 ila 24 üncü maddelerdeki genel ve özel koşullar aranmaz. Ancak bu genel ve özel koşulların aranmaması bu kişiye basitleştirilmiş usulle sağlanan diğer hakların kullanım hakkını vermez. Birinci fıkranın (b), (c) ve (ç) bentlerinde belirtilen durumlarda yükümlülerin, anılan kıymet unsurlarının mevcudiyetini gösteren sözleşmelerin örneği ve onaylı çevirisini gümrük idarelerine sunmaları gerekir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen hallerde, vergi tahakkuku mevcut belgelerde belirtilen kıymet esas alınarak yapılır. Tamamlayıcı beyana göre gözden geçirilmiş kıymetin daha yüksek olması halinde ek vergi tahakkuku yapılır. Daha düşük olması halinde ise; farka isabet eden kıymetin iade alındığının tevsiki ve satış sözleşmesine göre kıymetin yeniden belirlenmesini gerektiren işleme ait tahlil raporu gibi bir belgenin onaylı örneğinin sunulması koşullarıyla ve gümrük idaresince yapılacak inceleme sonucunda söz konusu hususların tespiti üzerine Kanunun 211 inci maddesi çerçevesinde işlem yapılır.

(4) Tamamlayıcı beyana isabet eden ithalat vergileri bakımından zamanaşımı tamamlayıcı beyanın verildiği tarihten itibaren başlar.

(5) ⁷(26/03/2011 tarih ve 27886 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) İthal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurları için, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın yirmi altıncü günü akşamına kadar beyanda bulunulur ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

⁷ Fıkranın değişiklikten önceki hali: “(5) İthal eşyasının gümrük kıymetine veya katma değer vergisi matrahına girmesi gereken, ancak gümrük beyannamesinin tescili anında beyan sahibi tarafından mevcudiyetinin bilinmesi mümkün olmayan kıymet veya matrah unsurları ile ilgili olarak, en geç söz konusu kıymet veya matrah unsurunun öğrenildiği ayı takip eden ayın ilk üç günü içinde beyanda bulunulması ve vergilerinin ödenmesi gerekir.”

Veri ya da komut yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesi

MADDE 54 – (1) Bilgisayarlarda kullanılmak üzere ithal edilen veri ya da komutlar yüklü bilgi taşıyıcılarının gümrük kıymetinin belirlenmesinde, sadece taşıyıcı ortamın kendisinin maliyeti veya kıymeti esas alınır. Bu nedenle, taşıyıcı ortamın maliyet veya kıymetinden ayırt edilebilmesi koşuluyla, gümrük kıymeti, veri veya komutların maliyet veya kıymetini içermez.

(2) Bu maddede geçen;

- a) Taşıyıcı ortam deyimi, entegre devreler, yarı iletkenler ve bu tür devre veya cihazlarla bütünlük oluşturan benzeri araç ve aletleri,
- b) Veri veya komutlar deyimi, ses, sinematografik veya video kayıtlarını, kapsamaz.

Alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin belirlenmesi

MADDE 55 – (1) Gümrük kıymetinin belirlenmesinde alıcı ile satıcı arasındaki ilişkinin varlığı yalnızca aşağıdaki durumlarda kabul edilir.

- a) Birbirlerinin memuru veya idarecileri olmaları,
- b) Birbirlerinin yasal ortakları olmaları,
- c) İşçi ve işveren ilişkisi içinde bulunmaları,
- ç) Her iki firmanın oy hakkı veren hisse senedi veya sermaye paylarının en az %5'i doğrudan veya dolaylı olarak aynı kişilere ait olması veya bu kişilerin kontrolü altında veya elinde bulunması,
- d) Birinin diğerini dolaylı veya dolaysız olarak kontrol etmesi,
- e) Her ikisinin de doğrudan veya dolaylı olarak bir üçüncü kişi tarafından kontrol edilmesi,
- f) Her ikisinin birlikte, bir üçüncü kişiyi doğrudan veya dolaylı olarak kontrol etmesi,
- g) Aynı ailenin üyeleri olmaları.

(2) Tek acente, tek distribütör veya tek bayii olarak birbiri ile iş ilişkisi içinde bulunan kişilerin yukarıdaki kısıtlara uymamaları durumunda, ilişki içinde olmadıkları kabul edilir.

Royalti ve lisans ücretleri

MADDE 56 – (1) Kanununun 27 nci maddesinin beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithal eşyasının gümrük kıymeti satış bedeli yöntemine göre belirlenirken, royalti veya lisans ücreti ödemeleri fiilen ödenen veya ödenecek fiyata aşağıdaki koşullarla ilave edilir.

a) Ödeme kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olmalıdır.

b) Ödeme bu eşyanın satış koşulu olarak yapılmalıdır.

(2) İthal eşyasının sadece Türkiye'de imal edilen eşyanın karışımındaki maddelerden biri veya bir parçası olması durumunda, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyatta düzeltme sadece royalti veya lisans ücreti bu eşya ile ilgili ise yapılabilir. Eşyanın monte edilmemiş bir şekilde ithal edilmesi ya da yeniden satılmadan önce sulandırma ya da paketlenme gibi önemsiz işlemlerden geçmesi durumunda, bu, bir royalti veya lisans ücretinin ithal edilen eşya ile ilgili kabul edilmesini engellemez. Eğer royalti veya lisans ücretleri kısmen ithal edilen eşya ile kısmen de ithal edilmelerinden sonra eşyaya eklenen unsur ya da parçalarla veya ithalat sonrası faaliyetler veya hizmetler ile ilgiliyse, uygun bir paylaşırma sadece nesnel ve ölçülebilir verilere dayalı olarak ve ek-8'de yer alan açıklayıcı notlar çerçevesinde yapılır.

(3) Bir markanın kullanılmasına ilişkin bir royalti veya lisans hakkı, ithal edilen eşya için fiilen ödenen veya ödenecek fiyata sadece aşağıdaki durumlarda ilave edilir.

a) Royalti veya lisans ücreti, aynı durumda yeniden satılan veya ithal edildikten sonra sadece önemsiz işlemde geçen eşyaya ilişkin ise,

b) Eşya, ithalattan önce veya sonra yapılandırılan ve royalti veya lisans ücretinin ödendiği marka altında pazarlanıyorsa,

c) Alıcı, bu tür eşyayı satıcı ile ilişkisi olmayan diğer satıcılardan temin etme özgürlüğüne sahip değilse.

(4) Alıcının bir üçüncü kişiye royalti veya lisans ücreti ödemesi durumunda, birinci fıkrada öngörülen koşullar, satıcı veya satıcı ile ilişkili olan bir kişinin alıcıdan bu

ödemeyi yapmasını istememesi durumunda yerine getirilmiş sayılmaz.

(5) Bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bağlı olarak belirleniyor ise, aksi yönde bir kanıt bulunmadığı sürece, bu royalti veya lisans ücretinin ödenmesinin kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu varsayılır. Ancak, bir royalti veya lisans ücretinin miktarı ithal edilen eşyanın fiyatına bakılmaksızın belirleniyor ise, bu royalti veya lisans ücreti ödenmesinin de kıymeti belirlenecek eşya ile ilgili olduğu kabul edilebilir.

(6) Kanununun 27 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinin uygulanmasında, royalti ve lisans ücretini alacak olan kişinin yerleşik olduğu ülke dikkate alınmaz.

Kıymet tespitinde kullanılacak döviz kuru

MADDE 57 – (1) Eşyanın gümrük vergisine esas alınacak kıymetinin Türk Lirası olarak beyanı zorunludur. Fatura veya diğer belgelerde yazılı yabancı paralar, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihte yürürlükte olan Merkez Bankası döviz satış kurları üzerinden Türk Lirasına çevrilir.

(2) Fatura ve diğer belgelerde yazılı yabancı paraların konvertibl olmaması durumunda, Merkez Bankasının Alım Satım Konu Olmayan Dövizlere İlişkin Bilgi Amaçlı Kurlar Listesi esas alınarak işlem yapılır.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Eşyanın Ağırlığı ve Kapları**

İç ambalajlarından ayrılabilen veya ayrılmayan eşyanın ağırlığının tespiti

MADDE 58 – (1) Türk Gümrük Tarife Cetvelinde ağırlıklarına göre tasnif edilerek ayrı ayrı vergi oranlarına tabi tutulmuş eşyanın, tarife pozisyonunu tayin için yapılacak tartılarda ilk iç ambalajlarından ayrılabilenler net olarak, iç ambalajlarından ayrılmayanlar ise ambalaj ile birlikte tartılır ve elde edilecek ağırlıklar tarifedeki yerinin tayinine esas tutulur.

Hacim tespiti

MADDE 59 – (1) Deniz taşıtlarının tonajlarını tayin için, belgelerinde yazılı miktarlar nazara alınır. Vergiye esas olan istiap hacmi tonilatosu belgelerinde açıkça gösterilmemiş olan veya tereddüt edilen hallerde bu durum yetkili liman makamlarından sorulur.

(2) Gerekli görülen hallerde sıkıştırılmış gazların hacimleri gümrük laboratuvarlarında tespit olunur. Tehlikeli veya özel tedbirler alınması gerektiren bu tür eşya, yetkili resmi kuruluşlarda veya bunların bulunmadığı yerlerde özel kuruluşlarda ölçülür. Bu kuruluşlara ait olanların belgelerinde hacimleri gösterilmiş ise vergi tahakkukuna bu ölçüler esas alınır.

ÜÇÜNCÜ KİTAP **Gümrük Bölgesine Getirilen Eşyanın Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanıma Tabi Tutulmasına Kadar Uygulanacak Hükümler**

BİRİNCİ KISIM **Özet Beyan**

Özet beyan

MADDE 60 – (1) Bu yönetmelikte aksi belirtilmediği sürece, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için Kanununun 35/A maddesine göre özet beyan verilir.

Özet beyan aranmayacak haller

MADDE 61 – (1) Aşağıda belirtilen eşya için özet beyan aranmaz:

- Elektrik enerjisi,
- Boru hattı ile gelen eşya,
- Elektronik medya içerenler dahil, mektup, posta kartı ve basılı yayınlar,
- Uluslararası Posta Sözleşmesi kapsamında taşınan eşya,
- Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu,

havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 175, 176 ve 177 nci maddeler uyarınca başka bir yolla gümrük beyanı yapılan eşya,

e) Yolcu eşyası,

f) Paletler, konteynerler ve bir taşıma sözleşmesi çerçevesinde denizyolu, havayolu, demiryolu ve karayolu vasıtasıyla taşınan eşya hariç, 169, 170 ve 171 inci maddeler uyarınca sözlü beyanı uygun bulunan eşya,

g) ATA Karnesi ve Gümrüklerden Geçiş Karnesi (CPD) kapsamı eşya,

ğ) 19 Haziran 1951'de Londra'da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Anlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme ile öngörülen Form 302 kapsamı eşya,

h) 18 Nisan 1961'de diplomatik ilişkiler hakkında imzalanan Viyana Sözleşmesi, 24 Nisan 1963'de imzalanan konsolosluk ilişkileri hakkında Viyana Sözleşmesi veya diğer konsolosluk sözleşmeleri veya 16 Aralık 1969'da imzalanan özel görevler hakkında New York Sözleşmesine göre muafiyet tanınan eşya.

ı) Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce işletilen üretim veya sondaj platformları için Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen aşağıdaki eşya,

1) Yapım, onarım, bakım veya değiştirme amacıyla bu tür platformların bünyesine dahil edilen eşya,

2) Bu platformları teçhiz etmek veya donatmak üzere kullanılan eşya,

3) Bu platformlarda kullanılan veya tüketilen malzeme ve,

4) Bu platformların zararsız atık maddeleri

(2) Birinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen eşyanın geçici depolanması halinde özet beyan verilmesi gerekir. Bu durumda özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından sonra verilmesi mümkündür.

Anlaşma hükümlerinin uygulanması

MADDE 62 – (1) Uluslararası bir anlaşmanın ihraç ülkesinde gerçekleştirilen güvenlik kontrollerinin tanınmasına imkan vermesi halinde söz konusu anlaşma hükümleri uygulanır.

Özet beyan verilmesi

MADDE 63 – (1) Özet beyan veri işleme tekniği yoluyla verilir. Özet beyan ek-10'da belirtilen bilgileri içerir ve bu ekin doldurulmasına ilişkin açıklama notlarına uygun olarak düzenlenir. Özet beyanı veren kişi, özet beyanda yer alan bilgilerin doğruluğundan sorumludur. Beyanın bağlayıcılığına ilişkin 113 üncü madde hükümleri özet beyan için de geçerlidir.

(2) Gümrük idareleri, özet beyanın yazılı olarak verilmesine yalnızca gümrük idaresinin bilgisayar sisteminin çalışmaması halinde izin verir. Yazılı olarak verilen özet beyan bilgileri en geç takip eden iş günü içerisinde sisteme girilir.

(3) Özet beyanın yazılı olarak verilmesi durumunda, gerekli görülmesi halinde, yükleme listeleri ve diğer belgeler de ibraz edilir ve özet beyan ek-10'da belirtilen unsurları içerir.

(4) İkinci fıkra uyarınca verilen özet beyan düzenleyen kişi tarafından imzalanır ve gümrük idaresince onaylanır.

Özet beyan olarak kullanılan bilgiler

MADDE 64 – (1) Aşağıdaki şartların sağlanması durumunda bir transit işlemi kapsamında verilen bilgiler özet beyan olarak kullanılabilir:

a) Transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesine eşya getirilmesi.

b) Bilgi teknolojisi ve bilgisayar ağları kullanılarak transit bilgilerinin değişimi.

c) Bilgilerin özet beyan için gerekli bütün unsurları içermesi.

(2) Gerekli unsurları içeren transit bilgilerinin 68 inci maddede belirtilen sürelerde alınmış olması kaydıyla, eşyanın varış yerinin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında olması halinde de 63 üncü maddede aranan şartlar sağlanmış sayılır.

Kombine taşımacılıkta özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 65 – (1) Taşıma aracının başka bir araç ile taşındığı kombine taşımacılıkta, özet beyanı verme yükümlülüğü taşınan taşıma aracının işleticisine aittir.

(2) Özet beyan, Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma şekline göre 68 inci maddede belirtilen sürede verilir.

Taşıma sözleşmelerinde özet beyan verme yükümlülüğü

MADDE 66 – (1) Deniz veya hava taşımacılığında, taşıma aracının paylaşımı veya taşıma işleminin sözleşme kapsamında yapılması durumunda, özet beyan verme yükümlülüğü, taşıma işlemini taahhüt ederek eşyanın araçta taşınması için taşıma belgesi düzenleyene aittir.

Variş öncesi bildirim

MADDE 67 – (1) 65 ve 66 ncı maddelerde belirtilen durumlarda Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma aracının işleticisi veya temsilcisi, variş öncesinde giriş gümrük idaresine araçta bulunan bütün sevkiyatları liste halinde bildirir. Variş öncesi bildirim, Türkiye Gümrük Bölgesine giren taşıma aracı ve sevkiyata ilişkin aşağıdaki açıklayıcı bilgileri içerir:

- a) Eşyanın gümrük bölgesine taşınmasından sorumlu kişi,
- b) Özet beyanı veren kişi,
- c) Yükleme yeri,
- ç) Boşaltma yeri,
- d) Tek sevkiyat referans numarası, taşıma belgesi numarası veya taşıma belgesi referans bilgisi,
- e) Gerekli durumlarda, taşıma aracı bilgisi veya eşya konteyner ile taşınıyorsa konteyner numarası.

(2) Ticari, liman veya taşıma belgesi veya yükleme listesi, gerekli bilgileri içermesi ve giriş gümrük idaresince kabul edilebilir şekilde verilmesi halinde variş öncesi bildirim yerine verilebilir.

(3) 65 ve 66 ncı maddelerde belirtilen durumlar haricinde, gümrük bölgesine giren taşıma aracındaki eşya için taşıma aracının işleticisinden başka bir kişi tarafından özet beyan verildiğinde, işletici veya temsilcisi giriş gümrük idaresine variş öncesi bildirimde bulunur. Variş öncesi bildirim, Türkiye Gümrük Bölgesine giren taşıma aracı ve sevkiyata ilişkin aşağıdaki açıklayıcı bilgileri içerir:

- a) Özet beyanı veren kişi,
- b) Yükleme yeri,
- c) Boşaltma yeri,
- ç) Tek sevkiyat referans numarası, taşıma belgesi numarası veya taşıma belgesi referans bilgisi,
- d) Eşya konteyner ile taşınıyorsa konteyner numarası.

(4) Birinci ila üçüncü fıkralarda belirtilen bildirim, denizyolunda taşıma aracının giriş gümrük idaresine varişından en az 3 saat öncesine, diğer yollarda ise taşıma aracının Türkiye Gümrük Bölgesine varişine kadar geçen sürede yapılır.

(5) 63 üncü madde hükmü, variş öncesi bildirim için de uygulanır.

(6) Türkiye Gümrük Bölgesine girilirken kullanılan taşıma aracı özet beyanın verildiği gümrük idaresinden başka bir giriş gümrük idaresine geldiğinde, taşıma aracının işleticisi veya temsilcisi özet beyanın verildiği gümrük idaresini liman değişikliği mesajı ile bilgilendirir.

(7) Özet beyanın verildiği giriş gümrük idaresi bu durumu diğer giriş gümrük idaresine güvenlik ve emniyete ilişkin risk analizi sonuçları ile birlikte bildirir.

Süre Sınırları

MADDE 68 – (1) Deniz taşımacılığında, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

- a) Konteyner ile taşınan eşya için, hareket limanında eşyanın gemiye yüklenmesinden en az yirmidört saat önce,
- b) Dökme ve ambalaj halindeki eşya için, Türkiye Gümrük Bölgesindeki ilk variş limanına gelmeden en az dört saat önce,

(2) a) Hava taşımacılığında, özet beyan aşağıda belirtilen sürelerde gümrük idaresine verilir:

- 1) Kısa mesafeli uçuşlarda en geç uçağın havalandığı ana kadar,

2) Uzun mesafeli uçuşlarda, Türkiye Gümrük Bölgesinde ilk havalimanına inilmesinden en az dört saat önce.

b) (a) bendinin uygulanmasında, kısa mesafeli uçuşlardan son hareket havalimanı ile Türkiye’de vardığı ilk havalimanı arasındaki uçuş süresi dört saatten az olan uçuşlar anlaşılır. Diğer bütün uçuşlar uzun mesafeli sayılır.

(3) Demiryolu taşımacılığında, özet beyan giriş gümrük idaresine varılmasından en az iki saat önce verilir.

(4) Karayolu taşımacılığında, özet beyan giriş gümrük idaresine varılmasından en az bir saat önce verilir. Ancak bunun mümkün olmaması halinde aracın girişinden itibaren bir saat içinde verilir.

(5) Bilgisayar sisteminin geçici olarak kullanılamaması halinde de birinci ile dördüncü fıkralardaki süreler geçerlidir.

Sürelerin uygulanmayacağı haller

MADDE 69 – (1) 68 inci maddenin birinci ile dördüncü fıkralarında belirtilen süreler;

- a) Uluslararası anlaşmalarla güvenlik kontrollerinin tanınması,
- b) Uluslararası anlaşmalarla 68 inci maddenin birinci ile dördüncü fıkralarında belirtilen sürelerden farklı süreler içerisinde beyan bilgilerinin değişiminin öngörülmesi,
- c) Mücbir sebep ve beklenmeyen haller, durumlarında uygulanmaz

Risk analizi

MADDE 70 – (1) Gümrük idaresi, özet beyanda bulunan bilgilerden faydalanarak, eşya Türkiye Gümrük Bölgesine gelmeden önce emniyet ve güvenlik amaçlı olarak risk analizi yapar.

(2) Gümrük idaresi 68 inci maddede belirtilen sürelerin karşılanması koşuluyla eşyanın gelişinden önce risk analizini tamamlar.

(3) 68 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca konteyner ile taşınan eşya için gümrük idaresi özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde risk analizini tamamlar. Bu analiz sonucunda, gümrük idaresi, söz konusu eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girmesinin güvenlik ve emniyet yönünden ciddi bir tehdit oluşturduğunu ve acil müdahale edilmesi gerektiği sonucuna varırsa, gümrük idaresi özet beyanı sunan kişiye ve eğer farklı ise eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine taşınmasından sorumlu olan kişiye eşyanın yüklenmeyeceği hususunda bildirimde bulunur. Bildirim özet beyanın tescilinden sonraki yirmidört saat içerisinde yapılır.

(4) 61 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca özet beyan verilmediği hallerde risk analizleri gümrük beyannamesi üzerinden yapılır.

(5) Risk analizi yapılmasından sonra sonuçların uygun bulunması halinde gümrüğe sunulan eşya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulabilir.

(6) Özet beyanın 68 inci maddede belirtilen süre sınırları içerisinde verilememesi durumunda, eşyanın sunulduğu gümrük idaresince, özet beyan, gümrük beyannamesi veya eşyaya ilişkin diğer bilgiler üzerinden risk analizleri gerçekleştirilir.

Birden fazla limana uğrayan deniz veya hava taşıtlarına ilişkin risk analizi

MADDE 71 – (1) Deniz veya hava taşıtlarının Türkiye sınırları dışında herhangi bir liman veya havalimanına uğramaması koşuluyla, Türkiye Gümrük Bölgesinde birden fazla liman veya havalimanına uğraması halinde, özet beyan taşınan bütün eşya için ilk liman veya hava limanında verilir. Gümrük idareleri ilk liman veya hava limanında taşınan bütün eşya için güvenlik ve emniyet amaçlı risk analizini gerçekleştirir. Bu eşya için ilave risk analizi eşyanın boşaltıldığı havalimanı veya limanda gerçekleştirilebilir.

(2) Riskin belirlenmesi ve yükün derhal müdahale etmeyi gerektiren ciddi bir tehdit oluşturması durumunda, ilk giriş liman veya hava limanı gümrük idaresi, riskin seviyesine bağlı olarak, yasaklayıcı tedbir alabilir veya risk analizi sonuçlarını bir sonraki liman veya havalimanına aktarır.

(3) Bir sonraki liman veya hava limanında eşyanın boşaltılması halinde özet beyanın verilmesi gerekir. Bu durumda, 68 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında

belirtilen süre sınırı uygulanmaz.

İKİNCİ KISIM Taşıtların Kontrolü

Taşıtların kontrolüne ilişkin hükümler

MADDE 72 – (1) Gümrük yolu, Türkiye Gümrük Bölgesinin giriş noktalarındaki gümrük kapıları ile bu Bölgenin içinde yer alan gümrük kapıları arasında izlenmesi zorunlu olan yollardır.

(2) Taşıtların denetimi günün her saatinde yapılabilir.

(3) Taşıtların aranması gereken hallerde durum tutanakla saptanarak, arama, mahallin en büyük gümrük idare amirinden izin alınmak suretiyle yapılır. Denetlenen her türlü belge, resmi mühürle mühürlenir ve denetimi yapan memurlar tarafından imzalanır. Eşyanın zapt olunması veya mevzuata aykırılıklar bulunması halinde, durum bir tutanakla tespit edilir.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine giren deniz ve hava taşıtlarının gümrük denetimi tamamlanıncaya kadar, Türkiye Gümrük Bölgesinden giden taşıtların denetimden sonra söz konusu bölgeyi terk etmelerine kadar, her türlü eşyanın taşıtlara alınmasını ve taşıtlardan çıkarılmasını, yolcu indirilmesini ve bindirilmesini önleyecek tedbirler alınır.

(5) a) Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve giden karayolu taşıtlarının denetimi sınır gümrük kapılarında, gümrük kapısı sınırdan içeride bulunduğu takdirde bu gümrük kapısında yapılır.

b) Türkiye Gümrük Bölgesinin dışından gelen trenler gümrük idaresi bulunan ilk istasyonda, Türkiye Gümrük Bölgesinden gidecek trenler sınır istasyonunda denetime tabi tutulur.

c) Yabancı limanlardan gelerek İstanbul veya Çanakkale Boğazından geçip bir Türk limanına gidecek olan gemilerin denetimleri, şüphe veya ihbar olmadıkça, varacakları ilk Türk limanında yapılır.

d) Türkiye'den gelen ve giden havayolu taşıtlarının denetimi indikleri ve kalktıkları ve yetkili gümrük idaresi bulunan havalimanlarında yapılır.

(6) Yabancı limanlardan gelen veya Türkiye'den yabancı limanlara giden gemilerin geliş ve gidişlerinden en az üç saat önce sahip veya acentesi tarafından ilgili gümrük idaresine bilgi verilir. Söz konusu bilgi, duruma göre, geminin ne zaman ve ne kadar yolcu ve yük ile gelmesinin veya gitmesinin muhtemel bulunduğunu, nereye demirleyeceğini, limanda ne kadar kalacağını ve hangi limana gideceğini içerir. Gümrük idaresi bu bilgi olmadan gemilerin yabancı limana hareketine izin vermez. *(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile son cümle eklenmiştir.)* Sahip ve acentelerince gümrük idaresine önceden bildirim yapmak suretiyle yük almaya giderken seferleri esnasında yükleri iptal edilen veya yük boşaltmaya giderken seferleri esnasında yük boşaltma limanları değişen ve geriye dönüş yapmayan gemilerin bu durumları rota değişikliği sayılmaz.

(7) Eşyanın, bulunduğu taşıtlardan gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yerlerde ve söz konusu idarelerin izniyle boşaltılması ya da aktarılması gerekir. Eşyanın, tamamen veya kısmen acilen boşaltılmasını gerektiren kaçınılmaz bir tehlikenin varlığı durumunda bu izin aranmaz. Bu gibi durumlarda, en yakın gümrük idaresi derhal haberdar edilir. Zorunlu görülen hallerde, gerekli önlemler alınarak denetim ve muayeneden önce bu fıkrada belirtilen değiştirme işlemleri yapılabilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine Girmesi ve Gümrüğe Sunulması

Eşya Türkiye Gümrük Bölgesine getirilmesi ve gümrüğe sunulmasına ilişkin özel düzenlemeler

MADDE 73 – (1) Özel kanunlar veya taraf olduğumuz anlaşmalar ve sözleşmelerle veya idari düzenlemelerle Türkiye Gümrük Bölgesine girişi yasak edilmiş ve edilecek olan eşya, 218 inci madde saklı kalmak kaydıyla, her ne suretle olursa olsun Türkiye'ye sokulamaz.

(2) Kanun ve uluslararası anlaşmalar ile kararname, tüzük, yönetmelik veya

diğer idari düzenlemelerde Türkiye Gümrük Bölgesine belirli gümrük kapılarından getirilmesi öngörülen eşya, yalnızca bu gümrük kapılarından yurda sokulabilir.

(3) Eşya, Kanunun 39 uncu maddesi çerçevesinde gümrüğe sunulur. Eşyanın gümrüğe sunulmasında esas alınacak tarih, taşıt aracının gümrük işlemlerinin yürütüldüğü alanlara girişine ilişkin gümrük veya gümrük muhafaza yetkililerince tutulan ilk kayıt tarihidir. 61 inci madde ile 68 inci maddenin dördüncü fıkrası saklı kalmak kaydıyla, eşya, gümrüğe sunan kişi tarafından daha önce ibraz olunan özet beyan ya da gümrük beyannamesi ile ilişkilendirilir ve eşyanın sunulduğu tarih söz konusu belgelere kaydedilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM **Gümrüğe Sunulan Eşyanın Boşaltılması**

Eşyanın boşaltılması

MADDE 74 – (1) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla hazırlanan ve geniş veya yerel alan ağı ile gümrük idaresine gönderilen boşaltma listesi kabul olunur.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya gümrük gözetimi altında taşıttan boşaltılır. Eşyanın taşıttan boşaltılması sırasında boşaltmaya yetkili deniz, kara ve hava araçlarının sahipleri veya kaptan, pilot, sürücü veya acentenin yetkili personeli ile geçici depolama yeri işletmelerinin yetkili memurları tarafından eşyanın boşaltılmasını müteakip yirmidört saat içinde boşaltma listesi düzenlenir ve gümrük memuru ve taşıt sahibi, sürücüsü veya temsilcisi ile geçici depolama yeri işletme memuru tarafından imzalanır. Üç nüsha olarak düzenlenip gümrük idaresince tasdik edilen bu listenin bir nüshası gümrük idaresinde kalır. İkinci nüshası eşyayı geçici depolama yerine teslim edenlere, üçüncü nüshası ise işletme memuruna verilir. Bu işlem, gümrükçe uygun görülen yerlere alınan eşya için de geçerlidir.

(3) Boşaltma listesinde eşyanın cinsi, brüt ağırlığı, kapların sayısı, cinsi, markası, numarası, taşıtın ismi ve sefer numarası gösterilir.

(4) Eşyanın boşaltmadan önce veya boşaltma sırasında zarar görmüş veya kaplarının kırık veya bozuk olduğu tespit edilirse bu durum bir tutanakla tespit olunarak boşaltma listesi ekinde gümrük idaresine sunulur.

Özet beyan ile boşaltma listesinin karşılaştırılması ve özet beyan takibati

MADDE 75 – (1) Özet beyan veya özet beyan yerine geçen belgeler ile eşyanın araçtan boşaltılması sırasında düzenlenen boşaltma listeleri karşılaştırılır. Karşılaştırma sonucunda farklılık görülürse buna ilişkin tutanak düzenlenerek bu tutanak üzerinden özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilir.

(2) Dökme eşyanın ölçümlerinin draft survey yöntemi ile yapılması durumunda ölçüm sonuçları boşaltma listelerinin düzenlenmesinde esas alınır.

(3) Boşaltma listesinde kayıtlı olmadığı halde özet beyanda kayıtlı bulunan eşya özet beyan eksikliğidir. Boşaltma listesinde kayıtlı olduğu halde özet beyanda kayıtlı olmayan eşya da özet beyan fazlasıdır.

(4) Özet beyan veya özet beyan olarak kullanılan belgelerdeki kayıtlı miktara göre eksik veya fazla çıkan eşya için acentesine bildirimde bulunulur. Özet beyan eksiklik veya fazlalıkları ile ilgili takibat, elektronik ortamda kayda alınır.

(5) Havayolu şirketlerince ibraz edilen ve belirli şartları taşıyan özet beyanlarla ilgili olarak; bir özet beyan eksikliği eşyanın başka bir uçakla geldiğinin ya da bir özet beyan fazlası eşyanın diğer bir özet beyan içeriği eşya olduğunun bildirilmesi ve bu karışıklığın azami on gün içerisinde gerçekleşmiş olması ve miktar, sayı, kıymet, marka, gönderici, alıcı ve diğer alametler bakımından özet beyanda kayıtlı eşya olduğunun tespit edilmesi durumunda özet beyan eksiklik/fazlalık takibatına geçilmez.

(6) Demiryolu ile gelen eşyada, kaplarındaki mühürlerin sağlam olması koşuluyla ve boşaltılan eşyanın yük senetlerine göre eksik veya fazla çıkması ile eksik veya fazla çıkan kaplarda şüpheli bir durum bulunmaması halinde, açılan eksiklik veya fazlalık takibati, Devlet Demiryolları İdaresinin gerekçeli yazısı üzerine kaldırılır.

(7) Özet beyan eksiklik veya fazlalığının eşyanın tabiatı icabı ek-11'deki oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, özet beyan eksiklik veya fazlalık takibati yapılmayarak işlemler gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden yapılır ve ceza

uygulanmaz.

BEŞİNCİ KISIM

Gümrüğe Sunulan Eşyaya Gümrükçe Onaylanmış Bir İşlem veya Kullanım Belirlenmesi Zorunluluğu

Sürenin durduğu haller ve süre uzatımı

MADDE 76 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen ve gümrüğe sunulan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin işlemlerinin Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içinde tamamlanması esastır. Ancak, eşyanın herhangi bir adli veya idari takibata konu olması halinde bu takibat nedeniyle geçen süreler, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması için dış ticaret mevzuatı ya da sair mevzuat gereğince ibraz edilmesi gereken uygunluk belgesi, kontrol belgesi, ithal lisansı, izin yazısı, gözetim belgesi, tahlil raporu gibi belgelerin alınması veya buna ilişkin işlemlerin yerine getirilmesi sırasında geçen süreler işlem tarihinin başladığı tarihte durdurularak yirmi veya kırkbeş günlük sürelerin hesaplanmasında göz önünde bulundurulmaz ve işlemin sonuçlandığı tarihten itibaren kalan süre verilir.

(2) Eşyanın Kanunun ilgili hükümleri uyarınca tasfiyelik hale gelip gelmediğinin tespitinde Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmi ve kırkbeş günlük süreler ile yukarıda belirtilen süreler re'sen dikkate alınır. Bu sürelerin gümrükçe bilinmesinin zorunlu olmadığı durumda, eşyanın ilgilisi tarafından vaktinde bilgi verilmemesi nedeniyle tasfiyelik hale geldiği düşünülerek düzenlenen tespit ve tahakkuk belgeleri, ihale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihe kadar yapılan bir başvuru sonucunda, birinci fıkrada belirtilen işlemlerin başlangıç ve bitiş tarihleri dikkate alınarak, süreyi durduran sebepler bulunduğunun anlaşılması durumunda iptal edilir. İhale ilanının yayımlandığı veya perakende satış ya da tahsis kararının alındığı tarihten itibaren yapılacak süreyi durduran sebeplerin bulunduğuna ilişkin başvurular değerlendirilmez.

(3) Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler ilgilinin doğrudan veya mutad haberleşme araçları ile kanuni süre veya verilen ek sürenin bitiminden önce yazılı başvurusu üzerine gümrük müdürlüklerince uzatılır. Bir ayı aşan süre uzatım taleplerinde, bu talebin gerekçesinin belirtilmesi şarttır.

(4) Üçüncü fıkra uyarınca yapılacak süre uzatım taleplerinde,

a) Kayıtlı Posta Gönderileri yolu (Taahhütlü veya APS) veya Kayıtlı Kargo Taşımacılığı aracılığı ile yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin postaya veya kargoya verildiği tarih,

b) Kayıtsız Posta yolu ile veya doğrudan doğruya ilgili gümrük idaresine yapılacak başvurularda, başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına giriş tarihi, esas alınır.

ALTINCI KISIM

Eşyanın Geçici Depolanması

Geçici depolanan eşya

MADDE 77 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen serbest dolaşımda olmayan eşya gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar geçici depolanan eşya statüsünde bulunur ve bu şekilde adlandırılır. Talep halinde ihracat eşyasının da bu kapsamda değerlendirilmesi mümkündür.

(2) Özet beyanın eşyanın gümrüğe sunulmasından önce verildiği hallerde, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulabilmesi için Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler eşyanın gümrüğe sunulduğu tarihten itibaren başlar.

(3) Kanunun 35/C maddesine göre giriş gümrük idaresine özet beyan statüsünde gümrük beyannamesi verildiğinde, eşyanın sunulması ile birlikte beyanname tescil edilir ve eşya beyan edilen rejimin öngördüğü işlemlere tabi tutulur.

(4) Transit rejimi kapsamında Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bir gümrük idaresinden diğer bir gümrük idaresine transit edilen serbest dolaşımda olmayan eşya

varış gümrük idaresine sunulduğunda, eşyanın geçici depolama işlemleri bilgisayar sistemindeki transit beyannamesi bilgileri üzerinden yürütülür.

Geçici depolama yerlerine eşya alınması

MADDE 78 – (1) Eşya, geçici depolama yerlerine buralarda görevli işletme personelinin sorumluluğu ve gümrük memurlarının gözetimi altında alınır.

(2) Gümrükçe izin verilen diğer yerlere eşya alınmasının talep edilmesi halinde, talep sahibinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetimi altında bu talep kabul edilir.

(3) Gümrük memuru, geçici depolama yerine alınan eşya için kendisine verilen ve üzerinde özet beyan numarasının yer aldığı boşaltma listesi ile özet beyan bilgilerini karşılaştırarak geçici depolama yeri giriş işlemlerini onaylar. Bu onay sonrasında boşaltma listesi ilgili işletme memuru tarafından muhafaza edilir.

Geçici depolama yerleri

MADDE 79 – (1) Geçici depolanan eşyanın her türlü dış etken ve müdahalelerden korunmasını sağlayacak şekilde yapılmış ve taşıtların durduğu, yanaştığı veya indiği yerlere mümkün mertebe yakın olan ambar, depo, ardiye veya hangar gibi yerler geçici depolama yerleridir.

(2) Ağır ve havaleli eşyanın konulmasına mahsus olmak üzere, limanlar gibi gümrük işlemlerinin yapıldığı yerlerde bulunan geçici depolama yerlerinin mütemmim cüz'ü niteliğindeki açık alanlar ile yolcu eşyasının, yolcu beraberinde getirilip gümrüğe sunulmasından sonra gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutuluncaya kadar konulduğu yolcu salonlarındaki gümrük ambarları da, geçici depolama yeri addolunur. Yolcu eşyası buralarda üç ay kalabilir. Bu süre, talep halinde mücbir sebep belgesi aranmaksızın ilgili gümrük müdürlüğünce üç aya kadar uzatılabilir.

(3) Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı mahallere getirilen eşya, duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla, geçici depolanan eşya statüsünde gümrükçe müsaade edilen yerlere de konulabilir. Bu gibi hallerde, gümrük idarelerince geçici depolanan eşya için tahakkuk edebilecek gümrük vergileri tutarında eşya sahibinden teminat istenir.

Yolcu beraberli eşya ambarı

MADDE 80 – ⁸ (30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı RG'de yayımlanan *Yönetmelik ile değişik*) (1) Yolcu beraberli eşya ambarına alınan eşya için görevli memur tarafından doldurularak bu memur ve eşya sahibi tarafından imzalanan ve gümrük idaresinin resmi mührünü taşıyan bir alındı makbuzu yolcuya verilir. Eşya bu alındıya dayanılarak elektronik ortamda kayda alınır. Bu kayıta, yolcunun ismi ve soyadı ile kendisine verilen alındının numarası da yer alır. Ambar bekleme süresi içerisinde yolcular tarafından yurtdışına gönderilmek istenilen eşyanın işlemleri alındı makbuzu üzerinden yürütülür. Yolcu beraberli eşya ambarından eşya çıkarılması işlemleri, geçici depolama yerlerinden eşya çıkarılması hükümlerine tabidir.

Özel tertip ve düzenek gerektiren eşya ve geçici depolama yerlerine alınmayacak eşya

MADDE 81 – (1) Aşağıda yazılı eşyanın niteliklerine uygun özel tertip ve düzenek gerektiren geçici depolama yerlerine alınması zorunludur.

a) Ek-12'de yer alan parlayıcı ve patlayıcı, yanıcı, yanmayı artırıcı eşya ile tehlikeli ve zararlı kimyasal maddeler,

b) Muhafazası, soğuk hava depolarında olduğu gibi özel tertip ve tesislere lüzum gösteren eşya,

⁸ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “ Yolcu beraberli eşya ambarına alınan eşya için görevli gümrük memuru tarafından doldurularak bu memur ve eşya sahibi tarafından imzalanan ve gümrük idaresinin resmi mührünü taşıyan bir alındı makbuzu yolcuya verilir. Eşya bu alındıya dayanılarak elektronik ortamda kayda alınır. Bu kayıta, yolcunun ismi ve soyadı ile kendisine verilen alındının numarası da yer alır. Ambar bekleme süresi içerisinde yolcular tarafından yurtdışına gönderilmek istenilen eşyanın işlemleri alındı makbuzu üzerinden yürütülür. Yolcu beraberli eşya ambarından eşya çıkarılması işlemleri, geçici depolama yerlerinden eşya çıkarılması hükümlerine tabidir.”

(2) Bir arada buldukları eşya için tehlike ve zarar doğuran eşya, geçici depolama yerlerine alınmaz.

(3) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yazılı eşya, niteliklerine uygun özel tertip ve düzeneğe sahip geçici depolama yerleri bulunmaması halinde doğrudan 330 uncu maddede belirtilen ve bu niteliklerine uygun genel veya özel antrepolara alınır.

(4) Birinci fıkrada sayılan eşyanın, diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde, geçici depolama yerlerinin ayrı bölümlerine gerekli tedbirler alınmak suretiyle konulmasına ilgili gümrük idaresince izin verilebilir.

Kokar eşya

MADDE 82 – (1) Kuru veya yaş deri gibi fena koku yayan eşya mümkünse ayrı bir geçici depolama yerine alınır. Bu mümkün değilse geçici depolama yerinde diğer eşyaya zarar vermeyecek surette ayrılan bir yere konulur ve işlemlerinin hızla yapılması yükümlü ve işletici tarafından sağlanır.

Sahipsiz eşya

MADDE 83 – (1) Sahip veya taşıyıcıları belli olmayan ya da sahip veya taşıyıcıları tarafından muhafaza altına alınmayan eşya gümrük idaresince geçici depolama yerlerine veya duruma uygun gerekli önlemler alınmak şartıyla yine gümrük idaresinin uygun gördüğü yerlere konulabilir.

Rezerveli eşya

MADDE 84 – (1) Kırık veya tamire muhtaç kaplar ile dağınık eşya geçici depolama yerine alınmaz muayene ile görevli memur tarafından, boşaltma ile ilgili kuruluşun yetkilisi, işletme memuru ve geçici depolama yerinden sorumlu gümrük memuru huzurunda muayene edilerek bu eşyanın durumu bir tutanakla saptanır.

(2) Eşya geçici depolama yerine alındıktan sonra hasara uğrarsa rezerve yerine kaldırılarak yukarıda yazılı işlemlerin yapılabilmesi için durum vakit geçirilmeden gümrük idaresine bildirilir.

(3) Rezerveli eşya bu husustaki tutanağın düzenlenmesinden sonra işletme ve gümrük memurlarınca geçici depolama yerinde ayrılmış kapalı ve muhafazalı rezerve yerine konulur. Bu yerler gümrük ve işletme memurları tarafından çift kilit altında bulundurulur.

(4) Altın, gümüş ve platin gibi kıymetli madenlerden yapılmış her türlü eşya ile mücevherat, antika, müze ve sanat eşyası da rezerve yerine konulur ve üzerlerine zarar vermeyecek şekilde mühür tatbik edilir. Söz konusu eşyanın özellikleri boşaltma listesinde ayrıntılı bir şekilde gösterilir.

Kaçak zannı ile el konulan eşya

MADDE 85 – (1) Kaçak zannı ile el konularak F tipi genel antrepo, yoksa sırasıyla genel antrepo, geçici depolama yerleri veya gümrük idaresince uygun görülen yerlere konulan serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın adli merciler tarafından sahiplerine iadesine karar verildiğinde, kararın kesinleşmesini müteakip, eşya sahibine veya temsilcisine yapılacak tebligat tarihinden itibaren, bu eşya geçici depolanan eşya statüsüne tabi tutulur. Bu eşya için Kanunun 46 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler yukarıda belirtilen tebliğ tarihinden itibaren başlar ve bu süreler içinde eşyaya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım tayin edilmez ve buna ilişkin işlemler tamamlanmaz ise tasfiye hükümleri uygulanır.

Süresi içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmayan eşya

MADDE 86 – (1) Geçici depolanan eşya, sahipleri veya bunların temsilcileri tarafından verilen usulüne uygun beyanname ile gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

(2) Kanunun 46 ncı maddesi ile ve bu Yönetmeliğin 76 ncı maddesinde belirtilen süreler içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım belirlenerek buna ilişkin işlemlere başlanmayan eşya hakkında herhangi bir adli veya idari takibat olmaması halinde tasfiye hükümleri uygulanır. Gümrük idareleri, bu tür eşyayı durumu belirleninceye kadar eşya sahibinin risk ve hesabına gümrüğün denetimindeki uygun

göreceği bir yere sevk edebilir veya söz konusu eşya sahipleri hesabına geçici depolama yeri işleticisince antrepoya kaldırılabilir. Bu tür işlemlerin yapılması sırasında eşya hakkında tasfiye hükümlerinin uygulanmasına devam olunur.

Eşyanın incelenmesi ve numune alınması

MADDE 87 – (1) Kanununun 41 inci maddesi uyarınca gümrük idareleri, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasından önce ilgili ve yetkili kişilerin talebi üzerine eşyadan numune alınmasına veya eşyanın incelenmesine izin verebilir.

(2) Talep, elektronik yolla yapılır. İlgili ve yetkili kişilerce imzalanır ve gümrük idaresine verilir. Talep, aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Başvuru sahibinin adı ve adresi,
- b) Eşyanın bulunduğu yer,
- c) Önceki beyana ilişkin aşağıdaki bilgilerden biri,
 - 1) Özet beyan,
 - 2) Önceki gümrük rejimine ilişkin beyanname,
 - 3) Taşıma şekli,
- ç) Eşyanın tanımlanması için gerekli diğer bilgiler.

(3) Gümrük idareleri kararlarını ilgili ve yetkili kişilere bildirir. Talebin eşyadan numune alınmasına ilişkin olması halinde, kararda numune olarak alınacak eşya miktarı belirtilir.

(4) Eşyanın incelenmesi ve eşyadan numune alınması ile ilgili işlemler gümrük idarelerinin gözetimi altında gerçekleştirilir. Eşyanın incelenmesi, numune alınması, tahlile ve ekspertize tabi tutulması ile ilgili sorumluluk ve masraflar yükümlüye aittir. İlgili kurumların yapacağı kontroller kapsamında eşyadan numune alınmasının gerekli olması durumunda, numune ilgili kurumun temsilcileri tarafından alınır.

(5) Alınan numuneler gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Ancak numunenin telef olması veya telafi edilemez kaybı durumunda, gümrük yükümlülüğünün doğmamış olduğu kabul edilir.

(6) Serbest dolaşımda olmayan eşyadan inceleme sonrası ortaya çıkan atık veya artıklar gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulur.

Eşyanın muayene edilmesi

MADDE 88 – (1) Geçici depolama yerlerinde bulunan eşya, beyana uygun olup olmadığının tespiti açısından veya gerekli görülen herhangi bir zamanda muayene ile görevli memurlar tarafından muayene edilir. Gerek görülmesi halinde muayenede, eşya sahibi veya temsilcisinin veya geçici depolama yeri memurunun bulunması da istenebilir.

Sigorta uzmanlarınca ekspertiz yapılması

MADDE 89 – (1) Rezerveli eşya ile kaplarının muhteviyatı noksan çıkmış veya hasara uğramış eşyanın, gümrük idaresinin izni ile geçici depolama yerinde 88 inci maddede belirtilen memurların huzurunda sigorta uzmanları tarafından ekspertizi yapılabilir.

Elleçleme faaliyetleri

MADDE 90 – (1) Geçici depolanan eşya; görünüş ve teknik özelliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla aynı durumda muhafazalarını sağlamak üzere, gümrük idaresinin izni ve denetlemesi altında, geçici depolama yerlerinde bulunan diğer eşyaya zarar vermeyecek şekilde kaplarının tamiri veya sağlamaştırılması, kaplarının yenilenmesi, havalandırılması, kalburlanması gibi elleçleme faaliyetlerine tabi tutulabilir. Bu işlerin yapılabilmesi için geçici depolama yerlerinde gerekirse ayrı bir bölüm tahsis edilir.

Elleçleme başvurusu

MADDE 91 – (1) Elleçleme başvurusu ilgili gümrük idaresine yapılır. İşlemlerin, eşyanın aynı durumda muhafazasını sağlamaya yönelik olduğunun anlaşılması halinde izin verilir.

Geçici çıkış işlemleri

MADDE 92 – (1) Muayene ile görevli memurlar tarafından tahlile, ölçü ve ayar muayenesine, bilirkişilere veya bunlara benzer sair yerlere gönderilmesine karar verilmesi nedeniyle geçici depolama yerlerinden geçici olarak çıkarılacak eşya hakkında gümrük memuru tarafından bir tutanak düzenlenir ve eşyanın geri gelip gelmediğini takip etmek için bu tutanak geçici depolama yerinde alıkonulur.

(2) Eşyanın ayniyatını tespit için gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktarı bu tutanakta gösterilir. Gerek görülürse eşya mühür altına alınabilir.

(3) Eşya, geçici depolama yerinde kalacak tutanak üzerine sahipleri veya temsilcilerinden ve refakat edecek gümrük memurundan imza alınarak memur gözetiminde gideceği yere yollanır.

Geçici depolama yerlerinden çıkartılan eşyanın işlemleri tamamlanarak serbest bırakılması

MADDE 93 – (1) Geçici depolama yerlerinden geçici çıkarılacak;

a) Geri getirilmesi zamana bağlı, külfetli veya masraflı görülen,

b) Geçici olarak gönderildiği yerde tahlil, muayene veya kontrolü yapıldıktan veya gerekli işlemlere tabi tutulduktan sonra sahiplerince geri getirilmeden çekilmek istenen,

eşya, tahlil, muayene veya kontrolü yapılmak üzere ilgili kuruluşa gümrük memuru refakatinde sevk edilir.

(2) Bu eşya hakkında, geçici depolama yerinden geçici olarak çıkarılan eşyaya ait hükümler uygulanır. Muayene, kontrol veya tahlilinin uygun bir netice verdiğinin ilgili kuruluş tarafından yazılı olarak gümrüğe bildirilmesi üzerine eşya ile ilgili olarak kesin çıkış işlemleri uygulanır.

Kesin çıkış işlemleri

MADDE 94 – (1) Gümrük işlemlerinin sistem üzerinde tamamlandığının anlaşılması üzerine bilgisayar sisteminde çıkış onayı verilerek eşya sahibi veya temsilcisine, eşyayı geçici depolama yerinden çıkarmasına izin verilir.

Muayenesi yerinde yapılacak eşyanın geçici depolama yerlerinden çıkışı

MADDE 95 – (1) Gümrüğün izni ile muayenesi yerinde yapılacak yolcu, kişisel eşya ve ev eşyası ile diğer eşya hakkında sahiplerince verilecek dilekçeler gümrük idare amiri tarafından geçici depolama yerinde muayene ile görevli memura havale olunur.

(2) Bunun üzerine, işletme memuru kendisine yapılan bildirim doğrultusunda kesin çıkış işlemi yapmakla beraber, eşya sahibi veya temsilcisinin imzasından başka eşyaya eşlik edecek gümrük memuru ve muayene ile görevli memurdan geçici depolama yeri defterine imza alır.

(3) Gümrük vergisine tabi olan ve muayenesi yerinde yapılacak eşyanın vergileri gümrük idaresi tarafından eşya sahibinin beyanına göre teminata bağlanabilir.

⁹(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde ve başlığı değiştirilmiştir.)Eşyanın başka bir geçici depolama yeri veya antrepoya nakli ve geçici depolama yerindeki eşyanın başkasına devri

MADDE 96 – (1) Başka bir gümrük idaresi denetimindeki geçici depolama yerine veya antrepoya nakli istenen eşya, transit rejimi hükümlerine göre taşınır.

(2) 333 üncü madde hükmü aynı zamanda geçici depolama işlemlerinde de uygulanır.

Geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerler

MADDE 97 – (1) 79 uncu maddenin üçüncü fıkrası uyarınca geçici depolama yerlerinin bulunmadığı yerlere getirilen eşyanın konulduğu yerlerin geçici depolama yeri

⁹ Başlık ve maddenin değişiklikten önceki halleri: “Eşyanın başka bir geçici depolama yeri veya antrepoya nakli

MADDE 96 – (1) Başka bir gümrük idaresinin denetimindeki geçici depolama yerine veya antrepoya nakli istenen eşya, transit rejimi hükümlerine göre taşınır.”

olarak kabul edilebilmesi için; eşyanın hacim ve ağırlık itibariyle geçici depolama yeri bulunan bir gümrük idaresine sevkinin masraflı veya külfetli olması ya da eşyanın hacim ve ağırlık itibariyle mevcut geçici depolama yerine konulmasının mümkün olmaması gerekir.

(2) Eşyanın konulacağı yerin ilgili gümrük idaresince oluşturulacak heyet tarafından görülmesi ve görgü tutanağına bağlanarak başmüdürlüğe¹⁰ intikal ettirilmesi sağlanır..

(3) Gümrük idarelerince;

a) Transite konu eşyaya ilişkin ithalde alınan gümrük vergileri ve fon tutarlarına karşılık olarak teminat alınması,

b) İthal konusu eşyanın ithalat vergileri ile fon tutarının %20 fazlasıyla teminata bağlanması, gümrük vergileri ile fondan muaf olan eşya için teminat yerine taahhütname alınması,

c) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlerin eşyanın muhafazasına elverişli olması, gümrüğün kayıt, kilit ve denetimi altında bulundurulması ve sürekli izlenmesi,

ç) Yukarıda belirtilen şartlarla geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın sahiplerinin, her ne sebeple ve suretle olursa olsun eşyanın konulduğu yerde meydana gelen zayıat ve firelerle, çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına veya niteliğine tesir eden hallerden ve eşyanın bulunduğu yerlerden gümrüğün bilgisi dışında çıkarılmasından ve kullanılmasından dolayı gümrüğe karşı sorumlu tutulmaları,

d)¹¹ Zayıat, fire, çalınma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi nedenlerle etkilenen eşyanın vergi ve cezalarının, alınan teminattan mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınacağı ve duruma göre idari veya kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem yapılacağına ilgililere duyurulması ve bu hususlara riayet edileceğine dair taahhütname alınması,

e) 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca açma ve işletme harçlarının usulüne uygun olarak tahsil edilmesi (Bir defada getirilmeyen komple tesise ait olan ya da değişik zamanlarda getirilerek bir beyanname ile ithal edilecek eşyanın konulduğu geçici depolama yerlerinden bir defaya mahsus açma ve işletme harcının tahsil edilmesi),

suretiyle işlem tesis edilir.

(4) Geçici depolama yeri olarak kabul edilen yerlere konulan eşyanın ithalini müteakip bu yerlerin geçici depolama yeri statüsü sona erer.

YEDİNCİ KISIM

Diğer Hükümler

Eşyanın re'sen imhası

MADDE 98 – (1) Gümrüğe sunulan eşyanın gümrük beyanında bulunulmadan önce herhangi bir kaza sonucu ya da elde olmayan nedenlerle tamamen veya kısmen hasara uğraması, harap olması, bozulması gibi nedenlerle bir arada bulunduğu eşya veya çevreye zarar verir hale gelmesi veya tehlike arz etmesi halinde, gümrük idaresi bu eşyayı sahibine veya gümrük beyanında bulunacak kişiye haber vermeden re'sen imha ettirebilir. Yapılan işler sonucundan eşya sahibine yazılı bilgi verilir ve eşyanın imhasına ilişkin varsa yapılmış olan masraflar sahibinden tahsil edilir.

(2) Eşyanın bir kısmının imha edilmesi halinde, kalan kısmı için sahibine yapılacak yazılı bildirim sonucundaki talep doğrultusunda işlem yapılır.

(3) Eşyanın yukarıda belirtildiği şekilde imhası gümrük idare amiri veya görevlendireceği amir veya memur başkanlığında en az üç kişiden oluşan bir komisyon tarafından karara bağlanır ve imha işlemleri bu komisyon tarafından sonuçlandırılır. İmha kararının alınması ve imha sonuçları komisyon tarafından tutanağa bağlanır.

¹⁰ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan Yönetmelik ile "intikal ettirilir" ifadesi "intikal ettirilmesi sağlanır" olarak değiştirilmiştir.

¹¹ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı R.G.' de yayımlanan Yönetmelik ile "kaçakçılık mevzuatına göre kovuşturma" ibaresi, "kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem" olarak değiştirilmiştir.

¹²Cebri icra yoluyla satış

MADDE 98/A – (1) Geçici depolama yerleri ile gümrük antrepolarında bulunan ve henüz gümrük işlemleri bitirilmemiş eşyanın cebri icra yoluyla satılması halinde, eşyanın tabi tutulacağı rejime ilişkin gümrük, dış ticaret ve sair mevzuattan kaynaklanan tüm yükümlülükler eşyayı satın alan kişi tarafından yerine getirilir. Bu yükümlülükler yerine getirilmeden eşyanın cebri icra kararına istinaden teslim alınmasına izin verilmez.

DÖRDÜNCÜ KİTAP

Gümrükçe Onaylanmış İşlem veya Kullanım

BİRİNCİ KISIM

Genel Hükümler

Elleçleme faaliyetleri

MADDE 99 – (1) Başmüdürlüklerce Kanunun 56 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamına girdiğine karar verilen eşyanın üzerlerinde veya iç ve dış ambalajlarında yer alan ve üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğunu gösteren veya böyle bir izlenim uyandıran isim, simge, ibare ya da etiketlerin sökme, kazıma, silme, kesme ve sair yöntemlerle eşyanın veya ambalajının üzerinden kaldırılmasıyla veya gerçek menşe ülkesini gösteren ibarelerin eklenmesiyle sınırlı olan elleçleme işlemleri, eşyanın zarar görmemesi ve asli niteliklerinin değiştirilmemesi koşuluyla yapılabilir.

(2) Bu madde kapsamına giren elleçleme faaliyetlerine, yazılı talep üzerine gümrük idarelerince izin verilir. İzin başvurusunda eşyaya ilişkin yapılacak elleçleme faaliyetinin niteliği ve amacının belirtilmesi gerekir.

İKİNCİ KISIM

Fikri ve Sınai Hakların Korunması

Tanımlar

MADDE 100 – (1) Bu kısımda geçen;

a) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu, 5147 sayılı Entegre Devre Topografyalarının Korunması Hakkında Kanun, 5042 sayılı Yeni Bitki Çeşitleri Üzerinde İslahçı Haklarının Korunmasına İlişkin Kanun, 551 sayılı Patent Haklarının Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 554 sayılı Endüstriyel Tasarımların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 555 sayılı Coğrafi İşaretlerin Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 556 sayılı Markaların Korunması Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ve fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken hakları düzenleyen diğer mevzuat ile korunan hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı,

b) Hak sahibi:

1) Fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre korunması gereken haklara sahip olan kişiyi,

2) Birinci alt bentte sayılan fikri ve sınai hakları kullanmak için yetki verilen kişi veya temsilcisi ile hak sahibinin temsilcisini,

c) Sahte eşya:

1) Ambalajı da dahil olmak üzere, yetkisiz olarak hak sahibinin aynı tip eşya için geçerli tescilli markası ile aynı ticari markayı veya esas yönleri itibariyle bu ticari markadan ayırt edilemeyen bir ticari markayı taşıyan ve bu yolla fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkı ihlal eder nitelikteki eşyayı,

2) Sahte eşyayla birlikte veya ayrı olarak birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı

¹² 30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik yapılmasına Dair Yönetmelik ile anılan madde eklenmiştir.

koşullarda gümrüğe sunulan logo, etiket, stiker, broşür, kullanım kılavuzu, garanti belgesi gibi her türlü marka simgesini,

3) Birinci alt bentte belirtilen eşya ile aynı koşullarda ve sahte eşyadan ayrı olarak gümrüğe sunulan, sahte eşyanın markalarını taşıyan ambalaj malzemelerini,

ç) Korsan eşya: 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu hükümlerine göre tescil edilmiş , telif hakkı veya bağlantılı haklar veya tasarım hakkına konu eşyanın hak sahibinin veya bu hak sahibi tarafından üretim yapılan ülkede yetkilendirilen kişinin rızası dışında kopyalanan veya bu kopyaları içeren eşyayı, ifade eder.

(2) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyayı üretmek amacıyla özellikle tasarlanan veya uyarlanan ve kullanılması halinde hak sahibinin fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkının ihlal edilmesine sebep olacak kalıp ve matrisler de birinci fıkrada sayılan eşya olarak kabul edilir.

Kapsam

MADDE 101 – (1) Gümrük idareleri, Türkiye Gümrük Bölgesinde taşıt değiştiren eşya da dahil olmak üzere gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma konu, fikri ve sınai hakları ihlal ettiğiinden şüphe edilen veya bu hakları ihlal eder nitelikteki eşya ile ilgili olarak 102 ila 104 üncü madde hükümlerine göre işlem yapar.

(2) Hak sahibinin izni ile ticari markaya sahip olmuş, patent veya faydalı model hakları, telif veya bağlantılı haklar, tasarım hakları, entegre devre topografyası hakkı, yeni bitki çeşitlerine ait ıslahçı hakkı veya coğrafi işaret hakkı ile korunmuş ve hak sahibinin izni ile üretilmiş eşyanın hak sahibinin rızası dışında birinci fıkrada belirtilen durumlardan birine tabi olması veya hak sahibinin onayladığından farklı koşullarda üretilmesi veya başka koşullarda 107 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilenden farklı bir fikri ve sınai hak ile korunması halinde söz konusu eşya bu madde hükümleri kapsamı dışında tutulur.

Gümrük idaresince re'sen yapılacak işlemler

MADDE 102 – (1) ¹³(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Gümrük idaresince Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca re'sen alıkonulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya için, 103 üncü madde uyarınca başvuruda bulunmak üzere hak sahibine; ayrıca beyan sahibi veya eşyayı elinde bulundurana alıkoyma veya durdurma işlemini takip eden ilk iş günü içerisinde bildirimde bulunulur.

(2) Gümrük idareleri, hak sahibine olası hak ihlaline ilişkin tebliğde bulunmadan önce eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olduğuna dair şüphe duyulan hususları desteklemek amacıyla hak sahibinden gerekli gördüğü bilgi ve belgeleri talep edebilir. Bu aşamada, hak sahibine eşyanın miktarı ve niteliği dışındaki bilgiler açıklanmaz.

Gümrük idarelerine başvuru

MADDE 103 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşyanın alıkonulması veya gümrük işlemlerinin durdurulması talebi ek-13'te yer alan Fikri ve Sınai Hakların İhlali İle İlgili Olarak Gümrük İdaresinin Harekete Geçmesine İlişkin Başvuru Formu ile elektronik olarak gümrük idaresine yapılır. Başvurular elektronik veri değişimi sistemi aracılığı ile de yapılabilir. Ayrıca hak sahibinin yurtdışında yerleşik olması halinde 100 ila 111 inci maddeler kapsamındaki işlemler, ancak Türkiye'de yerleşik temsilcisi aracılığıyla yapılabilir.

(2) Başvurularda, söz konusu eşyanın gümrük idaresince tanınmasına imkan verecek şekilde;

a) Eşyanın tam ve ayrıntılı teknik tanımı,

b) Hak sahibince sahteciliğin tür ve şekline ilişkin olarak verilebilecek her türlü

¹³**Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “Gümrük idaresince Kanununun 57 nci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca re'sen alıkonulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya için beyan sahibi veya eşyayı elinde bulundurana da takip eden ilk iş günü içerisinde bildirimde bulunulur.”

bilgi,

c) Hak sahibince belirlenen irtibat sağlayacak kişinin isim ve adres bilgisi, bulunması zorunludur.

(3) ¹⁴(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Bu madde uyarınca yapılacak başvurulara, başvuru sahibinin söz konusu eşya ile ilgili olarak hak sahibi olduğunu ve hakkın Türkiye'de tescil edildiğini kanıtlayan bir belgenin de eklenmesi gerekir.

(4) Başvuru sırasında, bilindiği takdirde, hak sahiplerince;

a) Orijinal eşyanın başvurunun yapıldığı ülkenin piyasasındaki vergi öncesi kıymeti,

b) Eşyanın gönderildiği veya gönderilmesi planlanan yer,

c) Sevkiyata veya ambalaja ilişkin ayrıntılar,

ç) Planlanmış olan varış veya yola çıkış tarihi,

d) Taşıyıcı firma ve taşımada kullanılan araca ilişkin bilgi,

e) İthalatçı, ihracatçı veya eşyanın zilyedine ilişkin bilgiler,

f) Eşyanın üretildiği ülke veya ülkeler ve eşya sevkiyatında kullanılan güzergahlar,

g) Orijinal eşya ile bu eşyaya ilişkin hakları ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya arasındaki teknik farklılıklar,

bildirilir.

(5) Ayrıca, başvuruda belirtilen fikri ve sınai hakkın niteliğine mahsus olarak ayrıntılı bilgi istenilebilir.

(6) Hak sahibi, başvuru dilekçesinde, gümrük idaresinin harekete geçmesini istediği sürenin uzunluğunu tam olarak belirtmelidir. Ancak bu süre bir yılı geçemez. Sürenin başlangıcında başvuru dilekçesinin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarih esas alınır. Başvuru dilekçeleri ile ikinci fıkrada belirtilen zorunlu bilgilerden herhangi birini içermeyen dilekçeler işleme konulmaz. Başvuru, içeriğinde bulunması gerekli unsurlar eksiksiz olarak tamamlandığında yenilenebilir.

(7) Başvurunun yapıldığı tarihten itibaren otuz iş günü içinde başvuru incelenerek sonucu başvuru sahibine bildirilir.

(8) Başvurunun kabul edilmesi halinde, gümrük idaresi söz konusu kararın ne kadar süre ile geçerli olduğunu da açıkça belirtir. Bu süre hak sahibinin başvurusu ile uzatılabilir. Sürelerle ilgili olarak altıncı fıkra hükümleri geçerlidir.

(9) Gümrük idaresi tarafından başvurunun kabul edilmemesi halinde, söz konusu karar gerekçeleri belirtilmek ve Kanununun 242 nci maddesine istinaden itiraz yolu açık olmak suretiyle hak sahibine bildirilir.

(10) Başvurunun işleme konulması sırasında ortaya çıkan idari masrafların hak sahibince karşılanması talep edilemez. Ancak, eşyanın fikri ve sınai hakların korunmasına ilişkin mevzuat hükümlerini ihlal eder nitelikte olduğunun tespiti amacıyla gerçekleştirilen tahlil ve ekspertiz ücretleri ile fazla mesai ücretleri hak sahibi veya temsilcisi tarafından karşılanır.

(11) 105 inci maddede belirtilen işlemlere hak sahibinin kendi tasarrufu veya ihmali ile devam edilememesi veya söz konusu eşyanın fikri ve sınai haklarını ihlal eder nitelikte olmadığına tespit edilmesi halinde, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerini gerçekleştiren kişilere karşı sorumluluğu kabul ettiğine dair elektronik beyanı da başvuruya eklenir. Bu beyanda hak sahibi 104 ve 105 inci maddelerde belirtilen eşyanın gümrük gözetimi altında tutulmasına ilişkin tüm masrafları üstlendiğini belirtmelidir.

(12) Eşya üzerindeki fikri ve sınai hakların korunması mevzuatına göre güvence altına alınan hakkın sona ermesi veya süresinin bitmesi hallerinde, durumun hak sahibi tarafından gümrük idaresine bildirilmesi zorunludur. Ayrıca, bu madde kapsamında gümrük idaresine verilen yanlış veya eksik bilgilerden ya da mevcut verilerin güncellenmemesinden dolayı ortaya çıkabilecek yanlış uygulamalardan hak sahibi

¹⁴Fıkranın değişiklikten önceki hali: "Başvurunun ayrıca, ikinci fıkraya göre başvuru sahibinden istenilecek beyan ile söz konusu eşya ile ilgili olarak kendisinin hak sahibi olduğunu kanıtlayan bir belgeyi de içermesi gereklidir."

sorumludur.

Gümrük idarelerince yapılacak işlemler

MADDE 104 – (1) Hak sahibinin başvurusu üzerine, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerine tabi eşyanın fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyması halinde gümrük idaresi eşyanın gümrük işlemlerini durdurur veya eşyayı alıkoymaz.

(2) Gümrük idaresi hak sahibi veya temsilcisi ile beyan sahibi veya Kanunun 37 nci maddesine göre eşyanın zilyedine eşyanın alıkonulduğunu veya gümrük işlemlerinin durdurulduğunu takip eden ilk iş günü içerisinde bildirir. Gizli nitelikte ve mesleki sır kapsamında olan bilgiler ile ticari ve endüstriyel¹⁵ sır niteliğindeki bilgiler hariç olmak üzere, alıcı, gönderici, beyan sahibi ve eşyanın zilyedine ilişkin isim ve adres bilgileri ile söz konusu eşyanın menşe ve kaynak ülkesi, gibi bilgiler yetkili yargı merciine müracaatta kullanılmak amacıyla talepte bulunan hak sahibine verilir.

(3) Gümrük idaresi, 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemlerinden herhangi birinde yer alan kişilerin ve başvuru sahibinin gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyayı kontrol etmesine izin verir ve hak sahibinin talebi üzerine eşyanın muayenesi sırasında sadece tahlil edilmek ve sonraki işlemleri kolaylaştırmak amacıyla hak sahibine teslim etmek için söz konusu eşyadan numune alabilir. 101 inci maddede yer alan şartlara uygun olarak alınan numuneler tahlilin sonuçlanmasından ardından ve eşyanın gümrük işlemlerinin tamamlanmasından önce gümrük idaresine geri gönderilir. Numunelere ilişkin her türlü tahlil hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir.

Kolaylaştırılmış imha

MADDE 105 – (1) Gümrük idaresince 101 inci maddenin birinci fıkrası uyarınca gümrük işlemleri sırasında fikri ve sınai bir hakkı ihlal ettiğinden şüphe edilen eşya Kanunun 53 üncü maddesine istinaden mahkemede dava açılmaksızın veya mahkeme kararı beklenmeksizin bu maddede belirtilen usul ve esaslar çerçevesinde imha edilebilir.

(2) İmha işlemi, gümrük idaresince eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğunun veya alıkonulduğunun tebliğ edilmesini takip eden on iş günü, bozulabilir eşya için ise üç iş günü içerisinde, hak sahibi tarafından;

a) Eşyanın 100 üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan fikri ve sınai hakları ihlal eder nitelikteki eşya tanımına uyduğuna ilişkin olarak hazırlanmış ve fikri ve sınai hakları ihlal eden unsurlarına detaylı şekilde yer veren bir dilekçenin,

b) Eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin eşya sahibi veya eşya sahibince yetkilendirilen ve bu konuda resmi makamlarca onaylanmış bir belge ibraz eden beyan sahibi tarafından verilmiş bir muvafakatnamenin,

gümrük idaresine ibraz edilmesi ve bu süreler içerisinde eşya sahibi veya beyan sahibi tarafından itiraz edilmemesi halinde uygulanır. Gümrük idaresinin kabul etmesi şartı ile eşyanın imha edilmek üzere gümrüğe terk edildiğine ilişkin olarak hazırlanan muvafakatname beyan sahibi veya eşya sahibince doğrudan gümrük idaresine ibraz edilebilir. On işgünlük süre haklı bir mazeretin bulunması halinde on işgünü daha uzatılabilir.

(3) İmha işlemi, gümrük idaresinin gözetimi ve hak sahibinin sorumluluğu altında gerçekleştirilir. İmha ile ilgili tüm masraflar hak sahibinden alınır. İmha sırasında eşyadan gümrük idaresince numune alınır.

(4) Beyan sahibi, eşyanın zilyedi veya eşya sahibinin fikri ve sınai hakları ihlal ettiğinden şüphelenilen eşyanın mahkeme kararı olmaksızın imha edilmesine karşı çıkması durumunda 107 inci madde hükümleri uygulanır.

¹⁵ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "tasarımlara ilişkin hakların ihlalinin oluşturan" ibaresi "sır niteliğindeki" olarak değiştirilmiştir.

Eşyaya ilişkin bilginin gizliliği

MADDE 106 – (1) İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak gümrük idaresinden temin edilen 104 üncü maddenin ikinci fıkrasında sayılan bilgiler hak sahibince sadece 105 ila 107 inci maddelerde belirtilen amaçlar için kullanılır. Bilginin bu amaçlar dışında kullanıldığının tespit edilmesi halinde geri kalan başvuru geçerlilik süresi boyunca hak sahibinin başvurusu askıya alınabilir. Bu maddenin tekrar ihlali halinde talebin yenilenmesi reddedilebilir.

Eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulması kararından sonra yapılacak işlemler

MADDE 107 – (1) 104 üncü maddeye istinaden hak sahibinin başvurusu üzerine gümrük idaresince, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulması veya alıkonulmasına ilişkin alınan kararın hak sahibine belgegeçer ile veya ilgili idarenin elektronik posta adresinden yapılacak bildirimden itibaren veya 102 nci maddeye istinaden res'en gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyaya ilişkin olarak da hak sahibinin başvuru tarihinden itibaren on iş günü içinde, hak sahibinin; yetkili mahkemede dava açması ve ihtiyati tedbir kararı alması veya yetkili mahkeme dışında bir mahkemeden ihtiyati tedbir kararı alması ve ihtiyati tedbir kararının alındığı tarihten itibaren on gün içinde yetkili mahkemede dava açması ve bu durumu gösterir bir belgenin gümrük idaresine ibrazı gerekir. Haklı bir mazeretin bulunması halinde gümrük idaresi bu süreyi en fazla on iş gününe kadar uzatabilir.

(2) Bozulabilir eşyada birinci fıkrada belirtilen süre üç iş günüdür ve bu süre uzatılamaz.

(3) Birinci fıkra uyarınca işlem yapılmaması veya 105 inci maddede yer alan usul çerçevesinde anlaşma sağlanamaması halinde eşya hakkında beyan sahibinin talepte bulunduğu gümrük rejimi hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük işlemleri durdurulan eşyaya ilişkin teminat

MADDE 108 – (1) Bir tasarım hakkını, patenti, ek koruma sertifikasını veya bitki çeşitliliği hakkını ihlal ettiğinden şüphe edilmesi nedeniyle el konulan veya gümrük işlemleri durdurulan eşya;

a) Söz konusu eşya hakkında fikri mülkiyet hakkını ihlal ettiğinin tespitini teminen yasal prosedürün başlatıldığına ilişkin olarak durdurma kararını alan gümrük idaresine bildirimde bulunulmuş olması,

b) Yargı mercilerinin on işgünü süre içerisinde ihtiyati tedbir kararı vermemiş olması,

c) Eşyanın tüm gümrük işlemlerinin tamamlanmış olması, halinde beyan eden, eşya sahibi, ithalatçısı, taşıyıcısı veya elinde bulundurana bir teminat karşılığında teslim edilir.

(2) Bu madde kapsamında verilecek teminat, hak sahibinin menfaatini korumaya yeterli olmalıdır. Söz konusu teminatın ödenmiş olması, hak sahibinin bu konudaki diğer yasal haklarını kullanmasına engel değildir.

(3) Fikri mülkiyet haklarını ihlal eden eşyaya ilişkin işlemler hak sahibi dışındaki bir kişi tarafından başlatıldığında, eşyanın gümrük işlemlerinin durdurulduğuna ilişkin bildirim kendisine ulaştığı tarihten itibaren yirmi işgünü içinde anlaşmazlığa ilişkin yasal süreci başlatmaması halinde alınan teminat çözümlür.

(4) Yetkili mahkemede dava açmak ve ihtiyati tedbir kararı almak için verilen sürenin 107 nci maddenin birinci fıkrasına göre on işgünü daha uzatılması halinde, bu maddede belirtilen süre en fazla otuz işgününe kadar uzatılabilir.

İşlemleri durdurulan veya alıkonulan eşyanın depolanması

MADDE 109 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği şüphesiyle gümrük işlemleri durdurulan veya alıkonulan eşya, risk ve mali yükümlülükleri hak sahibine ait olmak üzere gümrük gözetimi altında depolanır.

İzin verilmeyecek işlemler

MADDE 110 – (1) Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği gerekçesiyle işlemleri

durdurulan veya alıkonulan eşyanın,

- a) Türkiye Gümrük Bölgesine girişine,
 - b) Serbest dolaşıma girişine,
 - c) Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine,
 - ç) İhracına,
 - d) Yeniden ihracına,
 - e) Şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulmasına,
 - f) Serbest bölgeye konulmasına,
- İzin verilmez.

Fikri ve sınai hakları ihlal ettiği kesinleşen eşyaya ilişkin işlemler

MADDE 111 – (1) Yetkili mahkemenin söz konusu eşyanın sahte veya korsan olduğuna karar verdiği hallerde, aşağıda belirtilen şekilde işlem yapılır.

a) Eşyanın imhasına karar verildiği takdirde, masraflar eşya sahibine ait olmak üzere eşya tasfiye hükümlerine göre imha edilir.

b) Eşyanın niteliklerinin değiştirilmesinden sonra eşya sahibine teslimine karar verilmesi halinde, eşyanın nitelikleri hiçbir şekilde ilk haline gelemeyecek şekilde değiştirilir. Marka ve etiketlerinin sökülmesi eşyanın niteliklerinin değişmesi için yeterli kabul edilmez. Bu işlemlere ilişkin masraflar eşya sahibi tarafından karşılanır. Eşyaya ilişkin, niteliklerinin değiştirilmesinden önce bir gümrük beyannamesi verilmiş olması halinde, söz konusu beyanname iptal edilir. Eşyanın nitelikleri değiştirilmeksizin yeniden ihraç edilmesi şeklindeki talepler reddedilir.

c) Sahte veya korsan eşyanın müsaderesine karar verilmesi halinde, eşyanın tasfiye hükümlerine tabi tutulmasından önce (b) bendinde belirtildiği şekilde nitelikleri değiştirilir.

ÜÇÜNCÜ KISIM Gümrük Beyanı ve Gümrük Rejimleri

BİRİNCİ BÖLÜM Gümrük Beyanı

Gümrük beyannamesi

MADDE 112 – (1) Yazılı beyan, ek-14’te bir örneği yer alan gümrük beyannamesi ile yapılır ve gümrük beyannamesinin doldurulmasında anılan ekte yer alan kullanma talimatı esas alınır.

(2) Beyanın, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması esastır. Ancak, beyanın elektronik imzayla yapılamayacağı istisnai haller Müsteşarlıkça belirlenir.

Beyanın bağlayıcılığı

MADDE 113 – (1) Beyannameye imzası bulunan kişiler cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğu ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükler uyulmasından sorumludur. Doğrudan temsil durumunda bu sorumluluk adına hareket edilenlere aittir. Beyanın bağlayıcı olması nedeniyle beyanname başkasına devredilemez; eşyanın başkalarına satılması beyan sahiplerini yükümlülüklerinden kurtarmaz.

(2) Bilgisayar sisteminde yer alan, eşyanın beyan edildiği gümrük rejimi bakımından tahsili veya teminata bağlanması gereken vergiler ve/veya ek mali yükümlülükler ile beyannameye eklenmesi öngörülen belgeler ile ilgili verilerden yükümlüler yol gösterici mahiyette istifade edebilirler. Sistemdeki anılan verilerden istifade edilmesi birinci fıkradaki sorumlulukları ortadan kaldırmaz.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 114 – (1) Müsteşarlıkça belirlenecek haller hariç, aşağıdaki belgelerin gümrük beyannamesine eklenmesi zorunludur:

- a) Fatura,
- b) Teslim şekline göre navlun faturası ve/veya sigorta poliçesi,
- c) Eşyanın laboratuvar tahliline veya ekspertize tabi tutulması durumunda buna

ilişkin raporlar,

ç) Eşyanın tercihli tarife uygulamasından yararlanması halinde, buna ilişkin gerekli belgeler,

d) İhracat, transit ve antrepo rejimleri dışında kalan rejimlerde Kıymet Bildirim Formu,

e) Transit ve antrepo rejimlerinde, taşıma belgeleri,

f) ¹⁶(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) 181 inci maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulabilmesi için bir izin veya bir belge arandığı hallerde, söz konusu izin veya belge.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinin uygulanmasında;

a) İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ile birlikte yurt dışındaki alıcılar adına düzenlenmiş fatura nüshasının ibrazı yeterlidir.

b) Fiyatın sonradan oluşacağına tevsih edildiği durumlarda, fatura ibrazı zorunluluğu gümrük idaresince ertelenir.

(3) Kanununun 60 ıncı maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ibraz istenmeyen belgeler, gümrük idaresi istediğinde ibraz edilmek üzere, beyan sahibince beş yıl süreyle muhafaza edilir.

(4) Beynamede belirtilen alıcının, beyannameye eklenen belgelerdekenden farklı olması durumunda, eşyanın satıcısı veya göndericisi tarafından düzenlenmiş ve yanlışlığın teyit edildiğine dair bir belgenin sunulması halinde bu belge gümrük idaresince kabul edilir.

(5) Elektronik ortamda güvenli erişimi olmayan ve beyannameye eklenmesi gereken belgeler, elektronik ortama aktarılarak veri işleme tekniği yoluyla yapılan beyana eklenir. (2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile son cümle eklenmiştir.) Bu belgelerin doğruluğundan beyan sahibi ve temsilcisi sorumludur.

(6) (2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.) Gümrük işlemleri sırasında belge aslının aranmadığı durumlarda belge örnekleri üzerinde işlemler sonlandırılır. Belge asılları üçüncü fıkra kapsamında muhafaza edilir.

Fatura

MADDE 115 – (1) Fatura, kesin satışlarda, satıcı ve diğer hallerde gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş ve başlıca;

a) Faturanın düzenleme yeri, tarihi ve sayısı,

b) Kesin satışlarda satıcı firmanın, diğer hallerde ise satıcı veya eşyayı gönderen firmanın adı ve adresi,

c) Eşyayı satın alanın veya kesin satış dışındaki hallerde gönderilenin adı ve adresi,

ç) Ödeme şartları (peşin veya vadeli gibi),

d) Satış bedeli ve teslim şartı (CIF, FOB veya diğer bir bedel gibi),

e) Eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu ve satış birimine (kilo, metre, adet, düzine gibi) göre miktarı,

f) Eşyanın birim fiyatı (bir metre, bir kilo ve bir adedinin fiyatı gibi),

g) Eşyanın bulunduğu kapların cins ve nev'i, marka ve numarası ve adedi,

ğ) Eşyanın teslim ve bedelinin ödeme yeri,

h) Eşyanın gönderilme şekli,

ı) İhracata ilişkin faturalar için ayrıca, seri ve sıra numarası, bağlı olunan vergi dairesi ve vergi kimlik numarası,

bilgilerini içeren bir belgedir.

(2) İhracata ilişkin gümrük beyannameleri ile birlikte ibraz edilmesi gereken yurt dışındaki alıcılar adına düzenlenmiş faturalarda satış bedeli yabancı para cinsinden gösterilebilir.

¹⁶ Fıkranın değişiklikten önceki hali: “Eşyanın ilgili gümrük rejimine tabi tutulabilmesi için bir izin veya bir belge arandığı hallerde, söz konusu izin veya belge.”

Ayrıntılı fatura

MADDE 116 – (1) Ayrıntılı fatura, kıymetleri üzerinden vergiye tabi olup da birden ziyade kap içinde gelen ve aynı zamanda çeşitli cins ve kıymette olan eşyadan, her kapta aynı cins ve kıymette ne miktar eşya bulunduğunu gösteren ve faturaya uygun bir şekilde, satıcı veya gönderici tarafından mahallinde düzenlenmiş bir belgedir.

(2) Faturalarda her kabın içinde satış birimine göre ne miktar eşya bulunduğu gösterilmediği takdirde, ayrıntılı faturanın beyanname ile birlikte idareye verilmesi gerekir.

Çeki listesi

MADDE 117 – (1) Çeki listesi, bir fatura kapsamı eşyanın çeşitli cins ve nev'ide ve çeşitli ağırlıktaki kaplara konulması halinde, her kapta ne miktar eşya bulunduğunu göstermek amacıyla düzenlenen bir belgedir.

(2) Çeki listesi satıcı veya gönderici tarafından fatura ile birlikte hazırlanabileceği gibi, beyan sahibi tarafından da hazırlanabilir.

(3) Ağırlıkları üzerinden vergiye tabi eşyaya ilişkin çeki listesinin beyan edilen eşyanın, tarife cetvelinde gösterilen vergiye esas olan, daralı ve net ağırlık, adet, baş ve hacim gibi ölçüler üzerinden hazırlanması gerekir.

Taşıma belgeleri

MADDE 118 – (1) Deniz yoluyla yapılan taşımalarda geminin kaptanı veya donatanı veya mümessili tarafından yükletene taşıma belgesi olarak konşimento verilir. Konşimentoda aşağıda yazılı bilgiler bulunur.

- a) Taşıyanın adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- b) Kaptanın adı ve soyadı,
- c) Geminin adı ve tabiyeti,
- ç) Yükletenin adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- d) Alıcının adı ve soyadı veya ticaret unvanı,
- e) Yükleme limanı,
- f) Boşaltma limanı veya buna dair talimat alınacak yer,
- g) Gemiyeye yüklenen veya taşınmak üzere teslim alınan eşyanın cinsi, ölçüsü, sayı veya tartısı, markaları ve dıştan belli olan hal ve mahiyetleri,
- ğ) Navluna ait şartlar.

(2) Hava taşımalarında, aynı anlamda ve benzeri bilgileri kapsayan hava konşimentosu kullanılır.

(3) Kara nakliyatında taşıyıcılar tarafından konşimento yerine düzenlenen belgeye yük senedi (CMR)'nde aşağıda yazılı bilgiler bulunur:

- a) Alıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi, eşyanın gönderildiği yer ve taşıma senedinin emre yazılı olması isteniyorsa emrine şerhi,
- b) Taşınacak eşyanın cinsi, ağırlığı veya adedi, paket halinde iseler paketlere yazılı numaraları ve işaretleri ve ambalajın şekli ve niteliği,
- c) Gönderenin adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,
- ç) Taşıyıcının adı, soyadı veya ticaret unvanı ve adresi,
- d) Taşıma ücreti ve ücret ödenmiş ise bu husus,
- e) Taşımanın yapılacağı müddet,
- f) Taraflar arasında kararlaştırılan diğer hususlar.

(4) Demiryolu ile yapılan taşımalarda ise benzeri bilgileri içeren CIM ve CIV belgeleri gibi uluslararası kabul görmüş taşıma belgeleri kullanılır.

İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu

MADDE 119 – (1) İşlenmiş Tarım Ürünleri Beyan Formu/Analiz Sonuç Raporu; işlenmiş tarım ürünlerinin serbest dolaşıma sokulması halinde, bu ürünlerdeki tarım paylarını belirten ve kimyager tarafından onaylanmış, ek-15'te yer alan belgedir.

İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu

MADDE 120 – (1) İthal Eşyasına Ait Kıymet Bildirim Formu; Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına Dair Anlaşma hükümleri çerçevesinde belirlenen ithal eşyasına ait gümrük kıymetinin

unsurlarını içeren ve ek-16’da yer alan belgedir.

Beyannamede düzeltme

MADDE 121 – (1) Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasında geçen ‘başka bir eşya’ ifadesinden, tarife alt pozisyonu değişen, değişmemesi durumunda ise her türlü vergi ile ek mali yükümlülüğün ad valorem usulde oran veya spesifik usulde miktarında ve/veya ticaret politikası önleminde, faydalanılacak hak ve menfaatlerde farklılık yaratacak eşya anlaşılır.

(2) Eşyanın teslimine kadar;

a) Eşyanın muayenesi için bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat olarak belirlenmesinden,

b) Muayenesi tamamlanmış eşya da dahil olmak üzere beyan edilen eşyaya ilişkin bilgilerin yanlış olduğunun tespit edilmesinden, önce beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir.

(3) ¹⁷(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.*)

(4) Cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyanname tescil tarihinden itibaren üç yıllık süre içinde yükümlünün talebi üzerine Kanunun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası uyarınca beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir. (31/12/2010 tarih ve 27802 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile son cümle eklenmiştir.) Ancak, dahilde işleme rejimi için bu sürenin üç yıldan daha uzun belirlenmesine Müsteşarlık yetkilidir.

Bölünmüş beyanname

MADDE 122 – (1) Bir beyanname kapsamı eşyanın bir seferde çekilmesi esastır. Ancak bir beyanname kapsamı olup farklı kalemlerde bulunan eşyadan bir kaleminin çekilmesi beyan sahiplerince istendiği takdirde bu istek, eşyanın muayenesi yapıldıktan ve para cezasına hükmedilmesini gerektirir bir durumun olması halinde bunun eşya sahip veya temsilcilerine duyurulmasından sonra kabul olunur.

(2) Bu halde, gümrükten çekilmek istenilen kısım için beyan sahiplerinden sistemdeki asıl beyannameye uygun olarak ayrı bir beyanname alınır ve çekilecek kısmın vergi tahakkukları bunun üzerinden yapılır.

(3) Kısmi beyannamelerin asıl beyannameye uygun olup olmadığı ilgili memurlarca kontrol edilir ve uygun olmayanlar kabul edilmeyerek 121 inci maddeye göre işlem yapılır.

(4) Eşyanın en son kısmı için sahiplerinden ayrıca beyanname aranmayıp vergi tahakkukları asıl beyanname üzerinden yapılır ve bu beyannameye daha önce çekilen kısımlara ait beyanname numaraları ile tarihleri yazılır.

(5) Eşyanın kısmen beyan edilen gümrük rejimine tabi tutulmasının imkânsız olması halinde eşya bir kalem veya bir kap olsa dahi bölünebilir.

Eşyanın tesliminden önce beyannamenin iptali

MADDE 123 – (1) Gümrük idarelerince Kanunun 64 üncü maddesi uyarınca iptal edilen beyannamede iptal işleminin gerekçesi gösterilir.

(2) Kanunun 70 inci maddesi hükümleri çerçevesinde tasfiyesine karar verilen eşyaya ait beyanname iptal edilir ve gerekçesi belirtilir. 124 ila 129 uncu maddeler uyarınca iptal edilen beyannameler için de gerekçesi belirtilir.

Eşyanın yanlış rejimde beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 124 – (1) Eşyanın, beyan edilmek istenilen gümrük rejimi yerine ithalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine

¹⁷ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “Eşyanın tesliminden sonra beş iş gününü aşmamak kaydıyla, ertelenmiş kontrol kapsamında beyan edilen bilgilerin yanlış olduğu tespit edilmedikçe beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilir. Ancak, eşyanın kısmen ya da tamamen tüketilmesi, üretime sokulması, satılması ya da devredilmesinden sonra beyannamede düzeltme yapılmasına izin verilmez.”

yanlışlıkla tabi tutulması halinde, beyan sahibinin talebi üzerine gümrük idareleri, tescil edilmiş bir beyannameyi aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde iptal edebilir.

a) Beyanname konusu eşyanın herhangi bir kullanımının beyan edilmek istenilen gümrük rejimine tabi tutulmasına engel olmaması,

b) Beyannamenin tescil edildiği sırada beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin bütün yükümlülüklerin yerine getirilmiş olması,

c) Eşyanın beyan edilmek istenilen rejime gecikmeksizin girişinin mümkün olması.

(2) Beyannamenin iptaline ilişkin taleplerin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapılması gerekir. Ancak, gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde üç aylık sürenin aşılması durumunda da başvuruyu kabul edebilir.

(3) Beyan edilmek istenilen gümrük rejimine ilişkin beyanname, ilk beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren geçerli olur.

Başka eşyanın beyan edilmesi nedeniyle eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 125 – (1) İthalat vergilerinin tamamen veya kısmen ödenmesini gerektirir bir gümrük rejimine tabi tutulan bir eşyanın, yanlışlıkla aynı rejime konu olabilecek başka bir eşya yerine beyan edilmiş olması halinde gümrük idareleri beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde yapmış olduğu talebi üzerine, aşağıdaki şartların tamamının yerine getirildiğinin kanıtlanması halinde beyannameyi iptal edebilir.

a) Yanlış beyana konu eşyanın orijinal halini koruması, izin verildiği şekilden başka bir şekilde kullanılmamış olması,

b) Gerçekte beyan edilmek istenilen eşyanın ilk beyannamenin tescili sırasında aynı gümrük idaresine sunulmasının ve aynı gümrük rejimine tabi tutulmasının mümkün olması.

(2) Gümrük idareleri, mücbir sebep ve beklenmeyen hallerin varlığı ve kanıtlanması halinde 3 aylık sürenin aşılması halinde de başvuruyu kabul eder.

Geriye dönük izin verilmesi halinde eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 126 – (1) Daha önce serbest dolaşıma girmiş eşyanın tercihli tarife ya da nihai kullanım nedeniyle indirimli ya da sıfır vergi oranı ile serbest dolaşıma giriş veya ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulabilmesini teminen, Müsteşarlıkça belirlenecek şartlar dahilinde geriye dönük izin verilmesi durumunda daha önceki beyanname iptal edilir.

İhracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 127 – (1) İhracat vergilerine, ithalat vergisinin geri ödenmesi başvurusuna, ihracat iadesine veya ihracata bağlı diğer önlemlere konu eşyanın beyan sahibinin ¹⁸417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde müracaat etmesi ve aşağıda sayılan koşulların tamamını yerine getirmesi halinde, gümrük idaresi ihracat veya hariçte işleme rejimine tabi tutulan eşyaya ilişkin beyannameyi iptal eder.

a) Beyanname konusu eşyanın gümrük bölgesini terk etmediğinin ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine belgelenmesi,

b) Beyanname ile birlikte, tescili sırasında sunulan diğer belgeleri ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine ibraz etmesi,

c) İhracat nedeniyle beyan sahibine sağlanan bütün hak ve menfaatlerin iade edildiğinin veya beyan sahibinin söz konusu hak ve menfaatlerden yararlandırılmaması için ilgili kurumlarca gerekli tedbirlerin alındığını ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine kanıtlanması,

ç) Gerekli olması halinde, beyanname konusu eşyanın durumuna uygun gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması.

¹⁸ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "477" ifadesi "417" olarak değiştirilmiştir.

(2) Beyannamenin iptali, ihracat lisansına veya beyanın tevsiki için ibraz edilen bütün belgelere ilişkin olarak yapılan işlemlerin de iptali sonucunu doğurur.

(3) Birinci fıkrada belirtilen eşya dışında kalan ihraç eşyasının gümrük bölgesini terk etmediğinin, beyan sahibi tarafından, 417 nci maddede belirtilen süreler içerisinde ihracata ilişkin işlemlerin yapıldığı gümrük idaresine bildirilmesi durumunda gümrük beyannamesi iptal edilmiş sayılır.

(4) Bu madde hükümleri yeniden ihraç eşyası için de uygulanır.

Antrepo rejimine tabi tutulan serbest dolaşımdaki eşyaya ilişkin beyannamenin iptali

MADDE 128 – (1) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımdaki eşya, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri ve cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, beyan sahibinin talebi üzerine antrepo rejimine ilişkin beyanname iptal edilir.

(2) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi içerisinde, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tahsis edilmesine ilişkin bir başvurunun yapılmamış olması halinde, gümrük idarelerince gümrük mevzuatı ve ihracata bağlı önlemlere ilişkin mevzuat hükümleri uyarınca gerekli önlemlerin alınması kaydıyla beyanname iptal edilir.

Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra beyannamenin iptali

MADDE 129 – (1) Posta veya hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın tesliminden sonra iade edilmesinin söz konusu olması halinde, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar dahilinde, beyan sahibinin beyannamenin tescil edildiği tarihten itibaren üç ay içerisinde başvuruda bulunması ve eşyanın gerçek tedarikçisine ya da tedarikçisi tarafından tayin edilen adrese geri gönderilmesi şartıyla beyanname iptal edilir.

Eşyanın teslimi

MADDE 130 – (1) Eşya, boşaltma yerinde konşimentoda teslim edileceği gösterilen ve bir nüshasını taşıyan kimseye ve eğer konşimento emre muharrer ise ciro ile devralmış şahsa teslim olunur. Bu kişiler eşyayı almak için lazım gelen vasıfları haiz sayılır. Ancak, konşimento ibrazı esas olmakla birlikte, konşimentosu ibraz edilemeyen petrol ve türevleri, eşyanın taşıyıcısı veya temsilcisi tarafından eşyanın alıcısı olarak gösterilen Gümrükçe Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahiplerinin, konşimentodaki eşya bilgilerini içeren ve konşimentonun en geç doksan gün içinde ibraz edileceğine dair verecekleri taahhünameye istinaden konşimento ibrazından önce alıcıya teslim edilebilir.

(2) Hızlı kargo taşımacılığı yoluyla gelen eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyannamesinin gümrük idaresine verilmesinden itibaren altı saat içerisinde bu beyannamenin incelenmesinin tamamlanamaması halinde de eşya teslim edilir. Ancak bu eşyanın tümü veya bir kısmının muayenesinin yapılmasının ¹⁹182 inci maddede belirtilen esaslar çerçevesinde zorunlu görüldüğü taşıyıcı veya işletmeci kuruluşu bildirildiği hallerde bu fıkrada belirtilen süre kısıtlaması uygulanmaz.

(3) Tahlile tabi tutulacak eşyanın, tahlil sonucu beklenilmeden yükümlüsü tarafından tesliminin talep edilmesi durumunda, eşyanın beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonuna karşılık gelen vergi oranı ile beyan edilen fasıldaki en yüksek vergi oranı arasındaki farka karşılık gelen tutarın teminata bağlanarak, yükümlüsünden eşyanın tahlili sonuçlanmadan kullanılmayacağına dair ek-17'de yer alan taahhüname alınmak şartıyla ve gümrük idaresinde saklanmak üzere ²⁰beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek eşyadan bir adet şahit numune alınarak

¹⁹ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile "175 inci" ifadesi "182 nci" olarak değiştirilmiştir.

²⁰ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile "gümrük idaresinde saklanmak üzere" ibaresinden sonra gelmek üzere "beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25'te yer alan tutanak tanzim edilerek" ibaresi eklenmiştir.

gümrük idaresince uygun görülen yerde muhafaza edilmek kaydıyla yediemin olarak teslim edilir. Ancak, teslimi talep edilen eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması veya tesliminin telafisi mümkün olmayacak sonuçlara yol açacağı konusunda şüphe olması halinde bu fıkra hükmünün uygulanmamasına gümrük idare amiri yetkilidir.

²¹(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde ve başlığı değiştirilmiştir.) **Beyanname yerine kullanılan belgeler**

MADDE 131 – (1) Elçilik Mektubu, Kurye Mektubu, TIR Karnesi, ATA Karnesi, Kumanya Listesi, Özel Fatura, Déclaration en Douane, CPD Karnesi ve Sözlü Beyan Formu gibi belgeler gümrük beyannamesi yerine kullanılır, ancak bu belgeler gümrük idarelerine verilen beyannameler mahiyetinde değildir.

(2) Elçilik mektupları ile kurye mektuplarının şekli ve ihtiva edeceği bilgiler ek-18 ve ek-19'da gösterilmiştir.

Kurye çantalarının beyanı

MADDE 132 – (1) Türkiye Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıkları ile hariçteki elçiliklerimiz, misyonlarımız veya askeri misyon ve delegasyonlarımız yahut Dışişleri Bakanlıkları ile Türkiye'deki kendi elçilikleri veya misyonları tarafından bu kuruluşlar arasında resmi ve gizli evrak götürüp getiren ve kurye olarak adlandırılan askeri ve sivil memur ve şahıslara teslim olunacak evrak için her defasında bir Kurye Mektubu düzenlenir.

(2) Bu mektup bakanlıkların, elçiliklerin veya misyon veya delegasyonların resmi mührü ile mühürlenir ve bu makamların yetkili kimseleri tarafından imza edilir.

(3) Türkiye kuryelerine verilecek kurye mektupları Dışişleri ve Milli Savunma Bakanlıklarınca tespit edilen, ek-19'daki örneğe uygun olarak düzenlenir.

(4) Kuryeler bu mektupları görevli gümrük memurlarına verir ve muhtevası eşyanın gümrük işlemleri beyanname addolunan bu mektuplarla yürütülür.

(5) Türk kuryeleri diplomatik pasaport ile seyahat eder. Yabancı kuryelerin de Diplomatik Pasaport, Servis, Özel Pasaport, elçiliklerimizden verilen Lesse Passeyi taşımaları gerekir ve bu şahıslar sözü edilen belgelerden herhangi birini gümrük memurlarına göstererek kendilerini tanıtır.

Kurye kaplarının mühürlü olması

MADDE 133 – (1) Yetkili makamlardan kuryelere ancak, mühürlü zarf içinde resmi evrak verilebilir. Bu evrak bir kap (bavul, valiz, torba, çanta gibi) içinde taşındığı takdirde, bu kapların ağızları veya üzerleri, bozulmaksızın açılmaları veya aralanarak içine bir şey konulması veya içerisinden bir şey çıkarılması mümkün olmayacak şekilde yetkili makamlarca mühürlenir.

(2) Kuryeler, bu mühürlerin bozulmamasına dikkat eder ve kapları mühürlü olarak görevli memurlara gösterir.

Kurye kapları kapsamının muayene edilmeyeceği

MADDE 134 – (1) Görevli gümrük memurları, pasaport veya diğer kimlik belgelerinden kurye oldukları anlaşılan Türk ve yabancı kimselerin beraberlerinde getirip, götürdükleri resmi ve gizli evrakı içeren kurye kaplarını dıştan muayene ve inceleyerek kurye mektuplarının uygun ve resmi mühür ile mühürlenmiş olduğunu gördükleri takdirde, bunları açıp kapsamını muayene etmeksizin, üzerlerine etiket yapıştırarak veya işaret koyarak geçirilmelerine izin verir.

²¹ **Başlık ve maddenin değişiklikten önceki halleri:** Beyanname yerine kabul edilecek belgeler

MADDE 131 – (1) Elçilik Mektubu, Kurye Mektubu, TIR Karnesi, ATA Karnesi, Kumanya Listesi, Özel Fatura, Déclaration en Douane, CPD Karnesi ve Sözlü Beyan Formu gibi belgeler gümrük beyannamesi olarak kabul edilir.

(2) Beyanname hükmünde sayılacak elçilik mektupları ile kurye mektuplarının şekli ve ihtiva edeceği bilgiler ek-18 ve ek-19'da gösterilmiştir.

Mühürleri sağlam olmayan kurye kapları

MADDE 135 – (1) Dışarıdan gelen kuryelerin beraberlerindeki kapların dıştan yapılacak inceleme ve muayenesi sonucunda;

- a) Kurye mektubuna nev'i ve nitelikleri itibarıyla uymayan,
- b) Ağızları ve üzerleri resmi mühürle mühürlenmiş olmayan veya açılmış veya mühürleri kopmuş yahut bozulmuş olan,
- c) Kurye mektubu gösterilmeyen veya ibraz edilen kurye mektubu şartlarına uygun görülmeyen,

kaplara gümrüğün mührü tatbik edilir ve durum bir tutanakla tespit edildikten sonra kuryenin sorumluluğu altında Esenboğa Gümrük Müdürlüğüne sevk edilir. Keyfiyet en seri şekilde mahalli gümrük amiri tarafından Müsteşarlığa bildirilir ve Müsteşarlıkça da ilgili Bakanlığa gerekli duyuru yapılır.

(2) Türkiye'den götürülecek kurye kaplarının dıştan yapılacak kontrollerinde, birinci fıkrada belirtilen hususlar tespit olunduğu takdirde, gecikmeleri önlemek üzere durum yine en seri şekilde Müsteşarlık aracılığı ile ilgili Bakanlığa bildirilir.

Transit geçecek kuryeler

MADDE 136 – (1) Giriş gümrükleri Türkiye'den transit geçecek kuryelerin ibraz edecekleri kurye mektupları muhteviyatı mühürlü kapları dıştan inceleyip bu mektuplara uygun olduklarını gördükten sonra durumu mektuba şerh ve altını imza ederler. Çıkış gümrükleri kendilerine ibraz edilecek giriş gümrüğünün meşruhatını havi mektupları, çıkarılmak istenilen kaplarla karşılaştırarak uygun bulunanların çıkarılmalarına izin verirler.

(2) Giriş gümrükleri transit geçecek kurye kapları için ayrıca herhangi bir belge kesmezler ve bunların çıkıp çıkmadığını araştırmazlar.

Kuryesiz gelen kaplar

MADDE 137 – (1) Olağanüstü ve zorunlu haller dolayısıyla kuryeler yerine vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlileri gibi kimseler eliyle Türkiye'ye gönderilen resmi ve gizli evrakı havi kurye kapları, getirenler tarafından gümrüklere teslim olunur.

(2) Gümrük idareleri, bu kaplardan Dışişleri veya Milli Savunma Bakanlıklarına ait olanlarını, bu bakanlıkların yazısı, Türkiye'deki yabancı devlet elçiliklerine veya diğer misyon ve delegasyonlara ait olanları da, bunların mektup ve yazıları üzerine, muayene etmeksizin dıştan inceleme ile yetinir ve ilgililerine teslim eder.

(3) Vapur kaptanları, uçak pilotları ve diğer taşıt hizmetlilerine tanınan geçici kuryelik vasfı, sadece bunların taşıdıkları kurye kaplarına şamil olup, kendilerine başka herhangi bir hak doğurmaz.

Kurye mektuplarının gümrükçe alınması

MADDE 138 – (1) Görevli gümrük memurları, gümrük işlemine tabi tutulan kaplara ait kurye mektuplarını, altına veya arkasına içerdiği kapların uygun görülüp, işleminin yapıldığını yazarak imzaladıktan ve tarih attıktan sonra bağlı olduğu gümrük idaresine derhal teslim eder. Şerhlerin altına konacak imzaların üzerinde ayrıca memurun adı ve soyadı ile sicil numarası da gösterilir.

Kurye mektuplarının gümrüklerde kayıt edilmesi ve saklanması

MADDE 139 – (1) Kurye işlemlerini yapan gümrük idareleri bunlar için ilgililerce verilen kurye mektuplarını ve yazıları özel bir deftere bir sıra numarası altında kayıt ve kabul eder ve işlemlerinin bitirilmesinden sonra bir klasör içinde saklar.

Basitleştirilmiş usulde beyanda bulunmak için aranan koşullar

MADDE 140 – (1) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen eksik beyan usulünden 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler ile 22 ila 24 üncü maddeleri uyarınca onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişilerden 142, 143, 151, 153, 154, 160, 162 ve 163 üncü maddelerde belirtilen koşulları sağlayanlar yararlandırılabilir.

(2) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen beyanname yerine ticari veya idari belge verilmesi usulünden yararlanmak için yapılan talepler 4 ila 24 üncü maddelerde belirtilen koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(3) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen, eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden, 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler ile 22 ila 24 üncü maddeleri uyarınca kendilerine A Sınıfı onaylanmış kişi statüsü verilen gerçek ve tüzel kişilerden 149, 157 ve 166 ncı maddelerde belirtilen koşulları sağlayanlar yararlandırılabilir.

(4) Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen eşyanın kayıt yoluyla rejime girişi usulünden yararlanılabilmesi, kapsamı ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek teminatın verilmesi koşuluna bağlıdır.

(5) Bu maddede belirtilen basitleştirilmiş usullerden yararlandırılan kişiler, bu usullerden yararlanılabilmesi için gerekli koşullardan bir veya daha fazlasında meydana gelecek değişiklikleri Müsteşarlığa bildirmek zorundadır.

(6) *(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)* Avrupa Komisyonu ile Ülkemiz arasında 11/7/2008 tarihinde imzalanan ve 5824 sayılı Kanun ile onaylanması uygun bulunan Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA) Çerçeve Anlaşması kapsamında ithal edilecek eşya için basitleştirilmiş usulde beyan talepleri 4 ila 24 üncü maddelerde belirtilen koşullar aranmaksızın kabul edilir.

Basitleştirilmiş usullere ilişkin düzenleme yetkisi

MADDE 141 – (1) Müsteşarlık, bu Yönetmelikte yer alan basitleştirilmiş usullerden yararlanacak eşya çeşitleri, söz konusu basitleştirilmiş usullerin kapsamı ve bu usullere ilişkin gümrük işlemlerini belirlemeye, basitleştirilmiş usul türlerine göre farklı kriterler koymaya ve söz konusu basitleştirilmiş usullerden yararlanma hakkının geri alınması ya da askıya alınmasına yönelik düzenleme yapmaya yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyan

MADDE 142 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişiler ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin, beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 143 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Bu usulün uygulandığı durumlarda, ambar hareketleri ile özet beyan işlemleri 63 üncü maddede belirtildiği şekilde yapılır. Ancak, tamamlayıcı beyanın verildiği tarihte, ilk beyannamenin bazı bilgilerinin değiştirilmesi gerektiği hallerde, muayene ile görevli memur tarafından beyanname ekranı açılarak yeniden düzenleme işlemleri yapılır.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 143 – (1) Eksik bilgi ile yapılacak beyanda;

a) Beyan sahibinin kimliğinin, taşıt aracının özelliklerinin ve kayıtlı olduğu ülkenin, kapların adedi, cinsi ve özet beyana ilişkin bilgiler ile beyan sahibinin imzasının bulunması,

b) Eşyanın, Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin gümrük idaresince kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması,

c) Eşyanın tanımlanması, serbest dolaşıma girişini düzenleyen hükümlerin uygulanması ve eşyanın teslim edilmesinden önce alınması gereken herhangi bir teminat miktarının belirlenmesi için gümrük idarelerince gerekli görülen her türlü diğer bilgilerin yer alması,

ç) Bir eşyanın belli destekleyici belgeler olmaksızın serbest dolaşıma girişinin mümkün olmadığı durumlarda, bu bilgi ve belgelerin tamamının mevcut olması, zorunludur.

(2) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden önce ibrazı gerekli olan belgelerden bir

ya da birkaçını içermeyen beyanlarda;

- a) İlgili belgenin mevcut ve geçerli olduğunun,
- b) Beyanın kabulünde meydana gelecek bir gecikmenin eşyanın serbest dolaşıma girişini engelleyeceğinin ya da daha yüksek bir oranda vergilendirmeye yol açacağına belli olması ve
- c) Eksik belgeye ilişkin bilgilerin her durumda beyanda gösterilmesi, zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanların tamamlanması

MADDE 144 – (1) Beyanname tescil edildiğinde eksik olan bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, söz konusu tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez.

(2) İndirimli veya sıfır oranında ithalat vergisinin uygulanması için gereken belgelerin eksikliği durumunda, gümrük idarelerince, eksik beyan kapsamındaki eşyanın bu tür indirimli veya sıfır oranında vergilendirilecekleri konusunda yeterli nedenlerin olması ve beyan sahibinin talebi üzerine söz konusu belgenin tamamlanması için ek süre verilebilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(3) Tamamlanacak eksik beyanın gümrük kıymeti ile ilgili olması ve daha uzun bir süre gerekmesi ve bunun gerekli olduğunun kanıtlanması durumunda, gümrük idareleri daha uzun bir süre belirleyebilir ya da daha önce belirlenmiş olan süreyi uzatabilir. Bu sürenin belirlenmesinde gümrük mevzuatında öngörülen azami süreler dikkate alınır.

(4) İndirimli ya da sıfır oranında gümrük vergisinin serbest dolaşıma girecek eşya için sadece belirlenmiş tarife kotaları ve tarife tavanları dahilinde uygulanması durumunda, vergilendirme, sadece indirimli ya da sıfır oranında vergi uygulanması için gerekli olan belgeler düzenlendiğinde, izin verilen sınırlar çerçevesinde yapılır. Bu belgeler aşağıdaki süreler içinde ibraz edilir.

a) Tarife tavanları uygulanan durumlarda, alınan bir önlemin normal ithalat vergilerinin yeniden uygulanması zorunluluğunu getirdiği tarihten önce,

b) Tarife kotaları uygulanan durumlarda, bu kotalar için belirtilen limite ulaşılmasından önce,

indirimli ya da sıfır oranında ithalat vergisi uygulanması için ibrazı zorunlu olan belge, söz konusu eşyaya ilişkin beyanın bu tarihten önce kabul edilmiş olması koşuluyla, indirimli ya da sıfır oranının öngörüldüğü sürenin dolduğu tarihten sonra da ibraz edilebilir.

(5) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyanname eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

Eksik beyan halinde eşyanın serbest dolaşıma girişi

MADDE 145 – (1) Gümrük idarelerinin eksik bir beyanı kabul etmesi, başka nedenler bulunmadığı takdirde beyanname tescil edilmiş eşyanın serbest dolaşıma girişini engellemez ya da geciktirmez. Eşyanın serbest dolaşıma girişi aşağıda belirtilen şartlara göre gerçekleştirilir:

a) Eksik olan bilgi ve belgelerin daha sonra tamamlanacak olması söz konusu eşyanın vergi tutarını etkilemiyorsa, beyanname tescil edildiği tarihte hesaplanan vergiler üzerinden işlemler yürütülür.

b) 53 üncü madde hükmü çerçevesinde, eksik beyanın geçici bir kıymet bildirimini içermesi durumunda, bu bildirimle dayanarak gümrük vergileri hesaplanır.

c) Eksik belge;

1) İndirimli veya sıfır oranındaki vergi uygulanması ile ilgiliyse, gümrük vergilerinin indirimli veya sıfır oran üzerinden hesaplanması,

2) Muafiyet hükümlerinin uygulanması ile ilgiliyse, muafiyet hükümlerine göre işlem yapılması, gerekir.

(2) Eksik belgeler süresi içinde gümrük idarelerine sunulmadığı takdirde cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanunun 198 inci maddesi gereği normal oranların

uygulanması sonucu tahakkuk ettirilen gümrük vergilerine göre noksan alındığı belirlenen gümrük vergileri ile 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 51 inci maddesine göre tespit edilen gecikme zammı oranında faizin yükümlüye tebliğ edildiği tarihi takiben onbeş gün içinde ödenmesi zorunludur.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde eksik beyanın tamamlanması ya da değiştirilmesi

MADDE 146 – (1) Basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 145 inci maddelerde öngörülen koşullar çerçevesinde tescil edilmiş eksik beyanı içeren bir beyanname, beyan sahibi tarafından tamamlanabilir ya da gümrük idaresince uygun görülmesi halinde Kanunun 60 ıncı maddesinde belirtilen koşullara uyan yeni bir beyanname ile değiştirilebilir.

(2) Her iki durumda da, gümrük vergilerinin hesaplanması ve eşyanın serbest dolaşıma girişini düzenleyen diğer hükümlerin uygulanmasında, eksik beyanı içeren beyannamenin tescil edildiği tarih esas alınır.

²²(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde başlığı değiştirilmiştir.) Özelliği olan eşyanın tesliminde basitleştirilmiş usul

MADDE 147 – (1) Özelliği olan eşyanın tesliminde, yükümlünün başvurusu üzerine basitleştirilmiş usullerden yararlanma talebi, 4 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşullar aranmaksızın ilgili gümrük idaresince değerlendirilip kabul edilebilir.

(2) Birinci fıkraya uyarınca teslim edilecek özelliği olan eşya aşağıda belirtilmiştir:

a) Türkiye Atom Enerjisi Kurumunun uygunluk yazısının ibrazı şartıyla radyoaktif maddeler,

b) İnsan ve hayvan sağlığı ile ilgili her türlü aşular,

c) İnsan sağlığı için önem arz eden kalp kapakçığı, canlı doku ve böbrek hastaları için özel serumlar, kan ve kan plazması gibi belli fiziksel koşullarda korunması zorunlu olan ürünler,

ç) İlgili kuruluşlardan alınacak belgelerle tevsiki kaydıyla, insan sağlığı için lüzumlu ve acil ameliyatlarda kullanılması gereken organlar, vücudun içindeki organlara takılan, vücutta kalan protez uzuvlar, ve parçaları,

d) Belirli bir ısıda muhafazası gereken tıbbi tahlillerde kullanılan hazır kitler,

e) Yurt dışında periyodik olarak yayımlanan gazete ve dergiler ile bunların elektronik ortamda muhafaza edildiği materyaller,

f) Tüp bebek merkezleri laboratuvarlarında kullanılan tüp bebek solüsyonları,

g) Canlı hayvanlar ve bunların üretilmesi için getirilen yumurtalar,

ğ) Uçak ve gemilerde acil kullanıma zorunluluğu bulunan ve makinelerin tamirinde vazgeçilmez nitelikte olduğu belirlenen yedek parçalar veya gerekli aletler,

h) Korunması özel düzenek ve yapı gerektiren eşya

ı) Hacimleri ve ağırlıkları itibariyle geçici depolama yeri ve antrepoya alınması külfet ve masraf gerektiren dökme ve havaleli eşya,

i) Hızlı kargo yoluyla taşınan ticari mahiyet arz etmeyen ve/veya gümrük vergisinden muaf eşya,

j) Boru hatları veya elektrik telleri ile taşınan ve depolama imkanı olmayan sürekli akış halinde olan eşya.

(3) Yukarıda belirtilen özelliği olan eşyanın gümrük işlemleri ve tesliminde basitleştirilmiş usuller kapsamında kolaylık sağlayan düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 148 – (1) 147 nci maddenin ikinci fıkrasının (b), (c), (f), (g) ve (ğ) bentlerinde yer alan eşya ve akvaryum balıkları ile CIF kıymeti 500 Avro'yu geçmeyen diğer eşyayı aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak ithal edenlerin

²² Başlığın değişiklikten önceki hali: “Serbest dolaşıma giriş rejiminde özelliği olan eşyanın tesliminde basitleştirilmiş usul”

beyanname yerine ticari veya idari bir belge üzerinden tescil ve işlem yapılmasına yönelik yazılı talepleri 4 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen serbest dolaşıma giriş beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, beyan konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir

(3) Bu usulle beyan yönteminin uygulandığı durumlarda, gümrük idaresi tarafından bilgisayar ortamında bir tutanak düzenlenir. Eşya, bu tutanağa dayanarak gümrüklü sahadan çıkarılır. Daha sonra, tamamlayıcı beyan olarak gümrük beyannamesi verildiğinde, tutanak tarihine referans verilerek bu tarih tescil tarihi olarak kaydedilir.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Serbest dolaşıma giriş rejimi beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 149 – (1) A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişiler ile 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerinde yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerince ek-20'deki form ile yapacakları yazılı başvuru üzerine gümrük idarelerince izin verilmesi halinde, eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine ilişkin işlemleri, gümrüklü sahaya gelmeden doğrudan gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yerde veya kendi tesislerinde basitleştirilmiş usul çerçevesinde kayıt yoluyla yapılabilir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejimine geçiş işlemlerini kayıt yoluyla yapmak isteyenlerin A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi almak için gerekli olan 22 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşulların yanı sıra aşağıdaki koşulları da sağlaması gerekir:

- a) İmalatçı olması,
- b) Ticari kayıtlarının Müsteşarlıkça ön görülen usullere uygun olarak tutulması,
- c) Kayıtlarının gümrük idarelerince etkin ve sağlıklı bir şekilde kontrol edilebilmesine ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimleri tehlikeye düşürmeyecek nitelikte olması,
- ç) Yasak ve kısıtlamalara ya da eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin diğer hükümlere uyulduğunun kontrol edilebilmesi,
- d) Tüm beyanlara ilişkin olarak idarenin isteği doğrultusunda sunulmak üzere, beyandan sonraki özel mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, beyandan sonraki beş yıl süreyle ilgili belgelerin saklanması,
- e) Başvuru sahibi ile yetkili gümrük idaresi arasında veri değişimi ve kontrolüne olanak sağlayan, Müsteşarlıkça belirlenen bilgisayar alt yapısına sahip olması,
- f) Eşyanın konulması için uygun görülen yerlerin gümrüğün denetimini kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesi,
- g) Eşyanın çalınması veya yurda kaçak olarak sokulmasını engellemek için gerekli tedbirlerin alınması,
- ğ) Ticari kayıtlarının eşyayı tereddüde mahal bırakmayacak şekilde ve giriş tarihlerini de içerecek şekilde göstermesi,
- h) Eşyanın depolanması, boşaltılması, muayene edilmesi ve numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımı sağlaması,
- ı) İdarenin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlaması.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerinde yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerinden ise ikinci fıkranın (a), (e) ve (h) bentlerinde belirtilen koşullar aranır.

(4) Aranılan koşulların varlığının saptanması durumunda ilgili kişiye bu usulden yararlanmak üzere izin verilir.

- (5) Söz konusu izinde;
- a) İzin hangi eşya için geçerli olduğu,
 - b) İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,
 - c) Eşyanın gümrük işlemlerinin hangi süre içinde tamamlanacağı,
 - ç) Tamamlayıcı beyanın kapsam ve niteliği ile hangi süre içinde hangi idarelere verileceği,
- belirtilir.

- (6) Bu usul;
- a) Daha önceden bir ekonomik etkili gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyaya,
- b) Kanununun 39 uncu maddesine uygun olarak gümrüğe sunulduktan sonra transit rejimi çerçevesinde gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yere sevk edilen eşyaya,
- c) Kanununun 40 ıncı maddesi uyarınca gümrüğe sunulmaksızın bir gümrük rejimine tabi tutulabilecek bir eşya bulunması halinde bu eşyaya, uygulanabilir.
- (7) Eşyanın kayıt yoluyla serbest dolaşıma girişi için kendisine izin verilenler aşağıdaki yükümlülüklerle uymak zorundadırlar:
- a) Gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yere gelen eşya, içeriği ve niteliği Müsteşarlıkça belirlenecek bir form ile ilgili gümrük idaresine bildirilmelidir.
- b) Söz konusu eşya kayda alınmalıdır. Kayıt, eşyanın teşhisi için gerekli bütün bilgileri ve kaydın yapıldığı tarihi içermelidir.
- c) Eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli olabilecek, mahreç gümrük idaresinde yapılan işlemlere ilişkin belgeler dahil olmak üzere bütün belgeler, gümrük idaresinin incelemesi için hazır bulundurulmalıdır.
- (8) Yedinci fıkranın (b) bendinde belirtilen kayıtların tutulmasında, gümrük idaresinin izni ile başka bir yöntem kullanılabilir.
- (9) Gümrük idareleri, gümrük denetimini tehlikeye düşürmemek üzere gerekli olan bütün belge ve bilgilerin verilmesi koşuluyla eşyanın gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yere gelişinden önce yedinci fıkranın (a) bendinde belirtilen formla bildirimine izin verebilir. Niteliği gereği çabuk bozulabilen ya da hızlı bir şekilde işleme faaliyetine tabi tutulması gereken eşyada bu form aranmayabilir. Bu durumda kayıt tarihi gümrük işlemlerinin tamamlandığı tarihtir.

Serbest dolaşıma giriş rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 150 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde bir tamamlayıcı beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş usule göre yapılan işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın, izleyen ayın ilk üç günü içinde verilmesi zorunludur.

(3) ²³(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Yönetmelik ile değişik*) Beyanın, 53 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki kıymet unsurlarını içermesi halinde tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun mahiyet ve tutar itibarıyla tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın yirmialtıncı günü akşamına kadar verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.

(4) Söz konusu tamamlayıcı beyan serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yapılır. Bu beyannameler ayrıca tescil edilmez. Söz konusu beyannamelerde duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari belgeye ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin yer alması gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller ve diğer usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da kullanılan ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(6) Basitleştirilmiş usulle beyanın eşyanın serbest dolaşıma girişi için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verilmiş olan durumlarda tamamlayıcı beyan aranmaz.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın basitleştirilmiş usulde serbest dolaşıma girişi

MADDE 151 – (1) Ekonomik etkili bir gümrük rejimi hükümleri uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişi, basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

²³ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “(3) Beyanın, 53 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen nitelikteki kıymet unsurlarını içermesi halinde tamamlayıcı beyan, eksik kıymet unsurunun mahiyet ve tutar itibarıyla tahakkuk ettiği ayı takip eden ayın ilk üç günü içinde verilir ve vergileri de aynı süre içinde ödenir.”

(2) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usul konusunda aşağıdaki sınırlamalar söz konusudur:

a) F tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişinde sadece eksik belgeyle beyan ve beyanname yerine ticari veya idari bir belge verilmesi şeklinde beyan yöntemi uygulanabilir.

c) D tipi antrepoda bulunan eşyanın serbest dolaşıma girişi kayıt yoluyla yapılabilir.

(3) Gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının kayıt yoluyla, gümrüğe sunulmaksızın ve beyannamesi verilmeden, serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği durumlarda gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte saptanması koşuluna bağlıdır.

(4) Yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması durumunda bu talebe göre işlem yapılır.

İhracat rejiminde basitleştirilmiş usuller için aranan koşullar

MADDE 152 – (1) 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, ihracat rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesine veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip olmak gerekir.

İhracat rejiminde eksik beyan

MADDE 153 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi ²⁴veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 154 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Gümrük idaresi, eşyaya ilişkin basitleştirilmiş beyanın yürürlükteki mevzuat hükümleri çerçevesinde gerekli görülen bütün bilgileri içermesi halinde tamamlayıcı beyanın sunulmasını istemekten vazgeçebilir.

İhracat rejiminde eksik beyanda bulunması gereken hususlar

MADDE 154 – (1) Beyanname; ihracatçı, beyan sahibi, eşyanın gideceği ülke, eşyanın cinsi, kapların adedi ve cinsi, eşyanın tarife pozisyonu, eşyanın ağırlığı, ek bilgi, belge ve izinler ile beyan sahibinin imzası yer almalıdır.

(2) Eşyanın, gümrük idaresince Türk Gümrük Tarife Cetvelindeki yerinin kolay ve herhangi bir tereddüde yol açmadan belirlenmesini sağlayacak şekilde tanımlanmış olması gerekir.

(3) Eşyanın ihracat vergisine tabi olması halinde, bu vergilerin doğru bir biçimde hesaplanabilmesi için gerekli bütün bilgiler bulunmalıdır.

(4) Eşyanın tanımlanması ve ihracatla ilgili hükümlerin uygulanması ya da eşyanın ihracından önce bir teminat alınması gerekiyorsa, bu teminatın hesaplanabilmesi için gerekli ek bilgiler bulunmalıdır.

(5) Gümrük beyannamesinin 44 numaralı kutusuna Basitleştirilmiş İhracat ifadesi yazılır.

(6) Eksik beyanlarda tamamlayıcı beyanların verileceği gümrük idaresi de belirtilir.

(7) *(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)*142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak

²⁴ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile "belgesi" ifadesinden sonra gelmek üzere "veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası" ifadesi eklenmiştir.

uygulanır.

İhracat rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 155 – (1) Gümrük idareleri tarafından eksik beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görülen durumlarda bu süre uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

(2) Eksik beyan usulüne göre tescil edilen bir beyannamede, eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, söz konusu beyanname kapsamı eşyanın ödenmesi gereken vergileri ertelenmez.

İhracat rejiminde beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 156 – (1) Aynı gümrük idaresinden sürekli ve periyodik olarak kitap ve diğer basılı yayın ihraç edenler ile gemilere kumanya, yağ, yakıt ve diğer malzeme verme şeklinde ihracat gerçekleştirenlerin beyanname yerine ticari veya idari bir belge tescil ettirmek suretiyle işlem yapma konusundaki yazılı talepleri 4 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşullar aranmaksızın kabul edilir.

(2) Bu usulle gerçekleşen ihracata ilişkin ticari veya idari belgede; ihracat konusu eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin ve ‘Basitleştirilmiş İhracat’ ifadesinin yer alması gerekir.

(3) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgelerin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

İhracat rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 157 – (1) A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişilerin veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişilerin ek-20’deki form ile yapacakları yazılı başvuru üzerine gümrük idarelerince izin verilmesi halinde, eşyanın ihraç işlemleri, gümrüklü sahaya gelmeden doğrudan gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yerde veya kendi tesislerinde basitleştirilmiş usul çerçevesinde kayıt yoluyla yapılabilir.

(2) İhracat rejimine geçiş işlemlerini kayıt yoluyla yapmak isteyenlerin A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi almak için gerekli olan 22 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşulların yanı sıra aşağıdaki koşulları da sağlaması gerekir:

- a) İmalatçı olması,
 - b) Ticari kayıtlarının Müsteşarlıkça ön görülen usullere uygun olarak tutulması,
 - c) Kayıtlarının gümrük idarelerince etkin ve sağlıklı bir şekilde kontrol edilebilmesine ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimleri tehlikeye düşürmeyecek nitelikte olması,
 - ç) İhracat yasak ve kısıtlamalarına ya da eşyanın ihracatına ilişkin diğer hükümlere uyulduğunun kontrol edilebilmesi,
 - d) Tüm beyanlara ilişkin olarak idarenin isteği doğrultusunda sunulmak üzere, beyandan sonraki özel mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, beyandan sonraki beş yıl süreyle ilgili belgelerin saklanması,
 - e) Başvuru sahibi ile yetkili gümrük idaresi arasında veri değişimi ve kontrolüne olanak sağlayan, Müsteşarlıkça belirlenen bilgisayar alt yapısına sahip olması;
 - f) Eşyanın konulması için uygun görülen yerlerin gümrüğün denetimini kolaylaştıracak şekilde düzenlenmesi,
 - g) Eşyanın muayenesi ve eşyadan numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımın sağlanması,
 - ğ) İdarenin yapacağı gümrük kontrolleri ile mali kontroller için gerek duyulan uygun ortamın sağlanması,
- gerekir.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerinde yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerinden ise ikinci fıkranın (a), (e) ve (g) bentlerinde belirtilen koşullar aranır.

(4) Aranılan koşulların varlığının saptanması durumunda ilgili kişiye bu usulden yararlanmak üzere izin verilir.

- (5) Söz konusu izinde;
- İzin hangi eşya için geçerli olduğu,
 - İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,
 - Eşyanın gümrük işlemlerinin hangi süre içinde tamamlanacağı,
 - Tamamlayıcı beyanın kapsam ve niteliği ile hangi süre içinde hangi idarelere verileceği belirtilir.
- (6) Eşyanın kayıt yoluyla ihracı için, kendisine izin verilenler aşağıdaki yükümlülüklerle uymak zorundadır.
- Gümrük idarelerinin belirlediği ya da uygun gördüğü yerden sevk edilen eşya kapsam ve niteliği Müsteşarlıkça belirlenecek bir formla ilgili gümrük idaresine bildirilir.
 - Eşya ticari kayıtlara intikal ettirilir. Bu kayıt eşyanın teşhisi için gerekli bütün bilgileri ve kaydın yapıldığı tarihi içermelidir.
 - Gümrük idarelerinin denetimi için eşyanın ihracına ilişkin olarak gerekli bütün belgeler tamamlanır.
 - (a), (b), (c) bentlerinde yer alan bütün yükümlülükleri eşyanın ihracından önce yerine getirmek zorundadır.
 - Gümrük beyannamesinde ticari kayıtlara giriş ve kayıt tarihine ilişkin bilgi verilir.
 - Gümrük beyannamesinin 44 numaralı kutusuna izin belgesinin numarası ve izni veren gümrük idaresi yazılır.
 - Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk edip etmediğinin kanıtını oluşturan bilginin beyannamede bulunması sağlanır.
- (7) Altıncı fıkranın (b) bendinde belirtilen kayıtların tutulmasında, gümrük idaresinin izni ile başka bir yöntem kullanılabilir.
- (8) Gümrük idareleri niteliği gereği çok çabuk bozulabilen ya da çok hızlı bir şekilde işleme faaliyetine tabi tutulması gereken eşyada beşinci fıkranın (a) bendinde belirtilen bildirim aramayabilir.
- (9) Bu durumda kayıt tarihi, gümrük işlemlerinin tamamlandığı tarihtir.

İhracat rejiminde tamamlayıcı beyan

MADDE 158 – (1) Eşyanın ihracat rejimine ilişkin işlemlerini basitleştirilmiş usule göre gerçekleştirenler genel, dönemsel ya da özet niteliğinde tamamlayıcı bir beyanda bulunur.

(2) Bir ay içinde gerçekleştirilen basitleştirilmiş işlemlere ilişkin tamamlayıcı beyanın izleyen ayın ilk üç günü içinde yapılması gerekir. Ancak, bir ay içinde deniz taşıtları ile hava gemilerine Kanunun 176 ncı maddesi hükümleri çerçevesinde yapılan ve ihracat sayılan teslimlere ilişkin tamamlayıcı beyan izleyen ayın ilk yedi iş günü içinde yapılır.

(3) Söz konusu tamamlayıcı beyan ihracat rejimine giriş beyannamesi ile yapılır. Bu beyanlarda duruma göre ya daha önce beyanname yerine kullanılan ticari veya idari bir belge ve bu belgenin tesciline ya da ilgili rejime geçişin kayıt yoluyla yapılması durumunda söz konusu kayda ilişkin bilgilerin verilmesi gerekir. Gümrük beyannamesi aranmayacak haller Müsteşarlıkça belirlenir.

(4) Tamamlayıcı beyanlar ile basitleştirilmiş usule göre gerçekleşen beyanlar bir bütündür ve basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da ticari veya idari bir belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihten itibaren hüküm ifade eder.

(5) Basitleştirilmiş beyanın ilgili rejime geçiş için gereken bütün bilgi ve belgeleri içerdiği ya da daha önce gümrük beyannamesi verildiği hallerde tamamlayıcı beyan aranmaz.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için ortak hükümler

MADDE 159 – (1) Ekonomik etkili gümrük rejimleri için iki ya da daha fazla iznin aynı kişiye verilmesi durumunda, kayıt yoluyla beyanın kullanılması suretiyle bir

rejimin sonlandırılıp diğer rejime başlanması halinde tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

Ekonomik etkili bir gümrük rejimine tabi tutulmuş eşyanın ihracat rejimine girişi

MADDE 160 – (1) Hariçte işleme ve gümrük antrepo rejimi dışında kalan ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın, ihracat rejimine girişi basitleştirilmiş usuller çerçevesinde gerçekleştirilebilir.

(2) Bu hüküm yeniden ihracat için de geçerlidir.

(3) Gümrük antrepo rejimi uygulanmış eşyanın, ihracat ya da yeniden ihracat rejimine girişinde aşağıdaki hükümler geçerlidir.

a) F tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde basitleştirilmiş usule izin verilmez.

b) B tipi antrepo rejimi uygulanan eşyanın ihracat rejimine girişinde eksik beyan veya ticari veya idari belgeyle beyan verilmesi şeklinde beyan usulü uygulanabilir.

Ekonomik etkili gümrük rejimlerinde basitleştirilmiş usuller için aranacak koşullar

MADDE 161 – (1) ²⁵165 inci madde hükümleri saklı kalmak üzere, gümrük antrepo rejimi beyanını basitleştirilmiş usuller çerçevesinde yapabilmek için Onaylanmış Kişi Statü Belgesi veya 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü ²⁶sertifikası sahibi olmak gerekir.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyan

MADDE 162 – (1) Gümrük idareleri, onaylanmış kişi statü belgesi sahibi kişilerin beyannameye eklenmesi gereken belgelerden bazılarının eklenmediği ve/veya beyannameye yazılması gereken bazı bilgilerin yazılmadığı gümrük beyanını, 163 üncü maddede yer alan hükümlere uyulması kaydıyla kabul edebilir.

(2) Eksik beyan usulü, eşyanın F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanda bulunması zorunlu hususlar

MADDE 163 – (1) Eksik beyanda bulunan kişilerin söz konusu beyanlarında aşağıdaki unsurların bulunması zorunludur.

a) Eşyanın teşhisini mümkün kılacak her türlü bilgi ve belge,

b) Eşyanın miktarı,

c) Eksik belgeyle beyan usulünün D tipi antrepo için kullanılması durumunda, eşyanın niteliğine, kıymetine ilişkin bilgi ile eşyanın tarife pozisyonunun derhal ve kesin şekilde saptanması için gerekli ayrıntılı bilgi.

(2) *(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)* 142, 143, 144 ve 146 ncı madde hükümleri duruma göre uyarlanarak uygulanır.

Gümrük antrepo rejiminde eksik beyanın tamamlanması

MADDE 164 – (1) Gümrük idareleri tarafından beyan kabul edildiğinde eksik olan bilgi veya belgelerin tamamlanması için beyan sahibine tanınan süre, beyannamenin tescil tarihinden itibaren bir ayı geçemez. Gerekli görüldüğü durumlarda bu süre gümrük idaresince uzatılabilir. Bu şekilde verilecek ek süre üç ayı geçemez.

Beyanname yerine ticari veya idari belge

MADDE 165 – (1) Aynı tarife pozisyonunda sınıflandırılmış eşya ile ilgili sürekli olarak gümrük antrepo rejim beyanında bulunan kişilerin, beyanname yerine ticari veya idari belge üzerinden tescil ve işlem yaptırmaya yönelik yazılı talepleri ²⁷4 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşullar aranmaksızın kabul edilir.

²⁵ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "156 ncı" ifadesi "165 inci" olarak değiştirilmiştir.

²⁶ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "sertifikasına" ifadesi "sertifikası" olarak değiştirilmiştir.

²⁷ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "22" ifadesi "4" olarak değiştirilmiştir.

(2) Bu usulle gerçekleşen gümrük antrepo beyanına ilişkin ticari veya idari belgede, eşyanın teşhisini mümkün kılacak bütün bilgilerin yer alması gerekir.

(3) Bu usul, ticari belge ile beyan hariç olmak üzere, idari belge ile beyanın söz konusu olduğu durumlarda eşyanın B tipi antrepoya alınmasında da uygulanır.

(4) Beyanname yerine kabul edilecek idari ve ticari belgenin nitelik ve içereceği bilgileri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

Gümrük antrepo rejim beyanının kayıt yoluyla yapılması

MADDE 166 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentlerinde belirtilen yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına sahip kişiler ile A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi kişilerin ek-20'deki form ile yapacakları yazılı başvuru üzerine gümrük idarelerince izin verilmesi halinde, eşyanın antrepo rejimine girişinin aşağıdaki koşullar altında kayıt yoluyla yapılmasına izin verilebilir.

(2) Gümrük antrepo rejimine geçiş işlemlerini kayıt yoluyla yapmak isteyenlerin A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi almak için gerekli olan 22 ila 24 üncü maddelerde yer alan koşulların yanı sıra aşağıdaki koşulları da sağlaması gerekir:

a) İmalatçı olması,
b) Ticari kayıtlarının Müsteşarlıkça ön görülen usullere uygun olarak tutulması,
c) Kayıtlarının gümrük idarelerince etkin ve sağlıklı bir şekilde kontrol edilebilmesine ve özellikle sonradan kontrol kapsamında yapılacak denetimleri tehlikeye düşürmeyecek nitelikte olması,

ç) Tüm beyanlara ilişkin olarak idarenin isteği doğrultusunda sunulmak üzere, beyandan sonraki özel mevzuat hükümleri saklı kalmak üzere, beyandan sonraki beş yıl süreyle ilgili belgelerin saklanması,

d) Başvuru sahibi ile yetkili gümrük idaresi arasında veri değişimi ve kontrolüne olanak sağlayan, Müsteşarlıkça belirlenen bilgisayar alt yapısına sahip olması,

e) Ticari kayıtlarının eşyayı tereddüde mahal bırakmayacak şekilde ve giriş tarihlerini de içerecek şekilde göstermesi,

f) Eşyanın depolanması, boşaltılması, muayene edilmesi ve numune alınabilmesi için gerekli teçhizat ve donanımı sağlaması,

g) İdarenin yapacağı gümrük kontrolleri için gerek duyulan uygun ortamı sağlaması.

(3) 4 üncü maddenin birinci fıkrasının (a) veya (c) bentlerinde yer alan yetkilendirilmiş yükümlü sertifikası sahiplerinden ise ikinci fıkranın (d), (e) ve (f) bentlerinde belirtilen koşullar aranır.

(4) Aranılan koşulların varlığının saptanması durumunda ilgili kişiye bu usulden yararlanmak üzere izin verilir.

(5) Söz konusu izinde;
a) İzin hangi eşya için geçerli olduğu,
b) İzin çerçevesinde uyulması gereken yükümlülükler,
c) Eşyanın gümrük işlemlerinin hangi süre içinde tamamlanacağı,
ç) Tamamlayıcı beyanın kapsam ve niteliği ile hangi süre içinde hangi idarelere verileceği,

belirtilir.

(6) İzin sahibi, eşyanın belirtilen yere gelişini gümrük idaresinin gerekli işlemleri yapabilmesini sağlamak üzere kapsamı ve niteliği Müsteşarlıkça belirlenecek bir formla gümrük idaresine bildirir. Eşya stok kayıtlarına intikal ettirilir. Bu sırada eşyanın antrepo rejimine girişine ilişkin bütün belgeler gümrük denetimi için hazır bulundurulmalıdır. Eşyanın stoklara kaydının, ticari olarak teşhisini kolaylaştıracak özellikte olması ve miktarının açık olarak belirtilmesi gerekir.

(7) Bu usul, eşyanın B ve F tipi antrepolara alınmasında uygulanmaz.

Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller

MADDE 167 – (1) Hariçte işleme rejiminde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda bu Yönetmeliğin ihracat rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 152 ila 160 ncı madde hükümleri uygulanır.

Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller

MADDE 168 – (1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme veya geçici ithalat rejimlerinde basitleştirilmiş usuller kullanılarak beyanda, bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş rejiminde basitleştirilmiş usullere ilişkin 142 ila 151 inci madde hükümleri uygulanır.

²⁸(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde başlığı değiştirilmiştir.)Serbest dolaşıma girişte sözlü beyana tabi eşya

MADDE 169 – (1) Ticari nitelikte olmayan aşağıda yazılı eşyanın serbest dolaşıma girişi sözlü beyana tabidir:

a) Hariçten gelen yolcu ve turistlerin ve nakil vasıtası hizmetlilerinin beraberlerinde getirdikleri veya sonradan gelen vergiden muaf kişisel eşya ile vergiye tabi ancak ticari nitelik ve miktarda bulunmadığına ve bu maksatla getirilmediğine gümrük idaresince kanaat getirilen eşyası,

b) ²⁹(02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.)Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (2), (4), (5), (6), (7) nci bentleri, (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentleri, (9) uncu bendinin (a) ve (b) alt bentleri, (10), (11) ve (12) nci bentlerinde belirtilen eşya,

c) Sınır bölgesi halkının elde ve sırtta taşınabilecek miktarda kendi ihtiyaçlarına mahsus eşyası, S

ç) Resmi daire ve müesseselerle özel müessese ve şahıslara ait işlem görmüş ticari değeri olmayan her türlü defter, evrak, belge,

d) Türkiye'de düzenlenecek milletlerarası kongrelere veya spor temas ve gösterilerine katılacak delege ve şahısların isimlerini muhtevi plaketter, bunların milli bayrakları veya kulüp flamaları ve bunları takmaya mahsus mamuller ve bu toplantı ve temaslara ait rozet, kupa ve broşürler ve bu kongre ve spor temas ve gösterilerine ait cihaz, alet ve malzeme,

e) Türkiye'de yapılan ve yapılacak olan milli ve milletlerarası her türlü yarışmalarda mükâfat olarak verilmek üzere bağış yoluyla gönderilen eşya,

f) Basın ile ilgili aktüalite filmleri ve resimleri, fonopost maddeleri (münhasıran mektup ve muhabere vasıtası olarak kullanılanları dolu ve birer adet) plak, tel ve bantlarla düzenlenmiş sesli ve yazılı süreli yayınlar, şahsi tedavide kullanılacak miktar ve mahiyette ilaçlar (yürürlükteki ilgili kanun hükümleri saklıdır.)

(2) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) numaralı alt bendi kapsamına giren numunelik eşya ve modellerin, gümrükçe yapılan muayene sonucunda ticari nitelikte olmadığına kanaat getirilmesi gerekir. Bunun için gümrükler her bir numunenin tek tek kıymetini veya aynı partiye dahil numune ve modellerin kıymet toplamını göz önüne alırlar. Aynı gönderici tarafından değişik kimselere gönderilen numune ve modellerin kıymetleri bunlar aynı zamanda ithal edilseler dahi, bu maddenin uygulanmasında dikkate alınmaz.

(3) Her model için birer adet olmak üzere kâğıt, karton veya plastikten yapılmış patronlar veya çizimler birer metreden uzun olmamak üzere dantel, kurdele, şerit, ekstrafor, model ve kesim şablonu (kâğıt veya kartondan) ve benzeri eşya, çift olarak kullanılan eşyadan tek olarak getirilen eldiven, çorap, ayakkabı (kıymetli maden ve taşlardan olmamak üzere), her türlü küpe, kolye, bilezik, düğme, muhtelif süsleme malzemesi, her birinden birer adet olmak üzere kravat, mendil, bel kemeri, kemer tokası, kemer astarı, çitçit, kopça, fermuar sürgüsü, çengelli kopça ve benzeri eşya gümrük idaresince üzerlerinde herhangi bir işlem yapılmaksızın yurda sokulur.

(4) Gümrük idareleri, yukarıda sayılan eşya dışında olup, nihai tüketime elverişli üretim süreci sona ermiş numune ve modellerin üzerlerine numunelik vasfına zarar vermeden 'numunedir' damgasını vurma işlemi yapmaya yetkilidir.

²⁸ Başlığın değişiklikten önceki hali: "Serbest dolaşıma girişte sözlü beyan edilecek eşya"

²⁹ Bendin değişiklikten önceki hali: "Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) ve (6) ncı bentleri ile (10) uncu bendinin (b), (11) inci bendinin (b) alt bentleri ve (8) inci bendinin (d) alt bendinin (i) ve (ii) numaralı alt bentlerinde belirtilen eşya"

(5) Eşantiyon olarak gönderilecek ve bedava dağıtılacak antibiyotiklerin ve sair tıbbi müstahzarlar numunelerinin iç ve dış ambalaj renkleri üzerinde durulmayarak 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştırılmış olması şartıyla, yurda ithallerine müsaade edilir. Bu konuda yapılacak işlemler aşağıda gösterilmiştir.

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 30.04 tarife pozisyonuna giren ve vergiden muaf bulunan penisilin, streptomisin ve bunların grubundan dihidro-streptomisin, prokain penisilin gibi ilaçlarla kloromosetin, orexomisin, teramisin, para-aminosalisilik-asid ve tuzları, uzonikotininik asit hidrazid, tiesomokarbazid ve müştakları, ensülin ve aynı iyileştirici etkisi olduğu Sağlık Bakanlığınca tespit edilen diğer müstahzarlardan eşantiyon olarak doğrudan posta ile doktorlar adına veya doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarının Türkiye'deki mümessillerine gönderilecek olanların sözlü beyan üzerine yurda girişine izin verilir. Ancak bu müstahzarların üzerlerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini kapsayan yeşil bir etiket yapıştırılmış olması lazımdır.

b) Birinci fıkrada sayılan gümrük vergisinden muaf antibiyotiklerin dışında kalan ve Sağlık Bakanlığınca ruhsatnamesi verilmiş bulunan vergiye tabi müstahzarlar, yabancı ülkelerdeki firmalarca ayrı ayrı posta ile doğrudan doktorlar namına gönderilecek olanları normal ambalajlarının en küçüğünün 1/3 nispetinde veya 'bir defada alınabilecek doz' miktarında olmak ve üzerlerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulunmak şartıyla ithaline izin verilir. Yukarıda tarif edilen ambalaj ve muhteviyatından büyük olanlar için yazılı beyanda bulunulur.

c) Muaf antibiyotikler dışında kalan ve normal ambalaj büyüklüğünde veya daha küçük boyda bulunan ve doktorlara dağıtılmak üzere yabancı ilaç firmalarınınca Türkiye'deki mümessillerine toptan gönderilen müstahzarlar üzerinde 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket bulursa dahi, sözlü beyan kapsamına alınmaz. Bunların ithalinde faturaların adı geçen Bakanlıkça onaylanmış olması şartıyla yazılı beyanlar kabul olunur.

ç) Numune olarak gönderilecek müstahzarlardan fabrikalarınınca ambalajları üzerine 'doktorlara bedava dağıtılır numunedir' ibaresini taşıyan yeşil etiket yapıştırılmamış bulunanların, o yer Sağlık Müdürlüğünün muvafakati alınarak ve masrafları ithalatçılara ait olmak şartıyla adı geçen etiketleri sağlık ve gümrük memurlarının nezareti altında geçici depolama yerleri ve antrepolarında veya Sağlık Müdürlüğünün deposunda numunelik müstahzarların ambalajları üzerine yapıştırılmasına izin verilir.

(6) Ticari amaçla Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girecek eşyanın gümrük kıymetinin sevkiyat ve beyan başına 1000 Avro'yu geçmemesi ve sevkiyatının düzenli haldeki benzer sevkiyatların bir parçası olmaması ve daha büyük bir nakliyatın bir parçası olup da bağımsız bir taşıyıcı tarafından taşınmaması kaydıyla bu eşya gümrük idaresine sözlü beyan edilir.

³⁰(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde başlığı değiştirilmiştir.)

İhracatta sözlü beyana tabi eşya

MADDE 170 – (1) Aşağıda yazılı eşyanın ihracında beyan sözlü olarak yapılır.

a) Yolcu ve turistlerin beraberlerindeki kişisel eşya,
b) Devamlı görevli veya yerleşmek üzere yabancı ülkelere giden Türk memur ve vatandaşlarının ve Türkiye'deki devamlı görevleri ve işleri sona eren yabancıların beraberlerinde götürecekleri veya gidişlerinden iki ay evvel veya altı ay sonra gönderecekleri kişisel ve ev eşyası,

c) Bilim adamı, sanatçı ve işçilerin mesleklerini icra için beraberlerinde götürdükleri aletleri ile takımları ve ticari kıymette olmayan numuneleri,

ç) Nakil vasıtaları hizmetlilerinin beraberinde götürecekleri kişisel eşya,

d) Kara sınırı bölgesindeki köy ve kasabalar ile pazarlardan sınırın diğer tarafındaki halkın kendi ihtiyaçları için alıp götürecekleri eşya ve hayvanlar ve Türkiye sınır bölgesi halkının sınırın diğer taraf bölgesindeki köy, kasaba ve pazarlara satmak

³⁰ Başlığın değişiklikten önceki hali: "İhracatta sözlü beyan edilecek eşya"

üzere birlikte götürecekleri kendi eşya ve hayvanları,

e) İçinde ölü veya ölünün kül ve kemikleri bulunan tabut, vazo ve diğer kaplar ile çelenk ve çiçekler,

f) Türkiye’de vefat eden yabancıların ülkelerindeki kanuni mirasçılarına intikal eden kişisel eşya ve ev eşyası.

Geçici ithalatta sözlü beyana tabi eşya

MADDE 171 – (1) Geçici ithalata konu olan ve aşağıda belirtilen eşya gümrük idarelerine sözlü beyan edilir.

a) Sürülerin mevsim göçü nedeniyle veya otlatmak veya çalıştırma veya taşıma işlerinde kullanılmak amaçlarıyla getirilen canlı hayvanlar ile gümrük bölgesine komşu bir sınır bölgesinde yerleşik kişiye ait olan ve bu kişi tarafından kullanılan sınır bölgesinde kullanılmak amacıyla getirilen eşya,

b) Üzerlerinde ayniyetlerini tespiti yarayacak silinmez ve çıkmaz işaretler taşıyan gümrük bölgesi dışında yerleşik kişilere ait dolu olarak getirilip dolu veya boş çıkarılacak ambalajlar.

c) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik radyo ve televizyon kuruluşları temsilcilerinin mesleki teçhizat kapsamında getirdikleri radyo ve televizyon prodüksiyon ve yayın teçhizatı, bu amaçla kullanım için özel olarak uyarlanmış taşıtlar ve bunların teçhizatı,

ç) Bir organ nakli için bekleyen hastalara yardım sağlamak için doktorlara gerekli olan mesleki teçhizat kapsamındaki cihaz ve aletler,

d) Yolcular tarafından getirilen kişisel ve sportif amaçlı eşya,

e) Uluslararası deniz trafiğine kayıtlı bir gemide kullanılmak üzere getirilen gemi adamlarının ihtiyaç malzemesi,

f) Paletler,

g) 415 inci maddede belirtilen belgelere kayden geçici olarak Türkiye’ye gelen taşıtlardan kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit edilenler ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarabilmek için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar için daha sonra gelecek yedek parçalar.

(2)³¹(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Geçici ithalatta sözlü beyana tabi eşya, ek-22’de yer alan Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu formun tescili, geçici ithalat rejimi kullanım izni hükmündedir.

(3) Sözlü beyan edilerek geçici ithal edilen eşya ile birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen arızalı yedek parçaların değiştirilmesiyle ortaya çıkan parçalar aynı usule tabi tutularak sözlü beyan yoluyla yeniden ihraç edilir.

Sözlü beyan formu

MADDE 172 – (1) Evrak düzenlenmesi gereken sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinde, sınırlı sayıda kutusu doldurulmuş ek-22’de yer alan sözlü beyan formu kullanılır.

(2) Sözlü beyan formlarında;

a) İhracat işlemlerinde 1, 2, 5, 6, 22, 29, 31, 33, 37, 41 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 8, 14, 15, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

b) İthalat işlemlerinde 1, 5, 6, 8, 22, 29, 31, 33, 37, 41, 42 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 2, 14, 16, 30, 34, 40 ve 44 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

c) Transit işlemlerinde 1, 2, 3, 4, 6, 8, 14, 18, 25, 27, 31, 35, 44, 50, 51, 53 ve 54 no.lu kutularının doldurulması zorunlu; 15, 17, 22, 40 ve 52 no.lu kutularının doldurulması ihtiyaridir.

(3) Yükümlü veya temsilcisinin imzası 54 no.lu kutuya alınır.

(4) Sözlü beyana ilişkin form yükümlünün verdiği bilgilere göre gümrük

³¹ Fıkranın değişiklikten önceki hali: “(2) Geçici ithalatta sözlü beyana tabi eşya ek-21’de yer alan Geçici İthalat Rejimi Sözlü Beyan Formu kullanılarak beyan edilir. Söz konusu form yükümlünün verdiği bilgilere göre gümrük idaresi tarafından doldurulur ve dökümü onaylanarak beyan sahibine verilir. Gümrük idaresince tescil edilen bu formlar, geçici ithalat rejimi kullanım izni hükmündedir.”

personeli tarafından sisteme girilir ya da doldurulur. Vergi tahakkuku gerektiren durumlarda sözlü beyan formununun 47 no.lu kutusu ve (B) alanı kullanılır.

(5)³²(02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.)Aşağıda belirtilen hallerde sözlü beyan formu düzenlenmez.

- a) Kanununun 167 nci maddesinin birinci fıkrasının (4) üncü bendi ve (5) inci bendinin (h) alt bendi kapsamındaki eşya,
- b) 170 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde belirtilen kişisel eşya ile (d) bendinde belirtilen karşı taraf halkının pazarlarımızdan kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alıp götürecekleri eşya,
- c) Müsteşarlıkça belirlenecek diğer eşya

Yazılı beyan isteme hakkı

MADDE 173 – (1) Sözlü beyana tabi eşyanın gümrük işlemlerinin bir temsilci tarafından yürütüldüğü durumlarda, yapılan sözlü beyanın doğru ve tam olduğu konusunda tereddütlerin oluşması halinde, gümrük idareleri bu kapsamdaki eşya için yazılı beyanda bulunulmasını isteyebilir. Bu takdirde, 112 ila 139 uncu maddelerde belirtilen şekilde işlem yapılır.

Beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılması

MADDE 174 – (1) Bu Yönetmeliğin yazılı beyana ilişkin hükümleri, beyanın bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla yapılmasında da uygulanır.

(2) Bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla beyanda bulunacak kişilerin gümrük idaresinin bilgisayar sistemine veri girişinde bulunabilmeleri için gümrük idaresinden önceden alınan kullanıcı kodu ve şifre sahibi olmaları gerekir.

(3) Eşyanın beyan edildiği gümrük rejimini düzenleyen hükümlerin uygulanması için gerekli bütün bilgiler beyan sahibi tarafından bilgisayar sistemine girilir.

(4) Sistemde kayıtlı beyanname, gümrük idaresince tüm işlemlere esas tutulacak asıl beyanname dir.

(5) Müsteşarlık, elektronik imza kullanılması ile beyannameye elektronik ortamda bilgi ve belge eklenebilmesine ilişkin hususlarda düzenleme yapmaya yetkilidir.

Serbest dolaşıma giren eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 175 – (1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen aşağıda belirtilen eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, serbest dolaşıma giriş rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir;

a) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen ticari mahiyette olmayan yolcu beraberliği eşya,

b) Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen Türkiye Gümrük Bölgesinde faaliyette bulunan çiftçilerin komşu ülkedeki mülklerinden elde ettikleri ürünler ile komşu ülkelerdeki çiftçiler tarafından Türkiye Gümrük Bölgesindeki mülklerinde kullanılmak üzere getirilen ve toprak ve ekinlerin işlenmesi amacıyla yönelik tohum, gübre ve diğer ürünler.

İhrac edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 176 – (1) Gümrük idaresine yazılı, bilgisayar veri işleme tekniği yoluyla veya sözlü olarak beyan edilmeyen, ihracat vergisine tabi olmayan ve ticari nitelikte olmayan yolcu beraberliği eşyaya ilişkin 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, ihracat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

Geçici ithal edilen eşya için başka bir tasarruf yoluyla beyan

MADDE 177 – (1) İstisnai yazılı beyan hükümleri saklı kalmak kaydıyla gümrük idaresine yazılı veya sözlü olarak beyan edilmeyen ithal vergilerinden tam

³² Fıkranın değişiklikten önceki hali: “170 inci maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (ç) bentlerinde belirtilen kişisel eşya ile (d) bendinde belirtilen karşı taraf halkının pazarlarımızdan kendi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla alıp götürecekleri maddeler için sözlü beyan formu düzenlenmez.”

muafiyet suretiyle yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyaya 178 inci madde uyarınca yapılan beyan, geçici ithalat rejimine ilişkin beyan olarak kabul edilir.

(2) Bu eşyanın yeniden ihracı da aynı şekilde yapılır.

Başka bir tasarruf yoluyla beyan uygulaması

MADDE 178 – (1) 175 ila 177 nci maddelerde yer alan eşyanın iki hat sisteminin çalıştığı gümrük idarelerinde yeşil veya “beyana tabi eşyam yoktur” hattından geçirilmesi, hat sisteminin çalışmadığı bir gümrük idaresinden beyan yapılmaksızın geçirilmesi başka bir tasarruf yoluyla beyandır.

(2) 175 ila 177 nci maddelerde yer alan şartların yerine getirildiği hallerde, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiğinde, eşyanın Kanununun 61 inci maddesinin birinci fıkrası çerçevesinde gümrük idaresine sunulduğu, buna ilişkin beyannamenin tescil edildiği ve eşyanın teslim edildiği kabul edilir.

(3) Bununla birlikte, birinci fıkrada belirtilen beyan gerçekleştiği halde,³³ 175 ila 177 nci maddelerde yer alan koşulların yerine getirilmediğinin yapılan inceleme sonucunda anlaşılması durumunda, cezai işlem yapılır.

Sözlü beyan ile başka bir tasarruf yoluyla beyandan yararlanmayacak eşya

MADDE 179 – (1) 175 ila 177 nci madde hükümleri, ihracata bağlı hak ve menfaatlerden yararlanan, gümrük vergilerinin geri verildiği veya yasaklama, kısıtlama veya diğer özel bir işleme tabi eşya için uygulanmaz.

Beyanın kontrolü

MADDE 180 – (1) Beyanın kontrol türü ve kontrolle görevli memur, bilgisayar sistemi tarafından risk kriterlerine göre belirlenir.

(2) Kontrol türleri:

a) Kırmızı hat; eşyanın muayenesi ile birlikte belge kontrolünün de yapıldığı hattır.

b) Sarı hat; muayeneye gerek görülmeksizin eşyaya ait beyanname ve eklerinin doğruluğunun ve birbiriyle uygunluğunun kontrol edildiği hattır.

c) ³⁴(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Gümrük Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ile değişik*.) Mavi hat; yetkilendirilmiş yükümlü sertifikasına veya Müsteşarlıkça belirlenen onaylanmış kişi statüsüne sahip kişilerin yararlandığı, eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

ç) Yeşil hat; eşyanın belge kontrolüne veya muayeneye tabi tutulmadığı hattır.

(3) Yapılacak kontroller, tahlile tabi tutma ya da başkaca bir yükümlülüğün yerine getirilmesi zorunluluğu dışında beyannamelerin tescil sırasına göre gerçekleştirilir.

Diğer kurumlarca yapılacak kontroller

MADDE 181 – (1) Yürürlükteki mevzuat uyarınca ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye’ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine tabi eşyaya ilişkin yetkili kurumlarca yapılacak kontroller, ithale konu eşyanın kamu ahlakı, kamu düzeni, kamu güvenliği, insan, hayvan ve bitki sağlık ve hayatlarının korunması açısından taşıyacağı muhtemel riske göre; Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde veya gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde ya da gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonraki aşamalardan yalnızca birinde ve gümrük idaresinin koordinasyonunda yapılır.

(2) Kontrollerin risk tabanlı yapılması esastır. İlgili kurumlarca kontrolü öngörülen eşyaya ilişkin bilgiler Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlık, Türkiye Gümrük

³³ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “183 ila 185 inci” ifadesi “175 ila 177 nci” olarak değiştirilmiştir.

³⁴ **Bendin değişiklikten önceki hali:** “Mavi hat; eşyanın 184 üncü madde uyarınca ertelenmiş kontrole tabi tutulduğu hattır.”

Bölgesine getirilen riskli eşyaya ilişkin sevkiyat bilgilerini ithalat kontrolünden sorumlu kurumlara iletir.

(3) İlgili kurumlarca yapılacak ithalat kontrollerinin Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde yapılmasının öngörülmesi durumunda:

a) Kontrol, eşya taşıt üstünde iken yapılır. Eşya, kontrol sonucuna ilişkin ilgili kurumun bildirimine kadar taşıt üzerinde ve gümrük idaresinin uygun göreceği yerde bekletilir. Kontrol sonuçları, ilgili kurum tarafından giriş gümrük idaresine bildirilir.

b) Yetkili kurum tarafından yapılan kontrol sonucunda eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinin uygun görülmesi durumunda, ilgili kurumun kararı boşaltma listesine veya özet beyana eklenir. Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin uygunluk değerlendirme sonuçları gümrük beyannamesinin tescil işlemi sırasında ayrıca aranmaz.

c) İlgili kurumca yapılacak kontrol sonucunda Türkiye Gümrük Bölgesine girişi uygun görülmeyen eşya taşıttan indirilmeksizin mahrece iade edilir veya ilgili kurumun uygun görüşü ile üçüncü bir ülkeye transit edilir.

(4) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin, gümrük beyannamesinin tescil işlemi öncesinde yapılması durumunda:

a) Kontrol, Kanunda belirtilen ve geçici depolama yerleri ve antrepolarda bulunan eşyaya ilişkin öngörülen bekleme süreleri içinde yapılır.

b) İlgili kurumlarca yapılacak kontrol sonuçlarını içerir belge, gümrük beyannamesinin 44 no.lu kutusuna kaydedilir. Altıncı fıkra hariç, bu madde kapsamında yapılacak ithalat kontrollerinin yerine getirilmesinden yükümlü sorumludur. Bir belgenin ibraz edilmediği durumlarda yükümlü beyanı esas alınarak gümrük idarelerince herhangi bir belge aranmaz.

c) Tam beyanlı yaygın basitleştirilmiş usule tabi tutulacak eşyaya ilişkin işlemler saklı kalmak üzere, yapılan beyanın aksine, beyanın kontrolü sonucunda eşyanın ilgili kurumun ithalat kontrolünü gerektirmesi durumunda, gümrük beyannamesinin tescilinde ibrazı gereken belgeler tescil işleminden sonra da ibraz edilebilir.

ç) İlgili kurumlarca yapılan düzenlemelerde aksine hüküm bulunmadıkça, bu kurumlarca söz konusu eşyanın ithaline izin verilmemesi halinde ise yükümlü talebi doğrultusunda eşya;

1) Mahrecine iade,

2) İlgili kurumun uygun görüşü ile doğrudan ya da serbest bölge üzerinden üçüncü ülkeye transit,

3) İhraç kaydıyla satış ya da masrafları sahibince karşılanmak koşuluyla imha suretiyle tasfiye edilmek üzere bulunduğu gümrük idaresine terk, edilebilir.

d) İlgili kurumlarca yapılan kontrol sonucunda eşyanın insan, hayvan, bitki ve çevre sağlığı yönünden tehlikeli ve zararlı olduğunun tespiti halinde, yükümlüsü tarafından derhal yurtdışı edilir. Bu nitelikteki eşya Türkiye Gümrük Bölgesinde imha edilemeyeceği gibi gümrük idarelerine de terk edilemez.

(5) İlgili kurumlarca yapılacak kontrollerin gümrük yükümlülüğünün sona ermesinden sonra yapılması durumunda;

a) Kendi mevzuatlarında düzenleme yapılmış olması şartıyla ilgili kurumların yapacakları kontroller, gümrük yükümlülüğü sona erdikten sonra ve söz konusu eşya geçici depolama yeri ve antrepolarda bulunduğu sırada da yapılabilir. Kontrole tabi tutulan eşya ile ilgili olarak, ilgili kurumlarca bu eşyanın tabi olduğu mevzuata göre işlem yapılır. Gümrük mevzuatına göre gümrük idarelerince yapılacak işlemler saklıdır.

b) İlgili kurumların kendi mevzuatlarında düzenleme yapması şartıyla, (a) bendi kapsamında ilgili kurumlarca kontrolü yapılacak eşya, geçici depolama yeri ve antrepolarda, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihi takip eden günden itibaren en fazla üç iş günü tutulabilir. Belirtilen sürenin takibinde, ilgili rejim hükümlerine göre gümrük mevzuatının öngördüğü yükümlülüklerin yerine getirildiği tarihin elektronik ortamda ilgili kuruma ve yükümlüye bildirildiği tarih esas alınır. Bu süre içinde ilgili kurum tarafından eşyanın gümrük işlemlerinin yapıldığı gümrük idaresine veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirine herhangi bir bildirim yapılmaması durumunda, ithalatçı veya temsilcisinin talebi doğrultusunda gümrük gözetimi sona erdirilir. İlgili kurum tarafından

yapılan denetimlerin başlatılmasından sonra, aksi bildirilmedikçe, eşyaya ilişkin gümrük gözetimi sona erdirilir. Aksi bildirilmesi durumunda ise, ilgili kurum tarafından belirtilen süre kadar eşya üzerindeki gümrük gözetimi devam eder.

c) Kontrol sonucunda ilgili mevzuatına uygun olmadığı tespit edilen eşyaya kontrolden sorumlu kurum veya yetkili kurum tarafından ilgili kanun hükümleri kapsamında öngörülen yaptırımlar uygulanır. Uygunsuz çıkan ürünün geldiği ülkeye veya üçüncü bir ülkeye gönderilmesi mümkündür. Bu durumda eşya, gümrük mevzuatının öngördüğü usuller çerçevesinde yurt dışı edilir.

ç) Müsteşarlık bu fıkra kapsamına giren eşyanın gümrük gözetiminin sona erdirilmesine ilişkin iş ve işlemlerin, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri marifetiyle yerine getirilmesine ilişkin düzenleme yapmaya yetkilidir.

(6)³⁵Dördüncü fıkraya göre kontrole tabi tutulacak eşyaya ilişkin bilgilerin gümrük idaresince elektronik ortamda ilgili kurumlara bildirilmesi halinde, ilgili kurumlar tarafından aksi bir süre bildirilmedikçe, bildirim tarihini takip eden üç iş günü içinde eşyanın ithalat kontrolleri tamamlanır. Kontrol sonucunda sadece girişi uygun görülmeyen eşyaya ilişkin denetim sonuçları gümrük idaresine iletilir. İlgili kurumlar tarafından Türkiye Gümrük Bölgesine girmesi uygun görülen eşyaya ilişkin gümrük idaresine herhangi bir bildirimde bulunulmaz.

(7)³⁶(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Dördüncü fıkra kapsamında ilgili kurumlarca yapılan kontroller sırasında yükümlüden talep edilebilecek diğer belgeler ile ithale konu eşyayı temsil etmeyen belgeler gümrük idarelerince ayrıca aranmaz

(8) Yürürlükteki mevzuat uyarınca, ilgili gümrük rejimleri kapsamında Türkiye'ye ithali öngörülen her türlü izin veya uygunluk belgesine tabi eşyaya ilişkin ikincil düzenlemelerde yer alan ve Türk Gümrük Tarife Cetveli ile uyumlu olmayan ve madde ismi veya madde tanımı adı altında yer alan açıklamalar, ilgili kurumlar tarafından yapılan ithalat kontrolleri sırasında göz önüne alınabilir. Bu ifadeler gümrük idaresi açısından bağlayıcı değildir.

Eşyanın muayenesi

MADDE 182 – (1) Muayene, kapların cins, marka, numara ve adetlerini, eşyanın vergiye esas olan ağırlık ve diğer ölçüleri ile gümrük tarife istatistik pozisyonu, menşe ve kıymetine ilişkin beyanın doğruluğunun tespitini kapsar. Muayene işlemi tam veya kısmi muayene yöntemleriyle gerçekleştirilir. Bu yöntemlerden hangisinin kullanılacağı bilgisayar sistemi tarafından belirlenir. Ancak muayene şeklinin sistem tarafından belirlenmediği durumlarda bu husus muayene ile görevli memurlar tarafından eşyanın niteliğine göre belirlenir.

(2) Tam muayene, eşyanın tamamının; kısmi muayene, eşyayı temsil edecek şekilde yeterli miktarının fiziken kontrol edilmesidir.

(3) Muayene sonucunda beyana uygun sonuç alınır, muayene ile görevli memur tarafından buna ilişkin bilgiler sisteme kaydedilerek onay verilir. Beyanın kontrolünün kısmi muayene olarak belirlendiği gümrük beyannameleri muhteviyatı eşyayı temsil edecek şekilde açılarak muayene edilen kapların numaraları ve ayırt edici özellikleri sisteme kaydedilir. Kısmi muayene esnasında bir farklılık tespit edilmesi veya muayene ile görevli memur tarafından gerekli görülmesi halinde tam muayene yapılır ve gerekçeleri ile sonucu, bilgisayar sistemine 'tam muayenesi yapıldı' şerhi düşülerek yazılır.

(4) Muayene sırasında, eşyanın veya kaplarının bozuk, kırık veya noksan olduğunun anlaşılması halinde, geçici depolama yeri veya antrepo işleticisi kuruluşun yetkilisi ile ortak bir tutanak düzenlenir.

(5) İhracat eşyasının muayenesinin yapılmasına karar verilen hallerde eşyanın

³⁵ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "Üçüncü ve dördüncü fıkralara" ifadesi "Dördüncü fıkraya" olarak değiştirilmiştir.

³⁶ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** "(7) Kontrol sonuçlarına ilişkin bütün kararlar gümrük idaresine elektronik ortamda bildirilir. Kontrol sonuçlarının elektronik ortamda sisteme iletilmemesi durumunda, kontrol sonucuna ilişkin belge yükümlü tarafından elektronik ortama aktarılarak veri işleme tekniği yoluyla yapılacak beyana eklenir. İlgili kurumlarca kontroller sırasında yükümlüden talep edilebilecek diğer belgeler ile ithale konu eşyayı temsil etmeyen belgeler gümrük beyannamesinin tescil işlemi sırasında ayrıca aranmaz."

gümrüğe sunulması esastır. Ancak, farklı yerlerden ve kısım kısım gelmekte olduğu kanıtlanan eşya ile dökme haldeki eşyanın ve standardizasyon kontrolü yapılan maddeler ve çabuk bozulacak kan, insan dokusu, ilaç ve balık, sebze ve meyve gibi eşyanın gümrüğe sunulmadan deniz ve kara taşıtlarına yükletilirken muayenesi yapılabilir.

Belge kontrolü

MADDE 183 – (1) Belge kontrolünde, kontrol ile görevlendirilen memur, beyannamedeki bilgileri ve eklerini inceler; tarife, kıymet, miktar, yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler söz konusu ise, buna ilişkin belge kontrollerini de yaptıktan sonra uygun bulursa, bu hususu beyanname üzerinde gösterir ve bilgisayar sisteminde onay verir. Yapılan kontrol sonucu sisteme kaydedilir.

(2) Beyanın kontrolü ile görevlendirilen memur, yaptığı inceleme sırasında beyanname ve ekli belgeler arasında ciddi bir farklılık tespit eder ve muayenenin yapılmasını gerekli görür ise sistem tarafından kendisine havale edilen tarih ve saat itibarıyla en geç yirmidört saat içinde bu hususu idare amirine bildirir. Muayenenin idare amirince uygun görülmesi halinde, ilgili amir beyannameyi muayene ile görevli memura havale eder ve işlemler bu memur tarafından sonuçlandırılır. Muayenenin idare amirince uygun görülmemesi halinde ise, beyanın kontrolü için önceden görevlendirilen memur tarafından işlemlere kaldığı yerden devam edilir.

Mavi hata ilişkin düzenleme yetkisi

MADDE 184 – ³⁷(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değişik) (1) Müsteşarlık, mavi hattan yararlanmaya ilişkin koşulları belirlemeye, bu hakkın kullanımına, askıya alınmasına ve geri alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir.

Muayene edilmeyecek eşya

MADDE 185 – (1) Aşağıda yazılı eşya muayeneye tabi tutulmaz:

- a) Cumhurbaşkanının zat ve ikametgâhı için gelen eşya,
- b) Kanununun 167 nci maddesinin üçüncü fıkrası kapsamına giren eşyadan, ilgili kurumlarca gizliliği önceden Müsteşarlığa bildirilen eşya,
- c) Yabancı devlet başkanları ve aileleri efradı ile refakatlerinde memur olanların getirdikleri veya Türkiye'deki ikametleri sırasında getirecekleri eşya ve taşıtları,
- ç) Türkiye'deki yabancı diplomatik temsilciliklerin, yabancı devletlerin Türkiye'deki konsolosluklarının resmi bir görevin yapılması ile ilgili olarak herhangi bir zamanda getirecekleri her türlü basılmış ve basılmamış belgelerle, taşıtları ve diğer her türlü eşya ve resmi binalar için inşaat malzemesi,
- d) İçinde gizli evrak bulunan mühürlü kurye çantaları.

Görevlilerin sorumluluğu

MADDE 186 – (1) Beyanın kontrolü ile görevli memurlar, gümrük vergileri ile gümrük idaresince tahakkuku gereken diğer vergileri tahakkuk ettirmek veya muaflık hükümlerini uygulamak, gümrük mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ile diğer mevzuat hükümleri bakımından yapılacak işlemleri yürütmekle görevlidir.

(2) Beyannameyi kontrol edenler ile ikinci muayeneyi yapanlar yaptıkları kontrol ve muayeneden gümrük vergilerinin hesaplanmasından veya doğruluğunun kontrolünden ya da muafiyet hükümlerinin uygulanmasından sorumludur.

(3) Laboratuvar tahliline konu edilen eşyanın tahlilini gerçekleştirenler tahlil sonucuna bağlı olarak yapılan GTİP belirlenmesinden müteselsilen sorumludur.

Muayene yeri

MADDE 187 – (1) Eşyanın muayenesi, bunların gümrük idarelerince konulmasına izin verilen yerlerde veya antrepolarda yapılır. Ancak, gümrük idare amirleri beyan sahibinin talebi üzerine eşyanın, bu yerler dışında herhangi bir yerde muayene edilmesine izin verebilir.

³⁷ **Maddenin değişiklikten önceki hali:** “**MADDE 184** – (1) Mavi hat kapsamında yapılacak iş ve işlemlere ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.”

Muayenede bulunacaklar

MADDE 188 – (1) ³⁸(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Beyan edilen eşyanın muayenesi ve numunesinin alınması görevli muayene memurunca usulüne uygun olarak yapılır. Teknik zorunluluk olması ve idare amirince gerekli görülmesi halinde numune alma işleminde beyan sahibinin veya temsilcisinin bulunması sağlanır.

(2) Muayenede bulunanlar, eşyanın kaplarından çıkarılması, yerleştirilmesi veya eşyadan numune alınmasında görevli memurun çalışmalarını kolaylaştırmak için gerekli her türlü yardımı sağlamakla yükümlüdür.

Muayene giderleri

MADDE 189 – (1) Gümrük idaresince muayenesine lüzum görülen eşyanın muayene yerlerine taşınması, buralardan tekrar kaldırılması, kapların açılıp kapatılması, eşyanın kaplardan çıkarılıp tekrar yerleştirilmesi, tartılması, numune alınması, numune kaplarının sağlanması, orijinal kapların laboratuvarlara ve diğer kontrol mercilerine gönderilmesi ve getirilmesi gibi muayenenin gerektirdiği tüm elleçleme ile numunelerin ambalajlanmasına ve gönderilmesine ilişkin giderler beyan sahipleri tarafından karşılanır.

Eksik muayenenin tamamlanması

MADDE 190 – (1) Muayene ile görevli memurlar henüz gümrük gözetimi altında bulunan muayenesini yaptıkları eşyayı, bir hatanın düzeltilmesi veya muayenede eksik bırakılan hususların tamamlanması gibi geçerli sebeplerle yeniden muayene edebilir. Bu takdirde durum, görevli memurlarca beyanname üzerinde gösterilerek bilgisayar sisteminde onaylanır ve/veya altı imzalanır.

(2) Muayene ile görevli memurlarca kendilerine havale edilmiş beyanname kapsamı eşyanın muayenesi herhangi bir nedenle tamamlanamadığı takdirde, bilgisayar sisteminde muayene ile görevli memur değişikliği yapılır ve durum nedenleri ile beyanname üzerinde belirtilmek suretiyle idare amirinin oluru alındıktan sonra muayene diğer bir memur tarafından tamamlanır.

İkinci muayene

MADDE 191 – (1) Kanunun 65 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca yapılacak ikinci muayenede eşya sahibinin veya temsilcisinin bulunması kendilerinden istenebilir.

(2) Muayene sonuçları, bilgisayar sistemine kaydedilerek imzalanır.

Tespit edilen farklılıklara uygulanacak işlemler

MADDE 192 – (1) Miktar noksanlıklarında, noksanlığın eşyanın telef veya kaybindan veya noksan gönderildiğinin sabit olmasından veya çalınmasından ileri geldiğinin anlaşıldığı hallerde, bu noksanlığı karşılayan kıymet, beyan edilen esas kıymetten düşülerek kalan kıymet vergi matrahına esas tutulur.

(2) Muayene sonucunda bulunan eksiklik veya fazlalığın eşyanın tabiatı icabı ek-11’de bulunan oranlarda olduğunun anlaşılması halinde, işlemler gümrük idaresince tespit edilen miktar üzerinden yapılır ve ceza uygulanmaz.

(3) Muayene sonucunda tespit edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktar, kıymet, menşe ve/veya kullanım yeri farklılığı nedeniyle yapılacak tahakkuklarda ve idare tarafından alınacak kararlarda, yürürlükteki kaçakçılıkla mücadele mevzuatı, dış ticaret mevzuatı ve diğer mevzuat ile ticaret politikası önlemlerine ilişkin hükümler de göz önünde bulundurulur.

³⁸ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “(1)Beyan sahibi eşyanın muayenesi ve numune alınması sırasında hazır bulunabilir. Görevli memurun gerek görmesi halinde, muayene ve numune alma işlemini kolaylaştırmak için gerekli yardımı sağlamak üzere beyan sahibinin veya temsilcisinin de muayenede bulunması istenir. Beyan ile muayene arasında farklılık bulunması halinde beyan sahibi veya temsilcisinin muayenede bulunması zorunludur.”

Beyannamenin düzeltilmesi

MADDE 193 – (1) Beyanın kontrolü sonucunda fark tespiti halinde, sistemde gerekli düzeltmeler yapılarak idare amirince beyan sahibine tebliğ edilir.

(2) Tespit edilen farklara itiraz edilmesi halinde 585 ila 590 ıncı maddelere göre işlem yapılır.

Eşyanın tesliminden sonra beyannamede düzeltme

MADDE 194 – (1) Kanununun 73 üncü maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde yapılacak düzeltmeye ilişkin açıklama bilgisayar sistemine kaydedilir. Ayrıca, Gümrük Veri Ambarı Sistemindeki beyanname verileri, yapılan düzeltme doğrultusunda güncellenir.

(2) Gerek 121 inci madde uyarınca yükümlü talebi üzerine gerekse 193 üncü madde uyarınca beyannamelerde yapılacak değişiklikler gümrük idare amirinin oluru ile gümrük müdürlüklerince yapılır. Bu hüküm, eşyanın tesliminden sonra yapılacak düzeltmeler için de geçerlidir.

Ayniyet tespiti

MADDE 195 – (1) Gümrük idareleri, zorunlu olan hallerde, gümrüğe sunulan ve gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım talep edilen eşyanın, bu işlem veya kullanım şartlarına uyulmasını sağlamak amacıyla, başka kurumlarda ekspertizini yaptırmak da dahil olmak üzere ayniyetinin tespitine yönelik önlemleri alırlar. Muayeneden sonra değiştirilmemeleri için mühür, kurşun mühür, etiket gibi belirleyici araçları eşyanın ve kapların veya taşıtların üzerine tatbik edebilirler.

(2) Eşyaya ve taşıtlara ayniyet tespitine yönelik olarak tatbik edilen etiket, mühür ve benzeri araçlar, mücbir sebep ve beklenmeyen haller nedeniyle eşyanın veya taşıtların korunmasını sağlamak için sökülmeleri veya imhaları zorunlu olmadıkça, yalnız gümrük idareleri tarafından veya bu idarelerin izni ile sökülebilir ya da imha edilebilir. Bu tür bir zorunluluğun ilgili kurum veya kuruluşlardan alınacak mücbir sebep belgesi ile gümrük idaresine ayrıca tevsiki gerekir.

(3)(02/07/2010 tarih ve 27269 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)Onaylanmış kişi statü belgesi sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Laboratuvar tahliline tabi tutulacak eşya

MADDE 196 – ³⁹(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) (1) Eşyanın,

³⁹ **Maddenin değişiklikten önceki hali:** “Madde 196- (1) Eşyanın,

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 27 (27.01 ila 27.05 ve 27.16 hariç), 28, 29 uncu fasılları ve 32.08 tarife pozisyonu ile 39.01 ile başlayarak 39.15 dahil olmak üzere bu tarife pozisyonlarında yer alan eşyanın dökme olarak gelmesi,

b) (a) bendinde belirtilen eşya dışında, ek-23’te yer alan listede bulunması,

c) Gümrük vergilerinin tahakkuk ettirilmesi, muafiyet hükümlerinin uygulanması ya da uygulanacak ticaret politikası önlemlerinin belirlenmesi için eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun muayene ile görevli memurca tespitinin mümkün olmaması,

ç) İşlenmiş tarım ürünlerinin bileşim tablosundaki yerinin belirlenmesinin gerekmesi, hallerinde laboratuvar tahlili yapılır.

(2) a) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde beyanname içeriği eşya laboratuvar tahliline gönderilmez.

b) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya hariç, ithalinde süreklilik bulunan, göndericisi, alıcısı ve menşei aynı eşyanın, özelliklerini belirleyici belgelerinde farklılık bulunmaması ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporunun tarih ve sayısının beyannamenin 44 no.lu kutusunda beyan edilmesi halinde, daha önce yapılan tahlile itibar edilerek yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez.

c) 39.01 ila 39.15 tarife pozisyonlarında yer alıp dökme gelen ve (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın A veya B Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi olanlar tarafından ithalinde, aynı bentte belirtilen özellikleri taşıyan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla altı ay öncesine dayanan bir tahlil raporu ibraz edilmesi halinde buna itibar edilir.

ç) Birinci fıkrada belirtilen eşya, laboratuvar tahliline tabi tutulduktan sonra gümrük gözetiminden çıkmamış ve başka eşya ile karıştırılmamış veya birleştirilmemiş ise yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez.

a) Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 27 (27.01 ila 27.05 ve 27.16 hariç), 28, 29 uncu fasılları ve 32.08, 34.03 ve 38.11 tarife pozisyonu ile 39.01 ile başlayarak 39.15 dâhil olmak üzere bu tarife pozisyonlarında yer alan eşyanın dökme olarak gelmesi,

b) (a) bendinde belirtilen eşya dışında, ek-23'te yer alan listede bulunması,

c) Gümrük vergilerinin tahakkuk ettirilmesi, muafiyet hükümlerinin uygulanması ya da uygulanacak ticaret politikası önlemlerinin belirlenmesi için eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonunun muayene ile görevli memurca tespitinin mümkün olmaması,

ç) İşlenmiş tarım ürünlerinin bileşim tablosundaki yerinin belirlenmesinin gerekmesi,

hallerinden herhangi birinin varlığı durumunda laboratuvar tahlili yapılır.

(2) a) Birinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde beyanname içeriği eşya laboratuvar tahliline gönderilmez. Ayrıca ek-23'te yer alan listede bulunan eşyanın niteliği itibarıyla gümrük tarife istatistik pozisyonunun tespiti mümkün olması halinde muayene ile görevli memurun eşyayı laboratuvar tahliline göndermesine gerek yoktur.

b) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşya hariç, ithalinde süreklilik bulunan, göndericisi, alıcısı ve menşei aynı eşyanın, özelliklerini belirleyici belgelerinde ve bu belgeler ile eşya üzerinde bulunan ayırt edici ibarelerde farklılık bulunmaması ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla bir yıl öncesine dayanan tahlil raporunun tarih ve sayısının beyannamenin 44 no.lu kutusunda beyan edilmesi halinde, daha önce yapılan tahlile itibar edilerek yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez. Ancak bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrolü türünün kırmızı hat tam muayene olarak belirlenmesi halinde, yükümlünün bu kolaylıktan yararlanmasına izin verilmez.

c) 39.01 ila 39.15 tarife pozisyonlarında yer alıp dökme gelen ve (b) bendinde belirtilen özellikleri taşıyan eşyanın A veya B Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesi sahibi olanlar tarafından ithalinde, aynı bentte belirtilen özellikleri taşıyan ve beyanname tescil tarihi itibarıyla en fazla altı ay öncesine dayanan bir tahlil raporu ibraz edilmesi halinde buna itibar edilir.

ç) Birinci fıkrada belirtilen eşya, laboratuvar tahliline tabi tutulduktan sonra gümrük gözetiminden çıkmamış ve başka eşya ile karıştırılmamış veya birleştirilmemiş ise yeniden laboratuvar tahliline gönderilmez.

(3) Birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde ise, beyanname muhteviyatı eşyanın gümrük laboratuvarına gönderilmesi gerekliliği belge kontrolü ile görevli memur tarafından bilgisayar sistemi üzerinde bir müzekkere ile idare amirine bildirilir ve 183 üncü maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde memur değişikliği yapılır. İdare amiri oluru ile numune alınması sağlanarak eşya tahlile gönderilir ve kontrol işlemleri sonuçlandırılır.

(4) İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kolaylığın suistimal edilmesinin önlenmesini teminen gerekli görülen durumlarda eşya tahlile gönderilebilir.

(5) Tahlile ilişkin işlemler, Gümrük Laboratuvarlarının Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.

(6) ⁴⁰(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı R.G.' de yayımlanan Yönetmelik ile değişik.) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın yükümlüsünün Onaylanmış Kişi

(3) Birinci fıkranın (a) ve (ç) bentlerinde belirtilen eşyanın muayene ile görevli memura belge kontrolü için gelmesi halinde ise, beyanname muhteviyatı eşyanın gümrük laboratuvarına gönderilmesi gerekliliği belge kontrolü ile görevli memur tarafından bilgisayar sistemi üzerinde bir müzekkere ile idare amirine bildirilir ve 183 üncü maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde memur değişikliği yapılır. İdare amiri oluru ile numune alınması sağlanarak eşya tahlile gönderilir ve kontrol işlemleri sonuçlandırılır.

(4) İkinci fıkranın (b) ve (c) bentlerinde belirtilen kolaylığın suistimal edilmesinin önlenmesi amacıyla Müsteşarlıkça gerekli önlemler alınır.

(5) Tahlile ilişkin işlemler, Gümrük Laboratuvarlarının Faaliyetleri Hakkında Yönetmelik ile belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde yapılır.”

⁴⁰ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen eşyanın ertelenmiş kontrol kapsamında mavi hatta işlem görmesi durumunda numunesi alınarak laboratuvar tahliline gönderilir. Bu durumda, yükümlünün talebi üzerine tahlil sonuçları alınmadan eşya teslim edilir. Tahlil sonucunun beyana

Statüsüne sahip olması halinde, tahlil sonuçları alınmadan eşya teslim edilir. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

Gümrük laboratuvarlarında yapılan tahlillerin ücretlendirilmesi

MADDE 197 – (1) Gümrük Kanununun 66 ncı maddesinin altıncı fıkrası gereğince gümrük laboratuvarlarında yapılacak tahliller için yükümlüden numune başına beyan edilen gümrük tarife istatistik pozisyonu esas alınarak ek-24'te yer alan fiyat tarifesine göre tahlil ücreti alınır. Beyannamenin birden fazla kalemden oluşması ve birden fazla kalemin tahlile tabi olması durumunda tahlillerden alınacak toplam ücret hiç bir şekilde 588 inci maddede belirtilen ikinci tahlilden alınacak ücreti geçemez. Yükümlünün talebi üzerine gümrük tarife istatistik pozisyonu belirlenmesine ilişkin olarak istenilen tahlillerden 588 inci maddede belirtilen miktarda tahlil ücreti alınır.

Numune almaya ilişkin kurallar

MADDE 198 – (1) Numune almaya ilişkin kurallar aşağıdaki gibidir;

a) ⁴¹(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Numune, eşyanın özelliği dikkate alınarak, varsa TSE standardı göz önünde bulundurulmak suretiyle şahit numunesiyle beraber, muayene ile görevli memur tarafından alınır. Alınan numune ve şahit numune, ek-25'te yer alan numune ve şahit numune alma tutanakları, işletme görevlisi, teknik zorunluluk bulunması halinde beyan sahibi veya temsilcisi ile müştereken tutanağa bağlanır. Tutanak örneği laboratuvara gönderilir.

b) Perakende satışa hazırlanmış hava geçirmez halde ambalajlanmış eşya için en küçük ambalaj numune olarak kabul edilir.

c) Eşyanın usulüne göre alınmış numunesi, numune alınmasının mümkün olmadığı veya eşyaya zarar verdiği hallerde eşyanın bütünü laboratuvara gönderilir. Ancak, eşyanın bütünü laboratuvara gönderilmesinin mümkün olmadığı hallerde, üretici firma tarafından tahlil edilebilir şekilde hazırlanmış olan ve eşyayı temsil eden bir numune laboratuvara gönderilir. Laboratuvara gönderilmesi tehlikeli veya külfetli olan eşya için idarece görevlendirilen kimyager tarafından eşyanın bulunduğu yerde numune alınabilir.

ç) Numune alımında emniyet tedbirlerinin alınmasında, temizlik kurallarına uyulmasında ve uygun numune kaplarının seçiminde Müsteşarlıkça belirlenen numune alma standartları göz önünde bulundurulur.

d) Muayene ile görevli memurca numune kapları üzerindeki etiket bilgileri eksiksiz doldurulur ve mühürlenir. Numune etiketi, şahit numune etiketi, beyanname ve mühür üzerindeki muayene ile görevli memura ait tüm kimlik bilgileri birbiriyle aynı ve açıkça görülebilir olmalıdır. Numune mühür altına alındıktan sonra kırılma ve dökülme olmaması için uygun bir şekilde ambalajlanmak suretiyle laboratuvara gönderilir. Numune, laboratuvara ulaştığında yapılan ilk kontrolde kırılma, dökülme ya da bu fıkarda belirtilen hususlara aykırı bir durum tespit edilirse, laboratuvar idaresince teslim alınmayarak iade edilir.

Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi

MADDE 199 – (1) Numunelerin miktarı, etiketlenmesi ve mühürlenmesi ile ilgili hususlar aşağıdaki gibidir.

a) Numuneler, beyan edilen eşyayı temsil edecek şekilde ve en az iki tahlile

aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde tahakkuku yeni duruma göre yapılır.”

⁴¹ **Bendin değişiklikten önceki hali:** “Numune, eşyanın özelliği dikkate alınarak, varsa TSE standardı göz önünde bulundurulmak suretiyle şahit numunesiyle beraber, eşya sahibi veya temsilcisi huzurunda, muayene ile görevli memur tarafından alınır. Alınan numune ve şahit numune, ek-25'te yer alan numune ve şahit numune alma tutanakları, işletme görevlisi, beyan sahibi veya temsilcisine imzalatılır, bu tutanakların birer örneği laboratuvara gönderilir.”

yetecek miktarda (orijinal ambalajlı, kıymetli, az miktarda bulunan ve benzeri durumlardaki numuneler hariç, petrol ürünlerinde ve alkollerde en az 1 litre, diğer sıvı numunelerde en az ½ litre, toz örneklerde ise en az 250 gram) alınır.

b) Gümrük idareleri aldıkları numuneler karşılığında herhangi bir bedel ödemekle yükümlü değildir.

c) Her numune kabına ek-26'da yer alan örneğine uygun etiket yapıştırılır. Etiketler silinmeyecek sabit mürekkepli kalemle yazılır ve numune kabının kapağına değil, kabın kendisine yapıştırılır.

ç) Kapalı kaplar içine veya şişelere konan numunelerin ağızları numuneyi alan muayene ile görevli memur tarafından eritilmiş mum üzerine okunaklı bir şekilde mühür tatbik edilerek kapatılır. Numunelerin mühürlenmesinde Müsteşarlık tarafından bu amaçla temin edilerek personele teslim edilen şahsi sicil numarasını havi (içeren) mühür kullanılır.

Numunelerin laboratuvara gönderilmesi

MADDE 200 – (1) a) Tahlilin yapılacağı laboratuvarın posta veya özel kargo ile gitmesini gerektirmeyecek kadar yakın olması halinde numune gümrük personeli refakatinde gönderilir. Bu şekilde gönderilen numuneler imza karşılığında teslim edilir.

b) Laboratuvara gönderilen numune ile birlikte eşyaya ait laboratuvar tahlil raporu formu, numune alma tutanağı örneği, fatura örneği, numunenin kimyasal bileşimi ile kimyasal ve fiziksel özelliklerini, kullanım alanlarını gösteren ayrıntılı bilgiler ve eşyanın üretim prosesi bilgileri yer alır.

c) Tahlile yeterli miktarda numunenin laboratuvara gelmediğinin kimyagerce tespiti durumunda yeniden usulüne uygun olarak alınan numunenin laboratuvara gönderilmesi talep edilir.

ç) Eşya sahibi veya temsilcileri gümrük beyanına konu eşyanın tahlili için Gümrük Laboratuvarlarına doğrudan numune gönderemeyecekleri gibi, laboratuvarlar da bunları kabul edemez.

d) Her beyannameye ait tahlili gereken numuneler laboratuvara bir defada gönderilir. İlk numunelerin tahlilinden ve rapora bağlanmasından sonra laboratuvara her ne sebeple olursa olsun tekrar numune gönderilmesi idare amirinin iznine bağlıdır.

e) Gümrük laboratuvarları dışındaki laboratuvarlara gönderilen numuneler yazı ile sevk edilir. Bu yazıda, eşyanın gümrük tarife istatistik pozisyonuna ilişkin yükümlü beyanı ile birlikte Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnamesinde söz konusu eşya ve tahlilleri için getirilen hükümler dikkate alınarak hangi tahlillerin yapılması gerektiği, özellikle hangi hususun tespitinin istenildiği belirtilir ve düzenlenecek raporda numunenin mühürlü olarak ulaşmış olmadığı hususuna yer verilmesi istenilir.

f) Kargo ile gönderilecek numune kapları gönderme yazısı ile birlikte sağlam bir dış kabın içine konulur. Kırılacak veya bozulacak türden olan numune kapları kırılmayı önleyecek şekilde plastik, köpük gibi maddeler ile desteklenir.

g) Numunelerin kargo ile gönderilmesine ilişkin masraflar yükümlüsüne aittir.

ğ) Usulüne uygun alınmadığı veya usulüne uygun gönderilmediği sonradan tespit edilen numune kullanılarak yapılan tahlil sonuçları geçersiz sayılır.

Tahlillerin yapılması ile ilgili hususlar

MADDE 201 – (1) Laboratuvar tahlilleri gümrük laboratuvarında yapılır. Tahlilin gönderildiği gümrük laboratuvarında yapılamaması halinde bu tahlil, ücreti yükümlülere peşin ödenmek şartıyla, gümrük müdürlüklerince uygun görülen laboratuvarlarda yaptırılabilir. Tahlilin yaptırılacağı laboratuvarın tespitinde eşyanın özelliklerine göre sırasıyla en yakın üniversite, ilgili bilimsel kuruluş, uzman ve uygulayıcı kurumların laboratuvarları dikkate alınır. Numunenin gümrük laboratuvarlarına gönderilmesinin tehlikeli veya külfetli olduğu veya özellik arzettiği Müsteşarlıkça belirlenen durumlarda, ithalatın yapılmakta olduğu gümrük idarelerinde analiz cihazı bulundurulmasına veya yükümlüsünce yerinde tahlil için gerekli laboratuvar olanaklarının sağlanması halinde, laboratuvar tahlilini buralarda yaptırmaya ve söz konusu tahlilleri yapmak üzere kimyager görevlendirmeye ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

(2) Diğer kamu kurum ve kuruluşlarınca kendi mevzuatları gereği yapılan ve

yaptırılan tahlillere ilişkin raporların gümrük laboratuvarlarına ibrazı durumunda, hangi hallerde yeniden tahlil yapılmayarak ibraz edilen tahlil sonuçları üzerinden laboratuvar raporu düzenleneceğine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Tahlilin ne yönden yapılacağı

MADDE 202 – (1) Muayene ile görevli memurlar tahlil için gümrük laboratuvarlarına veya hariçteki laboratuvarlara gönderecekleri eşya veya numunelerin hangi yönden tahliline gerek gördüklerini laboratuvar tahlil raporu formu üzerine açıkça ve eksiksiz bir şekilde yazmakla ve kimyagerler de tahlili istenilen çerçevede yapmakla yükümlüdür.

(2) Noksan sorgu nedeniyle ortaya çıkacak yanlış tarife uygulamasından veya numunelerin başka yönlerden tekrar tahlile gönderilmesinden, ilgili memur sorumludur.

Tahlil sonuçlarının eşya sahiplerine duyurulması

MADDE 203 – (1) Birinci tahlil sonuçları ilgili memurca beyan sahiplerine tahlil raporlarının altlarına tarih ve imza atılmak suretiyle, buna imkan bulunmayan hallerde ise yazı ile duyurulur. Bu tarih, tahlil raporlarına itiraz için başlangıç sayılır.

İKİNCİ BÖLÜM **Serbest Dolaşıma Giriş Rejimi**

Birden fazla tarifedeki eşyanın aynı tarifede vergilendirilmesi

MADDE 204 – (1) Herhangi bir ticaret politikası önlemine tabi olmayan eşyaya Kanunun 76 ncı maddesi hükmünün uygulanması halinde, taşıma belgesi içeriği eşyanın cins, tür, miktar, kıymet ve gümrük tarife istatistik pozisyonunu içeren listenin beyannameye eklenmesi zorunludur.

Ticaret politikası önlemleri

MADDE 205 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinde, o tarihte yürürlükte bulunan ticaret politikası önlemlerine ilişkin mevzuat ile konulmuş hükümler de uygulanır.

(2) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihi esas alınır. Önlem kararının düzenlenecek bir belgeye istinaden uygulanması durumunda, gümrük beyannamesinin tescil tarihi itibarıyla geçerlilik süresi sona eren belgeler kabul edilmez.

(3) Serbest dolaşıma girişte, münhasıran yürürlükteki İthalat Rejimi Kararı'nda belirtilen ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın menşei, menşe şahadetnamesi ile ispat olunur. Menşe şahadetnamesi, ticaret politikası önlemlerine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin beyanname ekinde ibraz edilir.

(4) a) Serbest ticaret anlaşmaları çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından faydalanmak maksadıyla eşyanın tercihli menşei için EUR.1 Dolaşım Sertifikası⁴² fatura beyanı, EUR.MED Dolaşım Sertifikası veya EUR.MED Fatura Beyanı ile Genelleştirilmiş Tercihler Sistemi çerçevesinde tercihli tarife uygulamasından faydalanmak amacıyla eşyanın tercihli menşei tevsik eden Form A belgesinin ibraz edilmesi halinde,

b) Doğrudan ticaret politikası önleminin uygulandığı ülkeden ithal edilen veya önlem kararı alınan ülke menşeli olduğu beyan edilen ve ilgili mevzuatı uyarınca önleme ilişkin belge ibraz edilen eşyanın serbest dolaşıma girişinde, menşe şahadetnamesi aranmaz.

(5) 181 inci maddenin yedinci ve sekizinci fıkraları hükümleri, ticaret politikası önlemine tabi eşyanın serbest dolaşıma girişinde de uygulanır.

(6) Numunelerin serbest dolaşıma girişinde bu madde hükümleri uygulanmaz.

İthali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya

MADDE 206 – (1) Özel kanunlar gereğince Türkiye'ye ithali belli kurum ve kuruluşlara bırakılan eşya, ancak bu kurum veya kuruluşlar veya bunların yetki verdiği

⁴² 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "veya fatura beyanı" ifadesi " , fatura beyanı, EUR.MED Dolaşım Sertifikası veya EUR.MED Fatura Beyanı" olarak değiştirilmiştir.

kurum veya kuruluşlarca ithal edilebilir.

Nihai kullanıma tabi eşya ve teminat

MADDE 207 – (1) Kanunun 16 ncı maddesi hükmü çerçevesinde Bakanlar Kurulunca belirlenen, nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına tabi eşyanın, öngörülen amaçlarla kullanılması halinde gümrük vergisi alınmaz veya normalde uygulanan gümrük vergisi oranından daha düşük vergi oranı uygulanır.

(2) Nihai kullanıma tabi tutulacak eşya;

a) Avrupa Birliğinde serbest dolaşımda olması,

b) Diğer tercihli tarife uygulamalarına konu olması,

c) Kanun ile gümrük vergisinden muaf veya Bakanlar Kurulu Kararı ile indirimli vergi uygulamasına tabi tutulması,

hallerinde, bu eşyanın tabi olduğu gümrük vergisinin uygulanabilecek vergi ile aynı olması veya bu vergiden daha düşük olmaması durumunda söz konusu eşyaya nihai kullanım hükümleri uygulanmaz.

(3) Nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanarak serbest dolaşıma giren eşyada kanuni veya tavizli vergi oranının uygulanması ile bulunacak gümrük vergisi ile nihai kullanım nedeniyle indirimli tarife uygulanarak tahakkuk ettirilen gümrük vergisi arasındaki fark gümrük mevzuatı hükümleri çerçevesinde teminata bağlanır.

(4) İzin hak sahibinin, izin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren otuz gün içerisinde izni veren gümrük idaresine müracaatı üzerine yerinde yapılan denetimlere ilişkin bilgilerin yer aldığı, ek-27’de yer alan Nihai Kullanım Denetim Formu esas alınarak, izin belgesi kapsamına giren işlemler itibarıyla ilgili izin hak sahibinin mali kayıtları üzerinden nihai kullanıma konu eşyanın nihai kullanım amacına uygun kullanımda olup olmadığının tespiti ve teminat iadesine ilişkin diğer iş ve işlemler yetkilendirilmiş gümrük müşavirince düzenlenecek rapora istinaden yerine getirilir. İzin belgesinde öngörülen sürenin sona ermesinden itibaren öngörülen otuz günlük sürenin geçirilerek izni veren gümrük idaresine müracaat edilmesi halinde yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından düzenlenecek rapora istinaden iş ve işlemler tamamlanır.

Nihai kullanım başvuru formu, izin belgesi, izin belgesinin iptali veya değiştirilmesi

MADDE 208 – (1) Serbest dolaşıma girecek eşyanın nihai kullanımı nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranı uygulanması talepleri Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik kişilerce, ek-28’de yer alan başvuru formu ve ek-29’da yer alan açıklama notları çerçevesinde düzenlenmek suretiyle eşyanın serbest dolaşıma gireceği yetkili gümrük idaresine yapılır.

(2) Talep uygun görüldüğü takdirde, ilgili gümrük idaresi tarafından indirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına izin verilir. Ek-30’da yer alan örneğe uygun olarak hazırlanan bu izin belgesinde iznin geçerlilik süresi de belirtilir.

(3) Gümrük idaresi, eşyanın nihai kullanıma tahsis şartlarına veya öngörülen kullanım amaçlarına uyulmasını sağlamak üzere zorunlu olan hallerde eşyanın ayniyetini tespiti yönelik gerekli önlemleri alır.

(4) İzin verildiği aşamada yanlış veya gerçeğe aykırı beyanda bulunulduğunun veya eşyanın nihai kullanıma tahsis edilmediğinin veya edilemeyeceğinin anlaşılması ya da gümrük idaresinin izni olmaksızın devredilmesi veya satılması hallerinde izin iptal edilir.

(5) İzin iptali durumunda izin hak sahibi nihai kullanıma tahsis edilmemiş eşya ile ilgili gümrük vergisini derhal ödemek zorundadır.

(6) İzin verilmesinde göz önünde bulundurulmuş şartlardan birinde veya birkaçında değişiklik olduğunda, gümrük idareleri, geçerlilik süresi dahil izinde gerekli değişiklikleri yapabilir.

(7) Daha önce serbest dolaşıma girmiş eşyanın nihai kullanım nedeniyle indirimli ya da sıfır vergi oranı ile serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulabilmesini teminen 126 ncı madde uyarınca geriye dönük izin verilebilmesi için eşya üzerinde

gümrük gözetiminin sona ermemiş olma şartı aranır.

Birlikte depolama ve nihai kullanıma tahsis

MADDE 209 – (1) İzin hak sahibinin haklı gerekçeleri bulunması halinde, gümrük idareleri, nihai kullanımı nedeniyle indirimli tarife uygulanan eşyanın, aynı teknik ve fiziksel özelliklere sahip, aynı şekil ve evsftaki eşya ile birlikte depolanmasına kayıtlarda ayrı ayrı gösterilmesi şartıyla izin verebilir.

(2) Bu durumda nihai kullanım amacıyla indirimli veya sıfır vergi oranı, nihai kullanıma yönelik eşyanın, birlikte depolandığı eşyaya oranlanması sonucu bulunacak miktarın, depodan kullanılan eşyaya tatbik edilmesi sonucu bulunacak miktara uygulanır.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranına tabi eşyanın, bu uygulamadan yararlanabilmesi için, süresi içerisinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmesi gerekir.

(4) Eşyanın;

a) Sadece bir kez kullanılabilir türden olması durumunda, tümünün süresi içinde öngörülen nihai kullanıma tahsis edilmiş olması,

b) Mükerrer olarak kullanılabilir olması durumunda, öngörülen kullanıma ilk tahsis tarihinden itibaren iki yıl geçmiş olması, hallerinde, eşya nihai kullanıma tahsis edilmiş sayılır.

(5) Mükerrer kullanılabilen eşyadan;

a) Havayolları tarafından ya değişim sözleşmeleri şartları gereğince ya da kendi ihtiyaçları nedeniyle uçakların bakım ve onarımı için kullanılan malzeme, öngörülen kullanıma ilk tahsis edilişlerinde,

b) Montajda kullanılan araç parçaları, bunların tahsis edildiği araçlar diğer kişilere devredildiğinde,

c) Sivil hava taşıtlarının yapım, bakım, tadilatı veya donanımına yönelik eşya, izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde veya bakımını, onarımını veya tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

ç) Sivil deniz taşıtları ile sondaj veya inşaat platformlarının yapımı, onarımı, bakımı, tadilatı ve donatılması amaçlarına yönelik olarak sağlanan eşya, gemi ve sondaj platformu izin hak sahibinden başka bir kişiye devredildiğinde bakımını, onarımını ya da tadilatını müteakip üçüncü şahıslarca tekrar sahibinin kullanımına verildiğinde,

d) Doğrudan güverte teslimi yapılan donatım amaçlı eşyanın teslimatı gerçekleştiğinde,

e) Sivil hava taşıtları, bu amaç için öngörülen resmi kayıtlara tescil edildikleri tarihte,

nihai kullanıma geçmiş sayılır.

(6) Mükerrer kullanılabilen eşyanın nihai kullanıma geçtiğinin tespiti durumunda, 209 uncu maddede belirtilen süre beklenmeksizin teminat iade edilebilir.

(7) Nihai kullanım işleminin gerçekleştirilmesi sonucunda ortaya çıkan atık ve artıklar ile doğal yıpranmadan ileri gelen kayıplar da nihai kullanıma tabi tutulmuş eşya olarak değerlendirilir.

Nihai kullanıma tabi eşyanın devri ve başka bir gümrüğe gönderilmesi

MADDE 210 – (1) Nihai kullanım kapsamı eşyanın gümrük idaresinin izniyle başka bir izin hak sahibine devri mümkündür.

(2) Eşyanın, eşyayı kendisi nihai kullanıma tabi tutmayacak ithalatçılar tarafından nihai kullanım hükümlerine tabi olunarak indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanmak suretiyle serbest dolaşıma sokulması halinde, söz konusu eşyayı nihai kullanıma tabi tutacak kişilere yapılacak satış ve devirler ek-31’de yer alan forma işlenir. Söz konusu form ithalatın gerçekleştirildiği ve İthalatçılar İçin Nihai Kullanım İzin Belgesi düzenleyen gümrük idaresine beyan edilir.

(3) Devir nedeniyle başka bir gümrüğe gönderilecek nihai kullanım kapsamı eşya varış gümrüğüne ek-32’de yer alan T5 belgesi ile gönderilir.

(4) T5 belgesi üç nüsha düzenlenir ve tescil işlemine tabi tutulur.

(5) T5 belgesinin;

a) A kutusuna hareket gümrük idaresi,

- b) 2 no.lu kutuya eşyayı gönderen kişinin adı ve adresi,
c) 8 no.lu kutuya eşyanın gönderildiği kişinin adı ve adresi,
ç) 14 no.lu kutunun altında bulunan 'önemli not' kutusuna 'nihai kullanıma tabi eşya' ibaresi,
d) 31 no.lu kutusuna eşyanın tanımı, 33 no.lu kutuya eşyanın tarifesi,
e) 38 no.lu kutuya eşyanın net ağırlığı,
f) 103 no.lu kutuya yazıyla eşyanın net miktarı,
g) 104 no.lu kutuda yer alan diğer bölümüne büyük harflerle 'NİHAİ KULLANIM AMACIYLA İNDİRİMLİ VEYA SIFIR VERGİ ORANINDAN YARARLANAN EŞYANIN TAŞINMASIDIR' ibaresi,
h) 106 no.lu kutuya;
1) Eşyanın serbest dolaşıma girişinden sonra bir işleme tabi tutulması durumunda, eşyanın serbest dolaşıma girdiği haldeki tanımı,
2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil sayı ve tarihi ile tescili yapan gümrük idaresinin adı,
ı) Formun arkasındaki E kutusuna varış gümrük idaresinin adı ile eşyanın çıkış tarihi,
yazılmak suretiyle düzenlenmesi zorunludur.

(6) T5 belgesinin iki nüshası eşyayla birlikte varış gümrüğüne ibraz edilmek üzere eşya sahibine verilir. Varış gümrüğü, eşya ile birlikte gelen T5 belgesinin bir nüshasını alıkoymak ve diğer nüshasını hareket gümrük idaresine geri gönderir. Hareket gümrük idaresi bu nüshayla işlemlerini kapatır.

Nihai kullanımda sorumluluk, denetim ve gümrük gözetiminin sona ermesi

MADDE 211 – (1) İzin hak sahibi;

- a) Eşyayı, öngörülen nihai kullanıma tahsis etmekle,
b) Gümrük idarelerinin, eşyanın gerçekten öngörülen nihai kullanıma konulduğundan emin olmak için gerekli gördükleri kontrolleri yapabilmelerini sağlayacak kayıtları tutmak ve bunların dayanaklarını teşkil eden belgelerle birlikte saklamakla,
sorumludur.

(2) Gümrük idarelerince, aralıklarla yapılan denetimlerde ve denetimin sona ermesi halinde, Nihai Kullanım Denetim Formu düzenlenir.

(3) Nihai kullanım nedeniyle indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak serbest dolaşıma girmiş eşyanın gümrük gözetimi;

- a) Nihai kullanım olarak kabul edilen üretim veya kullanım faaliyetiyle,
b) İndirimli veya sıfır vergi oranı uygulamasına ilişkin koşulların sona ermesiyle,
c) Eşyanın ihraç veya imha edilmesiyle,
ç) Eşyanın belirlenen amaçlar dışında kullanılması nedeniyle tahsili gereken vergilerin ödenmesiyle,
sona erer.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Transit Rejimi

Tanımlar

MADDE 212 – (1) Transit rejiminde;

- a) Eşyanın serbest bırakılması: Eşyanın transit rejiminde öngörülen amaçlara uygun bulunarak sevkiyatına izin verilmesini,
b) Hareket gümrük idaresi: Eşyanın transit rejimine tabi tutulduğu gümrük idaresini,
c) İzin makamı: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
ç) Riskli eşya: Yüksek kaçakçılık riski içerdiği belirlenen ve ek-33'te yer alan eşyayı,
d) Taşıma aracı:
1) Herhangi bir karayolu taşıtı, römork veya yarı römorku,
2) Demiryolu vagonunu,

- 3) Tekne veya gemiyi,
- 4) Herhangi bir hava taşıtını,
- 5) 1972 tarihli Konteyner Sözleşmesine uygun olarak imal edilmiş konteyneri,
- e) Teminat idaresi: Fişli bireysel teminat ve kapsamlı teminat için Gümrükler Genel Müdürlüğü ve bireysel teminat için hareket gümrük idarelerini,
- f) Transit refakat belgesi: Transit rejimine tabi tutulan eşyaya eşlik eden ve beyanname bilgileri doğrultusunda ek-37'deki örneğe uygun olarak sistemden düz beyaz kağıt üzerine alınan dökümü,
- g) Varış gümrük idaresi: Transit rejimine tabi tutulan eşyanın, rejimin sonlandırılması için sunulması gereken gümrük idaresini, ifade eder.

Rejim beyanı

MADDE 213 – ⁴³(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) (1) Transit rejimi beyanı gümrük beyannamesi ile yapılır. Kanununun 84 üncü maddesinin üçüncü fıkrasında sayılan belgeler gümrük beyannamesi yerine kullanılır, ancak bu belgeler gümrük idarelerine verilen beyannameler mahiyetinde değildir.

Asıl sorumlunun sorumlulukları ve yükümlülükleri

- MADDE 214 –** (1) Transit beyannamesi, asıl sorumlu tarafından imzalanır.
- (2) Asıl sorumlu, beyanda yer alan bilgilerin doğruluğundan, beyana ilişkin belgelerin gerçekliğinden ve eşyanın transit rejimine tabi tutulması ile ilgili tüm yükümlülükleri yerine getirmekten sorumludur.
- (3) Asıl sorumlu;
- a) Öngörülen süre sınırı içinde, gümrük idaresi tarafından alınan ayniyet önlemlerine gerekli şekilde uyararak varış gümrük idaresine gerekli belgeler ile birlikte eşyayı tam ve sağlam olarak sunmak,
 - b) Bu Yönetmelik kapsamında öngörülen transit rejimi ile ilgili diğer hükümlere uymak,
 - c) Talep üzerine ve verilen süre içinde gerekli tüm belge ve bilgilerin kontrollerinden sorumlu gümrük idaresine bu belge ve bilgileri sunmak ve gerekli tüm yardımı sağlamak,
 - ç) Gümrük yükümlülüğünün doğması halinde gümrük vergilerini ödemek, ile yükümlüdür.
- (4) Asıl sorumlunun üçüncü fıkra kapsamındaki yükümlülükleri saklı kalmak kaydı ile, transit rejimi kapsamında taşındığını bilerek eşyayı kabul eden taşıyıcı veya alıcı da eşyanın öngörülen süre içerisinde ve gümrük idareleri tarafından alınan ayniyet önlemlerine uyararak varış gümrük idaresine gerekli belgeler ile birlikte tam ve sağlam olarak sunulması ile yükümlüdür.

Yükleme

- MADDE 215 –** (1) Her transit beyanı, sadece bir hareket gümrük idaresinden bir varış gümrük idaresine taşınmak üzere tek bir taşıma aracına yüklenen veya yüklenecek eşyayı kapsar. Bu amaçla, taşınan eşyanın birlikte sevk edilecek olması koşuluyla;
- a) Römorkları veya yarı-römorkları ile birlikte bir karayolu taşıtı,
 - b) Demiryolu yolcu veya yük vagonları,
 - c) Tek bir taşıma aracına yüklenmiş konteynerler,
- Tek bir taşıma aracı olarak kabul edilir.
- (2) Bir taşıma aracı, eşyanın birden fazla hareket gümrük idaresinde yüklenmesi ve birden fazla varış gümrük idaresinde boşaltılması için kullanılabilir. Bu durumda bir taşıma

⁴³ **Maddenin değişiklikten önceki hali:** “**MADDE 213 –** (1) Transit rejimi beyanı gümrük beyannamesi ile yapılır.

(2) Kanununun 84 üncü maddesinin 3 üncü fıkrasında sayılan belgeler gümrük beyannamesi hükmündedir.”

aracı için ⁴⁴her bir varış gümrük idaresi için ayrı ayrı olmak üzere birden fazla transit beyannamesi düzenlenir.

(3) Gümrük idarelerinden izin alınmadan taşıttan taşıta veya geçici depolama yeri ve antrepodan taşıta eşya yüklenemez veya taşıttan eşya boşaltılamaz.

Ambalaj yenilenmesi veya tamiri veya transit eşyanın birbirleriyle ve serbest dolaşımında bulunan eşya ile karıştırılması

MADDE 216 – (1) Transit edilecek eşyanın kaplarının yenilenmesi, tamir edilmesi, küçültülmesi gibi işlemler için, eşya sahipleri veya temsilcileri veya taşıyıcıları yerine göre, hareket veya varış gümrük idaresine dilekçe ile başvurur. Gümrük idaresi, transit eşyasının genel ve özel antrepolarda bulunması şartlarıyla ve başka sakınca görmediği takdirde, gümrük gözetimi altında bu işlerin yapılmasına izin verir. Yapılan işlemler transit belgelerinde de gösterilir.

(2) Transit işleminin demiryolu ile yapıldığı hallerde, eşya bir vagonu doldurmayacak miktarda ise, vagona serbest dolaşımında bulunan eşyanın da konulmasına izin verilebilir.

Masraflar

MADDE 217 – (1) Transit eşyasına ilişkin olarak yapılan hizmet ve denetlemenin gerektirdiği masraflarla yükleme, boşaltma, mühürleme, antrepo veya depolarda muhafaza gibi hizmetler karşılıklı ücret alınır.

Yasaklamaya tabi eşyanın transit

MADDE 218 – (1) Kanunun 55 inci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında yasaklanan eşya ile 56 ncı maddesinin birinci fıkrası kapsamına giren eşyanın ve kanun veya genel idari düzenleyici işlemlerle ithali yasaklanan eşyanın transitine izin vermeye gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri yetkilidir.

Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının transit

MADDE 219 – (1) Hayvan ve hayvansal maddeler ile bitki ve parçalarının sınır gümrük idaresinde kanun ve nizamlara ve milletlerarası anlaşmalara göre gerekli sağlık muayeneleri, ilgili kurumun personeli tarafından yapılır. Bu muayeneler yapılmadan gümrük idareleri eşyanın sevkine izin vermez.

(2) Hayvan ve hayvansal maddeler, bitki ve parçalarının giriş ve çıkış kapıları ve bunların Türkiye'den transit geçirileceği yollar hususunda kanun, tüzük ve anlaşma hükümleri göz önünde tutulur.

Hareket idaresinde ihracat eşyasının transit işlemleri

MADDE 220 – (1) İhracat eşyasının transitinde, Kanunda tanımlanan ihracat gümrük idaresi hareket gümrük idaresi, çıkış gümrük idaresi ise varış gümrük idaresidir. İhracat eşyasının transitinde ayrıca transit beyannamesi düzenlenmez.

(2) İhracat gümrük idaresinde ihracat beyannamesine ilişkin işlemleri tamamlanan eşyanın çıkış gümrük idaresine sevk işlemi transit refakat belgesi ile gerçekleştirilir. Bir ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın birden fazla taşıma aracı ile çıkış gümrük idaresine sevk edilmesi halinde, her bir taşıma aracı için kullanılan transit refakat belgesi üzerine ve sisteme ihracat gümrük idaresi tarafından eşyanın ait olduğu taşıma aracına yüklenen kısmına ilişkin bilgiler kaydedilir.

(3) İhracat gümrük idaresinde ihracat beyannamesine ilişkin işlemleri tamamlanan eşyanın, çıkış gümrük idaresine karayolu ile TIR Karnesi kapsamında taşınması halinde, TIR Karnesi bilgileri bilgisayar sistemine kaydedilir ve TIR Karnesi ile çıkış gümrük idaresine sevk işlemi gerçekleştirilir. Bir ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın birden fazla taşıma aracı ile çıkış gümrük idaresine sevk edilmesi halinde, her bir taşıma aracı için kullanılan TIR Karnesi bilgileri bilgisayar sistemine kaydedilir.

(4) İhracat gümrük idaresince, yükleme sonrasında beyana göre herhangi bir farklılık tespit olunması halinde 193 üncü maddeye göre ihracat beyannamesinde gerekli

⁴⁴2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile "Bu durumda bir taşıma aracı için" ibaresinden sonra gelmek üzere "her bir varış gümrük idaresi için ayrı ayrı olmak üzere" ibaresi eklenmiştir.

düzeltilmeler yapılır.

Hareket idaresinde serbest dolaşımda olmayan eşyanın transit işlemleri

MADDE 221 – (1) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine demiryolu veya karayoluyla taşınması halinde hareket gümrük idaresine transit beyannamesi verilir. Hareket gümrük idaresince transit beyannamesine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesinden sonra eşya transit refakat belgesi ile varış gümrük idaresine sevk edilir.

(2) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın, hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine karayolu ile TIR Karnesi kapsamında taşınması halinde hareket gümrük idaresinde TIR Karnesine ilişkin bilgiler bilgisayar sistemine kaydedilir. Hareket gümrük idaresince TIR Karnesine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesinden sonra eşya TIR Karnesi ile varış gümrük idaresine sevk edilir.

(3) Hareket gümrük idaresine havayolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın, varış gümrük idaresine havayolu ile taşınması halinde hareket gümrük idaresine transit beyannamesi verilir. Hareket gümrük idaresince transit beyannamesine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesinden sonra eşya transit refakat belgesi ile varış gümrük idaresine sevk edilir. Hareket gümrük idaresine havayolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın varış gümrük idaresine havayolu ile taşınmasında transit beyannamesinin aranmayacağı halleri belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(4) Hareket gümrük idaresine denizyolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın taşıma aracından indirilerek bir başka taşıma aracına yüklenmesi ve denizyolu ile varış gümrük idaresine taşınması halinde hareket gümrük idaresine transit beyannamesi verilir. Hareket gümrük idaresince transit beyannamesine ilişkin işlemlerin yerine getirilmesinden sonra eşya transit refakat belgesi ile varış gümrük idaresine sevk edilir. Hareket gümrük idaresine denizyolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın taşıma aracından indirilmeksizin aynı taşıma aracı ile varış gümrük idaresine taşınması durumunda bu eşya için transit beyannamesi düzenlenmez.

Hareket idaresinde transit beyannamesinde düzeltme

MADDE 222 – (1) 121 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla eşyanın, transit beyannamesinde belirtilen taşıma aracından farklı bir taşıma aracına yüklenmesi veya gönderileceği yerin değişmesi veya transit edilecek eşyanın tamamının taşıma aracına yüklenememesi gibi nedenlerle transit beyannamesi üzerinde düzeltme yapılması gerektiği durumda, ilgililerin dilekçe ile gümrük idaresine başvurarak zorlayıcı sebepleri bildirmeleri gerekir. Gerekli düzeltilmeler idare tarafından 193 üncü maddeye uygun olarak yapılır.

Hareket idaresinde transit beyanın kontrolü

MADDE 223 – ⁴⁵(1) (30/04/2011 tarih ve 27920sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değişik) Transit rejimine tabi eşyanın ihbar ile özel durumlar dışında mühürlerin sağlam olup olmadığı veya kapların açılmış olup olmadığı tespit edilerek ve gerektiğinde mühür altına alınmak suretiyle varış gümrük idaresine sevk edilmesi esastır. Sistem tarafından eşyanın muayeneye sevk edilmesi halinde, bu belirleme doğrultusunda muayene işlemi gerçekleştirilir. Her durumda, mühürlerin sağlam olmadığı veya kapların açılmış olduğu şüphesi oluşursa eşyanın tam muayenesi yapılır. Bu madde uyarınca yapılacak muayene 180 ila 196 ncı madde hükümlerine göre yapılır.

(2) Antrepolardan veya gümrük idarelerince konulmasına izin verilen diğer yerlerden çıkarılarak transit edilecek eşya, gerek görülmesi halinde muayene edilir.

⁴⁵ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “Transit rejimine tabi eşyanın, varış gümrük idaresine kadar muayene edilmeksizin ve gerektiğinde mühür altına alınarak sevk edilmesi esastır. Sistem tarafından eşyanın muayeneye sevk edilmesi halinde, bu belirleme doğrultusunda muayene işlemi gerçekleştirilir. İhbar ile özel durumlar dışında mühürlerin sağlam olup olmadığı veya kapların açılmış olup olmadığı tespit edilir. Ancak, yapılan muayenede mühürlerin sağlam olmadığı veya kapların açılmış olduğu şüphesi oluşursa muayene tam muayeneye dönüştürülür. Bu madde uyarınca yapılacak muayene 180 ila 196 ncı madde hükümlerine göre yapılır.”

(3) Demiryolu ile gelen eşyanın transiti halinde, sınır istasyon gümrük idaresinde önce katarı teşkil eden ⁴⁶vagonlar, taşıma belgesine göre vagonların kapılarına veya örtülerine, bağlantı yerlerine bakılmak ve mahreçlerinde vurulmuş mühürlerin sağlam olup olmadığı incelenmek suretiyle kontrol edilir.

Hareket idaresinde transit edilecek eşyanın araca yüklenmesi

MADDE 224 – (1) Görevli memur veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri transit refakat belgesini aldıktan sonra:

a) 1) Acente veya taşıyıcı veya eşya sahibi yahut gümrük müşaviri ile birlikte eşyanın yüklü bulunduğu taşıma araçlarına, eğer eşya geçici depolama yeri veya antrepoda ise buralara giderek kapların marka ve numarasını, orijinal ambalajlı olup olmadıklarını, üzerlerinde açılma şüphesini veren iz bulunup bulunmadığını inceler ve taşıta yüklemeye nezaret eder.

2) Şüphe uyandıran hallerde, durumu bir tutanak ile tespit eder ve derhal ilgili gümrük idare amirine bildirir.

b) Eşyada bozukluk veya eksiklik görmezse, bunların araca tamamen yüklenmesini sağladıktan sonra, işlemi transit refakat belgesi üzerine yazarak imzalar.

Hareket idaresinde yüklemenin tamamlanamaması

MADDE 225 – (1) Beynamede kayıtlı kapların tamamının araca yüklenmesinin tamamlanamadığı takdirde, yüklenen ve yüklenmeyen kaplar yüklemeye ilişkin belge üzerinde belirtilerek görevli memurların imzası alınır ve eşyanın yüklenmeyen kısmı yüklenene kadar liman vasıtaları içinde veya gümrük gözetimi altında tutulur.

Hareket idaresinde taşıtın transit eşyasını tamamen almaması

MADDE 226 – (1) Taşıma aracı, beynamede kayıtlı eşyanın yalnız bir kısmını alabilmiş ise, yüklenen kapların marka, numara ve adetleri beyanname ve ilgili belgeler üzerinde gösterilir ve ⁴⁷kalan eşyanın yüklenmeme nedeni de izah olunur. Ayrıca, 193 üncü maddeye göre gerekli düzeltme yapılır.

(2) Bir beyanname kapsamında olup başka bir taşıma aracına yüklenecek kaplar için ayrıca bir beyanname düzenlenerek yeniden işlem yapılır.

Transit süresi

MADDE 227 – (1) Transit eşyasının, hareket gümrük idaresinden sevki tarihinden itibaren taşıma aracının sürati, kat edeceği mesafe, hava ve yol durumları dikkate alınarak gümrük idaresince tespit edilecek süre sınırı içinde varış gümrük idaresine sunulması gerekir. Bu sürenin geçip geçmediğinin tespit edilmesi için, hareket gümrük idaresince transit refakat belgesine sürenin bitim tarihi yazılır, varış gümrük idaresince de, bu tarih göz önünde bulundurulur.

(2) Sürenin geçtiği ve zorlayıcı sebep de mevcut bulunmadığı takdirde, varış gümrük idaresince Kanunun 241 inci maddesine göre ceza uygulanmadan eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışına izin verilmez.

(3) Transit geçirilecek eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinden veya geçici depolama yeri veya antrepodan çıkışından itibaren, zorlayıcı sebepler eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcısı tarafından geciktirilmeksizin hareket gümrük idaresine yazılı olarak bildirilir.

(4) Varış gümrük idaresinde depolama yerleri varsa, eşyanın buralara eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcısı tarafından getirilip muayene ve kontrolleri yaptırılarak gemiye veya diğer taşıma araçlarına yüklenebilecek hale gelecekleri tarih, transit rejimi yönünden taşımanın bitiş tarihidir.

(5) Eşya sahibi veya temsilcisi ya da taşıyıcısı tarafından varış gümrük idaresine beyannamesinde yazılı süre bitmeden beyannamesinin ibraz edilmesi ve çıkarılmasına

⁴⁶ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "vagonlar" ifadesi "vagonlar," olarak değiştirilmiştir.

⁴⁷ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "diğerlerinin yüklenmemesi nedeni" ifadesi "kalan eşyanın yüklenmeme nedeni" olarak değiştirilmiştir.

teşebbüs edilmesi ve gümrük işlemlerinin aralıksız takip edilmesi halinde yükleme ve çıkış kontrol işlemi ile geçen zaman dikkate alınmaz ve transit işlemi süresi içinde tamamlanmış sayılır.

(6) Eşya liman taşıtlarına süre sınırı içinde yüklendiği halde mücbir sebep ve beklenmeyen hallerden dolayı geminin hareket edememesi veya eşyayı almadan kalkması hallerinde, sonraki deniz taşıtlarına yüklenerek sevk edildiği takdirde, eşya süre sınırı içinde sevk edilmiş kabul olunur.

Hareket idaresinde teminatın kontrol edilmesi

MADDE 228 – (1) Hareket gümrük idaresi, eşyaya ilişkin olarak tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin tahsilinin sağlanması amacıyla teminat ile ilgili kontrolleri yapar. Bu amaçla 249 uncu maddede öngörülen belirli taşıma türlerine özgü teminat aranmayacak haller hariç:

a) Nakit, hazine tahvil ve bonoları için ilgili Muhasebe Birimi tarafından verilmiş alındı,

b) Bireysel teminat belgesi ve yeterli sayıda bireysel teminat fişi, kapsamlı teminat sertifikası veya teminattan vazgeçme sertifikasının,

bulunup bulunmadığını, teminatın uygunluğu, geçerliliği ve yeterliliğini ve teminat kodu ile sertifika veya fiş numarasının transit beyannamesinin 52 no.lu kutusuna doğru yazılıp yazılmadığını kontrol eder. Bireysel teminat belgesi, kapsamlı teminat sertifikası veya teminattan vazgeçme sertifikası için ayrıca teminat idaresi adının 52 no.lu kutuda belirtildiği kontrol edilir.

(2) Hareket gümrük idaresi, teminatın uygunluğuna, transit rejimine tabi tutulacak eşyanın riskli eşya olup olmadığını da dikkate alarak karar verir. Bu çerçevede 254 üncü maddenin dördüncü fıkrası kapsamında⁴⁸“sınırlı geçerli” ifadesi olan bireysel teminat fişlerini riskli eşya için kabul etmez.

(3) Hareket gümrük idaresi, teminatın geçerliliğine, kapsamlı teminat sisteminden yararlanma izni ile fişli bireysel teminat sisteminden yararlanma hakkının iptali ve fişli bireysel teminat sisteminde kefil kuruluşun kefaletini feshetmesi durumlarını da dikkate alarak varsa geçerlik tarihine ve belgenin asıl sorumluya ait olup olmadığına göre karar verir.

(4) Hareket gümrük idaresi, teminatın yeterliliğine, aynı tür eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmuş olması durumunda uygulanacak olan gümrük vergilerinin en yüksek oranı esas alınmak suretiyle doğabilecek gümrük vergilerinin toplam tutarını dikkate alarak karar verir. Bu çerçevede, tercihli tarife uygulaması ve tarife kotaları dikkate alınmaz. Diğer taraftan, eşyanın riskli eşya olmaması ve tarife sınıflandırmasının yapılamaması halinde bu eşyaya en yakın tarife sınıflandırmasına uygulanacak teminat alınır. Böyle bir belirlemenin mümkün bulunmaması halinde, teminat tutarının 15.000 TL olduğu varsayılır. Bu tutar, her yıl Müsteşarlıkça yeniden belirlenir.

(5) Hareket gümrük idaresi, teminat türünün veya farklı teminat türlerinin birlikte kullanılması durumunda, her bir teminat türünün transit beyannamesinin 52 no.lu kutusuna kaydedilip edilmediğini kontrol eder.

(6) Hareket gümrük idaresi, bireysel teminat fişinin arka yüzüne gerekli bilgileri yazarak onaylar. Bu fişin arkasında TC 11 – Alındı bulunan nüshasını taşımacıya iade eder.

(7) Hareket gümrük idaresi, muhasebe birimince verilen alındının fotokopisini, bireysel teminat belgesini, bireysel teminat fişinin ilk iki nüshasını, kapsamlı teminat sertifikasının fotokopisini veya kapsamlı teminattan vazgeçme sertifikasının fotokopisini transit refakat belgesinin fotokopisine ekleyip saklar.

Hareket idaresinde ayniyet önlemleri

MADDE 229 – (1) Hareket gümrük idaresi, gerekli gördüğü ayniyet önlemlerini alır. Genel bir kural olarak, eşyanın ayniyeti, mühürleme yoluyla sağlanır. Bu maddenin dördüncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, ikinci fıkra hükümlerine uygun olarak

⁴⁸ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “sınırlı geçerli” ifadesi ““sınırlı geçerli”” olarak değiştirilmiştir.

transit rejimine tabi tutulacak eşyanın mühürlenememesi durumunda bu eşya serbest bırakılmaz.

(2) Bu amaçla:

a) Taşıma aracının ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde önceden onaylanmış olması veya hareket gümrük idaresi tarafından mühürlenmeye uygun bulunması hallerinde eşyanın bulunduğu yer veya,

b) Diğer durumlarda her bir kap, mühürlenir.

(3) Mühürler, ek-34'te belirtilen özelliklere uyar.

(4) Taşıma aracı:

a) Mühürlerin kolay ve etkili bir şekilde takılabilmesi,

b) Görünür darbe izi bırakmadan veya mühürler bozulmadan herhangi bir eşyanın çıkarılmayacak veya konulamayacak şekilde imal edilmiş olması

c) Eşyanın saklanabileceği gizli yerlerinin bulunmaması ve

ç) Yük için ayrılan yerlere yetkili makamlar tarafından muayene için kolayca ulaşılabilmesi

koşuluyla mühürleme için uygun kabul edilir.

(5) Türkiye'nin taraf olduğu uluslararası anlaşmalar uyarınca, gümrük mührü altında eşya taşınması için onaylanmış karayolu taşıtı, römork, yarı römork veya konteyner, mühürleme için uygun kabul edilir.

(6) Hareket gümrük idaresi, ayniyet için alınan diğer önlemleri dikkate alarak eşyanın⁴⁹ transit beyannamesinin veya transit refakat belgesinin 31 no'lu⁵⁰ kutusundaki tanımı, bunların hemen tanınmasını mümkün kılıyorsa ve mühürleme veya örtü çekilmesi mümkün olmuyorsa mühürlemeden vazgeçebilir. Ancak, bu hüküm riskli eşyayı kapsamaz.

(7) Hareket gümrük idaresi, takılan mührün adedi ve numarasını, mühürlemeden vazgeçme durumunda vazgeçme deyimini ve memur refakati varsa memur refakati deyimini beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanına kaydeder.

(8) Taşımanın demiryolu ile yapılması halinde, eşyanın yüklenip boşaltılmasına yarayan vagon kapı veya kapaklarına ve açık vagonlarda örtülerin bağlantı yerlerine, gümrük idaresi ve demiryolu işletmesince ayrı ayrı mühür takılır ve durum taşıma belgesine de kaydedilir. Ancak, transit edilecek eşya bir vagonu doldurmayacak miktarda ise eşya veya kapları, gümrükçe mühürlenmek suretiyle sevk olunur ve vagonlar mühürlenmez.

(9) Türkiye karasularından geçen ve hakkında ihbar bulunan veya şüphe edilen transit eşya yüklü gemilerin ambar kapakları veya eşya konulan diğer yerleri, gümrük idarelerince mühür altına alınabilir.

Hareket gümrük idaresince eşyanın serbest bırakılması

MADDE 230 – (1) Kontrol sonuçlarının beyannameye uygun olması halinde, kontrolü yapan memur tarafından beyannameye ve transit refakat belgesine “UYGUNDUR” ibaresi ile birlikte adı, soyadı ve sicil numarası kaydedilir. İlgili memur tarafından da beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanına transit süresinin bitim tarihi ve mühürle ilgili bilgiler kaydedildikten sonra hareket gümrük idaresince eşya serbest bırakılır. Söz konusu işlemler, beyanname yerine geçen belgeler ile işlem yapılması durumunda ilgili belgeler üzerinde tamamlanır.

İbra

MADDE 231 – (1) Varış gümrük idaresince elektronik ortamda teyit yapılması halinde hareket gümrük idaresince transit rejimi ibra edilir. Varış gümrük idaresinden gelen bilgiler ve açıklamalar doğrultusunda uygunluğun tespit edilmemesi halinde ise hareket gümrük idaresince 241 inci madde kapsamında asıl sorumlu bilgilendirilir, asıl sorumludan rejimin sonlandırıldığına ilişkin alternatif kanıt sunması istenir ve varış gümrük

⁴⁹ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile “transit beyannamesi veya tamamlayıcı belgelerdeki” ifadesi “transit beyannamesinin veya transit refakat belgesinin” olarak değiştirilmiştir.

⁵⁰ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile “kutudaki” ifadesi “kutusundaki” olarak değiştirilmiştir.

idaresi nezdinde araştırma başlatılır.

(2) Hareket gümrük idaresi, transit beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay içinde rejimin sonlandırılmaması veya transit rejiminin sonlandırılmadığından şüphelenmesi veya sonlandırılmadığına ilişkin bilgileri daha önce alması ya da transit rejiminin sonlandırıldığına ilişkin belgenin sahte olduğunun sonradan ortaya çıkması hallerinde rejimin ibra edilmesi için gerek duyulan bilgileri elde etmek üzere varış gümrük idaresi nezdinde derhal araştırma usulünü başlatır.

(3) Hareket gümrük idaresince, araştırma usulü sonuçlanıncaya kadar transit rejimi ibra edilmez. Araştırma sonucunda transit işleminin usulüne uygun olarak gerçekleştirilmediğinin tespit edilmesi halinde, gümrük vergileri tahsil edilir.

(4) Hareket gümrük idaresince varış gümrük idaresinden gelen bilgiler ve açıklamalar doğrultusunda tespit edilen eksikliklere isabet eden gümrük vergileri tahsil edilir.

(5) Noksan çıkan eşyaya ilişkin vergiler yükümlülüğün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre belirlenir. Bu suretle vergileri alınan eşyanın menşesine göre yürürlükteki ticaret politikası önlemleri ve ticaret anlaşmaları çerçevesinde gereği yapılır.

(6) Transit rejimi beyanının beyanname yerine geçen belgeler ile yapılması durumunda bu maddede belirtilen işlemler, beyanname yerine geçen belgeler üzerinden ve ilgili uluslararası anlaşma ve sözleşme hükümleri dikkate alınarak gerçekleştirilir.

Teminatın serbest bırakılması

MADDE 232 – (1) Hareket gümrük idaresi, rejimi ibra etmesi halinde, teminatı serbest bırakır. Fişli bireysel teminat durumunda fişin arkası boş olan nüshasını talep üzerine onaylayarak asıl sorumluya iade eder.

Asıl sorumlunun bilgilendirilmesi ve alternatif kanıt istenmesi

MADDE 233 – (1) Hareket gümrük idaresi, tescil tarihinden itibaren bir ay içinde varış gümrük idaresinden teyit gelmemesi veya varış gümrük idaresinden gelen bilgiler ve açıklamalar doğrultusunda uygunluğun tespit edilmemesi halinde, tescil tarihinden itibaren iki ay içinde asıl sorumludan ikinci fıkra hükümleri çerçevesinde alternatif kanıt sunmasını ister.

(2) Asıl sorumlu tarafından alternatif kanıt, tebellüğ tarihinden itibaren bir ay içinde sunulur.

(3) Alternatif kanıt, eşyayı belirleyen ve eşyanın varış gümrük idaresine veya 278 inci maddenin uygulanması durumunda, izinli alıcıya sunulduğunu gösteren ve hareket gümrük idaresini ikna edecek şekilde sunulan, varış gümrük idaresi tarafından onaylı bir belgedir. Bu amaçla:

- a) Transit refakat belgesinin fotokopisi,
- b) Eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu gösteren ve eşyayı belirleyen gümrük belgesinin bir nüshası veya bir fotokopisi, kullanılabilir.

Kefil kuruluşu yönelik işlemler

MADDE 234 – (1) Hareket gümrük idaresi, ödenmesi gereken gümrük vergilerini asıl sorumlu ile aynı zamanda kefil kuruluşu da bildirir. Süresinde ödenmeyen gümrük vergileri için kefil kuruluş nezdinde gecikmeksizin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerine göre takibata geçilir.

Yapılacak diğer işlemler

MADDE 235 – (1) Hareket gümrük idaresi tarafından 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümlerine göre işlem yapılmasının gerekmesi halinde, varış gümrük idaresine ibraz edilmeyen eşya ve taşıma aracı yakalandığında en yakın gümrük idaresine teslim edilmesi hususu, İçişleri Bakanlığı'na bildirilir.

Transit rejimine ilişkin belgelerin sunulması

MADDE 236 – (1) Transit taşıma sırasında gümrük idarelerinin talep etmesi halinde, transit refakat belgesi ve eşyaya eşlik eden diğer belgeler veya beyanname

yerine geçen belgeler sunulur.

Olağanüstü durumlar

MADDE 237 – (1) Kanunun 92 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen aktarma işlemi, gümrük idaresinin bilgisi dahilinde, gümrük gözetimi olmaksızın da yapılabilir.

(2) Gümrük idaresince, transit işleminin sürdürülebileceğine karar verilmesi halinde, gerekli tüm önlemlerin alınması sağlanarak transit işleminin sürdürülmesine izin verilir.

Telef veya kayıp olan eşya

MADDE 238 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi içindeki transit halindeki eşyanın mücbir sebep ve beklenmeyen haller nedeniyle telef veya kaybının kanıtlanması halinde, gümrük vergileri aranmaz. Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa, o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile,

c) Trafik kazaları, trafik kaza raporuna göre ve en yakın gümrük idaresi tarafından yapılan tespit sonucunda gümrük idare amirinin vereceği karar ile, kanıtlanır.

(2) Yukarıdaki belgeler, hareket gümrük idaresine verilir veya gönderilir. Bunların inceleme ve kabulü bu gümrük idaresine aittir.

(3) Hareket gümrük idareleri, gerektiğinde bunları veren makamlarla yazışma yaparak eksikliklerini tamamlatırlar.

Varış idaresinde ihracat eşyasının transit işlemleri

MADDE 239 – (1) İhracat gümrük idaresinden transit refakat belgesi ile sevk edilen eşya çıkış gümrük idaresine geldiğinde, transit refakat belgesi çıkış gümrük idaresine ibraz edilir. Bir ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın birden fazla taşıma aracı ile çıkış gümrük idaresine sevk edilmiş olması halinde, her bir taşıma aracı için kullanılan transit refakat belgesi çıkış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılarak eşyanın yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır.

(2) İhracat gümrük idaresinden karayolu ile TIR Karnesi kapsamında sevk edilen eşya çıkış gümrük idaresine geldiğinde, TIR Karnesi çıkış gümrük idaresine ibraz edilir. Bir ihracat beyannamesi kapsamı eşyanın birden fazla taşıma aracı ile çıkış gümrük idaresine sevk edilmiş olması halinde, her bir taşıma aracı için kullanılan TIR Karnesi çıkış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılarak eşyanın yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır.

Varış idaresinde serbest dolaşımda olmayan eşyanın transit işlemleri

MADDE 240 – (1) Hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine demiryolu veya karayoluyla sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşya varış gümrük idaresine geldiğinde transit refakat belgesi varış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılır ve eşya varış gümrük idaresince yurtdışı edilecekse yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır. Eşyanın varış gümrük idaresinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak olması halinde bunlara ilişkin işlemler bilgisayar sistemine yapılan kayıt ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilir.

(2) Hareket gümrük idaresinden varış gümrük idaresine karayolu ile TIR Karnesi kapsamında sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşya varış gümrük idaresine geldiğinde TIR Karnesi varış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılır ve eşya varış gümrük idaresince yurtdışı edilecekse yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır. Eşyanın varış gümrük idaresinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak olması halinde bunlara ilişkin işlemler bilgisayar sistemine yapılan kayıt ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilir.

(3) Hareket gümrük idaresine havayolu ile gelen ve transit beyannamesi verilerek varış gümrük idaresine havayolu ile sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşya varış gümrük idaresine geldiğinde transit refakat belgesi varış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılır ve eşya varış gümrük idaresince yurtdışı edilecekse yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır. Eşyanın varış gümrük idaresinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak olması halinde bunlara ilişkin işlemler bilgisayar sistemine yapılan kayıt ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilir. Hareket gümrük idaresine havayolu ile gelen serbest dolaşımda olmayan eşyanın transit beyannamesi verilmeksizin varış gümrük idaresine havayolu ile sevk edilmiş olması durumunda, varış gümrük idaresince bu fıkrada sayılan işlemler bilgisayar kayıtları üzerinden gerçekleştirilir.

(4) Hareket gümrük idaresine denizyolu ile gelen ve taşıma aracından indirilerek bir başka taşıma aracına yüklenmek ve transit beyannamesi verilmek suretiyle varış gümrük idaresine denizyoluyla sevk edilen serbest dolaşımda olmayan eşya varış gümrük idaresine geldiğinde transit refakat belgesi varış gümrük idaresine ibraz edilir. Bilgisayar sistemine yapılacak kayıt işlemini takiben kontrol ve tespit işlemleri yapılır ve eşya varış gümrük idaresince yurtdışı edilecekse yurtdışı edilme işlemleri tamamlanır. Eşyanın varış gümrük idaresinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak olması halinde bunlara ilişkin işlemler bilgisayar sistemine yapılan kayıt ile ilişkilendirilmek suretiyle gerçekleştirilir.

Varış idaresinde transit beyannın kontrolü

MADDE 241 – (1) Varış gümrük idaresi, özel durumlar dışında beyanname ve transit refakat belgesi üzerinden belge ve süre kontrolü yaparak taşıma aracını kontrol eder. Bilgisayar sistemi tarafından beyanın kontrol türünün muayene olarak belirlendiği hallerde muayene işlemi gerçekleştirilir.

(2) Varış gümrük idaresinde yapılacak kontrolde mühürler veya kaplarla ilgili şüphe oluşursa bu kaplar açılır ve içindeki eşya tam muayeneye tabi tutulur.

(3) Eşyanın, hareket gümrük idaresi tarafından öngörülen süre sınırının geçirilmesinden sonra varış gümrük idaresine sunulması ve bu süre sınırına uymama durumunun taşıyıcı veya asıl sorumluya yüklenemeyecek koşullardan kaynaklandığının varış gümrük idaresine kanıtlanması halinde, asıl sorumlunun, öngörülmüş olan süreye uyduğu kabul edilir.

(4) Varış gümrük idaresi, yapılan kontrol ve muayene sonucuna göre, beyanname ve transit refakat belgesine varış tarihi ile birlikte mühürlerin sağlam olması ve yapılan muayenenin sonucunda herhangi bir usulsüzlüğün bulunmadığının tespit edilmesi halinde “uygundur” ifadesini kaydeder.

(5) Yapılan muayenenin sonucunda tespit edilen farklılıklara ilişkin bilgiler, beyanname ve transit refakat belgesine ayrıntılı olarak kaydedilir. Yapılan açıklamalar, ilgili memur tarafından imza ve tarih konulmak ve kaşesiyle mühürlenmek suretiyle onaylanır.

Alındı belgesi

MADDE 242 – (1) Varış gümrük idaresi, eşyayı ve transit refakat belgesini sunan kişinin talebi üzerine ek-35’te yer alan örneğe uygun TC 11 – Alındı belgesini onaylar.

(2) Alındı belgesi, ilgili kişi tarafından varış gümrük idaresi için ayrılan bölümü hariç önceden doldurulur. Alındı belgesi, eşyaya ilişkin diğer bilgileri kapsayabilir. Alındı belgesi, rejimin 241 inci maddeye uygun olarak sonlandırıldığının kanıtı olarak kullanılamaz.

Rejimin sonlandırılması ve teyit işlemleri

MADDE 243 – (1) Transit rejimine tabi tutulan eşya ve ⁵¹transit refakat belgesi, usulüne uygun olarak varış gümrük idaresine sunulduğunda, transit rejimi sona erer.

(2) Transit işlemi, mücbir sebep ve ⁵²beklenmeyen hallerde, beyannamede kayıtlı

⁵¹ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “gerekli belgeler” ifadesi “transit refakat belgesi” olarak değiştirilmiştir.

varış gümrük idaresinden başka bir idarede sonlandırılabilir. Bu durumda bu idare, varış gümrük idaresi olur.

(3) Varış gümrük idaresi tarafından, transit refakat belgesinin ibrazından ve uygunluğun tespitinden sonra elektronik ortamda teyit yapılır.

Alternatif kanıt

MADDE 244 – (1) Varış gümrük idaresi, asıl sorumlu veya temsilcisinin eşya ve transit refakat belgesi sunulduğunda veya daha sonra yaptığı talebi üzerine, gerekli kontrolleri gerçekleştirdikten sonra transit rejiminin usulüne uygun olarak sonlandırıldığına ilişkin 233 üncü maddenin üçüncü fıkrasına uygun alternatif kanıt düzenler. Eşya ve transit refakat belgesini sunan kişinin, asıl sorumlunun temsilcisi olduğu kabul edilir.

(2) Alternatif kanıt olarak kullanılan transit refakat belgesinin fotokopisi ya da eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu gösteren ve eşyayı belirleyen gümrük belgesinin bir nüshası veya fotokopisi, beyanname tescil numarası ve “alternatif kanıt” ifadesi yazılmak suretiyle varış gümrük idaresi tarafından onaylanır.

Araştırma usulü

MADDE 245 – (1) Varış gümrük idaresi, hareket gümrük idaresi tarafından başlatılan araştırma üzerine eşya ve transit refakat belgesinin idaresine sunulup sunulmadığını hareket gümrük idaresine bildirir.

(2) Eşya ve transit refakat belgesi varış gümrük idaresine sunulmuş, ancak elektronik ortamda teyit yapılmamış ya da bilgiler ve açıklamalar hareket gümrük idaresine iletilmemiş ise duruma göre elektronik ortamda teyit yapılır ya da bilgiler ve açıklamalar hareket gümrük idaresine iletilir.

(3) Eşya ve transit refakat belgesi varış gümrük idaresine sunulmuş olmakla birlikte elektronik ortamda teyit yapılamaması ya da bilgiler ve açıklamaların hareket gümrük idaresine iletilmemesi halinde ⁵³transit refakat belgesinin onaylı bir örneği hareket gümrük idaresine gönderilir.

(4) Varış gümrük idaresi, gerektiğinde izinli alıcı ile temasa geçer.

Teminata bağlanmayan eşyanın eksik çıkması

MADDE 246 – (1) ⁵⁴249 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca teminat aranmayan transit eşyasından özet beyana nazaran eksik çıkan kaplarla ilgili olarak, ticaret politikası önlemleri saklı kalmak kaydıyla Kanunun 237 nci maddesi hükmü çerçevesinde cezai işlem yapılır.

Serbest dolaşımda olmayan eşyada beyana aykırılık

MADDE 247 – (1) Varış gümrük idaresince yapılan muayene sonucunda eşyanın beyannameye belirtilen cinsine uygun olmakla birlikte miktarca noksan olduğu anlaşılırsa, noksanlığa isabet eden gümrük vergileri tahsil edilir. Yurt dışına çıkacak eşya için vergi tahsilatını müteakip eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesine mühürlü olarak gelen ve hareket gümrük idaresince söz konusu mühürleri kontrol edilmek suretiyle transit beyannameyi kapsamında varış gümrük idaresine sevk edilen eşyanın, varış gümrük idaresince yapılan muayenesi sonucunda mahrecinde ve hareket gümrük idaresinde tatbik edilen mühürlerin sağlam olduğu görülmekle birlikte, beyannameye belirtilen 8’li gümrük tarife istatistik pozisyonuna uygun olmakla beraber;

a) Miktarca eksik çıkması halinde eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemekten kaynaklandığının Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler içerisinde ispat edilmesi

⁵² 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “beklenmeyen hal olması halinde” ibaresi “beklenmeyen hallerde” olarak değiştirilmiştir.

⁵³ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “transit refakat belgesinin bir örneği” ifadesi “transit refakat belgesinin onaylı bir örneği” olarak değiştirilmiştir.

⁵⁴ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “Teminata bağlanmayan” ibaresi “249 uncu maddenin birinci fıkrası uyarınca teminat aranmayan” olarak değiştirilmiştir.

gerekir. Bu durumda, transit beyannamesi ⁵⁵kapatılmaz. Eksikliğin mahrecindeki eksik veya yanlış yüklemeden kaynaklandığının süresi içerisinde yükümlüsünce ispatı halinde eksik miktar üzerinden transit işlemi sonlandırılarak yapılan işleme ilişkin bilgi hareket gümrük idaresine gönderilir. Yükümlüsünce 46 ncı maddede belirtilen süreler içerisinde eksikliğin mahrecindeki eksik yüklemeden kaynaklandığının ispat edilememesi halinde noksanlığa isabet eden gümrük vergileri tahsil ⁵⁶edilerek beyanname kapatılır ve eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılmasına izin verilir. Tespit edilen eksikliğe ilişkin olarak varış gümrük idaresince yapılan inceleme sonucunda transit beyannamesi kapsamı eşyanın beyanname eki belgelerde (fatura, taşıma senedi, ATR vs.) kayıtlı bilgilere uygun olduğu ve tespit edilen eksikliğin beyan hatasından veya yükleme listelerine kap miktarlarının hatalı yazılmasından kaynaklandığının açıkça anlaşılması halinde ise, eksik miktar üzerinden transit işlemi sonlandırılarak yapılan işleme ilişkin bilgi hareket gümrük idaresine bildirilir.

b) Transit beyannamesi kapsamında sevk edilen eşyanın varış gümrüğünde yapılan muayenesinde cins ve nevinin aynı, kap adedinin fazla olması halinde fazla çıkan eşya geçici depolama yeri veya antrepoya alınır. Fazlalıkla ilgili olarak transit beyannamesi üzerine şerh düşülür ve beyanname kapatılır. Ayrıca yükümlüsüne Kanunun 241 inci maddesine göre para cezası uygulanır. Fazla çıkan eşyanın mülkiyeti Kanunun 46 ncı maddesinde belirtilen süreler içerisinde ispat edildiği takdirde yükümlüsünce rejim beyanında bulunulmasına izin verilir. Eşyanın mülkiyeti söz konusu süreler içerisinde ispat edilemediği takdirde fazla çıkan eşya Kanunun 177 nci maddesine göre tasfiye işlemine tabi tutulur.

(2) ⁵⁷Varış gümrük idaresince yapılan muayene neticesinde transit eşyasının 8’li gümrük tarife istatistik pozisyonunun farklı çıkması halinde, sahip veya taşıyıcıları hakkında kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem yapılır ve eşya ile ilgili 5607 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi tatbik edilir. *(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile son cümle eklenmiştir.)* Beyana konu eşyanın gümrük vergilerinin tahsili için hareket gümrük idaresine bildirimde bulunulur.

Serbest dolaşımda bulunan eşyada beyana aykırılık

MADDE 248 – (1) Varış idaresince yapılan muayene neticesinde transit beyannamesine aykırı çıkan ihraç eşyası için sonradan ihraç edilsin veya edilmesin cezai hükümler uygulanır.

Teminat verme yükümlülüğü

MADDE 249 – (1) Kanunun 85 inci maddesinin birinci fıkrasında sayılan taşımalar için

teminat aranmaz. Ancak, demiryolu ile ek-33’te sayılan eşyanın taşınmasında teminat aranır.

(2) Müsteşarlıkça belirlenecek istisnai hallerde transit rejimine tabi eşya için teminat şartına bağlı olmaksızın memur refakati uygulanabilir.

Teminat türleri

MADDE 250 – (1) Toplu ve götürü teminat bölümü hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bu rejim kapsamında teminat, tek bir transit işlemi kapsayan bireysel teminat veya birden fazla işlemi kapsayan kapsamlı teminat şekillerinde olabilir.

(2) Bireysel ve kapsamlı teminat türleri birlikte kullanılabilir.

⁵⁵ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “sonlandırılmaz.” ifadesi “kapatılmaz.” olarak değiştirilmiştir.

⁵⁶ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “edilerek beyanname kapatılır veya” ifadesi “edilerek beyanname kapatılır ve” olarak değiştirilmiştir.

⁵⁷ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “kaçakçılık kovuşturması yapılır ve eşya kovuşturma sonucuna kadar alıkonulur.” ibaresi, “kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre işlem yapılır ve eşya ile ilgili 5607 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi tatbik edilir.” olarak değiştirilmiştir.

(3) TIR Sözleşmesi ve Türkiye'nin taraf olduğu diğer uluslararası anlaşma veya sözleşme ile öngörülen teminat şekillerinden biri de teminat olarak kabul edilebilir.

(4) Hareket gümrük idaresi, verilen teminat ile transit rejiminin usulüne göre uygulanmasını mümkün bulmuyorsa, sunulan teminat şeklini reddedebilir.

Bireysel teminatın hesaplanması

MADDE 251 – (1) Bireysel teminat, tercihli tarife uygulaması ve tarife kotaları dikkate alınmaksızın, aynı tür eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmuş olması durumunda uygulanacak olan ithalat vergilerinin en yüksek oranı esas alınmak suretiyle hesaplanır. Ancak, riskli eşya için daha yüksek tutarda bir teminat istenebilir.

Bireysel teminat türleri

MADDE 252 – (1) Bireysel teminat:

a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası, işlem tarihinde T.C. Merkez Bankası tarafından ilan edilecek değerleri üzerinden kabul edilen hazine tahvil ve bonoları ve T.C. Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler,

b) Asıl sorumlu olarak hareket etmek isteyen kişiler için ek-36'da yer alan örneğe uygun olarak Türkiye'de yerleşik ve teminat vermeye yetkili bankalarca düzenlenen teminat mektubu,

c) Kefil kuruluşun, asıl sorumlu olarak hareket etmek isteyen kişiler için ek-37 ve ek-38'de yer alan açıklama ve örneğe uygun düzenlediği bireysel teminat fişi, olabilir.

Kefil kuruluş

MADDE 253 – (1) Kefil kuruluş, Türkiye'de yerleşik ve teminat idaresince onaylanmış taşımacılık sektöründe faaliyet gösteren dernek, oda veya birlik olabilir.

(2) Kefil kuruluş ve asıl sorumlu aynı kişi olamaz. Bağlı firmanın, ana firmadan ayrı bir tüzel kişiliği olmalıdır.

(3) Kefil kuruluş, doğabilecek gümrük yükümlülüğünden asıl sorumlu ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur.

(4) Fişli bireysel teminatta, kefil kuruluşun, tutarı teminat idaresince belirlenecek olan banka teminat mektubu ile ek-39'da yer alan örneğe uygun taahhütname alınır. Teminat mektubu tutarının artışı, her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranı esas alınarak hesaplanır.

(5) Teminat idaresi, kefil kuruluş tarafından düzenlenen fişlerin kaydedilmesi, her ay düzenlenecek fiş sayısı, fişlerin geçerlilik süresi ile belirleyeceği diğer koşulların yerine getirilmesini isteyebilir.

(6) Kefil kuruluşun yükümlülüğü, taahhüdünün teminat idaresince kabul edilmesine dayanır ve hareket gümrük idaresinin eşyayı bu teminat kapsamında serbest bıraktığı tarihte başlar.

Bireysel teminat fişi

MADDE 254 – (1) Kefil kuruluş, bireysel teminat fişinin kullanılacağı son tarihi, düzenleme tarihinden itibaren bir yılı aşmamak üzere, belge üzerinde belirtir.

(2) Bireysel teminat fişi, önyüzleri fiş ile aynı, arka yüzleri biri boş diğeri örneği ek-35'te yer alan TC11 – Alındı bulunan iki nüsha ekli olarak düzenlenir.

(3) Bireysel teminat fişinin üzerinde asıl sorumlunun imzasının bulunmaması, fişin geçerliliğini etkilemez.

(4) Riskli eşya için, fişli bireysel teminat kullanımına sınırlama getirilebilir. Bu durumda, kefil kuruluş tarafından bireysel teminat fişi üzerine çapraz olarak sınırlı geçerli ibaresi yazılır.

(5) Teminat idaresinin, teminat verilerini bilgisayar veri işleme tekniği ile hareket gümrük idaresine göndermesi halinde, kefil kuruluş, düzenlediği bireysel teminat fişleri ile ilgili olarak asıl sorumlunun adı, düzenleme tarihi, geçerlilik tarihi ve adet bilgilerini teyidi gönderilmek suretiyle resmi yazı ekinde faks ile teminat idaresine bildirir.

(6) Asıl sorumlu, doğabilecek gümrük yükümlülüğünün tamamını kapsamak üzere 15.000 TL'nin katlarına karşılık gelen sayıda bireysel teminat fişini hareket gümrük idaresine verir. Bu fişler, hareket gümrük idaresinde saklanır.

Fişli bireysel teminatın iptali veya feshi

MADDE 255 – (1) Teminat idaresi, düzenleme tarihinde öngörülen koşulların sürdürülememesi halinde, bu teminat sisteminden yararlanma hakkını iptal eder. Aynı şekilde, kefil kuruluş da bu teminat sistemindeki kefaletini feshedebilir.

(2) İptal veya fesih, kefil kuruluştan teminat idaresine veya teminat idaresinden kefil kuruluşa bildirim tarihinden sonraki onaltıncı günden itibaren geçerli olur. Bu tarihten önce başlatılan transit işlemlerinden doğabilecek gümrük yükümlülüğünden dolayı kefil kuruluşun sorumluluğu devam eder.

(3) İptal veya feshin geçerli hale geldiği tarihten önce düzenlenen bireysel teminat fişleri, bu tarihten itibaren eşyanın transit rejimine tabi tutulması için kullanılamaz.

Bireysel teminat

MADDE 256 – (1) Bireysel teminatta teminat mektubu, teminat idaresi olarak hareket edecek olan hareket gümrük idaresi tarafından kabul edilir. Bununla birlikte teminat idaresi, hareket gümrük idaresinden farklı olabilir. Bu durumda, teminat idaresi, teminat mektubunun bir fotokopisini alarak saklar ve teminat mektubunun aslını ilgili hareket gümrük idaresinde transit işleminde kullanılmak üzere asıl sorumluya iade eder.

Fişli bireysel teminat

MADDE 257 – (1) Teminat idaresi, fişli bireysel teminat sisteminde taahhütname ve teminat mektubunu kabule ve izlemeye, ayrıca bu sistemden yararlanma hakkının iptaline yetkilidir.

(2) Teminat idaresi, kefil kuruluşun 253 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki koşullara uygunluğunu inceleyerek taahhütname ve teminat mektubunu kabul eder. Teminat idaresi, kefil kuruluşun düzenleyeceği fiş sayısını, taahhütnamenin “II. Teminat idaresi tarafından kabul” bölümünde belirtmek suretiyle sınırlayabilir. Taahhütnamenin aslını ve teminat mektubunun bir fotokopisini saklar. Teminat mektubunun aslını Ankara Gümrük Muhasebe Birimine gönderir.

(3) Teminat idaresi, taahhütnamenin ve teminat mektubunun kabul edildiğini ve 255 inci maddeye göre iptal ve feshi ile iptal ve feshin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını gecikmeksizin gümrük idarelerine bildirir.

(4) İptal ve feshin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat idaresince, bu kapsamda gerçekleştirilen tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece, taahhütname ve teminat mektubu kefil kuruluşa iade edilemez.

(5) Teminat idaresi, 254 üncü maddenin beşinci fıkrası uyarınca kefil kuruluşun düzenlediği bireysel teminat fişlerine ilişkin gerekli bilgileri, asıl sorumlular tarafından transit işlemi için verilen bireysel teminat fişlerinin kontrolünün sağlanması amacıyla, hareket gümrük idarelerinin kullanımına sunar.

Kapsamlı teminat

MADDE 258 – (1) Teminat idaresi, kapsamlı teminat mektubunu kabule, izlemeye ve iptale yetkilidir.

(2) Teminat idaresi, kapsamlı teminat veya indirilmiş tutarda kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme iznini dikkate alarak, asıl sorumludan izin makamı tarafından referans tutar üzerinden belirlenmiş teminat tutarını kapsayan ve örneği ek-40'ta yer alan banka teminat mektubunun sunulmasını yazılı olarak ister.

(3) Teminattan vazgeçme izninin bulunması durumunda, banka teminat mektubu

istenmez.

(4) Teminat idaresi, ek-40'ta yer alan örneğe uygun banka teminat mektubunu kabul eder. Banka teminat mektubunun bir fotokopisini saklar. Banka teminat mektubunun aslını Ankara Gümrük Muhasebe Birimine gönderir.

(5) Teminat idaresi, asıl sorumlunun talebi doğrultusunda 269 uncu maddenin birinci fıkrasına uygun olarak örnekleri ek-41 ve ek-42'de yer alan kapsamlı teminat sertifikası veya teminattan vazgeçme sertifikası düzenler ve asıl sorumluya verir.

(6) Bu sertifikaların geçerlilik süresi iki yılı aşamaz. Bununla birlikte, bu süre, teminat idaresi tarafından iki yılı aşmayan bir süre için bir kez uzatılabilir.

(7) Teminat idaresi, teminat mektubunun kabul edildiğini ve 263 üncü maddeye göre iptal ile iptalin hangi tarihten itibaren geçerli olacağını gecikmeksizin gümrük idarelerine ve kapsamlı teminat sisteminden yararlanma izni iptal edilen asıl sorumluya bildirir.

(8) İptalin geçerli olduğu tarihten itibaren, teminat idaresince, bu kapsamda gerçekleştirilen tüm transit işlemlerinin ibra edildiği tespit edilmediği sürece teminat mektubu iade edilemez.

(9) Teminat idaresi, 270 inci maddenin üçüncü fıkrasına göre asıl sorumlunun iade ettiği sertifikaları beş yıl süreyle saklar.

(10) Kapsamlı teminatın kullanılmasının riskli eşya için geçici olarak yasaklanması durumunda bu eşya için transit işlemleri bireysel teminat kapsamında gerçekleştirilir.

(11) Teminat idaresi, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninde öngörülen yükümlülük, kısıtlama veya ayrıcalıkları sertifikaların "özel gözlemler" kutusuna aşağıda belirtilen şekilde yazarak tasdik eder:

- a) "Sınırlı geçerli"; kapsamlı teminatın riskli eşyayı kapsamaması halinde,
- b) "Sadece ... hareket gümrük idaresinde geçerli",
- c) "SadeceFasıl eşyası için geçerli",
- ç) "Tarife pozisyonu ve eşya kıymeti beyanı zorunluluğu".

Transit rejiminde basitleştirmenin kapsamı

MADDE 259 – (1) İzin makamı, asıl sorumlu veya alıcının başvurusu üzerine, duruma göre aşağıdaki basitleştirmelere izin verebilir:

- a) Kapsamlı teminat,
- b) Özel tip mühür kullanımı,
- c) İzinli gönderici,
- ç) İzinli alıcı.

Basitleştirme için izin koşulları

MADDE 260 – (1) 259 uncu maddede belirtilen izinlerin verilebilmesi için başvuru sahibinde aşağıdaki şartlar aranır:

- a) Serbest bölgeler hariç Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik olmak,
- b) A Sınıfı Onaylanmış Kişi Statü Belgesine sahip bulunmak,
- c) 259 uncu maddenin (a) bendi için ise birinci fıkrada sayılan koşullara ek olarak başvuru sahibinde aşağıda belirtilen özel şartlar aranır:

1) Bir önceki ve başvuru yılı içinde takvim yılı itibariyle işlem gören beyanname toplam sayısının %1'ini aşan ve aynı zamanda beşten fazla sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle ceza uygulanmamış olmak,

2) Bir önceki ve başvuru yılı içinde, takvim yılı itibariyle işlem gören beyanname toplam sayısının %2' sini aşan ve aynı zamanda 10'dan (ondan) fazla sayıda gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle haklarında Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hariç 239 ila 241 inci maddeleri uyarınca usulsüzlük cezası uygulanmamış olmak,

3) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş gümrük vergileri ve ceza borcu bulunmamak,

4) Vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmamak,

5) Yönetim kurulu üyeleri ve sermayesinin %10'undan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz şirket mensuplarının; affa uğramış olsalar dahi hırsızlık, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflas,

sahtecilik, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, basit ya da nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, iftira, suç uydurma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, muhafaza görevini kötüye kullanma suçları ile, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde) belirtilen vergi kaçakçılığına ilişkin fiillerden mahkumiyeti bulunmamak,

6) Başkası adına ve namına hareket etmemek,

7) Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre gerçek ve tüzel kişi tacir sayılmak,

(2) Basitleştirmelerin usulüne uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere, izin sadece başvuru sahibinin:

a) 1) Yetkili makamların rejimi gözetim altında tutabilmeleri ve kontrolleri gerçekleştirebilmeleri amacıyla faaliyet gösterdiği amacına uygun tesisinin bulunması ve faaliyet gösterdiği tesisinde kayıtlarının düzenli tutulması,

2) Bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı takvim yılı içinde en az beşyüz transit beyannamesi kapsamı ve her yıl 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında arttırılmak suretiyle gümrük vergileri ile diğer yükler toplamı asgari 5.000.000 TL tutarında olmak üzere eşya transit etmesi veya

3) Bir önceki takvim yılı veya başvurunun yapıldığı takvim yılı içinde en az bin transit beyannamesi (TIR Karnesi dahil) kapsamında eşya transit etmesi,

b) Kayıtlarını yetkili makamların etkili kontroller gerçekleştirmesine olanak sağlayacak şekilde tutması, halinde verilir.

Basitleştirme için başvuru

MADDE 261 – (1) Basitleştirmelerin kullanılmasına yönelik izin başvurusu, izin makamına yazılı olarak yapılır.

(2) Başvuru, izin makamının basitleştirmeleri kullanma izni verme koşullarının yerine getirildiğini kontrol etmesine olanak verecek her türlü bilgi ve belgeyi içermelidir.

(3) Basitleştirmeler için başvuruda bulunan kişiler, yürürlükte bulunan mevzuat kapsamında ve cezai hükümlerin uygulanması saklı kalmak üzere; verilen bilgilerin doğruluğundan ve ekli belgelerin gerçekliğinden sorumludur.

Basitleştirme izni

MADDE 262 – (1) İzin, basitleştirmelerin kullanılmasına ilişkin koşulları belirtir, işlem ve kontrol yöntemlerini içerir. İzin, düzenlenme tarihinden itibaren geçerlidir.

(2) 259 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen basitleştirmeden yararlanmak üzere, hareket gümrük idaresi, talep ettiğinde izin sunulur.

Basitleştirme izninin iptali ve düzeltilmesi

MADDE 263 – (1) İzin sahibi, izin verildikten sonra ortaya çıkan ve iznin devam etmesini veya içeriğini etkileyebilecek her türlü bilgi ve belgeyi izin makamına bildirir.

(2) İzin makamı, iznin verilmesi için belirtilen bir veya birden fazla koşulun yerine getirilmemiş ya da getirilemiyor olması veya iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan bir durumun, iznin devam etmesini veya içeriğini etkilemesi halinde izin belgesini düzeltir veya iptal eder.

(3) İzin makamı, izin sahibinin, izin kapsamında öngörülen bir yükümlülüğü yerine getirmemesi halinde, izin belgesini düzeltir veya iptal eder. İznin düzeltilmesi veya iptali halinde durum izin sahibine bildirilir. İznin düzeltilmesi veya iptali, bildirim tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Kapsamlı teminat başvurusu ve tutarı

MADDE 264 – (1) Kapsamlı teminat kullanma izni için başvuran asıl sorumlu, 260 ve 261 inci maddelere ek olarak,

a) Hesaplanmış referans tutarı veya referans tutarın hesaplanması için, en az bir hafta içinde gerçekleştirilecek transit işlemi adedi ve her transit işlemi kapsamında taşınacak eşyanın türü, ağırlığı ve kıymetine,

b) Talep edilen TC 31 – Kapsamlı Teminat Sertifikası veya TC 33 – Teminattan Vazgeçme Sertifikası adedine,

İlişkin bilgi ve belgeleri, ek-43'te yer alan izin başvurusu örneği ekinde sunar.

(2) Kapsamlı teminat tutarı, 265 inci maddede belirtilen referans tutara eşit olur.

Referans tutar

MADDE 265 – (1) Referans tutar, asıl sorumlunun en az bir hafta süresince transit rejimine tabi tutacağı eşya ile ilgili olarak tahakkuk edebilecek gümrük vergilerinin toplam tutarına eşit olur.

(2) Referans tutarın hesaplanması için dikkate alınacak dönem, asıl sorumlunun olağan transit işlemlerini göstermeli ve yoğun dönemlerdeki eşya taşımacılığını da kapsmalıdır.

(3) Teminat idaresi, referans tutarı, asıl sorumlu ile işbirliği içinde belirler. Bu çerçevede asıl sorumlu, ticari belgeleri, muhasebe kayıtları ve diğer belgelerle kanıtlayacağı geçmişte taşıdığı ve gelecekte transit kapsamında taşımayı tasarladığı eşyaya ilişkin bilgileri sunar.

(4) Teminat idaresi, bu bilgilerin ışığında referans tutarı:

a) Aynı tür eşyanın, serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulmuş olması durumunda uygulanacak olan ithalat vergilerinin en yüksek oranını,

b) Transit süresindeki değişimleri,

c) Transit işlemlerinin dönemsel dalgalanmalarını, dikkate alarak belirler.

(5) Birden fazla eşya türü için yapılan başvurularda, en az bir hafta süresince transit rejimine tabi tutulacak her bir eşya için dördüncü fıkranın (a) bendine göre hesaplanacak referans tutarlarının toplamı esas alınır.

(6) İzin makamı, asıl sorumlu ile işbirliği içinde referans tutarı yıllık olarak gözden geçirir ve gerekirse değiştirebilir.

(7) Asıl sorumlu, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçmeyi referans tutara kadar kullanabilir.

(8) Referans tutarın aşılp aşılmadığının belirlenmesi amacıyla yapılan hesaplamada, her bir transit işlemi için tahakkuk edebilecek gümrük vergileri tutarı dikkate alınır. Gerekli bilgilerin bulunmaması durumunda ise, hareket gümrük idaresi tarafından bilinen diğer bilgilerle farklı bir rakama ulaşılmadığı sürece, her bir transit işlemi için tahakkuk edebilecek gümrük vergileri tutarının 15.000 TL olduğu varsayılır. Bu tutar, her yıl Müsteşarlıkça yeniden belirlenir.

(9) Asıl sorumlu, henüz sonlandırılmamış transit işlemleri kapsamındaki eşya ile ilgili olarak tahakkuk edebilecek gümrük vergileri toplam tutarının referans tutarı aşmamasını sağlar. Asıl sorumlu, bu tutarın referans tutarı aşacak olması durumunda, teminat idaresine bilgi verir.

(10) Asıl sorumlu, kayıtlarının referans tutarın aşıldığını göstermesi durumunda, bu teminatı kullanarak başka transit işlemi başlatamaz. Bu durumda asıl sorumlu başka bir teminat kullanabilir veya referans tutarının yeniden hesaplanması amacıyla bu tutarın ne kadar aşıldığı veya aşılabacağını izin makamına bildirir.

(11) Asıl sorumlu, her bir işlem için ek-44'te yer alan örneğe uygun bir çizelge düzenleyerek referans tutarı izler. Bu çizelgeler her üç ayda bir izin makamına sunulur.

(12) Asıl sorumlu, transit işlemi sonlandırıldığında bu transit işlemi ile ilgili teminat tutarını referans tutara tekrar ilave eder. Bu amaçla varış gümrük idaresine alternatif kanıt olarak onaylanmak üzere transit refakat belgesinin bir fotokopisini sunabilir.

İndirimli tutarda kapsamlı teminat ve teminattan vazgeçme

MADDE 266 – (1) İzin makamı, mali yapılarının sağlam olduğuna ilişkin kanıt sunan ve ikinci ve üçüncü fıkralarda tanımlanan güvenilirlik standartlarını karşılayan kişilere, indirilmiş tutarda kapsamlı teminat kullanma veya teminattan vazgeçme için izin verebilir.

(2) Asıl sorumlunun mali yapısına ilişkin kontrol, gelecekteki faaliyetlerini tehlikeye sokacak veya bu faaliyetlere zarar verecek mali güçlük içinde olup olmadığını ortaya koymalıdır. Bu çerçevede sağlam mali yapının tespitinde:

a) Gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş gümrük vergileri ve ceza borcu bulunmadığına ilişkin gümrük idarelerinden alınacak onaylı belge,

b) Sermaye Piyasası Kurulunca belirlenen şartları taşıyan ve bağımsız denetim yetkisi verilen bağımsız denetçi tarafından firmanın son üç yılı esas alınmak üzere mali tabloları incelenerek Sermaye Piyasası Kurulu'nun belirlediği Denetim İlke ve Kuralları ile Genel Kabul Görmüş Muhasebe İlkelerine göre hazırlanan ve firmanın mali yapısının sağlam olduğunu gösteren rapor,

c) Başvuru sahibinin vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi, ceza ve gecikme faizinin bulunmadığının belirlenmesi, dikkate alınır.

(3) Kapsamlı teminat tutarı:

a) Asıl sorumlunun ⁵⁸ek-46'nın 1 inci bölümünde yer alan ölçütlere sahip olduğunu kanıtlaması durumunda, referans tutarın % 50'sine,

b) Asıl sorumlunun ek-45'in 1 inci ve 2 nci bölümünde yer alan ölçütlere sahip olduğunu kanıtlaması durumunda, referans tutarın % 30'una, indirilebilir.

(4) Teminattan vazgeçme, asıl sorumlunun ek-45'te yer alan ölçütlerin tamamına sahip olduğunu kanıtlaması durumunda uygulanabilir.

(5) Teminattan vazgeçme oranı, referans tutarın % 99'udur.

(6) Kapsamlı teminat ve teminat tutarında indirim kullanılması yönelik izni düzenleyen ilkeler dikkate alınarak, özel hallerde, indirilmiş tutarda kapsamlı teminat kullanılması, geçici olarak yasaklanabilir. Bu fıkranın uygulanmasına ilişkin kurallar, ek-46'da yer almaktadır.

Riskli eşya için özel hükümler

MADDE 267 – (1) Riskli eşya için kapsamlı teminat kullanma izni alabilmek için, asıl sorumlu, 260 ve 264 üncü maddeler ile 266 ncı maddenin birinci fıkrasındaki koşulları karşıladığını ve ek-45'in 1 inci bölümü ile birlikte 2 veya 3 üncü bölümlerinde yer alan ölçütlere sahip olduğunu kanıtlamalıdır.

(2) Aynı kapsamlı teminat sertifikası kapsamında riskli eşya ile bunun dışında kalan eşya için kapsamlı teminat kullanılması durumunda da birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(3) Kapsamlı teminat tutarı:

a) Asıl sorumlunun ek-45'in 2 ve 3 üncü bölümlerinde yer alan ölçütlere sahip olduğunu kanıtlaması durumunda, referans tutarın % 50'sine,

b) Asıl sorumlunun ek-45'in 2, 3 ve 4 üncü bölümlerinde yer alan ölçütlere sahip olduğunu kanıtlaması durumunda, referans tutarın % 30'una, indirilebilir.

(4) Riskli eşyayı içeren transit işlemleri için teminattan vazgeçme uygulamasına izin verilmez.

(5) Teminat tutarının indirilmesini düzenleyen ilkeler dikkate alınarak, kapsamlı teminatın kullanılması, bu teminat kullanılarak büyük ölçekli kaçakçılığa konu olduğu belirlenmiş riskli eşya türleri için bir yıl süreyle geçici olarak yasaklanabilir. Bu süre gerekli görülen hallerde uzatılabilir.

Kapsamlı teminat belgesi

MADDE 268 – (1) Kapsamlı teminat belgesi, ek-40'ta yer alan örneğe uygun

⁵⁸ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "46 no.lu ekin" ifadesi "ek-46'nın" olarak değiştirilmiştir.

banka teminat mektubudur.

Kapsamlı teminat sertifikası ve teminattan vazgeçme sertifikası

MADDE 269 – (1) İzni esas almak üzere, teminat idaresi, kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme kanıtı olarak kullanılmak üzere ek-47'ye uygun olarak düzenlenmiş, bundan sonra sertifika olarak anılacak olan, ek-41'de yer alan örneğe uygun kapsamlı teminat sertifikasını veya ek-42'de yer alan örneğe uygun teminattan vazgeçme sertifikasını talebi doğrultusunda asıl sorumluya verir.

(2) Bu sertifikalar, hareket gümrük idaresine sunulur. Sertifika bilgileri, transit beyannamesinde yer almalıdır.

(3) Bununla birlikte, teminat verilerinin, teminat idaresince bilgisayar veri işleme tekniği kullanılarak hareket gümrük idaresine gönderilmesi durumunda, sertifikalar, hareket gümrük idaresine sunulmaz.

(4) Sertifikanın geçerlilik süresi, iki yılı aşamaz. Bununla birlikte, bu süre, teminat idaresi tarafından iki yılı aşmayan bir süre için bir kez uzatılabilir.

İznin iptali

MADDE 270 – (1) Teminat idaresi, düzenleme tarihinde öngörülen koşulların sürdürülememesi halinde, kapsamlı teminat kullanma iznini iptal eder.

(2) İptal, teminat idaresince bildirim tarihinden sonraki onaltıncı günden itibaren geçerli olur.

(3) Kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçmenin kullanılmasına ilişkin iznin izin makamı tarafından iptalinin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren, eşyayı transit rejimine tabi tutmak için daha önce düzenlenmiş sertifikalar kullanılamaz. Asıl sorumlu, bu sertifikaları teminat idaresine gecikmeksizin iade eder.

Özel tipte mühür kullanma izni

MADDE 271 – (1) İzin makamı, mühürlerin ek-48'de belirtilen özelliklere uygun olduğunu onaylaması koşuluyla, kapsamlı teminat ve teminattan vazgeçme iznine sahip asıl sorumlunun taşıma aracı veya kaplarda özel tipte mühür kullanmasına izin verebilir.

(2) Özel tipte mühür kullanmasına izin verilmesi halinde, asıl sorumlu, takılan mühürlerin kimliğini, tipini ve adedini beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanına kaydeder.

(3) Asıl sorumlu, mührü eşyanın serbest bırakılmasından önce takar.

İzinli gönderici

MADDE 272 – (1) Veri işleme tekniği kullanarak transit beyanı sunan ve ilgili hareket gümrük idaresi ile elektronik veri değişimi imkanına sahip kişilere, eşyayı hareket gümrük idaresine sunmaksızın transit işlemlerini gerçekleştirmek üzere izinli gönderici statüsü verilebilir.

(2) Bu basitleştirme, sadece kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izni verilen kişilere tanınır.

Başvurunun içeriği

MADDE 273 – (1) İzin başvurusunda;

a) Haftalık sevkiyat adedi,

b) Kullanılacak taşımacılık şekli,

c) Eşyanın tabi tutulduğu önceki gümrük rejimleri,

ç) Değişiklikler dahil şirket sözleşmesinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesinin

onaylı fotokopisi,

d) Varsa ekonomik etkili gümrük rejimleri ile ilgili izin nüshası,

ile ilgili bilgi ve belgeler yer alır.

İznin içeriği

MADDE 274 – (1) Ek-49'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen izinde

özellikle;

- a) Başlatılacak transit işlemlerinden sorumlu olacak hareket gümrük idareleri,
- b) Transit beyanı sunulması ile birlikte hareket gümrük idaresinin nasıl bilgilendirileceği ve eşyanın serbest bırakılmasından önce hareket gümrük idaresinin gerekli görmesi halinde, ne zamana kadar kontrolleri gerçekleştireceği,
- c) Özel tipte mühür kullanma izni verilmesi halinde, alınacak ayniyet önlemleri,
- ç) İzin kapsamı dışında kalacak eşya türleri veya hareketleri, belirtilir.

Onay ve hareketteki işlemler

MADDE 275 – (1) İzin makamı, transit refakat belgesinin ilgili alanlarının ek-48'deki örneğe uygunluğu onaylanmış özel metal bir mühür ile izinli gönderici tarafından mühürlenmesine izin verebilir.

Mühür için güvenlik önlemleri

MADDE 276 – (1) İzinli gönderici, özel mührün korunmasına yönelik gerekli tüm önlemleri alır ve bu amaçla aldığı güvenlik önlemlerini hareket gümrük idaresine bildirir.

(2) Hareket gümrük idaresi, izinli göndericinin özel mührün korunması için gerekli önlemleri alıp almadığını denetleyebilir.

(3) Özel mührün herhangi bir kişi tarafından kötüye kullanılması durumunda, izinli gönderici, birinci fıkra kapsamında kendisinden istenilen önlemleri aldığını izin makamına kanıtlayamadığı sürece, her türlü cezai takibat saklı kalmak üzere, bu özel mühür kapsamında taşınan eşya için ödenmesi gereken gümrük vergilerinin ödenmesinden sorumlu olur.

Beyanın sunulması ve beyannameye yazılacak bilgiler

MADDE 277 – (1) İzinli gönderici, eşyanın serbest bırakılmasından önce, transit beyanını veri işleme sistemini kullanarak hareket gümrük idaresine sunar.

(2) İzinli gönderici, hareket gümrük idaresinin eşyanın serbest bırakılmasından önce kontrol yapmaması durumunda, eşyanın sevkinden önce beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanına 227 nci maddeye göre belirlenen ve eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için öngörülen süre sınırını, uygulanan ayniyet önlemlerine ilişkin bilgileri ve izinli gönderici deyimini kaydeder.

(3) Hareket gümrük idaresi, eşyanın serbest bırakılmasından önce 223 üncü madde çerçevesinde kontrol yapması durumunda, kontrol sonucunu beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanına kaydeder.

(4) İzinli gönderici, sevkiyatı takiben transit refakat belgesinin fotokopisini içinde belirtilen süre sınırı içinde hareket gümrük idaresine teslim eder.

İzinli alıcı

MADDE 278 – (1) Transit rejimine tabi eşyayı ve transit refakat belgesini varış gümrük idaresine sunmaksızın tesislerinde veya belirlenmiş bir başka yerde teslim almayı isteyen kişilere izinli alıcı statüsü verilebilir.

(2) Ayniyet önlemlerine tam uyularak, sevkiyata refakat eden transit refakat belgesi ile birlikte eşya tam ve sağlam olarak öngörülen sürede izinli alıcıya izinde belirlenmiş tesislerinde veya yerde teslim edildiğinde, asıl sorumlu, 214 üncü maddenin üçüncü fıkrasının (a) bendi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmiş olur ve transit rejiminin sona erdiği kabul edilir.

(3) İkinci fıkraya uygun olarak teslim edilen her bir sevkiyat ile ilgili olarak taşıyıcının talebi üzerine, izinli alıcı, 242 nci maddede öngörülen alındığı düzenler.

Başvurunun içeriği

MADDE 279 – (1) İzin başvurusunda;

- a) Haftalık alınan sevkiyat adedi,

b) Eşya türü,
c) Kullanılacak taşımacılık şekli,
ç) Eşyanın tabii tutulacağı sonraki gümrük rejimleri,
d) Değişiklikler dahil şirket sözleşmesinin yayımlandığı Ticaret Sicil Gazetesinin onaylı fotokopisi,

e) Varsa ekonomik etkili gümrük rejimleri ile ilgili izin nüshası, ile ilgili bilgi ve belgeler yer alır.

İzin içeriği

MADDE 280 – (1) Ek-50’de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen izinde özelliklerle;

a) İzinli alıcı tarafından teslim alınan eşyadan sorumlu varış gümrük idaresi veya idareleri,

b) Varış gümrük idaresinin, eşyanın varması üzerine gerekli her kontrolü gerçekleştirebilmesi için izinli alıcının eşyanın varışını bu idareye nasıl ve ne zamana kadar bildireceği,

c) İzin kapsamı dışında kalacak eşya türleri veya hareketleri, belirtilir.

(2) İzin makamı, izinde, izinli alıcının teslim alınan eşya ile ilgili bir tasarrufta bulunabilmesinden önce varış gümrük idaresinin bir işleminin gerekli olup olmadığını belirler.

Yükümlülükler

MADDE 281 – (1) Eşya, izinli alıcının izinde belirtilen tesislerine veya yerlere geldiğinde, bekleme süresi sonuna kadar varış gümrük idaresinin eşyayı kontrol etmemesi durumunda izinli alıcı:

a) İzinde belirtilen usule uygun olarak her türlü fazlalık, noksanlık veya değiştirmeler veya kırılmış mühürler gibi diğer usulsüzlükleri derhal varış gümrük idaresine bildirir.

b) Transit refakat belgesinin fotokopisini ve sökülen mühürleri gecikmeksizin varış gümrük idaresine teslim eder.

(2) Varış gümrük idaresi, beyannamenin ve transit refakat belgesinin ilgili alanlarına 231 inci maddede öngörülen kayıtları yapar ve uygunluğun tespiti halinde elektronik teyit işlemini gerçekleştirir.

Basitleştirme izninin verilmesi, iptali ve düzeltilmesi

MADDE 282 – (1) İzin makamı, 261 inci maddeye uygun olarak yapılan 259 uncu maddede belirtilen basitleştirmelerden yararlanma başvurusu üzerine 260 ıncı maddede belirtilen genel koşullar ve her bir basitleştirmeye ilişkin özel koşulları dikkate alarak izni verir veya başvuruyu reddeder.

(2) İzin makamı, basitleştirmeye ilişkin bir başvuru aldığı anda, ilk önce başvurunun tam olup olmadığını kontrol eder. Eksik başvurular, gerekli düzeltmelerin yapılması için açıklama yapılarak başvuru sahibine iade edilir.

(3) İzin makamı, 263 üncü maddeye uygun olarak izni düzeltir veya iptal eder.

(4) Başvurunun reddi, izin, iznin düzeltilmesi veya iptali başvuru sahibine yazılı olarak bildirilir.

Kapsamlı teminat kullanma izni verilmesi

MADDE 283 – (1) İzin makamı, başvurunun kabul edilmesinden sonra asıl sorumlunun kapsamlı teminat kullanma izin koşullarını yerine getirip getirmediğini ve teminat tutarının indirilmesine ilişkin koşulları karşılayıp karşılamadığını kontrol eder.

(2) Ek-51’de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme izninde:

a) İzni verme gerekçesi,

b) Asıl sorumlu ile birlikte belirlenen usul izleme ve kontrol yöntemi,

c) Basitleştirmeyi kullanmaya ve kullanımını izlemeye uygulanacak yöntemler

ile birlikte, basitleştirmeyi kullanma koşul ve yükümlülükleri,
ç) Asıl sorumlunun izni etkileyen değişiklikleri bildirme yükümlülüğü,
d) Referans tutar ve kullanılmasını izleme,
e) Teminat tutarı,
f) Düzenlenecek kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikalarının adedi,

g) Asıl sorumlunun kaybolan veya çalınan kapsamlı teminat veya teminattan vazgeçme sertifikalarını derhal bildirme yükümlülüğü,
ğ) İzin makamının kayıtları izleyeceği ve kontrol edeceği,
h) İzinin iptali veya feshine ilişkin kurallar,
yer alır.

(3) Riskli eşyayı da kapsayacak şekilde başvuru yapıldığında, bu başvuru, asıl sorumlunun talebi üzerine tek bir başvuru olarak kabul edilir ve sadece bir izin düzenlenir. Bu durumda riskli eşya için uygulanan ölçütler, teminat tutarının hesaplanmasında her iki tür eşyaya uygulanır ve teminattan vazgeçme izni verilmez.

(4) İzin makamı, 265 inci maddeye uygun olarak henüz sonlandırılmamış transit işlemleri kapsamındaki eşya ile ilgili olarak doğabilecek gümrük vergilerinin toplam tutarının referans tutarı aşacağı ve bu durumun süreklilik göstereceğinin asıl sorumlu tarafından bildirilmesi halinde referans tutarı yeniden belirler.

(5) Asıl sorumlunun referans tutarın aşıldığını bildirmemesi durumunda, izin iptal edilir.

Referans tutarın yıllık olarak gözden geçirilmesi

MADDE 284 – (1) İzin makamı, referans tutarın 265 inci maddenin altıncı fıkrası uyarınca yıllık olarak gözden geçirilmesi amacıyla:

a) Asıl sorumlunun referans tutarın aşılmasına ilişkin bildirimleri,
b) Hakkında devam eden araştırmaların sayısını,
c) İbra edilmeyen transit rejimi kullanımlarının sayısını,
ç) Gümrük mevzuatı ile ilgili yükümlülükler uyma dahil, asıl sorumlunun ödemelerini yerine getirme durumunu,
dikkate alır. Bu çerçevede asıl sorumludan kayıtlarını sunması istenir.

(2) İzin makamı, asıl sorumlunun gelecekteki ihtiyaçlarına göre referans tutarı ayarladığında ve bu referans tutara göre teminat tutarını belirlediğinde, izni değiştirir.

İzinli gönderici ve izinli alıcı izni verilmesi

MADDE 285 – (1) İzin makamı, başvurunun değerlendirilmesi sırasında başvuru sahibinin faaliyet alanını, tesislerinde boşaltma platformu, gümrük için ayrılmış büro gibi imkanlarının bulunup bulunmadığını ve basitleştirilmiş usulleri kullanma deneyimini dikkate alır. İzinli gönderici için ayrıca kapsamlı teminat kullanma izni aranır.

(2) Ek-49'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen izinli gönderici izninde 281 inci maddede belirtilen bilgiler yer alır. İzinde, 274 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen bilgilendirmenin:

a) Transit beyannamesi bilgilerini,
b) Eşyanın sevk tarihi ve zamanı ve takılacak mühürlere ilişkin bilgileri,
c) Eşyanın dahilde işleme, hariçte işleme, gümrük antrepo gibi ne amaçla transit rejimine tabi tutulduğunu,
d) Gerektiğinde eşya kodu dahil eşyanın genel tanımını,
e) Uygun olduğunda lisans ve/veya diğer sertifikaların numarasını, kapsayacak şekilde gecikmeksizin yapılacağı belirtilir.

(3) Ek-50'de yer alan örneğe uygun olarak düzenlenen izinli alıcı izninde 280 inci maddede belirtilen bilgiler yer alır. İzinde, 280 inci maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde öngörülen bilgilendirmenin:

a) Transit beyannamesi bilgilerini,
b) Eşyanın varış tarihi ve zamanı ve uygun olduğunda mührün durumunu,
c) Eşyanın firmada depolanacağı yeri,
ç) Eşyanın dahilde işleme, serbest dolaşıma giriş gibi ne amaçla transit rejimine tabi tutulduğunu,

- d) Gerektiğinde eşya kodu dahil eşyanın genel tanımını,
e) Uygun olduğunda lisans ve/veya diğer sertifikaların numarasını,
f) Fazla, eksik ve değiştirilmiş miktar veya kırık mühür gibi diğer usulsüzlüklere ilişkin bilgileri,
kapsayacak şekilde gecikmeksizin yapılacağı belirtilir.

Demiryolu ile taşımada CIM taşıma belgesi

MADDE 286 – (1) Demiryolu işletmesi tarafından eşya taşınmasında transit rejimi işlemleri, 287 ila 292 nci maddelere uygun olarak transit beyannamesi kapsamında yapılır. Müsteşarlıkça belirlenecek hallerde, CIM Taşıma Belgesi ile eşya transidine izin verilebilir. Bu durumda, COTIF Sözleşmesi Ek (b)'de belirtilen CIM Taşıma Belgesi, transit beyannamesi yerine kabul edilir.

Demiryolu ile taşımada asıl sorumlu

MADDE 287 – (1) Taşıma işleminin Türkiye Gümrük Bölgesinde başlaması durumunda, eşyayı, CIM Taşıma Belgesi kapsamında taşıma amacıyla kabul eden demiryolu işletmesi, bu işlem için asıl sorumlu olur.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında CIM Taşıma Belgesi kapsamında taşıma amacıyla kabul edilen eşya, Türkiye Gümrük Bölgesine girdiğinde, başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmadıkça, Türkiye Gümrük Bölgesinde eşyayı taşıyan demiryolu işletmesi, transit işlemi için asıl sorumlu olur.

(3) Asıl sorumlu, birinci ve ikinci fıkralarda belirtilen durumlarda, CIM Taşıma Belgesine hareket tarihini gösteren numarator ve mühürünü basar.

Demiryolu ile taşımada kayıtların kontrol edilmesi

MADDE 288 – (1) Demiryolu işletmesi, gümrük idaresinin kontrolleri gerçekleştirebilmesi amacıyla kayıtları tutmakla yükümlüdür.

(2) Kayıtlar, demiryolu işletmesinin hareket istasyonundan varış istasyonuna taşıdığı tüm eşya için CIM Taşıma Belgelerinin 2 ve 5 no'lu yapraklarına ilişkin bilgileri de içerir.

Demiryolu ile taşımada etiket

MADDE 289 – (1) Demiryolu işletmesi, CIM Taşıma Belgesi kapsamında taşınacak eşyanın, ek-52'deki örneğe uygun etiketlerle tanınmasını sağlar.

(2) Bu etiketler, CIM Taşıma Belgesine ve tam yüklü olması durumunda ilgili demiryolu vagonuna veya diğer durumlarda kap veya kaplara yapıştırılır.

(3) Bu etiket yerine, etiketi yeşil renkte basan bir mühür kullanılabilir.

Demiryolu ile taşımada taşıma sözleşmelerinin değiştirilmesi

MADDE 290 – (1) Taşıma sözleşmesinde değişiklik yapılarak:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sona erecek olan bir taşıma işleminin Türkiye Gümrük Bölgesi içinde sona ermesi veya,

b) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde sona erecek olan bir taşıma işleminin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sona ermesi,

durumunda, demiryolu işletmesi, hareket gümrük idaresinin ön izni olmaksızın değişiklik yapılmış sözleşmeyi uygulayamaz.

(2) Diğer durumlarda, demiryolu işletmesi, değişiklik yapılmış sözleşmeyi uygulayabilir. Demiryolu işletmesi, yapılan değişiklikleri hareket gümrük idaresine derhal bildirir.

Demiryolu ile taşımada hareket gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 291 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başlayacak bir taşıma işleminde CIM Taşıma Belgesi hareket gümrük idaresine sunulur.

(2) CIM Taşıma Belgesinde hareket tarihini gösteren numarator ve mühür ile imza, asıl sorumlunun transit beyannamesindeki imzasının yerini alır.

(3) Gümrük idaresine, CIM Taşıma Belgesi ile birlikte ve varsa gümrük

işlemlerine mahsus olmak üzere, mahreçlerinden düzenlenmiş ve demiryolu işletmesince teslim edilmiş diğer gerekli belgeler de verilebilir.

(4) Hareket gümrük idaresi, bu idare ve hareket istasyonu arasındaki herhangi bir eşya taşınmasının gümrük gözetiminde gerçekleştirilmesini sağlar.

(5) Muayenesi yapılarak geçici depolama yerinden veya antrepodan veya gümrükçe izin verilen yerden çıkarılan eşya, gümrük idaresinin gözetimi altında demiryolu işletmesine imza karşılığı teslim olunur.

(6) Transit işlemi diğer bir gümrük idaresi aracılığı ile yapıldığında da, eşyanın memur refakatinde aracı gümrük idaresine sevk edilerek demiryolu işletmesine teslimi, bu gümrük idaresince yapılır.

(7) Demiryolu işletmesince bu suretle teslim aldığı transit eşyası için, gümrük idaresine ayrıca özet beyan verir.

Demiryolu ile taşımada varış gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 292 – (1) Eşyanın bir ara istasyonda bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde bu istasyondan sorumlu gümrük idaresi, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi halinde ise bu sınır istasyonundan sorumlu gümrük idaresi varış gümrük idaresi olarak kabul edilir.

(2) ⁵⁹Demiryolu işletmesi, varış gümrük idaresine CIM Taşıma Belgesinin 2 ve 3 no.lu yapraklarını verir. Varış gümrük idaresi, 2 no.lu yaprağın ön yüzünü onaylar, tescil numarasını yazar ve demiryolu işletmesine belgeyi gecikmeksizin iade eder, 3 no.lu yaprağı saklar.

(3) Varış gümrük idaresi, mühürleri kontrol eder. Mühürlerin sağlam olmadığının tespit edilmesi halinde, ilgili taşıma aracının, Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine izin verilmez.

(4) ⁶⁰231 inci maddeye istisna olarak, transit rejimi, eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiğinde sona erer.

(5) ⁶¹Demiryolu işletmesi, yabancı bir ülke demiryolu işletmesine eşyayı ve ilgili CIM Taşıma Belgesini, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk etmesinden önce teslim ederse, eşya Türkiye Gümrük Bölgesini fiilen terk edene kadar eşyadan sorumlu olur.

Demiryolu ile taşımada yükleme listelerinin kullanımı

MADDE 293 – (1) CIM Taşıma Belgesine ek-53'te yer alan yükleme listeleri eşlik eder. Yükleme listeleri, ek-54'e uygun olarak kullanılır. Bu listelerin sayısı, hangisi ibraz edilmişse CIM Taşıma Belgesine eşlik eden belgelere ilişkin bilgiler için ayrılmış olan kutuda gösterilir.

(2) Yükleme listesi, CIM Taşıma Belgesinin ilgili olduğu vagon numarasını veya uygun olduğunda eşyayı içeren konteynerin numarasını içermelidir.

(3) CIM Taşıma Belgesine eşlik eden yükleme listeleri, bunların ayrılmaz bir parçasını oluşturur ve aynı hukuki sonuçlara sahiptir.

(4) Bu yükleme listelerinin aslı üzerinde hareket istasyonunun damgası bulunur.

Demiryolu ile taşımada uluslararası anlaşmalar

MADDE 294 – (1) Türkiye'den doğrudan doğruya kapalı veya açık olup şartlarına uygun surette örtülü vagon içinde transit edilecek eşyanın sevki hakkında özel anlaşma var ise bu anlaşmalardaki yazılı hükümlere uyulur.

Havayolu ile taşımada eşya manifestosu

MADDE 295 – (1) Uluslararası Sivil Havacılık Sözleşmesinin 9 numaralı ekinin 3 üncü ekindeki örneğe uygun olması şartıyla, havayolu ile taşımada, transit beyannamesi yerine eşya manifestosunun kullanılmasına izin verilebilir.

⁵⁹ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "Demiryolu işletmesince idaresi" ibaresi "Demiryolu işletmesi" olarak değiştirilmiştir.

⁶⁰ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "251" ifadesi "231" olarak değiştirilmiştir.

⁶¹ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "Demiryolu işletmesince idaresi" ibaresi "Demiryolu işletmesi" olarak değiştirilmiştir.

(2) Eşya manifestosunda; eşyayı taşıyan havayolu şirketinin adı, uçuş numarası, uçuş tarihi ile yükleme (hareket) ve boşaltma (varış) havalimanının adı, ayrıca manifestodaki her eşya için; hava konşimentosu numarası, kap adedi, eşyanın belirlenmesi için gerekli tüm bilgileri içeren ticari tanımı ve brüt ağırlık bilgileri yer alır.

(3) Eşyanın gruplandırılması durumunda, eşyanın tanımı yerine "birleştirilmiş" ifadesi kullanılabilir. Bu durumda, manifestodaki eşyaya ilişkin hava konşimentoları, eşyanın belirlenmesi için gerekli tüm bilgileri içeren ticari tanımını içerir.

Havayolu ile taşımada hareket gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 296 – (1) Manifestonun en az iki nüshası, bunun bir nüshasını saklayacak olan hareket havalimanındaki hareket gümrük idaresine sunulur.

(2) Hareket gümrük idaresi, kontrol amacıyla, manifestoda belirtilen eşyaya ilişkin hava konşimentolarının tamamının sunulmasını isteyebilir.

Havayolu ile taşımada varış gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 297 – (1) Manifestonun bir nüshası, bunu saklayacak olan varış havalimanındaki varış gümrük idaresine sunulur.

(2) Varış gümrük idaresi, kontrol amacıyla, havalimanında boşaltılan eşyanın tamamına ilişkin hava konşimentolarının sunulmasını isteyebilir.

(3) Varış gümrük idaresi, kendisine önceki ay içinde sunulan manifestoların havayolu şirketleri tarafından hazırlanmış listesini onayladıktan sonra her ay hareket gümrük idaresine gönderir.

(4) Söz konusu listede her manifestoya ilişkin; manifestonun referans numarası, eşyayı taşımış olan havayolu şirketinin adı, uçuş numarası ve uçuş tarihi bilgileri yer alır.

(5) Söz konusu listede yer alan manifestolara ilişkin bilgilerle ilgili olarak usulsüzlük yapıldığının belirlenmesi durumunda, varış gümrük idaresi, özellikle ilgili eşyaya ilişkin havayolu konşimentolarını belirterek hareket gümrük idaresine bildirir.

Denizyolu ile taşımada eşya manifestosu

MADDE 298 – (1) Denizyolu ile taşımada transit beyannamesi yerine eşya manifestosunun kullanılmasına izin verilebilir.

(2) Eşya manifestosunda; eşyayı taşıyan denizcilik şirketinin adı, geminin kimliği, yükleme yeri, boşaltma yeri bilgileri ve ayrıca her sevkiyat için konşimentonun referans numarası, kolilerin sayısı, cins, marka ve kimlik numaraları, eşyanın, belirlenmesi için gerekli tüm bilgileri içeren ticari tanımı, kilogram cinsinden brüt ağırlık ve konteynerlerin tanımlayıcı numaralarına ilişkin bilgiler yer alır.

Denizyolu ile taşımada hareket gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 299 – (1) Manifestonun en az iki nüshası, bunun bir nüshasını saklayacak olan hareket limanındaki hareket gümrük idaresine sunulur.

(2) Hareket gümrük idaresi, kontrol amacıyla, manifestoda belirtilen eşyaya ilişkin konşimentoların tamamının sunulmasını isteyebilir.

Denizyolu ile taşımada varış gümrük idaresindeki işlemler

MADDE 300 – (1) Manifestonun bir nüshası, bunu saklayacak olan varış limanındaki varış gümrük idaresine sunulur.

(2) Varış gümrük idaresi, kontrol amacıyla, limanda boşaltılan eşyanın tamamına ilişkin konşimentoların sunulmasını isteyebilir.

(3) Varış gümrük idaresi, kendisine önceki ay içinde sunulan manifestoların denizyolu şirketleri tarafından hazırlanmış listesini onayladıktan sonra her ay hareket gümrük idaresine gönderir.

(4) Söz konusu listede her manifestoya ilişkin manifestonun referans numarası, eşyayı taşımış olan denizcilik şirketinin adı (kısaltılabilir), deniz taşıma işleminin tarihi bilgileri yer alır.

(5) Söz konusu listede yer alan manifestolara ilişkin bilgilerle ilgili olarak usulsüzlük yapıldığının belirlenmesi durumunda, varış gümrük idaresi, özellikle ilgili eşyaya ilişkin denizyolu konşimentolarını belirterek hareket gümrük idaresine bildirir.

Denizyolu ile transite ilişkin özel hükümler

MADDE 301 – (1) Bir Türk limanından başka bir Türk limanına transit olunacak eşyayı, yalnız Türk bandıralı gemiler nakledebilir. Ancak, Türkiye Gümrük Bölgesi dışından bir Türk limanına getirilen ve özet beyanında varış yeri başka bir Türk limanı gösterilmiş bulunan eşyanın, diğer yabancı gemilerle bu limana transitime izin verilebilir. Varış yeri Türkiye Gümrük Bölgesi dışı olan ihraç eşyasının da yabancı bayraklı bir gemi tarafından bulunduğu limandan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılacağı Türk limanına transitime izin verilebilir.

(2) Yabancı limanlara yapılacak transit isteklerinin kabulü için, özet beyan veya özet beyan yerine geçen belgelerde eşyanın gideceği yerin Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yabancı bir liman olarak gösterilmesi gerekir.

(3) Serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan eşyayı birlikte taşıyan Türk bandıralı gemilerin sahip, kaptan veya acenteleri, bu iki türlü eşyanın birbirine karışmaması için, gereğine göre, bunları ayrı yer ve bölümlere koymak veya gümrük idaresince uygun görülecek tedbirleri almak zorundadır.

(4) Serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın bir Türk limanına sevkine izin verilebilmesi için, eşyanın gideceği limandaki gümrük idaresinin, o eşyanın gümrük işlemlerini yapmaya yetkili olması gerekir.

(5) Türk bandıralı geminin, kazan, makine veya teknesinde ortaya çıkan bir arıza sebebiyle yoluna devam edememesi halinde, kurtarma amacıyla, yükü, yabancı bir gemiye aktarılabilir.

(6) Yabancı bir limana götürmek üzere Türk limanlarından eşya alan yabancı bayraklı gemilerin, kazaya uğraması, makinelerinin bozulması, haciz altına alınması, sefer değiştirmesi için emir alması gibi, yoluna devamına mani sebeplerden ötürü, yükünü bir Türk limanında başka bir gemiye nakletmesine izin verilir. Yabancı bir limana sevk edilmek üzere, bir Türk limanından diğer bir Türk limanında bulunan başka gemilere taşınacak söz konusu eşya, nakliyatının deniz üstünde olmak şartıyla, yabancı bandıralı gemilerle yapılmasına da izin verilir.

Boru hattı ile taşıma

MADDE 302 – (1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine boru hattı ile girmesi veya Türkiye Gümrük Bölgesinde bulunan eşyanın boru hattı sistemine verilmesi halinde transit rejimine tabi tutulduğu kabul edilir. Söz konusu eşya için, Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik boru hattı iletim lisansına sahip işletmecisi asıl sorumlu olur.

(2) 214 üncü maddenin dördüncü fıkrası çerçevesinde, Türkiye Gümrük Bölgesi dışında başlamış olan ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında sona erecek olan bir taşıma işlemi için Türkiye Gümrük Bölgesinde yerleşik boru hattı iletim lisansına sahip işletmecisi asıl sorumlu olarak kabul edilir.

(3) Boru hattı ile taşınan eşya, alıcının tesislerine vararak veya alıcının dağıtım ağına kabul edilerek alıcının kayıtlarına girdiğinde, transit rejimi sona erer.

(4) Eşyanın taşınmasına katılan işletmeler kayıtları tutar ve bu maddede belirtilen transit işlemlerine ilişkin olarak gerekli görülen her türlü kontrolün yapılması için gümrük idarelerinin kullanımına sunar.

Posta sevkiyatları

MADDE 303 – (1) Posta yoluyla Türkiye Gümrük Bölgesine gelen ve Türkiye Gümrük Bölgesinde bir iç gümrükten transit edilecek eşyaya 468 inci madde hükümleri uygulanır.

Yolcu eşyasının transiti

MADDE 304 – (1) Yolcunun beraberinde bulunmayan eşyasının transit edilmesinde veya herhangi bir suret ve vasıta ile giriş işlemi yapılmak üzere diğer bir gümrük idaresine sevkinde, duruma ve eşyanın taşındığı araca uygulanan hükümler esas alınarak işlem yapılır.

(2) Yolcuların beraberinde bulunan veya geçici depolama yeri veya antrepolardan çıkarılan ve yukarıdaki şekillerde sevk edilen ⁶²ticari nitelikte olmayan yolcu eşyası, gümrük idaresine sahip veya temsilcileri tarafından 172 nci madde hükümlerine göre sözle beyan olunur.

TIR Karnesi ile taşıma

MADDE 305 – (1) TIR Karnesi kapsamında transit rejimine tabi eşyanın taşınmasında, TIR Sözleşmesi ile bu Sözleşmeye dayanılarak çıkarılan yönetmelik, tebliğ ve genelge hükümleri uygulanır. Bu kapsamda yapılacak transit işlemlerinde doğabilecek ihtilaflar Müsteşarlıkça (Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğü) sonuçlandırılır.

Form 302 ile taşıma

MADDE 306 – (1) 19 Haziran 1951’de Londra’da imzalanan Kuvvetlerin Statüsü Hakkında Kuzey Atlantik Antlaşmasına Taraf Devletler Arasındaki Sözleşme kapsamı eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinde transiti, Sözleşmede yer alan Form 302 ibraz edilmesi halinde, bu belge kapsamında yapılır.

(2) Form 302 kapsamında yapılan transit taşıma esnasında, gümrük vergilerinin tahsilini gerektirir bir durumun ortaya çıkması halinde, Sözleşme hükümleri uyarınca işlem yapılır.

ATA Karnesi ile taşıma

MADDE 307 – (1) ATA Karnesi ile transit taşıma işlemleri, ATA Karnesine ilişkin taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir.

(2) ATA Karnesi kapsamında gerçekleştirilen bir transit işlemi ile ilgili olarak bir usulsüzlüğün belirlenmesi halinde, ödenmesi gereken gümrük vergilerinin tahsili ve ceza takibine ilişkin işlemler taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümleri saklı kalmak kaydıyla Müsteşarlıkça belirlenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Ekonomik Etkili Gümrük Rejimleri

Tanımlar

MADDE 308 – (1) Bu bölümde geçen;

- a) Denetleyici gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen ekonomik etkili gümrük rejimini denetleyen gümrük idaresini,
- b) Hesap: İzin hak sahibinin ticari, vergi veya diğer hesap defterlerini veya bu şekilde tutulan bilgiyi,
- c) İşlem görmüş ürün: İşleme faaliyetleri sonucunda elde edilen tüm ürünleri,
- ç) İşlem görmüş asıl ürün: Rejim kapsamında elde edilmesi amaçlanan ürünleri,
- d) İşlem görmüş ikincil ürün: Rejim kapsamında işleme faaliyetleri sonucunda elde edilen işlem görmüş asıl ürün dışında zorunlu olarak elde edilen ürünleri,
- e) İzin: Rejimden yararlanmak üzere verilen izni,
- f) İzin hak sahibi: Rejimden yararlanmak üzere iznin verildiği kişiyi,
- g) Kayıt: Hangi ortamda olursa olsun, özellikle eşya hareketini ve eşyanın statüsündeki değişiklikleri olmak üzere gümrük idarelerinin rejime ilişkin gözetim ve denetimlerini mümkün kılacak gerekli tüm bilgiyi ve teknik detayları içeren veriyi; gümrük antrepo rejiminde stok kaydını,
- ğ) Kıymet ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya oranının, işlem görmüş ürünlerin değerine göre hesaplanması yöntemini,
- h) Miktar ölçme yöntemi: Çeşitli işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılmış ithal eşya oranının, ithal eşya miktarına göre hesaplanması yöntemini,
- ı) Rejim: Ekonomik etkili gümrük rejimlerini,
- i) Rejime giriş gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük

⁶² 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’de yayımlanan yönetmelik ile “sevk edilen” ibaresinden sonra gelmek üzere “ticari nitelikte olmayan” ibaresi eklenmiştir.

idaresini veya idarelerini,

j) Rejimi kapatan gümrük idaresi: İzin belgesinde belirtilen, ekonomik etkili gümrük rejimine tabi eşyanın rejime girişi sonrasında yeni bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına veya hariçte işleme rejiminde eşyanın serbest dolaşıma girişine ilişkin gümrük işlemlerini yapan gümrük idaresini veya idarelerini,

k) Rejimin kapatılma süresi: Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme sonrası ithalat vergilerinin iadesi için veya hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte ithalat vergilerinin tam veya kısmi muafiyeti için geçen süre de dahil olmak üzere rejim kapsamındaki eşyanın gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasının zorunlu olduğu süreyi,

l) Üçgen trafik: Gümrük idarelerinden sadece birinin Türkiye Gümrük Bölgesinde olması kaydıyla, rejime giriş gümrük idaresi ile rejimi kapatan gümrük idaresinin farklı olduğu durumu,

m) Verimlilik oranı: Belirli bir miktardaki ithal eşyasının işlenmesi sonucu elde edilen işlenmiş ürünlerin miktarı veya yüzde oranını, ifade eder.

İzin başvurusu

MADDE 309 – (1) İzin başvurusu ek-55’te yer alan form kullanılarak yapılır.

(2) Gümrük idareleri yazılı talep üzerine iznin yenilenmesine veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine izin verebilir.

(3) İzin başvurusu;

a) Dahilde işleme rejiminde; eşdeğer eşya kullanımına ilişkin başvurular hariç olmak üzere ⁶³312 nci maddenin birinci ve ikinci fıkralarına uygun olarak ekonomik koşulların yerine getirileceğinin varsayıldığı durumlarda,

b) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde; 371 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine uygun olarak ekonomik koşulların yerine getirileceğinin varsayıldığı durumlarda,

c) Geçici ithalat rejiminde; ATA ve CPD karnelerinin kullanımı da dahil,

ç) 1) Hariçte işleme rejiminde; önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini de kapsamak üzere işleme faaliyetinin tamirata ilişkin olduğu durumlarda;

2) Önceden ithalatın olduğu standart değişim sisteminin kullanıldığı hariçte işlemeden sonra serbest dolaşıma girişte,

3) İznin önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini kapsamadığı ve gümrük idaresinin bu yönde değişikliğe izin verdiği durumda hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte,

4) İşleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin olması halinde hariçte işleme sonrası serbest dolaşıma girişte,

yazılı olarak veya bir veri işleme tekniği yoluyla normal usulde bir gümrük beyanıyla yapılabilir.

(4) 311 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen belgenin ibrazı şartıyla, geçici ithalat rejiminde izin başvurusu 171 inci madde hükümlerine göre sözlü beyan ile de yapılabilir.

(5) Geçici ithalat rejiminde izin başvurusu 177 nci maddenin birinci fıkrasında belirtilen herhangi bir tasarruf yoluyla da yapılabilir.

İzin başvurusunun yapılacağı mercii

MADDE 310 – (1) 309 uncu madde kapsamında başvuru;

a) Gümrük antrepo rejiminde; gümrük antrepoğunun denetimi altında bulunacağı gümrük idaresine,

b) ⁶⁴(02/07/2010 tarihli ve 27629 sayılı R.G.’de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; eşyanın geldiği yetkili gümrük idaresine veya işleme faaliyetinin yapılacağı yere en yakın yetkili

⁶³ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “407 nci maddenin üçüncü fıkrasına” ibaresi “312 nci maddenin birinci ve ikinci fıkralarına” olarak değiştirilmiştir.

⁶⁴ **Bendin değişiklikten önceki hali:** Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; işleme faaliyetinin yapılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine

gümrük idaresine,

c) 1) Geçici ithalat rejiminde; eşyanın geldiği veya kullanılacağı yere en yakın yetkili gümrük idaresine,

2) Kanununun 129 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen eşya ile ekonomik etkisi olmayan özel bir durumda getirilen eşya için izin başvurusu Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü),

d) Hariçte işleme rejiminde; yetkili gümrük idaresine, yapılır.

İzin başvurusunda gerekli bilgi ve belgeler

MADDE 311 – (1) Gümrük idarelerince, ek-55'te yer alan örnek ile yapılan başvuru sırasında verilen bilgilerin yetersiz görülmesi halinde başvuru sahibinden ek bilgi ve belgeler istenir.

(2) Başvurunun gümrük beyannamesi ile yapılabileceği durumlarda ise gümrük idareleri, 121 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, başvuru ile birlikte en az aşağıdaki bilgileri ihtiva eden ek-55'te yer alan belgeyi başvuru sahibinden ister.

a) Başvuru sahibinin, beyan sahibinin ve işleme faaliyetini yapan kişinin adı ve adresi,

b) Eşyaya ilişkin işlemenin veya kullanımın niteliği,

c) Eşyanın ve işlem görmüş veya işlenmiş ürünlerin teknik tanımı ve bunların ayırt edici özellikleri,

ç) Ek-57'de yer alan ekonomik koşulların kodları,

d) Tahmini verimlilik oranı veya bu oranı belirleme yöntemi,

e) Rejimin tahmini kapatılma süresi,

f) Rejimi kapatması öngörülen gümrük idaresi,

g) İşleme veya kullanım yeri,

ğ) Öngörülen nakil ve devir işlemleri,

h) Sözlü beyan durumunda eşyanın miktarı ve kıymeti,

(3) Gümrük idaresince gerekli görülmeyen veya gümrük beyannamesine girilebilen bilgilerin söz konusu belgede yer almasına gerek yoktur.

(4) İkinci fıkrada belirtilen belgenin geçici ithalat rejiminde sözlü beyan ile birlikte ibrazı durumunda, bu belge iki nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası gümrük idaresince onaylanarak beyan sahibine verilir.

Ekonomik koşullar

MADDE 312 – (1) Dahilde işleme, gümrük kontrolü altında işleme ve hariçte işleme rejimlerine ait ekonomik koşulların yerine getirilmiş addedildiği hükümler saklı kalmak kaydıyla, ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izinleri ekonomik koşullar incelenmeksizin verilmez.

(2) Dahilde işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke kaynaklarının kullanımının ekonomik açıdan mümkün olmadığı, ayrıntıları ek-57'de belirtilen aşağıdaki özel kriterler esas alınarak belirlenmesi gerekir.

a) Yapılacak işleme faaliyeti için ithal edilecek eşya ile aynı kalite ve teknik özelliklere sahip eşyanın ülke içi üretiminin olmayışı,

b) İthal edilecek eşya ile ülke içinde üretilen eşya arasındaki fiyat farklılıkları,

c) Sözleşmeden doğan yükümlülükler.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda ülke dışı kaynakların kullanımının ülke içinde bir işleme faaliyeti yaratacağının veya işleme faaliyetinin devamlılığının sağlanacağı belirlenmesi gerekir.

(4) Hariçte işleme rejiminde, ekonomik koşulların incelenmesi sonucunda;

a) İşleme faaliyetinin ülke dışında yapılmasının, ülke içinde işleme faaliyeti yapanlar için ciddi bir zarara yol açmayacağı,

b) İşleme faaliyetinin ülke içinde yapılmasının ekonomik olmadığı veya teknik nedenlerle ya da sözleşmeden doğan yükümlülükler nedeniyle uygun olmadığı, belirlenmesi gerekir.

Başvuru sahibinin sorumluluğu

MADDE 313 – (1) İzin başvurusunda bulunan kişi, başvuru belgesini imzalayıp sunmakla; başvuru belgesinde yer alan bilgilerin doğruluğundan, başvuru belgesiyle birlikte verilen belgelerin güvenilirliğinden, gümrük işlemleriyle ilgili bütün yükümlülüklere uymaktan dolayı sorumluluğu kabul etmiş sayılır.

(2) Ekonomik etkili gümrük rejimi kullanım izni verilebilmesi için, iznin verilebilmesine ilişkin tüm şartların başvuru sahibince yerine getirilmesi ve bunun kanıtlanması gerekir.

(3) İlgili rejimin kullanılmasına ilişkin şartlar verilen izinde belirtilir. İzin hak sahibi, iznin verilmesinden sonra ortaya çıkan ve iznin devamını veya içeriğini etkileyebilecek olan her türlü gelişmeyi ilgili mercilere bildirmek zorundadır.

İzin verilmesi

MADDE 314 – (1) Yetkili gümrük idaresince izin;

a) 309 uncu maddenin birinci fıkrasına göre yapılan başvurularda ek-56'daki form kullanılarak,

b) 309 uncu maddenin üçüncü fıkrasına göre yapılan başvurularda gümrük beyannamesinin kabul edilmesi ile,

c) İzin yenilenmesi veya bazı bölümlerinin değiştirilmesine ilişkin başvurularda, başvurunun uygun görüldüğünü belirten bir tasarruf ile, verilir.

Başvuru sahibine bildirim

MADDE 315 – (1) İzin verilmesine ilişkin karar veya başvurunun reddedilme nedenleri, başvurunun yapıldığı veya istenilen ek bilgi ve belgelerin gümrük idaresinin kaydına girdiği tarihten itibaren; gümrük antrepo rejiminde altmış gün, diğer rejimlerde otuz gün içinde başvuru sahibine bildirilir.

İzin geçerlilik süresi

MADDE 316 – (1) İzin, 317 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, düzenlendiği veya izinde belirtilen tarihten itibaren geçerlidir.

(2) Gümrük antrepo açma izinlerinde süre sınırlaması konulmaz.

Geriye dönük izin verilmesi

MADDE 317 – (1) Antrepo rejimi hariç, Müsteşarlıkça belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde, gümrük idarelerince geriye dönük izin verilebilir.

Belgelerin saklanması

MADDE 318 – (1) İzin başvuruları ve ekleri izni veren merci tarafından;

a) Antrepo izni, iznin iptal edildiği veya geri alındığı takvim yılının sonundan itibaren,

b) Diğer ekonomik etkili gümrük rejimleri kullanım izni ise iznin sona erdiği takvim yılı sonundan itibaren,

beş yıl süre ile izin belgesiyle birlikte saklanır.

(2) İzin başvurusunun reddedilmesi, feshedilmesi veya iptal edilmesi halinde, başvuru veya iznin reddedilme kararı ile ekleri, başvurunun reddedildiği, feshedildiği veya iptal edildiği takvim yılı sonundan itibaren beş yıl süreyle saklanır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 319 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın bir ekonomik etkili gümrük rejimine girişinde ya da bu rejime tabi oldukları süre zarfında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemlerinin uygulanması öngörülüyorsa söz konusu önlemler eşyanın ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi tutulmaları durumunda da uygulanır.

(3) Gümrük kontrolü altında işleme sonucunda elde edilen işlenmiş ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması halinde işlem görmüş ürüne ilişkin ticaret politikası önlemleri uygulanır.

- (4) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri,
a) Kanununun 18 inci ve 19 uncu maddeleri uyarınca Türk menşei koruyan,
b) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere tamir gören,
c) Kanununun 116 ncı maddesine uygun olarak daha ileri düzeyde bir işleme faaliyetine tabi tutulan,
eşyaya, hariçte işlemeyi müteakip serbest dolaşıma girişi veya yeniden ithali halinde uygulanmaz.
(5) Ticaret politikası önlemlerinin, eşyanın ihracatında uygulanması öngörülmuş ise, bu önlemler, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşyanın buralardan Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılması sırasında da uygulanır.

Nakil ve devir

MADDE 320 – (1) İzinde, geçici ithalat rejimi dışında, kayıtları tutulmak şartıyla, ekonomik etkili bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi eşyanın bulunduğu yerden farklı bir yere naklinin veya diğer bir izin hak sahibinin tesisine rejim kapatılmadan gönderilmesinin mümkün olup olmayacağı veya hangi şartlarda mümkün olabileceği belirtilir.

(2) Eşyanın çıkış veya varış yerinin B tipi antrepo olması halinde nakil mümkün değildir.

(3) Eşyanın, aynı izinde belirtilmiş farklı yerler arasında nakli, herhangi bir gümrük işlemi gerekmez.

(4) Eşyanın, rejime giriş gümrük idaresinden izin hak sahibinin veya işleme faaliyetini yapan kişinin tesislerine veya kullanım yerine nakli, rejime giriş beyanı kapsamında yapılır.

(5) Yeniden ihracat amacıyla eşyanın çıkış gümrük idaresine nakli, rejim kapsamında yapılabilir. Bu durumda, yeniden ihracı için beyan edilen eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmediği sürece rejim kapatılmaz.

(6) Ekonomik etkili gümrük rejimlerine tabi eşyanın, bir hak sahibinden diğerine devri yalnızca eşyanın devredildiği hak sahibinin kayıt yoluyla beyan izni kapsamında devrolunan eşyayı ilgili rejime tabi tutmasıyla mümkündür. 149 uncu maddede de belirtildiği şekilde eşyanın kayıtlara girişi ve gümrük idarelerine bildirim, eşyanın devralan kişinin tesislerine ulaşması üzerine yapılır. Tamamlayıcı beyan verilmesine gerek yoktur.

(7) Geçici ithalat rejiminde eşyanın bir izin hak sahibinden diğerine devri, devralan kişinin normal usulde yazılı bir gümrük beyanı ile eşyayı rejime tabi tutmasıyla da mümkün olur.

(8) Yapılması gereken işlemler ek-58’de belirtilmiştir. Devralan kişi eşyayı teslim almakla, söz konusu eşyayı rejime tabi tutma yükümlülüğü altına girmiş olur.

(9) Transit rejimi kapsamında Müsteşarlıkça yüksek risk içerdiği belirlenen eşyanın, ekonomik etkili gümrük rejimleri kapsamındaki nakil işlemlerinde transit rejimindeki teminat hükümleri uygulanır.

Kayıtlar

MADDE 321 – (1) Geçici ithalat rejimi hariç olmak üzere, antrepo rejiminde antrepo işleticisi, dahilinde işleme, hariçte işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde izin hak sahibi veya işleme faaliyetini yapan kişi tarafından ilgili rejime ilişkin kayıtların tutulması zorunludur. Gümrük idaresi ilgili hususları içeren mevcut hesapları kayıt olarak onaylayabilir.

(2) Denetleyici gümrük idaresi, rejim kapsamı eşyanın tamamının veya bir kısmının envanterinin çıkarılmasını isteyebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen kayıtlar ile 385 inci maddenin dördüncü fıkrası uyarınca geçici ithalat rejimine ilişkin talep edilebilecek kayıtlar aşağıdaki bilgileri içermelidir.

- a) Gümrük beyannamesinin verilmediği hallerde, beyannamenin doldurulması zorunlu kutularında bulunması gereken bilgiler,
- b) Rejimi kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanıma ilişkin beyana ait bilgiler,
- c) Rejime giriş ve rejimin kapatılmasına ilişkin diğer belgelerin tarih ve sayısı,
- ç) İşleme faaliyetinin niteliği, elleçlemenin türü veya geçici kullanım şekli,
- d) Verimlilik oranı ve standart verimlilik oranının kullanılmadığı hallerde bu oranın hesaplanma yöntemi,
- e) Eşyanın bulunduğu yer ile nakil ve devrine ilişkin ayrıntıları da kapsayacak şekilde eşyanın takibini mümkün kılan bilgi,
- f) Eşyanın tespiti için gerekli ticari veya teknik tanımlar,
- g) Eşdeğer eşyanın kullanıldığı dahilde işleme rejiminde tüm eşya hareketinin takibini mümkün kılan bilgiler.
- (4) Gümrük idareleri depolanan, işlenen veya kullanılan eşyanın tabi olduğu rejimin denetimi ve gözetimini olumsuz etkilememesi şartıyla, üçüncü fıkrada belirtilenlerin bir kısmını istemeyebilir.

Verimlilik oranı

MADDE 322 – (1) Verimlilik oranı veya ortalama oranlar da dahil olmak üzere oran belirlenmesine ilişkin yöntem, izin belgesinde belirlenir. Oran mümkün olduğu ölçüde üretime veya teknik verilere dayalı olarak belirlenir. Bu verilerin mevcut olmaması durumunda aynı tür işleme faaliyetine ilişkin veriler esas alınır.

(2) Ek-59’da yer alan eşyanın dahilde işleme rejimine tabi tutulması durumunda bu ekte belirtilen standart verimlilik oranları uygulanır.

Faiz

MADDE 323 – (1) Geçici ithalat rejimi ile dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürün veya ithal eşyası için gümrük yükümlülüğü doğması halinde, ithalat vergilerine ilave olarak Kanunun 207 nci maddesi uyarınca belirlenecek gecikme zammı oranında faiz tahsil edilir.

(2) Birinci fıkra hükmü;

a) Kanunun 194 üncü maddesi uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması halinde,

b) Kanunun 164 üncü maddesi çerçevesinde imha sırasında ortaya çıkan hurda, atık ve döküntülerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

c) ⁶⁵(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) 359 uncu maddede belirtilen işlem görmüş ikincil ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,

ç) Eşyanın ithalat vergilerinin henüz geri ödenmemiş veya kaldırılmamış olması şartıyla Kanunun 121 inci maddesinin dördüncü fıkrası çerçevesinde yapılan serbest dolaşıma giriş başvurusunun sonucu olarak gümrük yükümlülüğünün doğması durumunda,

d) Teminatın nakit olarak alınmış olması durumunda,

e) Kanunun 181 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca ithalat vergilerine tabi eşyanın ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali halinde % 3’ü üzerinden kesin olarak alınan ithalat vergilerinin tahsili yapılan kısma ve Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile ithalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilecek taşıtlar, konteynerler, paletler, yolcular tarafından ithal edilen kişisel eşya ve sportif amaçlı eşya, ses, görüntü veya veri taşıyan eşya ve turistik reklam malzemesi, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşya, doğal afetlerde gönderilen yardım malzemesi, sanat eşyası, antika eşya ve mücevherat, tip onaylama işlemi için getirilen eşyanın serbest dolaşıma girişi esnasında doğan gümrük yükümlülüğünde, uygulanmaz.

⁶⁵ **Bendin değişiklikten önceki hali:** “(c)İhraç edilen işlem görmüş asıl ürün miktarı ile orantılı olmak şartıyla 416 nci maddesinde belirtilen işlem görmüş ikincil ürünlerin serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda,”

Rejimin kapatılması

MADDE 324 – (1) İthal veya geçici ihraç eşyasının bir izin belgesi kapsamında iki veya daha fazla beyannameye konu olmaları durumunda, haksız vergi avantajına yol açılmayacak şekilde;

a) Şartlı muafiyet sisteminde, eşyanın veya ürünlerin gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanım için tahsisi, ilk önce yapılan beyan kapsamındaki ithal eşyası için rejimin kapatılmasına sayılır.

b) Hariçte işleme rejiminde veya geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde işlem görmüş ürünler, ilk önce yapılan beyan kapsamındaki geçici ihraç veya ithal eşyasından elde edilmiş sayılır.

(2) İzin hak sahibi rejimin kapatılmasını, belirlenebilir haldeki değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin elde edildiği ithal veya geçici ihraç eşyası için de talep edebilir.

(3) Rejim kapsamı eşyanın diğer eşya ile bir arada bulunması ve bunların tahrip olması veya telafisi mümkün olmayacak şekilde kaybı durumunda gümrük idareleri, izin hak sahibi tarafından, tahrip olan veya yok olan rejim kapsamındaki eşyanın miktarına ilişkin olarak sunulacak delilleri kabul edebilirler. İzin hak sahibinin bu tür bir delili sağlama imkanı yoksa, tahrip veya yok olan eşya miktarı, tahrip veya yok olma olayının gerçekleştiği zamanda rejim kapsamında bulunan bu tür eşyanın oranına göre belirlenir.

Rejimin kapatılma başvurusu

MADDE 325 – (1) İzin belgesinde öngörülen süre içerisinde veya en geç bu sürenin sona erdiği tarihten itibaren;

a) Şartlı muafiyet sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde veya gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, rejimin kapatılması için bir ay içerisinde,

b) Geri ödeme sisteminin kullanıldığı dahilde işleme rejiminde, ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması talebi için Kanununun 121 inci maddesinin üçüncü fıkrasına göre belirlenen süre içerisinde,

Denetleyici gümrük idaresine başvuru yapılır.

(2) Birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen süre içerisinde rejim kapatma başvurusu yapılmaması halinde, denetleyici gümrük idaresi rejimi re'sen kapatabilir.

(3) Denetleyici gümrük idaresi tarafından aksi belirlenmediği takdirde, rejimin kapatılması ya da ithalat vergilerinin geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu aşağıdaki hususları içerir:

a) İzin belgesinin tarih ve sayısı,

b) Kapatılma, geri verme veya kaldırılma talebine konu veya üçgen trafik sistemi çerçevesinde rejim kapsamına girmiş ithal eşyasının miktarı,

c) İthal eşyasının gümrük tarife istatistik pozisyonu,

ç) İthal eşyasının tabi olduğu ithalat vergilerinin oranı ve gümrük kıymeti,

d) İthal eşyasının rejime girişine ilişkin beyannamelerin tarih ve sayısı,

e) Rejime tabi tutulan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünün, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin gümrük beyannameleri veya diğer belgeler,

f) Verimlilik oranı,

g) Kapatılma işleminde kıymet ölçme yönteminin kullanıldığı durumlarda, işlem görmüş ürünlerin kıymeti,

ğ) Ödenecek veya geri verilecek ya da kaldırılacak ithalat vergileri ve gerektiğinde ödenecek faiz tutarı (Bu tutar 357 nci maddenin uygulanmasına dayanıyorsa bu husus ayrıca belirtilir.),

h) Gümrük kontrolü altında işleme rejiminde, işlem görmüş ürünün gümrük tarife istatistik pozisyonunun ve gümrük kıymetinin belirlenmesi için gerekli unsurlar.

Bilgi verme

MADDE 326 – (1) Gümrük idareleri, ek-60'ta belirtilen forma uygun olarak süresi içerisinde, rejimler itibariyle aşağıdaki bilgileri Müsteşarlığa bildirir.

a) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerinde; verilen izinler ile ekonomik koşulların yerine getirilmemesi nedeniyle reddedilen başvurular veya iptal edilen ya da feshedilen izinler,

b) Hariçte işleme rejiminde; Kanunun 137 nci maddesinin ikinci fıkrasına göre verilen izinler ile ekonomik koşulların yerine getirilmemesi nedeniyle reddedilen başvurular veya iptal edilen ya da feshedilen izinler.

(2) Bu bildirim veri işleme tekniği yoluyla da yapılabilir.

Bilgi formları

MADDE 327 – (1) Gümrük idareleri, ilgili kişinin talebi üzerine veya re'sen, ek-61'de yer alan aşağıdaki bilgi formlarını düzenleyebilirler.

a) Gümrük antrepo rejiminde, elleçleme işlemlerinden önce eşyaya ilişkin gümrük yükümlülüğünün tespitini sağlayacak bilgilerin bildirim için INF 8 bilgi formu.

b) Dahilde işleme rejiminde:

1) Vergi tutarları, faiz, teminat ve ticaret politikası önlemlerine dair bilgilerin bildirim için INF 1 bilgi formu.

2) Üçgen trafikte başkaca bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tahsis edilecek işlem görmüş ürünlere dair bilgilerin bildirim için INF 9 bilgi formu.

3) İthal eşyasında vergi muafiyetinden yararlanmak için üçgen trafikte önceden yapılan ihracata ilişkin bilgilerin bildirim için INF 5 bilgi formu.

4) Geri ödeme sisteminde, vergilerin geri verilmesi veya kaldırılmasına ilişkin bilgilerin bildirim için INF 7 bilgi formu.

c) Geçici ithalat rejiminde, yer değiştirmiş eşyanın gümrük yükümlülüğünün tespitine veya halihazırda tahakkuk ettirilmiş vergilere ilişkin bilgilerin bildirim için INF 6 bilgi formu.

ç) Hariçte işleme rejiminde üçgen trafikte, işlem görmüş ürünlerde kısmi veya tam muafiyetten yararlanmak için, geçici ihraç eşyasına ilişkin bilgilerin bildirim için INF 2 bilgi formu.

⁶⁶(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile madde başlığı değiştirilmiştir.)Gümrük antrepo rejimi için tanımlar

MADDE 328 – (1) 329 ila 348 inci maddelerde bahsedilen gümrük antrepo rejiminin uygulanmasında;

a) Gümrük antreposu: Gümrük gözetimi altında bulunan eşyanın veya izin verildiği durumlarda serbest dolaşımda bulunan eşyanın ihraç edilmek kaydıyla konulduğu genel ve özel antrepoları,

b) Genel antrepo: Eşyanın konulması için herkes tarafından kullanılabilen gümrük antrepolarını,

c) Özel antrepo: Yalnız antrepo işleticisine ait eşyanın konulması amacıyla kurulan gümrük antrepolarını, ifade eder.

Gümrük antrepo tipleri

MADDE 329 – (1) Gümrük antrepoları, genel ve özel antrepo olmak üzere ikiye ayrılır. Uygulamadaki özellikleri sebebiyle, genel antrepoların, A, B ve F tipleri; özel antrepoların, C, D ve E tipleri bulunur.

a) A tipi antrepo, işleticisinin, stok kayıtlarını tuttuğu ve antrepoya konulan eşyada her hangi bir noksanlık olması halinde gümrük vergilerini ödemekten sorumlu olduğu genel antrepo tipidir.

b) B tipi antrepo, antrepoya konulan eşyadan, Kanunun 97 nci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kullanıcının sorumlu olduğu, antrepo beyannamesini kullanıcının verdiği genel antrepo tipidir. Antrepo işleticisinin sorumluluğu sınırlıdır. Antrepo işleticisi sadece antrepoyu kiralar. Antrepo stok kayıtları tutulmadığından, beyanname ve belgeler gümrük kontrolüne esas teşkil eder.

c) C tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısı aynı kişi olan ve antrepoya alınan eşyadan bu kişinin sorumlu olduğu özel antrepo tipidir.

⁶⁶ Başlığın değişiklikten önceki hali: "Tanımlar"

ç) D tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcının aynı kişi olduğu, Kanununun 104 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulandığı özel antrepo tipidir.

d) E tipi antrepo, işleticisi ve kullanıcısının aynı kişi olduğu, Kanununun 93 üncü maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca, izin hak sahibinin depolama yerinin antrepo addedildiği veya depolama yeri olmazsa dahi eşyaya antrepo rejimi hükümlerini uygulandığı özel antrepo tipidir.

e) F tipi antrepo, gümrük idarelerince işletilen genel antrepo tipidir.

(2) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler de antrepo sayılır.

(3) Posta idaresinin sorumluluğu ve gümrüğün denetlemesi altında yabancı menşeli kolilerin konulması için ayrılmış kapalı yerler de genel antrepo sayılır.

(4) Geçici depolama yerleri, aynı zamanda A, B, C ve D tipi antrepo olarak Müsteşarlıkça onaylanabilir veya buralar F tipi antrepo olarak işletilebilir.

(5) Gümrük idaresi, verilen izinde A, B, C veya D tipi gümrük antreposu olarak onaylanan bina, eklentileri veya diğer her türlü yeri tanımlar. Aynı yer birden fazla gümrük antreposu olarak tanımlanamaz.

(6) Eşyanın tehlike arz etmesi, diğer eşyaya zarar verme ihtimalinin bulunması veya diğer nedenlerle özel yapılar gerektirmesi durumunda, izin belgesinde bunların yalnızca bu eşyaya yönelik olarak özel bir şekilde donatılmış mekanlarda depolanabileceği hususu yer alabilir.

(7) A, C, D ve E tipi gümrük antrepoları, tarım ürünleri lisanslı depoları olarak onaylanabilir.

Antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 330 – (1) ⁶⁷ (23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değişik) Gümrük antrepolarına;

a) Serbest dolaşıma girmemiş eşya, ithalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmadan,

b) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşya,

konulabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın antrepoya konulması durumunda söz konusu eşyanın ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur. Ancak eşyanın ihracının veya gümrükçe onaylanmış bir işlem ya da kullanıma tabi tutulmasının mümkün olmadığı hallerde bir takvim yılında beş defayı geçmemek üzere yetkilendirilmiş gümrük müşaviri veya gümrük memuru gözetiminde eşyanın antrepodan çıkartılmasına izin verilerek beyanname iptal edilir.

(2) Satıcı veya göndericisi belli, alıcısı emre olan eşya, antrepo işleticilerinin sorumluluğu altında genel antrepolara konulabilir. Bu şekilde genel antrepoya konulan eşyanın, alıcısının belirlenmesinden sonra tamamen veya kısmen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasına izin verilir.

(3) Parlayıcı, patlayıcı veya bir arada buldukları eşya için tehlikeli olan veya muhafazaları özel düzenek ve yapılara gerek gösteren ve ek-62’de yer alan eşya, eşyanın tabiatlarına ve yapılacak faaliyetin özelliklerine uygun olarak yapılmış bulunan genel veya özel antrepolara konulabilir.

İzinle antrepoya konulabilecek eşya

MADDE 331 – (1) Aşağıda yazılı eşya Müsteşarlığın izni ile gümrük antrepolarına konulabilir:

a) Türkiye’ye girmesi veya Türkiye’den transit geçirilmesi yasak olan yabancı

⁶⁷ Fıkranın değişiklikten önceki hali: “(1) Gümrük antrepolarına;

a) Serbest dolaşıma girmemiş eşya, ithalat vergilerine ve ticaret politikası önlemlerine tabi tutulmadan,

b) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanabilen serbest dolaşımda bulunan eşya,

konulabilir. (b) bendinde belirtilen eşyanın antrepoya konulması halinde, bu eşyanın ihraç edilmesi veya gümrükçe onaylanmış diğer bir işlem ya da kullanıma tabi tutulması zorunludur.”

ülke eşyası,

b) Gerek üzerlerinde, gerek iç veya dış ambalajlarında üretildiği ülkeden başka bir ülke ürünü olduğu izlenimini veren isim ve simgeler taşıyan eşya,

c) İhracatta kullanılacak olanlar hariç, yerli mamul ve mahsullerimizde kullanılmak üzere ve bunların yabancı menşeli olduğunu gösterecek veya bu izlenimi uyandıracak, üzerleri yabancı dille basılı veya yazılı her türlü boş zarf, şerit, etiket, damga ve benzeri eşya ile Türkiye'de düzenlenebilecek belgeleri yabancı ülkelerde düzenlenmiş gibi gösterebilecek yabancı firmalara ait üzerleri imzalı veya imzasız olsun proforma faturalar hariç boş faturalar,

ç) Fikri ve sınai mülkiyet haklarının korunması mevzuatına göre marka, coğrafi işaret, endüstriyel tasarım hakları ile fikir ve sanat eserleri kanunu kapsamına giren haklarla ilgili olarak hak sahibinin yetkilerine tecavüz eder mahiyetteki eşya,

d) Geçici depolama yerlerinde veya gümrük idaresince izin verilen yerlerde kanuni süresini doldurduğu için tasfiyesi gereken veya sahipleri tarafından geçici depolama yerlerinde gümrüğe terk edilen veya geçici depolama yerlerinde yapılan yoklamalar sonunda fazla çıkan eşya.

Özel hallerde eşyanın rejime girişi

MADDE 332 – (1) Karayoluyla gelen parsiyel yüklere ilişkin antrepo beyannamesi, eşya sahibinin yetki vermesi halinde A tipi antrepo işleticilerince verilebilir.

(2) Geçici depolama yerine konulmadan gümrük antrepo rejimine tabi tutulacak eşya antrepo beyannamesinin tescilini müteakip antrepoya alınır. ⁶⁸(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile son cümle yürürlükten kaldırmıştır.)

(3) Kayıt yoluyla rejime girişine izin verilen eşyanın doğrudan D tipi antrepoya gelmesi halinde eşyanın gümrüğe sunulmasına gerek yoktur.

Antrepolardaki eşyanın başkasına devri

MADDE 333 – (1) Gümrük antrepolarında depolanan eşya satış suretiyle başkasına da devredilebilir. Bunun için devreden ve devralanın isteklerinin, ilgili gümrük idaresine yazılı olarak bildirilmesi gerekir. Bu devir isteğinin idarece kabulü, eşyaya ait gümrük vergileri ile para cezalarının devralan tarafından üstlenilmesine bağlıdır. Yazılı bildirim şartının aranmayacağı haller Müsteşarlıkça belirlenir.

(2) Eşyanın mülkiyeti ile ilgili olarak devri önleyici herhangi bir durumun varlığı halinde bu durum açıklığa kavuşturulmadan devir işlemi yapılamaz.

(3) Devir isteğinin uygun görülmesi halinde, antrepo stok kayıtlarında gerekli değişiklikler yapılarak devir işlemi tamamlanır. Bu durumda, eşya ile ilgili hukuki sorumluluklar devralana geçer.

Elleçleme

MADDE 334 – (1)⁶⁹ (23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile değişik) Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için gümrük idarelerince ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir.

(2) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan ve ek-63'te belirtilen elleçleme işlemlerinden daha ileri aşamada olması şartıyla gümrük antrepolarında işlem görmesine, Müsteşarlıkça izin verilebilir.

(3) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan tarım ürünlerinin ihracı konusunda 368 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Elleçleme işlemleri için başvuru

MADDE 335 – (1) Elleçleme izin başvuruları denetleyici gümrük idaresine yazılı olarak ve her olay için münferiden yapılır. Bu başvuru, yapılacak işlemleri ve

⁶⁸ Yürürlükten kaldırılan cümle: "Bu hüküm sadece karayolu ile Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için uygulanır."

⁶⁹ Fıkranın değişiklikten önceki hali: "Kanununun 102 nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşımda bulunmayan eşya için gümrük idarelerince gümrük antrepolarında ek-63'te belirtilen elleçleme faaliyetlerine izin verilebilir."

gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması için gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Başvuru, idare amirince uygun bulunduğu takdirde gerekli izin verilir.

(2) ⁷⁰(23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile değişik) 334 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, antrepo işletme izninde veya E tipi antrepoda rejimden yararlanılmasına ilişkin izinde, yapılacak elleçleme işlemleri gösterilebilir.

(23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.)

(3) Antrepo işletme izin belgesinde elleçleme işlemlerinin gösterildiği durumlarda izin belgesine; elleçlemeye konu eşya ile ilgili olarak eşyanın mahiyeti, cinsi ve Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonunu ile ilgili bilgileri içeren liste eklenir. Bu durumda, antrepoda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle antrepo dışında gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinde; ilgili antrepo beyannamesi hakkında denetleyici gümrük idaresine bilgi verilmesi yeterli olup ayrıca elleçleme izni alınması gerekmez.

(4) Antrepodan elleçleme işlemi için geçici çıkan eşyanın gümrükçe onaylanmış işleme tabi tutulması halinde eşyanın antrepoya getirilmesi zorunlu olmayıp bulunduğu yerde muayeneye arz edilmesi mümkündür.

(5) Elleçleme yapılmak üzere geçici çıkışı yapılan eşyanın antrepo beyannamesine uygunluğu, miktarı ve aynıyat tespiti Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri veya Gümrük Memurunca yapılır.

(6) Antrepolarda veya geçici çıkış yapılmak suretiyle gerçekleştirilecek elleçleme işlemlerinden sadece antrepo rejimine tabi eşya faydalanabilir.

(7) Antrepo rejimine tabi eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak elleçleme işlemine tabi tutulması halinde üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, bunun İthalat Rejim Kararı eki listelerdeki 'Diğer Ülkeler' sütunundaki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılır. Bu işlemler Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vезne alındısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından 432 nci madde çerçevesinde vize edilir.

Antrepoda karıştırma ve montaj işlemleri

MADDE 336 – (1) Antrepoya alınmış serbest dolaşımında olmayan eşyanın, menşelerine bakılmaksızın birbirleriyle veya serbest dolaşımında bulunan eşya ile karıştırılması veya montajı sonucu elde edilen ürünün transit olarak gönderilmesine antreponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğünce izin verilebilir.

(2) Bu iznin verilebilmesi için;

a) Karıştırma veya montaj sonucunda meydana gelecek ürünün gideceği ülkelerde yanlış menşeler göstermek gibi hilelere meydan verilmeyecek veya Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarına zarar vermeyecek ya da taraf olduğumuz uluslararası anlaşma hükümlerine aykırı düşmeyecek surette olması, yapılan işlemin stok kayıtlarında ayrıntılı olarak yer alması,

b) Karıştırma işlemi tanklarda yapılacak ise; karışıma tabi tutulacak eşya ile karışımdan elde edilecek ürün için ayrı ayrı tank tesis edilmesi,

c) Tanklarda karışıma tabi tutulacak eşya için ayrı ayrı transit beyannamesi

⁷⁰ Fıkranın değişiklikten önceki hali: "334 üncü madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, antrepo işletme izninde veya E tipi antrepoda rejimden yararlanılmasına ilişkin izinde, yapılacak elleçleme işlemleri gösterilebilir. Bu durumda, denetleyici gümrük idaresine, bu idarenin belirleyeceği usul çerçevesinde mezkur elleçleme ve geçici çıkarma işleminin yürütüleceği bildirilir."

yerine faturada gösterilmek şartıyla devam formu düzenlenerek antrepodan eşya çıkışının yapılması, karışım sonucunda elde edilen ürünün transit beyannamesine bağlanarak çıkışının sağlanması,

ç) Bu işlem sırasında karışıma veya montaja, serbest dolaşımda bulunan eşya karıştırıldığı takdirde, bunlar hakkında yürürlükteki dış ticaret mevzuatı ve Türk parası kıymetini koruma mevzuatı hükümlerinin dikkate alınarak işlem yapılması gerekir.

(3) Sözü edilen şekillerde karıştırılmış veya montajı yapılmış eşyanın, transitinden vazgeçilerek serbest dolaşıma sokulması, tercihli tarife uygulaması bakımından yanlış menşe göstermemesine ve 537 nci maddede öngörülen işlemlere tabi tutulması şartına bağlıdır.

Ortak depolama

MADDE 337 – (1) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve gümrük idarelerinden gerekli izin alınması şartıyla, gümrük antreposuna alınması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek eşya dışında kalan serbest dolaşımda bulunan eşya ile serbest dolaşımda bulunmayan eşya aynı antrepoda depolanabilir. Serbest dolaşımda bulunan eşyanın tespiti için özel tanımlama yöntemleri belirlenebilir. Ancak, bu depolama her bir eşyanın gümrük statüsünün belirlenmesini imkansız kılıyor ise, sadece aynı gümrük tarife pozisyonunda yer alan, aynı ticari niteliğe ve aynı teknik özelliklere sahip eşyanın birlikte depolanmasına izin verilir. Bu durumda antrepolarda gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak eşya, beyan sahibinin tercihine bağlı olarak ya serbest dolaşımda bulunan ya da serbest dolaşımda bulunmayan eşya sayılır. Ancak, bu eşyanın birbirinin yerine kullanılmasında, kullanılan eşya, yerine ikame edilenin miktarını aşamaz.

(2) Antrepodaki eşyanın telafisi mümkün olmayan şekilde zarar görmesi, tahrip olması veya imha olması ve işleticinin zarar gören veya imha olan rejime tabi eşyanın gerçek miktarını ispatlayamaması halinde, bu miktar olayın meydana geldiği tarihte antrepoda bulunan rejime tabi eşya miktarı dikkate alınarak tespit edilir.

Kesin çıkış, basitleştirilmiş usul ve geçici çıkış

MADDE 338 – (1) Gümrük antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın antrepodan kesin çıkışı, rejimi sona erdiren gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması ile mümkündür. Bu durumda eşya bu işlem veya kullanım hükümlerine tabi tutulur.

(2) Basitleştirilmiş usul izni bulunması halinde ;

a) Antrepo rejimini sona erdiren eksik beyan sadece, serbest dolaşıma giriş, ihracat veya yeniden ihracatta bütün antrepo tipleri için,

b) Gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belge ile beyan; her işlem ve kullanımla birlikte, B ve F tipi antrepo hariç tüm antrepo tipleri için,

c) Kayıt yoluyla beyan, her işlem ve kullanımla birlikte, F tipi antrepo hariç diğer antrepo tipleri için,

150 ve 160 ila 166 ncı madde hükümleri çerçevesinde uygulanır.

(3) Tarım politikası kapsamındaki ürünlere ikinci fıkradaki usullerin uygulanması, Müsteşarlıktan izin alınması halinde mümkündür.

(4) Elleçleme vb. işlemler yapılmak üzere gümrük antrepolarından geçici olarak eşya çıkarılabilir. Bunun için her seferinde gümrük idaresinden izin alınması gerekir. Bu amaçla gümrük idarelerine yazılı olarak yapılacak başvuru, antrepo rejimine tabi tutulan eşya ve antrepo rejimi hükümlerinin uygulanması konusunda gerekli bütün ayrıntıları içermek zorundadır. Eşyanın geçici çıkışının rejimin uygulanmasını olumsuz etkilemeyeceğinin anlaşılması halinde buna, gümrük idaresince izin verilir. ⁷¹(23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG’de yayımlanan Yönetmelik ile son iki cümle yürürlükten kaldırılmıştır.)

⁷¹ **Yürürlükten kaldırılan cümleler:** “Antrepo işletme izni verilirken izin belgesinde eşyanın geçici olarak çıkarılması konusunda da izin verilebilir. Bu durumda her geçici çıkarma işlemi sırasında izin almak gerekmez ve eşyanın geçici olarak çıkarıldığının gümrük idaresine bildirilmesi, başvurunun yerini alır.”

(5) Geçici olarak çıkarılan eşyanın, antrepo dışında elleçleme işlemlerine tabi tutulması halinde 334 üncü madde hükümleri uygulanır.

Antrepolar arasında eşya nakli

MADDE 339 – (1) Gümrük antrepo rejimini sona erdirmeden antrepolar arasında eşya nakli 320 nci madde hükümleri çerçevesinde normal usulde veya basitleştirilmiş usulde yapılır.

(2) Basitleştirilmiş usulün uygulanabilmesi için ayrıca;

a) Eşyanın çıkarılacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresi ile eşyanın konulacağı antreponun bağlı olduğu gümrük idaresinin ⁷²166 ncı maddede belirtilen kayıt yoluyla beyan usulünü kullandırma yetkisinin olması veya,

b) Aynı kişinin her iki antrepodan sorumlu olması veya,

c) Her iki antreponun stok kayıtlarının bilgisayar ağı ile birbirine bağlı olması, gerekir.

(3) Eşyanın ikinci antrepoya girmesi ve eşya ile ilgili bilgilerin ikinci antrepo işleticisinin stok kayıtlarına geçmesi üzerine, nakledilen eşya konusunda ikinci antrepo işleticisinin sorumluluğu başlar.

(4) Elleçleme işlemlerine tabi tutulan bir eşya naklediliyorsa ve INF 8 formunun kullanılacağı bir uygulama söz konusu ise, nakil sırasında kullanılan beyanname veya belgede, eşyanın mahiyetinin, gümrük kıymetinin ve miktarının da gösterilmesi zorunludur. Elleçleme işlemine tabi tutulmamış bir eşya naklediliyorsa, ortaya çıkabilecek gümrük yükümlülüğünün belirlenmesinde bu bilgilerin dikkate alınması gerekir. Bu eşyaya, INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri de uygulanır.

İhraç ürünü

MADDE 340 – (1) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile INF 8 formuna ilişkin 327 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 93 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi uyarınca, antrepolara konulması halinde ihracata ilişkin önlemlerden yararlanabilecek serbest dolaşımda bulunan eşya hakkında aşağıdaki hükümler de uygulanır:

a) Gümrük antreposuna konulması halinde ihracata bağlı önlemlerden yararlanan serbest dolaşımda bulunan eşyanın üzerindeki gümrük gözetimi, eşya Kanununun 150 ve 151 inci maddelerinde öngörüldüğü şekilde Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar devam eder. Antrepoya konulan bu tür eşyanın ihraç edilmesi veya ihracat sayılan bir işlem veya kullanıma tabi tutulması zorunludur.

b) İhracata bağlı önlemlerden yararlanan ve antrepo rejimine tabi tutulmuş serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile elleçleme işlemlerine tabi tutulabilir. Elleçleme işlemleri sonunda eşyanın ihraç edilmesi konusunda (a) bendi hükümleri uygulanır.

(2) İhraç eşyası, beyannamenin tescilinden sonra, Türkiye Gümrük Bölgesini terk edinceye kadar gümrük gözetimi altındadır.

(3) Antrepoya alınması dahil, ihracat sayılan bir gümrük işlemine tabi tutulan eşya, Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmiş sayılır ve bu tarih ihracat beyannamesine kaydedilir.

İşleme faaliyetleri yapılabilecek antrepo tipleri

MADDE 341 – (1) Dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimleri kapsamındaki eşyanın, gümrük antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolarda işlenmesine izin verilebilir. Ancak bu işleme faaliyetleri;

a) İhracat ve serbest dolaşıma giriş rejimlerinde basitleştirilmiş usul uygulanacak ise, dahilde işleme rejiminin şartlı muafiyet sistemi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi altında işleme faaliyetleri, A, C ve D tipi antrepolarda,

b) (a) bendinde belirtilen basitleştirilmiş usul uygulanmıyor ise, dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme faaliyetleri, tüm antrepo tiplerinde, izin alınması şartıyla yapılabilir.

(2) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi izni alınmadan,

⁷² 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "165 inci" ifadesi "166 ncı" olarak değiştirilmiştir.

birinci fıkranın (a) bendinde belirtilen gümrük antrepolarında anılan rejimlere ilişkin işleme faaliyetlerine başlanılmaz. Ayrıca, alınacak izin belgesinde işleme faaliyetlerinin yapılacağı gümrük antreponunun tipi de belirtilir.

(3) Ancak bu faaliyetlerin, eşdeğer eşya kullanılmaksızın uygulanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine ilişkin olması durumunda, serbest dolaşımda bulunan eşyanın, ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde hükümleri çerçevesinde antrepoya konulmasına izin verilmez.

(4) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde ile dördüncü fıkra hükümlerinin saklı kalması ve işlemlerin yürütülmesini olumsuz etkilememesi kaydıyla, gümrük idareleri, antrepo rejimine tabi serbest dolaşımda bulunmayan eşya ile dahilde işleme ve gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi ithal eşya veya işlem görmüş ürünlerin birlikte depolanmasına izin verebilir.

(5) Kayıtlar, gümrük idaresine, herhangi bir zamanda tabi tutulduğu rejim kapsamında bulunan eşya veya ürünlerin tamamının durumlarını kesin olarak izleme imkanı sağlamalıdır.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunan eşya

MADDE 342 – (1) İhracata bağlı önlemlerden yararlanmayan serbest dolaşımda bulunan eşya, gümrük idaresinin izni ile ihraç amacı dışında ve antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) Söz konusu eşyanın dahilde veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi olarak antrepolarda yapılacak işleme faaliyetlerinde kullanılacağına kanıtlanması,

b) Konulacağı antreponun eşyanın tabi tutulacağı işleme faaliyetlerine elverişli olması,

c) Ekonomik yönden ihtiyaç bulunması,

ç) Gümrük gözetimini olumsuz etkilememesi,

d) Ortak depolamaya ilişkin 337 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, eşyanın gümrük statüsünün her zaman belirlenebilmesi, gerekir.

(2) Gümrük idareleri, gözetim açısından, antrepoya alınan bu tür eşyanın antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesini isteyebilir.

İşleme faaliyetine tabi tutulan serbest dolaşımda bulunmayan eşya

MADDE 343 – (1) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşya, gümrük idaresinin izni ile antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepolara konulabilir. Ancak bu tür eşyanın antrepolara konulabilmesi için;

a) 342 inci maddenin birinci fıkrasının (b), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen şartların sağlanması,

b) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi için alınan izin belgelerinde eşyanın antrepoda işleme faaliyetine tabi tutulacağına ve antrepo tipinin belirtilmiş olması,

c) İşleme faaliyetlerinin ara sıra değil sık sık yapılıyor olması,

ç) Eşyanın antrepoya konulmasının, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri hükümlerinin uygulanmasını ve denetlemeyi olumsuz etkilememesi, gerekir.

(2) Birinci fıkraya göre antrepolara alınan eşya antrepo stok kayıtlarına geçirilmez, bu kayıtların yerine duruma göre dahilde işleme kayıtları veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtları dikkate alınır. Bu kayıtlarda izin belgesinin sayı ve tarihi gösterilir. Ayrıca bu kayıtlar, her zaman söz konusu rejimlere tabi eşya veya ürünlerin tümünün durumunu tam olarak gösterecek şekilde tutulur. Gümrük idaresi bu kayıtların kontrolünü yapar.

Rejimlere geçişlerde uygulanacak hükümler

MADDE 344 – (1) Antrepo rejimine tabi olan veya olmayan eşyanın dahilde işleme ya da gümrük kontrolü altında işleme rejimine yahut bu rejimlerden antrepo rejimine veya dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerini sona erdiren yeni rejimlere geçişlerinde aşağıdaki beyan usullerine ilişkin hükümler

uygulanır;

a) Antrepo rejimine tabi tutulmadan antrepoya konulan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulacak eşya hakkında, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda eşyanın taşınmasına ilişkin belgelere, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan giriş sıra numarası ve tarihi yazılır.

b) Antrepo rejimine tabi olarak depolanan eşyanın, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda, antrepo rejimi, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu girişe ilişkin sıra numarası ve tarih gibi referanslar antrepo stok kayıtlarına geçirilir.

c) Antrepo rejimine tabi tutulmadan depolanan dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimlerine tabi, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo rejimine tabi tutulması halinde, 166 ıncı maddede belirtilen kayıt usulü uygulanır. Bu durumda dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimleri antrepo stok kayıtlarına yapılan girişle ibra edilir. Bu kayıtlara girişlere ilişkin sıra no ve tarih gibi referanslar dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme kayıtlarına geçirilir. Ayrıca antrepo stok kayıtlarına, 536 ıncı maddede belirtilen ibarelerden uygun olanları yazılır.

ç) Antrepolarda işleme tabi tutulan, dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin;

1) Yeniden ihraç işlemine tabi tutulmasında, 166 ncı maddede belirtilen kayıt usulü,

2) Serbest dolaşıma sokulmasında, 149 uncu maddede öngörülen kayıt yoluyla beyan usulü,

3) Yeniden ihracat veya serbest dolaşıma giriş dışında başka bir rejime tabi tutulmasında ilgili normal veya basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler, uygulanır.

(2) Birinci fıkra uyarınca antrepolardan çıkarılan değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin antrepo stok kayıtlarına kaydedilmesine gerek yoktur.

Gümrük yükümlülüğü

MADDE 345 – (1) Antrepo rejimine tabi ithal eşyası için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, eşyanın antrepo masrafları ile antrepoda kaldığı sürece muhafazası için yapılan masraflar fiilen ödenen veya ödenecek fiyattan ayrı olarak gösterilmesi şartıyla, gümrük kıymetine dahil edilmez. Bu eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulması halinde, eşyanın ithalat vergilerinin belirlenmesinde, beyan sahibinin talebi üzerine, eşyanın elleçleme faaliyetlerine tabi tutulmadan önceki niteliği, gümrük kıymeti ve miktarı dikkate alınır.

(2) Antrepo rejimine tabi tutulmuş ithal eşyasının Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi hükmüne göre kayıt yoluyla serbest dolaşıma girmek üzere teslim edildiği hallerde, gümrük vergileri, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte yürürlükte bulunan vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına dayanılarak hesaplanır. Bu hükmün uygulanması, eşyanın nitelik, gümrük kıymeti ve miktarı gibi vergilendirme unsurlarının, eşyanın antrepo rejimine tabi tutulduğu tarihte tespit edilmesi şartına bağlıdır. Ancak, yükümlünün serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihinde eşyanın bulunduğu hal ve niteliği ile diğer vergilendirme unsurlarına göre işlem yapılması yönünde talepte bulunması halinde, bu yönde işlem yapılır.

(3) Birinci ve ikinci fıkra hükümlerinin uygulanmasında, Kanunun 73 üncü maddesi uyarınca eşyanın tesliminden sonra kontrol hükümleri saklıdır.

(4) Antrepo rejimi kapsamındaki dahilde işleme rejimine tabi değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler hakkında, vergi ve faiz dahil olmak üzere tabi tutulduğu yeni rejimlere ilişkin bütün hükümler uygulanır.

(5) Dahilde işleme veya gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi eşyayla ilgili gümrük yükümlülüğü söz konusu olduğunda Kanunun 115, 126 ve 127 nci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Eşyanın antrepoda kalabileceği süre

MADDE 346 – (1) Eşyanın antrepo rejimi altında kalış süresi sınırsızdır.

(2) Birinci fıkraya hükmüne istisna olarak antrepoda bulunan eşyanın gümrükçe onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma tabi tutulması yönünde beyanname tescil ettirilmesi halinde otuz gün içinde işlemlerinin bitirilmesi gerekir. Bu süre içerisinde Kanunun 64 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen koşullarda, gümrük antrepo rejimi dahil başka bir rejim beyanında bulunulması halinde, bu beyana ilişkin süre göz önüne alınır.

(3) Müsteşarlık, özellikle beklemek suretiyle bozulabilecek eşya da dahil olmak üzere eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda belirleme yapabilir.

(4) Eşyanın antrepoda kalabileceği süre konusunda bir tahdit konulmuş ise; eşyanın antrepoya alındığı tarihten veya antrepolar arası nakil yoluyla başka bir antrepodan gelen eşyanın ilk antrepoya giriş tarihinden itibaren hesaplanır.

(5) Antrepoda bulunan eşya için gümrükçe onaylanmış bir işlem ve kullanım tayin edilmesine ilişkin beyannamenin tescilinden itibaren otuz gün içinde işlemleri bitirilmeyen eşya ile, bir süre tayin edilmiş ise bu sürede kaldırılmayan eşya, Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (f) ve (g) bentleri uyarınca tasfiye edilir.

Kap içinde gelen sıvılar ve diğer maddeler

MADDE 347 – (1) Kaplar içinde gelen sıvılar ile serbest dolaşımda olmayan kaplar ve ambalaj maddeleri serbest dolaşıma giriş rejimindeki esaslara göre muayene edilerek depolara konulur. Bunlardan tahlile tabi olanların örnekleri tahlil ettirildikten sonra bunların gümrük tarife istatistik pozisyon numaraları beyannameye kaydedilir. Depolarda her beyanname kapsamı eşya ayrı bir parti teşkil etmek üzere istif edilir. Bir beyanname kapsamı arasında çeşitli cins eşya varsa bunlar da ayrı ayrı istif olunur. Bu suretle bir grup teşkil eden her beyannameye ait istifin görülebilecek bir yerine beyanname numarası ve tarihini ve eşya cinslerini gösterir etiket asılır.

Antrepolarda ambalaj maddelerinin işlenmesi

MADDE 348 – (1) Kap halinde olmayan ambalaj maddelerinin antrepoda imaline ve hazırlanmasına gümrük idaresince izin verilebilmesi için yazılı başvuru yapılması ve antreponun buna elverişli bulunması şarttır.

Dahilde işleme rejimi için tanımlar

MADDE 349 – (1) 350 ila 369 uncu maddelerde bahsedilen dahilde işleme rejimi, işlem görmüş ürünlerin üretiminde kullanılmasından sonra Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmesi amacıyla, serbest dolaşımda bulunmayan eşyanın vergileri teminata bağlanmak suretiyle geçici ithal edildiği veya serbest dolaşıma girişinin yapıldığı ve ihracatın gerçekleşmesi halinde teminatın veya alınan vergilerin geri verildiği bir rejimdir.

(2) Bu rejimin uygulanmasında;

a) Eşdeğer eşya: İşlem görmüş ürünlerin imalinde ithal eşyasının yerine kullanılan ve ithal eşyası ile sekiz-oniki'li bazda gümrük tarife istatistik pozisyonu aynı olan ve ticari kalite ve teknik özellikleri itibarıyla aynı kalite ve nitelikleri taşıyan serbest dolaşımda bulunan eşyayı,

b) Önceden ihracat: Rejimin şartlı muafiyet sisteminde, ithal eşyasının bu sisteme tabi tutulmadan önce eşdeğer eşyadan üretilen işlem görmüş ürünlerin Türk Gümrük Bölgesinden ihracatına ve ithal eşyasının sonradan ithaline imkan veren uygulamayı,

c) Fire ve zayıt: İthal eşyasından, işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayıt şeklindeki eksilmeleri,

ifade eder.

İzin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 350 – (1) a) Şartlı muafiyet sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilmesi amacının bulunduğu durumlarda, işlenecek bütün eşya için,

b) Geri ödeme sisteminin kullanılması izni, işlem görmüş esas ürünlerin ihraç edilmesi imkanının bulunduğu ve Kanunun 117 nci maddesinde belirtilen şartlara

uyulması halinde,
verilebilir.

- (2) Kanununun 108 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (d) bendi kapsamında;
a) İşlem görmüş ürünlerin denenmesinde veya tamire ihtiyacı olan ithal eşyanın kusurlarının tespitinde kullanılanlar haricindeki yakıt ve enerji kaynakları,
b) İşlem görmüş ürünlerin denenmesi, ayarlanması veya geri alınmasında kullanılan yağlar dışındaki yağlar,
c) Alet ve gereç,
hariç olmak üzere, izin verilebilir.
(3) Başvurunun, Kanununun 80 inci maddesine istinaden düzenlenen Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek ekonomik koşulları yerine getirmedeği addedilen eşya dışında bir eşyaya ilişkin olması halinde, bu eşya için ekonomik koşulların yerine getirildiği varsayılır.

İthal eşyasının tespiti için alınacak önlemler

MADDE 351 – (1) İzin belgesinde, işlem görmüş ürünler içerisindeki ithal eşyasını tanımlama şekil ve yöntemleri ile eşdeğer eşya kullanılarak yapılacak işleme faaliyetinin usulüne göre yapılması için gerekli şartlar belirtilir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tanımlama yöntemleri ile şartlar, kayıtların incelenmesini de içerebilir.

Eşdeğer eşya kullanımı

MADDE 352 – (1) İzin belgesinde, Kanununun 108 inci maddesinin yedinci fıkrasında belirtilen ve ithal eşyası ile gümrük tarife cetvelinin aynı sekiz-onikili gümrük tarife istatistik pozisyon numarasını taşıyan, aynı ticari kaliteye ve teknik özelliklere sahip eşdeğer eşyanın işleme faaliyetinde kullanılıp kullanılmayacağı ve hangi şartlarla kullanılabilceği belirtilir.

(2) Eşdeğer eşyanın, işlemenin asli kısmının izin hak sahibinin işletmesinde veya onun adına işlemenin yapıldığı yerde gerçekleşmesi durumunda, istisnai haller dışında, ithal eşyasından daha ileri bir üretim aşamasında olmasına izin verilebilir.

(3) Eşdeğer eşya kullanıldığında, beyannamedeki bilgiler, eşdeğer eşyayı tanımlamaya imkan vermelidir.

(4) Eşdeğer eşyanın kullanılmasının öngörülmesi durumunda bu kullanıma ilişkin hükümlere uyulmasının sağlanması için alınacak özel önlemler verilen izinde belirtilir.

İzinin geçerlilik süresi

MADDE 353 – (1) İzin belgesinin süresi, Kanununun 80 ve 111 inci maddelerinde belirtilen esaslar çerçevesinde tespit edilir. Ancak söz konusu süre, işleme faaliyetinin özelliğine göre daha kısa olarak belirlenebilir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak uzatılabilir.

(2) Dahilde işleme rejimi kapsamında yapılacak ithalat ve ihracatların izin belgesi süresi içerisinde yapılması gerekir.

Önceden ihracat durumunda süre

MADDE 354 – (1) Önceden ihracat durumunda izin belgesinde, eşdeğer eşya karşılığı ithal eşyasının gümrük beyanı için gereken süre belirtilir. Bu süre, ilgili eşdeğer eşyadan elde edilen işlem görmüş ürünler için ihracat beyannamesinin tescil tarihinden itibaren işlemeye başlar.

(2) Süre, izin hak sahibinin haklı bir gerekçeye dayanan talebi üzerine uzatılabilir.

İthal eşya ve eşdeğer eşyanın gümrük statüsündeki değişiklik

MADDE 355 – (1) Eşdeğer eşyanın Kanununun 109 uncu maddesine istinaden işleme faaliyetleri için kullanımları, rejime giriş işlemlerine tabi değildir.

(2) Rejimin kapatılmasına yönelik beyanın kabulünde, eşdeğer eşya ve bunlardan elde edilen ürünler serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(3) Önceden ihracat durumunda, ithal edilecek eşyanın rejime girmesi şartıyla işlem görmüş ürünler ihracat beyannamesinin tescil edilmesiyle serbest dolaşımda olmayan eşya, ithal eşyası ise rejime girişi sırasında serbest dolaşımda bulunan eşya kabul edilir.

(4) Önceden ihracat uygulamasında, ihracat vergilerine tabi eşdeğer eşyadan elde olunan işlem görmüş ürünlerin ihracında, eşdeğer eşyanın, yerine kullanıldığı ithal eşyasının serbest dolaşıma girişinde muafiyet uygulanmak üzere bu vergiler teminata bağlanır ve ithal eşyanın serbest dolaşıma girmesiyle teminat çözülür.

Eşyanın ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 356 – (1) Basitleştirilmiş usule ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulacak her türlü işlem görmüş ürün veya değişmemiş eşya ve bunlara ilişkin beyanname, rejime giriş gümrük idaresine sunulur.

(2) Eşya veya ürünler için normal usulde beyan, tabi olacağı gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin hükümlere uygun olarak yapılır. Beyanı yapılan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşyanın beyannamedeki tanımı, izinde belirtilen özelliklere uygun olmalıdır.

(3) Kanunun 60 ncı maddesinin ikinci fıkrası hükümleri çerçevesinde, eşyanın talep edilen rejime tabi tutulması için gerekli belgeler rejimin kapatılmasına ilişkin beyanname ile birlikte sunulur.

(4) Basitleştirilmiş usule göre dahilde işleme izni verildiği takdirde, Kanunda yer alan serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracata ilişkin özel hükümler dikkate alınır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmiş sayılacağı durum

MADDE 357 – (1) Yasaklayıcı ve kısıtlayıcı önlemler ile cezai hükümler saklı kalmak kaydıyla, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünlerin yeni bir gümrük beyannamesi verilmeksizin serbest dolaşıma girebileceği izin belgesinde belirtilir.

(2) Rejimin kapatılma süresinin bitiminde bu eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmaması halinde, Kanunun 114 üncü maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri çerçevesinde serbest dolaşıma girmiş kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin vergileri

MADDE 358 – (1) İşlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma sokulmaları ve gümrük vergilerinin Kanunun 114 üncü maddesi uyarınca, ithal eşyasına ilişkin vergi unsurlarına göre belirlenmesi durumunda, beyannamenin 15, 16, 34, 41 ve 42 nci kutuları işlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşya için doldurulur.

(2) 327 inci maddede belirtilen INF 1 Formunun veya bununla aynı bilgileri içeren başka bir belgenin serbest dolaşıma giriş beyannamesi ile birlikte ibrazı halinde, birinci fıkrada belirtilen bilgilerin sunulmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ikincil ürünlerin vergileri

MADDE 359 – (1) ⁷³(02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırpıntı,

⁷³ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** İşleme faaliyeti sonucu elde edilen atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır. İşleme faaliyeti sonucunda elde edilen ve söz konusu ürünler haricindeki işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ikincil ürünlerin

döküntü ve kalıntıların serbest dolaşıma girmeleri halinde, gümrük vergilerinin hesabında Kanunun 115 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır. İşleme faaliyeti sonucunda elde edilen ve söz konusu ürünler haricindeki işlem görmüş asıl ürünlerin ihraç edilen kısmı ile orantılı olarak serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ikincil ürünlerin gümrük vergileri, serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte yürürlükte bulunan vergi oranı üzerinden hesaplanır. Ancak, hak sahibince ihracata konu işlem görmüş asıl ürünün ilk partisinin ihracatı ile eş zamanlı olarak belgelerde öngörülen işlem görmüş ikincil ürünün tamamı için serbest dolaşıma giriş beyannamesi verilebilir. Bu durumda, sonraki partilerdeki ikincil ürün herhangi bir gümrük işlemine tabi tutulmaz.

(2) İzin hak sahibi, bu hesaplamanın Kanunun 114 üncü maddesinde belirtilen esaslara göre yapılmasını talep edebilir.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ürünler dışındaki işlem görmüş ürünler hiçbir şekilde kullanılamaz hale gelmişse, bunlar Türkiye Gümrük Bölgesinden yeniden ihraç edilmiş olarak kabul edilir.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 360 – (1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren ithal eşyasının oranı;

a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,

b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,

c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması, amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar Kanunun 112 nci maddesinde belirtilen ve ek-64'te örneklerle ifade edilen miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veya benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplama, gümrük vergilerinin tamamen Kanunun 115 inci maddesine göre belirlendiği durumlarda uygulanmaz.

(4) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 361 – (1) İşlem görmüş ürünlerin esas alındığı birinci miktar ölçme yöntemi, dahilde işleme faaliyetlerinden sadece bir tür işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda kullanılır. Bu durumda, gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyanın miktarı; gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünün, işlem görmüş ürünlerin toplam miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının toplam ithal eşya miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(2) İthal eşyanın esas alındığı ikinci miktar ölçme yöntemi, dahilde işleme faaliyetleri sonucu işlem görmüş birden fazla ürün elde edilmesi ve ithal eşyasının bütün unsurlarının her işlem görmüş ürün içinde bulunması halinde uygulanır. Bu yöntemin uygulanmasına karar verilirken fireler dikkate alınmaz.

(3) Her işlem görmüş üründe kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün türünde bulunan ithal eşya miktarının, işlem görmüş ürünlerin tümünde bulunan toplam ithal eşya miktarına oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(4) Gümrük vergisi tahakkuk eden işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı; birinci fıkrada gösterilen yöntemle bulunan katsayının üçüncü fıkraya göre hesaplanan ürünün imalatında kullanılan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 362 – (1) 361 inci maddenin uygulanmadığı diğer bütün durumlarda, kıymet ölçme yöntemi uygulanır. Ancak gümrük idareleri izin sahibinin rızası ile ve basitleştirme amacıyla her iki yöntemin de benzer sonuçlar vereceği durumlarda kıymet ölçme yöntemi yerine 361 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen miktar ölçme

yöntemini kullanabilir.

(2) İşlem görmüş her ürünün imalatında kullanılan ithal eşya miktarı; işlem görmüş her ürün değerinin, üçüncü fıkraya göre hesaplanan işlem görmüş ürünlerin toplam değerine oranlanması sonucu bulunacak katsayının, ithal eşyasının toplam miktarıyla çarpılması ile hesaplanır.

(3) Kıymet ölçme yöntemini uygulamak için kullanılacak her farklı işlem görmüş ürünün değeri; alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemiş olması şartı ile aynı veya benzer ürünlerin Türkiye'de son satış fiyatı veya bu bilinmiyorsa, aynı şartla Türkiye'deki son fabrika çıkış fiyatı, esas alınarak tespit olunur.

(4) Ürünün değerinin bu şekilde hesaplanamaması halinde, bu hesaplama ilgili gümrük idaresi tarafından uygun bir yöntem kullanılarak yapılır.

(5) Gümrük yükümlülüğü doğan işlem görmüş ürünlerin miktarına tekabül eden ithal eşyasının miktarı, 361 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen yöntemle bulunan katsayının, ikinci fıkraya göre hesaplanan ithal eşyanın miktarıyla çarpılması ile hesaplanır. (Ek – 64)

Nihai kullanımda vergi

MADDE 363 – (1) Nihai kullanımları nedeniyle, rejime giriş beyannamesinin tescil edildiği tarihte tercihli tarife uygulamasından yararlanabilecek ithal eşyasının, Kanununun 114 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca tahsil edilecek ithalat vergileri, tercihli tarife uygulaması için gerekli şartların gerçekleşmesi durumunda bu nihai kullanıma uygun olan oran üzerinden hesaplanır. Bunun için özel bir izin gerekmez.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tercihli uygulama, sadece eşyanın tercihli tarife uygulamasına imkan tanıyan sürecin dolmasından önce nihai kullanıma tabi tutulması halinde kullanılabilir. Süre, rejim için giriş beyannamesinin tescilinden itibaren başlar. Bu süre, eşyanın mücbir sebep ve beklenmeyen haller veya rejimin işleyişinin bir parçası olan teknik ihtiyaçlar dolayısıyla nihai kullanıma sokulamaması halinde uzatılabilir.

Belgelere yer alacak kayıtlar

MADDE 364 – (1) İşlem görmüş ürün veya değişmemiş eşyanın, dahilde işleme rejiminin kapatılması amacıyla bir şartlı muafiyet düzenlemesine tabi tutulması veya serbest bölgeye konulması halinde, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanım için düzenlenen belge ve kayıtlar veya bunların yerine geçebilecek diğer belgeler “Dahilde İşleme/Şartlı Muafiyet Sistemindeki Eşya” ibaresini içerir.

(2) Şartlı muafiyet sisteminde, rejime sokulan ithal eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi olması ve bu önlemlerin, değişmemiş eşya veya işlem görmüş ürünler şeklinde bir gümrük rejimi uygulandığı ya da bunların serbest bölgeye konulduğu tarihte yürürlükte olması halinde, bu belgelere birinci fıkrada belirtilen ibareye ek olarak Ticaret Politikası ibaresi konulur.

Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş

MADDE 365 – (1) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma giriş beyannamesi, izinde belirtilen gümrük idaresine verilir. Ancak basitleştirilmiş usule göre beyan söz konusu olduğunda, gümrük idaresinin bu konuda yetkili olması gerekir.

(2) Geri ödeme sisteminde serbest dolaşıma girişte basitleştirilmiş usullere göre işlem yapıldığında, Kanununun 71 inci maddesi hükümleri uygulanır. Tamamlayıcı beyanname, izinde öngörülen süre içinde ve en geç geri ödeme talebinin yapılmasından önce gümrük idaresine verilir.

Geri ödeme sisteminde ithal eşya oranı ve hesaplanması

MADDE 366 – (1) İşlem görmüş ürünlerin imalinde kullanılan ithal eşyasının oranı, gerektiğinde geri ödenecek veya alınmayacak gümrük vergilerinin hesaplanması için kullanılır. Bu hesaplama, bütün işlem görmüş ürünlerin Kanununun 121 inci maddesinde belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde yapılmaz.

(2) Söz konusu hesaplama 361 ve 362 nci maddelerde ifade edilen yöntemlerle veya aynı sonucu veren başka herhangi bir yöntemle yapılır.

Geri ödeme sisteminde belgelerde yer alacak kayıtlar

MADDE 367 – (1) Geri ödeme sistemi kapsamındaki eşya Kanununun 121 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulması halinde, rejim için kullanılan belge ‘Dahilde İşleme/Geri Ödeme Sistemindeki Eşya’ ibaresini içerir.

Ürünün ve beyannamenin gümrüğe sunulması

MADDE 368 – (1) Dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımdan birine sokulacak herhangi bir işlem görmüş ürün veya gerektiğinde değişmemiş eşya ve bunların beyanına ilişkin beyanname, izinde belirtilen gümrük idaresine sunulur. Yapılan beyan, ilgili olduğu gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine tabi olur.

(2) Geri ödeme sisteminin uygulandığı dahilde işleme rejimini kapatan gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanımda, Kanununun 71 inci maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usuller, serbest dolaşıma giriş, ihracat ve yeniden ihracatta, bu konulardaki özel hükümler dikkate alınarak uygulanır.

Eşyanın serbest dolaşıma girmesi

MADDE 369 – (1) Kanununun 115 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, ithalat vergilerinin geri verilmesine veya kaldırılmasına imkan veren bir gümrük rejimine tabi tutulan ya da serbest bölgeye konulan işlem görmüş ürünler veya değişmemiş eşya, serbest dolaşıma girebilir. Bu eşya ve ürünlerin ayniyetinin tespiti açısından gerekli tedbirlerin alınması ve tabi olduğu rejim veya gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanım hükümlerine uyulmuş olması gerekir. Bu şekilde serbest dolaşıma sokulacak eşyanın gümrük vergileri tutarı, geri verilen veya kaldırılan vergi tutarı kadardır.

Gümrük kontrolü altında işleme rejiminin tanımı

MADDE 370 – (1) 371 ila 375 inci maddelerde bahsedilen gümrük kontrolü altında işleme rejimi, işlenmiş ürünün ithalat vergisinin, bünyesinde bulundurduğu ithal ürünün vergisinden daha düşük olduğu işlemler için uygulanır.

(2) Rejim, serbest dolaşıma girişinde aranılan bazı teknik düzenlemelere uygunluğunun sağlanması için işleme faaliyetine tabi tutulması gereken eşyada da uygulanır.

Ekonomik koşulların karşılanması

MADDE 371 – (1) a) Ek-65’te sayılan eşya ve işleme faaliyetleri için, ekonomik koşulların yerine getirildiği varsayılır.

b) Diğer eşya ve işleme faaliyetleri için ekonomik koşulların incelenmesi gerekir.

İznin geçerlilik süresi ve süre uzatımı

MADDE 372 – (1) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine ilişkin iznin geçerlilik süresi, ekonomik şartlar, başvuru sahibinin özel şartları ve işleme faaliyetinin özelliği dikkate alınarak, gümrük idaresince her başvuru için ve azami iki yıl olarak belirlenir. Sürenin başlangıcı izin belgesinin tarihidir. Süre sonu ise izin belgesi süresinin bittiği ayın son günüdür. Bu süreler mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde veya izin sahibi tarafından ileri sürülen haklı gerekçelere bağlı olarak üç aya kadar uzatılabilir.

Rejime giriş beyanı

MADDE 373 – (1) Eşyanın rejime girişine ilişkin beyanname, izin belgesinde belirtilen gümrük idaresine sunulur.

(2) Gümrük kontrolü altında işleme rejimine giriş için verilecek beyanname, yazılı beyan normal usul hükümlerine uygun olarak düzenlenir. Beyannamede eşya ile ilgili yapılan tanımlama, izin belgesindeki eşya tanımlamasına uygun olmak zorundadır.

(3) Basitleştirilmiş usulü kullanma izni verilmesi halinde, Kanununun 71 inci

maddesinde öngörülen basitleştirilmiş usul, 168 inci madde hükmü doğrultusunda uygulanır.

(4) Basitleştirilmiş beyana ilişkin tamamlayıcı beyannamenin izin belgesinde öngörülen süre içerisinde ve ibra senedinin ibrazından önce gümrüğe verilmesi gerekir.

(5) Rejime giriş esnasında, eşyaya isabet eden vergiler teminata bağlanır.

Verimlilik oranının hesaplanması ve rejimin sonlandırılması

MADDE 374 – (1) Rejimin ibrasında, verimlilik oranının tatbiki yoluyla işlem görmüş ürünlere isabet ettiği belirlenen ithal eşya miktarı ya da gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulan değişmemiş ithal eşya miktarı esas alınır.

(2) Değişmemiş eşya veya izinde öngörülene nazaran işlemin ara aşamalarından birinde bulunan ürünler için bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda, gümrük vergileri tutarı, ithal eşyanın gümrük kontrolü altında işleme rejimine tabi tutulduğu beyannamenin tescili sırasındaki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden hesaplanır.

(3) Bu hesaplamalar, 361 ve 362 nci madde hükümleri esas alınarak yapılır.

İşlem görmüş ürünlerin gümrük kıymeti

MADDE 375 – (1) Kanunun 31 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca, serbest dolaşıma girecek işlem görmüş ürünlerin kıymetinin belirlenmesinde, ilgili kişinin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihindeki tercihine göre;

a) Herhangi bir üçüncü ülkede üretilen aynı veya benzer eşyanın aynı veya yaklaşık bir tarihte tespit edilen kıymeti,

b) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla ürünlerin satış fiyatı,

c) Alıcı ile satıcı arasındaki bir ilişkiden etkilenmemiş olması şartıyla aynı veya benzer eşyanın Türkiye'deki satış fiyatı,

ç) İthal eşyanın kıymeti ile işleme maliyetinin toplamı, yöntemlerinden biri uygulanır.

Geçici ithalat rejimi için tanımlar

MADDE 376 – (1) 377 ila 394 üncü maddelerde bahsedilen geçici ithalat rejiminin uygulanmasında;

a) Dahili trafik: Türkiye Gümrük Bölgesi içinde bindirilen insan veya yüklenen eşyanın yine Türkiye Gümrük Bölgesi içinde başka bir yere indirilmesi veya boşaltılmasını,

b) Geçici Giriş Belgesi: Türkiye'deki diplomatik misyon veya uluslararası kuruluşlarda çalışan diplomatik statü dışı kişilerin taşıtları için, sahiplerinin beyanlarının bizzat ilgili ülke elçisi ya da uluslararası kuruluş temsilcilerinin imzaladığı ve Dışişleri Bakanlığının da onayladığı, Türkiye'deki yabancı işçi irtibat bürolarında çalışan kişilerin taşıtları için Türkiye İş Kurumu Genel Müdürlüğünce imzalandığı, teknik işbirliği yada benzeri anlaşmalar uyarınca gelenler için çalıştıkları kuruluş yetkililerinin imzaladığı taahhünameyi de içeren geçici ithal işleminin yapıldığı teminat hükmünde olan belgeyi,

c) Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişi: Olağan durumda Gümrük Bölgesi dışında ikamet eden gerçek kişi ya da kayıtlı işyeri bulunan tüzel kişiyi,

ç) Kişisel kullanım: Taşıma aracının ilgili kişinin, kişisel amaçlarına yönelik, ticari kullanımın dışında kalan kullanımı;

d) Mülkiyet Belgesi: Taşıtın kayıtlı olduğu ülkenin trafik, belediye veya diğer yetkili kuruluşlarınca verilen, taşıtın kime ait olduğunu ve üzerinde motor, şasi ve plaka numaraları ile diğer özelliklerini gösteren belgeyi,

e) Sigorta poliçeleri: 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu ve Karayolları Trafik Tüzüğü gereğince, Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen kara taşıtlarının Türkiye'de geçerli sigortasının olmaması halinde Türkiye Gümrük Bölgesinde kalacağı süre kadar yaptırılması gereken zorunlu trafik sigortasını,

f) Taşıma aracı: İnsan ya da eşya taşımada kullanılan herhangi bir araç ile eşyanın istiflenmesinde, korunmasında ve emniyetinde kullanılacak takımlar da dahil olmak üzere yedek parçaları ve normal aksesuarı ve teçhizatı,

g) Taşıt: Kara, demiryolu, hava, deniz ve iç su yolları taşıtını,

ğ) Taşıt Giriş-Çıkış Formu: Taşıt Takip Programlarına kayıt yapılamaması durumunda özel ve ticari kullanıma mahsus taşıtlar için düzenlenen ve bir örneği ek-66'da yer alan belgeyi,

h) Taşıt Takip Programları: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişiler tarafından getirilen özel veya ticari kullanıma mahsus taşıtların kaydedildiği bilgisayar programlarını,

ı) Ticari kullanım: Taşıma aracının bedel karşılığında insan taşınmasında ya da bedel karşılığında olsun ya da olmasın sınıai veya ticari eşya nakliyesinde kullanımı,

i) Triptik Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerin turistik amaçlı seyahatlerinde Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından yalnız Türkiye için geçerli olacak şekilde düzenlenen üç parçadan ibaret teminat hükmünde olan belgeyi,

j) Yabancı Taşıtlar Geçici Giriş Karnesi: Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilerden Türkiye'ye belirli bir süre görev yapmak veya öğrenimde bulunmak için gelenler ile Türkiye'de geçici olarak oturma iznine haiz olan yabancıların ikamet yerlerinde adlarına kayıtlı özel kullanımlarına mahsus kara taşıtları için ulusal kefil kuruluş tarafından verilen ve yalnız Türkiye için geçerli olan teminat hükmünde belgeyi, ifade eder.

Tam ve kısmi muafiyet suretiyle rejimden yararlandırılmayacak eşya

MADDE 377 – (1) Kanunun 131 ve 132 nci maddeleri uyarınca Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenen kısmi muafiyetten yararlandırılmayacak eşya, tam muafiyetten de yararlandırılmaz.

İznin verilmesine ilişkin ilave şartlar

MADDE 378 – (1) Geçici ithalat izni 309 ila 311 inci madde hükümlerine ilave olarak Kanunun 129 uncu maddesi uyarınca, eşyayı kullanan veya kullandıran kişinin talebi üzerine izin başvurusunun yapıldığı gümrük idareleri tarafından verilir.

(2) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithali talep edilen eşya için ⁷⁴birinci fıkrada belirtilen başvuru sahibi tarafından ek-55'te yer alan formlara aşağıda belirtilen belgelerden biri veya bir kaç da eklenir.

a) Proforma fatura aslı ve iki nüsha tercümesi,

b) İhtiyaç duyulursa eşyanın teknik özelliklerini gösterir katalog ve/veya teknik dokümanlar,

c) Eşyanın gönderilme amacı ve süresini, bedelli veya bedelsiz olup olmadığı ile sair hususları kapsayan gönderici firma ile alıcı firma arasında imzalanmış bir anlaşma varsa aslı ve tercümesi veya kiralamaya ilişkin gönderici firmanın yazısının aslı ve tercümesi.

(3) Geçici ithalat izni, gümrük idarelerince eşyanın geçici ithalat rejimi amacına uygun olması ve ek-55'te yer alan başvuru formunda belirtilen süre içinde eşyanın giriş ayniyetine uygun olarak gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulabileceğinin anlaşılması halinde verilir.

Eşyanın rejim altında kalma süresi

MADDE 379 – (1) Eşyanın rejim altında kalma süresi, Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında özel olarak belirlenen süreler ile 380 inci madde hükmü saklı kalmak ve 24 ayı aşmamak koşuluyla gümrük idaresince belirlenir.

(2) Geçici ithalat rejiminin, başka bir şartlı muafiyet rejimine tabi tutulmak üzere kapatılması ve bu eşya için aynı izin hak sahibi tarafından aynı amaçla tekrar geçici ithalat izni talep edilmesi halinde, geçici ithalat rejimi için daha önce verilen süre de dahil olmak üzere, rejim altında kalma süresinin birinci fıkrada belirtilen 24 ayı aşmaması gerekir. Bununla birlikte izin hak sahibinin talebi üzerine bu süre, eşyanın rejim altında kullanılmadığı süre kadar uzatılabilir.

(3) Sürenin hesaplanmasında Kanunun 69 uncu maddesi uyarınca eşyanın yükümlüsüne teslim edildiği tarih esas alınır.

⁷⁴ 2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "izin hak sahibi" ibaresi "birinci fıkrada belirtilen başvuru sahibi" olarak değiştirilmiştir.

Süre uzatımı

MADDE 380 – (1) Geçici olarak ithal edilen eşyanın belirlenmiş süre içinde yeniden ihraç edilmesi ya da gümrükçe onaylanmış yeni bir işlem veya kullanıma tabi tutulması esastır. Ancak, izin hak sahibi tarafından rejim süresi içinde yazılı olarak rejime giriş gümrük idaresine veya eşyanın bulunduğu yere en yakın gümrük idaresine müracaat edilerek ek süre talep edilebilir.

(2) Müracaat edilen gümrük idaresi tarafından eşyanın tahsis yeri, tahsis amacı ve giriş ayniyetine uygun olarak bulunduğu tespit edildiğinde ek süre talebi, eşyanın geçici ithalat rejimi altında kalma süresi de dikkate alınarak en geç otuz gün içinde, rejime giriş gümrük idaresince sonuçlandırılır.

(3) Eşyanın rejim altında kalma süresinin verilecek ek sürelerle birlikte, Kanunun 130 uncu maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen yirmidört aylık süreyi aşmaması esastır. Ancak, geçici ithal konusu eşyanın özelliği nedeniyle mülkiyetinin devredilememesi veya yirmidört aydan uzun süreli yatırımlarda kullanılması hallerinde yirmidört ayı aşan süre uzatımı da yapılabilir.

Geçici ithal eşyasının ayniyeti

MADDE 381 – (1) Geçici ithaline izin verilen eşya, rejim altında kaldığı süre içinde giriş ayniyetine ve tahsis amacına uygun olarak tahsis edildiği yerde kullanılmalıdır.

(2) Rejim kapsamındaki eşya, giriş ayniyetini korumaya yönelik olağan bakım faaliyetleri dışında başka bir işleme tabi tutulamaz.

(3) Gümrük idareleri rejim süresi içerisinde değişik aralıklarla eşyanın tahsis yerinde, tahsis amacına uygun olarak kullanılıp kullanılmadığını denetleme hakkına sahiptir.

ATA Karnesi ile beyan

MADDE 382 – (1) Gümrük idaresi, Eşyaların Geçici Kabulü İçin ATA Karneleri Hakkındaki Gümrük Sözleşmesi veya Geçici İthalat Sözleşmesine taraf bir ülke tarafından düzenlenmiş, kapak sayfasının ilgili bölümü çıkış ülkesi gümrük yetkilileri tarafından onaylanmış ve Türkiye Gümrük Bölgesinde geçerli olduğu anlaşılan karneleri kabul eder.

(2) Geçici ithalatın ATA karnesi kapsamında yapılması halinde, ayrıca başka bir belge ve teminat aranmaksızın işlem yapılır.

(3) Taraf olduğumuz uluslararası sözleşme hükümlerine göre düzenlenmiş ATA karnesinin ibrazı rejim için izin talebi ve karnenin tescili ise, geçici ithalat rejimine giriş izni olarak kabul edilir.

İstisnai yazılı beyan

MADDE 383 – (1) 171 ve 177 nci madde hükümleri gereğince yolcular tarafından ithal edilen kişisel ve sportif amaçlı eşyanın, sözlü veya başka bir tasarruf yoluyla yapılacak beyanı sırasında eşya ile ilgili olarak vergi kaybı veya rejimin kötüye kullanılacağı riskinin bulunması koşuluna bağlı olarak gümrük idaresi yükümlüden yazılı beyan talep eder.

Muayene

MADDE 384 – (1) Muayene ile görevli memurlar, eşyanın ayniyetini tespiti için gerekli niteliklerini, varsa özel seri numaralarını, ayırt edici özelliklerini beyannameye kaydetmek ve eşyanın hal ve mahiyetinin, gümrük idaresince verilen ek-56'da yer alan izin formunda kayıtlı niteliklere uyup uymadığını incelemek zorundadır.

(2) Onaylanmış kişi statü belgesi sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

Teminat

MADDE 385 – (1) Kanunun 202 nci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında teminat aranmayacağı belirtilen eşya hariç, geçici ithalat eşyasından teminat alınır.

(2) Kanunun 133 üncü maddesi hükümleri çerçevesinde kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya için her ay itibariyle alınacak ithalat vergileri tutarının yüzde üçü dışında kalan tutar için Kanunun 81 inci maddesi uyarınca teminat alınır.

(3) Teminat, eşya ile ilgili ithalat vergilerini garanti altına almak amacıyla rejime giriş gümrük idaresince alınır.

(4) Geçici ithalat rejiminin denetimini kolaylaştırmak amacıyla gümrük idareleri geçici ithal edilen eşyanın kayıtlarının tutulmasını talep edebilir.

Eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması

MADDE 386 – (1) Kanunun 181 inci maddesi gereğince kısmi muafiyet suretiyle geçici ithalatta gümrük yükümlülüğü gümrük beyannamesinin tescil tarihinde başladığından, bu şekilde geçici ithaline izin verilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanunun 133 üncü maddesi uyarınca tahsil edilen miktar dışında kalan ithalat vergileri alınır.

(2) İthalat vergilerinden tam muafiyet suretiyle geçici ithal edilen eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda, Kanunun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(3) Kanunun 131 inci maddesi uyarınca Bakanlar Kurulu Kararında belirtilen, sergilenmek veya satılmak amacıyla getirilen eşyanın, verilen süre bitiminden önce satılmak istenmesi durumunda serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması gerekir. Bu durumda Kanunun 193 üncü maddesi gereğince, gümrük yükümlülüğünün başladığı tarihteki vergi oranları ve diğer vergilendirme unsurlarına göre tespit edilecek ithalat vergileri alınır.

(4) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşyanın serbest dolaşıma giriş rejimine tabi tutulması durumunda ticaret politikası önlemlerinin uygulanması ve eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması gerekir.

(5) Kanunun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca cezai işlem uygulanması, Kanunun 207 nci maddesi hükümleri saklı kalmak kaydıyla, yukarıdaki fıkralar hükümlerine göre işlem yapılmasına engel teşkil etmez.

Geçici ithal eşyasının yeniden ihracı

MADDE 387 – (1) Yazılı, sözlü veya başka tasarruf yoluyla beyan edilerek geçici ithal edilen eşya tekrar aynı şekilde beyan edilmek suretiyle yeniden ihraç edilir.

(2) Beyanın yazılı olarak yapılması halinde, izin hak sahibi/temsilcisi tarafından gümrük beyannamesi verilir.

(3) Bu beyannamelerin işlemleri ihracat rejimi hükümlerine göre yapılır. Bu beyannamelerde yeniden ihraç eşyasına ilişkin hususlardan başka geçici olarak ithal edildiği gümrük idaresi ve geçici ithalata ilişkin beyannamenin tescil tarih ve sayısına yer verilir. Geçici ithalata ilişkin beyannamenin bir örneği ihracata ilişkin beyannameye eklenir.

(4) Bir ihracat beyannamesi ile ihraç edilecek eşyanın kabını teşkil eden ambalajlar çeşitli geçici ithal beyannameleri ile ithal edilmiş ise, yeniden ihraç edilecek ambalaja ait geçici ithal beyannamelerinin tarih ve sayısı ve rejime giriş gümrük idareleri ile her beyannameden mahsubu istenilen miktar ihracatçı tarafından ayrıntılı olarak ihracat beyannamelerinde belirtilir veya bu bilgilerin yer aldığı bir liste beyannameye eklenir.

(5) Muayene ile görevli memurlar yeniden ihraç sırasında eşyanın ilk giriş ayniyetine uygun olup olmadığını tespit eder ve ihracat beyannamelerine ayniyetine uygun olduğu hakkında onaylı ve imzalı şerh verir. **(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)** Onaylanmış kişi statü belgesi sahipleri için ayniyet tespitine ilişkin farklı düzenlemeler yapmaya Müsteşarlık yetkilidir.

(6) Geçici ithalat rejimine tabi tutulan ve ek süreler dahil yurtda kalma süresi aşılırsa yurt dışı edilmek istenen eşyanın;

a) Süresi içinde ek süre talep dilekçesinin ilgili gümrüğün kaydına alındığının belgelendirilmesi koşuluyla, süreye ilişkin talebin sonuçlandırılması beklenilmeden ve

geçici ithalat izni verilen eşya için tahakkuk ettirilen vergiler karşılığı alınan teminat iade edilmeksizin,

b) Süresi içinde ek süre talebinde bulunulmadığı ya da bunun belgelendirilemediği durumlarda, Kanununun 238 ve 241 inci maddeleri uyarınca alınması gereken cezanın tahsil edildiğinin veya teminata bağlandığının anlaşılması halinde, yurt dışına çıkışına izin verilir.

(7) (2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.) Geçici ithal edilen eşyanın yeniden ihracına ilişkin 1 ila 6 ncı fıkraya hükümleri, geçici ithal edilen eşyanın başka bir gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulması halinde de uygulanır.

Teminatın çözülmesi

MADDE 388 – (1) Geçici ithalat rejimi kapsamında ithal edilen eşyanın izin hak sahibi veya temsilcisi tarafından yeniden ihracından sonra teminatın çözülmesi için giriş işlemini yapan gümrük idaresine dilekçe ile başvurulması gerekir.

(2) Bu istek üzerine, geçici ithalat ve yeniden ihracat beyannameleri incelenerek, giren eşyanın şartlarına uygun olarak yeniden ihraç edildiğinin anlaşılması durumunda bu eşyaya ilişkin teminat çözülür.

Eşyaya ilişkin kayıtlar

MADDE 389 – (1) Geçici ithal eşyasının başka bir ekonomik etkili rejime tabi tutulması veya serbest bölgeye ya da bir geçici depolama yerine⁷⁵ konulması suretiyle, geçici ithalat rejiminin kapatılması durumunda, söz konusu gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma ilişkin belge ve beyannamede eşyanın tanımını için ayrılan kutuda veya basitleştirilmiş usullerin kullanılması halinde, kullanılan ticari belgelerde veya kayıtlarda söz konusu usul için öngörülen bilgilere ek olarak geçici ithalat rejimi eşyasıdır ibaresinin yazılması şarttır.

Cari Hesap Defteri

MADDE 390 – (1) Giriş işlemini yapan gümrük idarelerinde, geçici ithalat rejimi kapsamında eşya getiren her kişi adına gereği kadar sayfa ayrılmak suretiyle cari hesap defteri tutulur.

Taşıtlara ilişkin giriş çıkış işlemleri

MADDE 391 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışında yerleşik kişilere ait olup,

a) TIR Karnesi kapsamında eşya taşıyan taşıtlar hariç Türkiye Gümrük Bölgesine boş olarak gelen, TIR Karnesi kapsamındaki yükünü boşalttıktan sonra boş olarak yurtdışına çıkacak olan veya yük almak üzere başka bir gümrük idaresine sevk edilen taşıtlar ile yolcu taşımacılığında kullanılan ticari kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

b) Turistik kolaylıklardan istifade edilerek getirilen özel kullanıma mahsus kara taşıtlarının,

giriş ve çıkış işlemleri taşıt takip programlarına kaydedilerek yürütülür. Taşıt takip programlarına kayıt yapılamayan hallerde özel ve ticari kullanıma mahsus kara taşıtları için Taşıt Giriş-Çıkış Formu düzenlenir.

(2) Yabancı veya Türk uyruklu turistler tarafından triptik veya gümrüklerden geçiş karnesi ibraz edilmediği takdirde, hava ve deniz taşıtları için de mülkiyet belgesine göre muayenesi yapıp uygunluğu tespit edildikten sonra Taşıt Giriş – Çıkış Formu doldurulur.

(3) Yabancı veya Türk uyruklu turistlerin Türkiye'ye getirdikleri kara, hava ve deniz taşıtlarının, giriş ayniyetine uygunlukları tespit edildikten ve Taşıt Giriş-Çıkış Formunun çıkış işlemi ile ilgili bölümü doldurulduktan sonra çıkışına izin verilir.

(4) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen yabancı bayraklı yatlarla ilgili işlemler Turizmi Teşvik Kanunu ve Yat Turizmi Yönetmeliği çerçevesinde Müsteşarlıkça

⁷⁵ Birinci fıkrada geçen “veya antrepo” ifadesi yürürlükten kaldırılmış ve “geçici depolama yeri” ifadesi “geçici depolama yerine” olarak değiştirilmiştir.

yayımlanacak tebliğ veya genelgelerle yürütülür.

(5) Triptik karnesi veya gümrüklerden geçiş karnesi ibrazı halinde ayrıca taşıt giriş çıkış formu düzenlenmez. Ticari mahiyetteki kara taşıtları için tanzim edilen taşıt giriş çıkış formuna "Ticari Taşıttır" kaşesi tatbik edilir.

Taşıtların girişine izin verilmeyeceği ve belgelerin geçerli sayılmayacağı haller

MADDE 392 – (1) Mülkiyet belgesi yoksa veya mülkiyet belgesinin bir başka kişi adına düzenlenmiş olması halinde taşıtın kullanımına yetkili olduğuna ilişkin geçerli bir vekâletname veya belge ibraz edilmemiş ise,

(2) Sigorta poliçelerinin süreleri bitmiş ya da Türkiye'nin tamamını kapsamıyorsa veya uluslararası geçerliliği olan Yeşil Kart Sorumluluk Sigortasında (green card-carte verte) Türkiye rumuzu "TR"nin üzeri çizilmişse,

taşıtların girişine izin verilmez.

(3) Gümrük geçiş karnelerinin geçerlilik süreleri yoksa geçerlilik süreleri bitmiş ya da geçerli olmayan ülkeler arasında Türkiye'nin ismi bulunuyorsa,

(4) Bu maddede sayılan belgelerin üzerinde kazıntı, silinti yapılmış ve usulüne uygun olarak düzeltilip imzalanıp kaşelenmemiş ise, bu belgeler kabul edilmez.

Taşıtların yedek parça, aksesuar ve normal teçhizatı

MADDE 393 – (1) Eşyanın istiflenmesi, bağlanması ve korunmasına mahsus donanım da dahil olmak üzere, üzerinde kullanılacakları taşıtlarıyla birlikte ya da bu taşıtlardan ayrı olarak ithal edilen normal yedek parçalar, aksesuarlar ve teçhizat geçici ithalat rejiminden yararlandırılır.

(2) Üzerinde kullanılacakları taşıtları ile birlikte veya ayrı olarak ithal edilen yedek parçalar, sadece söz konusu taşıtların küçük onarımları ve mutad bakımları için kullanılır.

(3) Türkiye Gümrük Bölgesine yapılan yolculuk sırasında veya bu bölge içindeyken, taşıtlarda yapılması gerekli mutad bakım faaliyetleri ve onarımların, eşyanın geçici ithalat rejiminde kalış süresi içerisinde ve Kanunun 128 inci maddesinin amaçlarına uygun olarak gerçekleştirilmesi gerekir.

(4) Taşıtlarla birlikte gelen ve yukarıda tanımlanan donanım ile taşıta ilişkin yedek parça ve aksesuarların 376 ncı maddede belirtilen belgelere kaydedilmesi suretiyle, kaza geçirerek hasara uğradığı gümrük idaresince tespit olunan taşıtlar ile Türkiye Gümrük Bölgesi dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren 376 ncı maddede belirtilen belgeleri havi taşıtların sahipleri tarafından talepte bulunulması halinde taşıtlardan ayrı olarak gelen yedek parçanın gümrük vergileri aranmaksızın geçici ithalat rejiminden faydalanarak Türkiye Gümrük Bölgesine girmesine izin verilir. Bu taşıtların onarımları, gümrükçe uygun görülen yerde, gümrüğün gözetim ve denetimi altında yapılır. Değiştirilen eski parçaların gümrüğe terk edilmek istenilmemesi halinde 171 inci maddenin üçüncü fıkrası hükmüne istinaden çıkışını teminen düzenlenecek sözlü beyan formunun, ⁷⁶376 ncı maddede belirtilen belgelere eklenerek çıkış gümrük idarelerince kontrol edildikten sonra yeniden ihraç edilmeleri gerekir.

(5) Geçici ithal edilen yatlar için gelen yedek parçaların, yat sahiplerinin veya kaptanının başvurusu üzerine, demirbaş defterine kaydedilmek ve gümrük muhafaza birimlerine haber verilmek suretiyle, girişine izin verilir.

Taşıt araçlarına ilişkin rejimin kapatılması

⁷⁶ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "476" ifadesi "376" olarak değiştirilmiştir.

MADDE 394 – (1) Onarım ve bakım sonrasında değiştirilen parçalar ile arızalı veya bozuk olduğu anlaşılan yeni yedek parçalara ait geçici ithalat işlemleri, izin veren gümrükçe başka onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(2) Taşıtlara ilişkin geçici ithalat işlemleri; taşıtın rejimde kalış süresi içerisinde olmak kaydıyla taşıtların girişi sırasında kaydedildiği Taşıt Takip Programlarından giriş kaydının kapatılması ya da belgenin çıkış nüshası ile birlikte çıkış işleminin yapılacağı gümrük idaresine müracaat edilmesi halinde, gümrük idaresi tarafından gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmak suretiyle kapatılır.

(3) Kaza geçirerek hasara uğradığı gümrükçe tespit olunan taşıtlar ile yurt dışına çıkarılabilmesi için bakıma ihtiyaç gösteren taşıtlar bunların sahiplerinin başvurusu üzerine tamir oluncaya kadar uygun görülecek bir müddet için gümrükçe güvenilecek tamirhaneye bir tutanakla gerekli tedbirler alınmak suretiyle teslim edilir ve tamiri bittikten sonra yeniden ihraç edilmek üzere geçici depolama yerlerine veya antrepoya alınmasına izin verilir.

(4) Üçüncü fıkrada sözü edilen taşıtların gümrükçe izin verilecek yerde gümrüğün denetimi altında tamirleri sağlanır. Değiştirilen eski parçalar gümrüğe terk veya teslim edilmediği veya gümrükçe teslim alınması mümkün görülmediği hallerde, yeniden ihraç edilmesine izin verilir.

Hariçte işleme rejimi için tanımlar

MADDE 395 – (1) 396 ila 414 üncü maddelerde bahsedilen hariçte işleme rejimi; serbest dolaşımdaki eşyanın hariçte işleme faaliyetlerine tabi tutulmak üzere Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak ihracı ve bu faaliyetler sonucunda elde edilen ürünlerin ithalat vergilerinden tam veya kısmi muafiyet suretiyle yeniden serbest dolaşıma girişine ilişkin hükümlerin uygulandığı rejimdir.

(2) Bu rejimde geçen;

a) Değişmemiş eşya: Herhangi bir işleme faaliyetine tabi tutulmadan tekrar ithal edilen geçici ihracat eşyasını,

b) Önceden ithalat: Geçici ihracat eşyasının ihracından önce, teminat alınmak koşuluyla yerine geçecek aynı nitelikteki eşyanın ithalini,

c) Standart değişim sistemi: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere ikame ürünle değiştirilmesi usulünü,

ç) İkame ürün: Geçici ihracat eşyasının yerine kullanılmak üzere getirilen yabancı menşeli eşyayı,

d) Düşüm yapılacak tutar: Geçici ihracat eşyasına en son işleme faaliyetine tabi tutulduğu ülkeden getirilerek Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi tarihinde uygulanacak gümrük vergileri tutarını,

e) Navlun ve sigorta maliyetler: Satın alma komisyonu dışındaki komisyon ve tellaliye, geçici ihracat eşyasına dahil olmayan konteynerlerin giderleri, işgücü ve malzeme dahil olmak üzere ambalajlama giderleri, eşya nakliyesi sırasında ortaya çıkan işlemlerden doğan masraflar, eşyanın yüklenmesi, nakliyesi ve sigortalanmasından doğan giderleri,

ifade eder.

İzin hangi hallerde verileceği

MADDE 396 – (1) İzin için başvuran kişi ile işleme faaliyetini yaptıracak kişinin farklı olması halinde, Kanunun 137 nci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirildiğinin belgelerle desteklenmesine yönelik bir ön inceleme yapılır.

İzin süresi

MADDE 397 – (1) İşlem görmüş ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine yeniden ithal edilmesi için gereken süre, işleme faaliyetlerinin gerektirdiği süre ile nakliye süresi dikkate alınarak Kanunun 80 inci maddesi uyarınca belirlenir ve verilen izinde bu süre belirtilir. İzin hak sahibinin talep etmesi ve talebin uygun bulunması halinde süre uzatılabilir.

(2) Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, ikame ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesine ithali için gereken süre, geçici ihraç eşyasının değiştirilmesi ve ikame ürünlerin nakliyesi için gereken süre dikkate

alınarak belirlenir. Süre başlangıcı hariçte işleme rejimine ilişkin beyannamenin tescil tarihidir.

(3) İşlem görmüş ürünler ile ikinci fıkrada bahsedilen geçici ihracat eşyasının süresi içerisinde serbest dolaşıma sokulması, antrepoya konulması veya dahilde işleme ya da transit rejimine tabi tutulması gerekir. Bu rejimlere ilişkin beyannamenin tescili eşyanın geri getirme süresini sona erdirir.

(4) Bu süre, kabul edilebilir bir gerekçe olması ve durumun belgelenmesi halinde uzatılabilir.

İşlem görmüş ürünlerin geçici ihracat eşyasının işlenmesi sonucu elde edildiğinin tespiti

MADDE 398 – (1) Gümrük idareleri, geçici ihracata konu eşyayı;

a) Eşya üzerindeki üretici tarafından konan özel işaret ve seri numaralarını,

b) Eşya üzerine tatbik edilmiş mühür veya etiketlerini,

c) Eşyanın numune veya teknik dokümanlarını,

ç) Eşyanın analiz veya ekspertiz raporunu,

d) İşlem görmüş ürünlerin geçici ihraç eşyasından üretileceğini belgeleyen sözleşme, proforma fatura, fatura gibi belgeleri,

inceleyerek, uygun bulması halinde, bunların geçici ihracına izin verir.

(2) İzinde, işlem görmüş ürünün geçici ihraç eşyasının işlenmesi sonucu ortaya çıktığının tespitine veya standart değişim sisteminin şartlarının yerine getirilip getirilmediğinin doğrulanmasına yönelik usul ve yöntemler belirtilir. Bu usul ve yöntemler ek-67'de yer alan bilgi formunun kullanımını ve kayıtların incelenmesini içerebilir.

(3) Standart değişim sistemi de dahil olmak üzere hangi usulle olursa olsun tamir amacıyla ihraç edilmek istenilen eşyanın, tamir edilebilir durumda olduğunun gümrük idarelerine tevsiki gerekir. Rejim, eşyanın teknik performansını geliştirmek için kullanılamaz.

(4) Standart değişim sistemi kapsamında hariçte işleme rejiminin uygulanması amacıyla, söz konusu eşyanın aynıyet tespitinde birinci fıkranın (a), (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen bilgi ve belgeler incelenir. Ancak, tamirat amaçlı geçici ihracat eşyası yerine ikame ürünlerin ithal edilmesi halinde, bir yenileme işlemi yapıldığı hususunun birinci fıkranın (d) bendinde belirtilen belgelerde yer alması gerekir. Bu yenileme işleminin uygulanmasında, eşyanın ticari nitelik ve teknik kapasitesinin geliştirilmediğinin gümrük idaresince tespit edilmesi gerekir. Bu tespit, tamiratla ilgili sözleşme ve diğer kanıtlayıcı belgelerin, satış veya kira sözleşmelerinin veya geçici ihracat eşyasının incelenmesi suretiyle yapılır.

Rejim beyanı

MADDE 399 – (1) Normal usulle hariçte işleme rejimi beyanı ihracat rejimi hükümlerine göre herhangi bir gümrük idaresine yapılabilir.

(2) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair ⁷⁷408 inci madde hükmü saklı kalmak kaydıyla, eşyanın tespitine ilişkin olarak izin belgesinde yer alan ayrıntılı bilgilerin beyannamede de yer alması gerekir.

Eşyanın serbest dolaşıma sokulması

MADDE 400 – (1) Kanunun 141 inci maddesinin beşinci fıkrası uyarınca belirlenen durumlar ve özel şartlar saklı kalmak koşuluyla hariçte işleme rejimine tabi eşyanın serbest dolaşıma giriş beyanı serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır.

(2) Bu rejim kapsamında işlem görmüş ürünün basitleştirilmiş usulde beyanla serbest dolaşıma sokulmak istenmesi halinde, bu beyan serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre yapılır. Basitleştirilmiş usuller uçgen trafikte de uygulanır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti ile ilgili hükümler saklı kalmak kaydıyla, Kanunun 71 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca basitleştirilmiş usullerin uygulanması halinde beyannamenin izni veren gümrük idaresine

⁷⁷ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "454 üncü" ifadesi "408 inci" olarak değiştirilmiştir.

verilmesi gerekir.

(4) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine konu eşyanın serbest dolaşıma giriş beyannamesinin ise yetkili gümrük idaresine verilmesi gerekir.

Beyannameye eklenecek belgeler

MADDE 401 – (1) Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyetine dair 408 inci madde hükmü saklı kalmak üzere, geçici ihracat eşyasının veya ikame ürünlerin izin belgesinde ayrıntılı olarak yer alan tanımlarının beyannamede de yer alması gerekir.

(2) Serbest dolaşıma giriş beyannamesine; serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine göre beyannamede yer alması gereken bilgilerin yazılması zorunludur. Bu beyannameye, üçgen trafik sisteminin uygulanması halinde INF 2 Belgesinin ve serbest dolaşıma giriş beyannamesinin belirlenen sürenin bitiminden sonra tescil edilmesi ve 397 nci maddenin üçüncü fıkrasının uygulanması halinde, işlem görmüş ürünlerin belirlenen süre içerisinde gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulduğunu kanıtlayan belgenin eklenmesi zorunludur.

(3) Önceden ithalatta, 309 uncu madde çerçevesinde başvuru yapılmadığı durumda serbest dolaşım giriş beyannamesine eklenecek belgeler arasında, iznin bir örneği de yer alır.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 402 – (1) Türkiye'deki üreticilerin temel ekonomik çıkarlarının korunması amacıyla yürürlüğe konulan dış ticaret politikası önlemleri kapsamındaki ek mali yükler ile anti-damping vergileri ve telafi edici vergiler, Kanununun 141 inci maddesinin ikinci fıkrası çerçevesinde düşümü yapılacak tutarın hesaplanmasında dikkate alınmaz.

(2) Atık, artık, kırpıntı, döküntü ve kalıntılardan oluşan ikincil işlem görmüş ürünler düşümü yapılacak tutarın içerisinde yer almış kabul edilir.

İşlem görmüş ürünlerin kıymeti

MADDE 403 – (1) İşlem görmüş ürünün kıymetinin belirlenmesinde, geçici ihraç eşyasının işleme yeri veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yere kadar yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri geçici ihraç eşyasının kıymetine veya geçici ihraç eşyasının kıymetinin hesaplanmadığı durumda işleme maliyetlerine dahil edilmez.

(2) İşlem görmüş ürünlerin işleme yerinden veya işleme faaliyetinin son olarak yapıldığı yerden Türkiye Gümrük Bölgesine girdiği yere kadar olan yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri işleme maliyetine dahil edilir. Ancak, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalar ile dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri dahil edilmez.

(3) Yükleme, navlun ve sigorta maliyetleri:

- a) Satın alma komisyonu dışında, komisyon ve tellaliyeyi,
 - b) Geçici ihraç eşyasının tamamlayıcısı olmayan konteyner maliyetini,
 - c) İşçilik ve malzeme de dahil olmak üzere ambalajlama maliyetini,
 - ç) Eşyanın taşınması ile bağlantılı olarak oluşan işleme maliyetlerini de,
- kapsar.

İşlem görmüş ikincil ürünlerde düşümü yapılacak tutarın hesaplanma yöntemi

MADDE 404 – (1) İşlem görmüş ikincil ürünlerin, işlem görmüş asıl ürünlerle aynı zamanda serbest dolaşıma sokulması halinde düşüm yapılacak tutar, 406 ve 407 nci maddede belirtilen yöntemlerden biriyle ve ek-68'de yer alan örneklere göre hesaplanır.

Verimlilik oranının hesaplanması

MADDE 405 – (1) İşlem görmüş ürünlerin bünyesine giren geçici ihraç eşyasının oranı;

- a) Tahakkuk ettirilecek vergilerin belirlenmesi,
 - b) Bir gümrük yükümlülüğü doğduğunda indirim yapılacak tutarın belirlenmesi,
 - c) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması,
- amacıyla hesaplanır.

(2) Bu hesaplamalar miktar ölçme yöntemi veya uygun hallerde kıymet ölçme yöntemi veyahut benzer sonuçlar veren herhangi bir diğer yöntem ile yapılır.

(3) Bu hesaplamalarda işlem görmüş ürünler, işlenmiş ürünleri veya ara ürünleri kapsar.

Miktar ölçme yöntemi

MADDE 406 – (1) Miktar ölçme yöntemi aşağıdaki durumlarda uygulanır;

a) İşleme faaliyeti sonucunda sadece bir çeşit işlem görmüş ürün elde edilmesi durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer alan geçici ihraç eşyasının miktarı, gümrük yükümlülüğünü doğuran işlem görmüş ürün miktarının toplam işlem görmüş ürün miktarına oranı ile orantılı olarak hesaplanır.

b) İşleme faaliyeti sonucunda birden fazla çeşitte işlem görmüş ürün elde edilmesi ve geçici ihraç eşyasının tüm unsurlarının her bir işlem görmüş ürünün içinde yer alması durumunda; gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

1) Söz konusu işlem görmüş ürün ile gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam miktarı arasındaki oran ve

2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam miktarı arasındaki oran, ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(2) Birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde belirtilen yöntemlerden hangisini gerektirdiğine karar verilirken fireler dikkate alınmaz. 402 nci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, fire deyimi işleme faaliyetleri esnasında buharlaşma, gaz olarak havaya karışma, kuruma veya damıtma sonucu tahrip veya zayii şeklinde geçici ihraç eşyasındaki eksilmeler anlamına gelir. Atık, artık, kırıntı, döküntü ve kalıntı şeklindeki ikincil işlem görmüş ürünler fire olarak değerlendirilir.

Kıymet ölçme yöntemi

MADDE 407 – (1) Miktar ölçme yönteminin uygulanmasının mümkün olmadığı durumlarda kıymet ölçme yöntemi uygulanır.

(2) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürünün içinde yer aldığı varsayılan geçici ihraç eşyasının miktarı:

a) Söz konusu işlem görmüş ürün ile, gümrük yükümlülüğü doğurup doğurmadığına bakılmaksızın, tüm işlem görmüş ürünlerin toplam kıymeti arasındaki oran; ve

b) Gümrük yükümlülüğü doğuran işlem görmüş ürün ile aynı çeşit işlem görmüş ürünün toplam kıymeti arasındaki oran, ile orantılı olarak hesaplanır. (Ek-68)

(3) Kıymet ölçme yönteminin uygulanmasında her bir işlem görmüş ürünün kıymeti, alıcı ve satıcı arasındaki ilişkiden etkilenmemesi kaydıyla, Türkiye'deki işyerinde teslim fiyat veya aynı veya benzer ürünün Türkiye'deki satış fiyatı olarak uygulanır.

(4) Kıymetin üçüncü fıkraya göre belirlenememesi durumunda makul herhangi bir yöntemle belirlenebilir.

Ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin işleme faaliyeti

MADDE 408 – (1) 309 uncu maddenin üçüncü fıkrasının (ç) bendinin dördüncü alt bendinde öngörülen işleme faaliyetinin ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin olduğunun tespiti için; eşyanın beyan sahibinin kendisinin veya ailesinin kullanımına ait ve ticari nitelikte olmayan miktar ve mahiyette bulunduğu, ayrıca eşyanın özelliği itibarıyla tamiratın belirli aralıklarla yapılması gerektiğinin veya bakım işleminin yenileme ve asli niteliklerine uygun hale getirme ile ilgili olduğunun başvuru sahiplerince gümrük idarelerine tevsiki gerekir.

Üçgen trafik izni

MADDE 409 – (1) Hariçte işleme rejimi çerçevesinde üçgen trafik izni ve gümrük uygulamaları, 2006/10895 sayılı Türkiye İle Avrupa Topluluğu Arasında

Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Kararda belirtilen esas ve usullere tabidir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 410 – (1) Ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, hariçte işleme rejimi beyannamesinin tescil tarihidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejiminde uygulanan ticaret politikası önlemleri, işlem görmüş ürünlerin serbest dolaşıma girişinde de uygulanır. Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması için beyanname kapsamı işlem görmüş rnlerin Kanununun 19 uncu maddesinde belirtilen menşe kurallarına göre, ticaret politikası önlemi uygulanacak ülke menşeli olması gerekir.

(3) İşlem görmüş ürünlere ticaret politikası önlemlerinin uygulanmasında esas alınacak tarih, bu ürünlere ilişkin serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescil tarihidir.

(4) Yeniden ithalata konu eşyaya standart değişim sisteminin uygulandığı durumda, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesi dışında ek bir işleme faaliyetine tabi tutulması veya tamirat yaptırılması hallerinde ticaret politikası önlemleri uygulanmaz.

Tamir amaçlı hariçte işlemede vergilendirme

MADDE 411 – (1) Eşyanın tamir amacıyla geçici ihraç edildiği ve tamiratın bedel karşılığında yapıldığı hallerde, eşyanın gümrük kıymeti olarak tamir masraflarına eşit bir tutar esas alınmakla birlikte, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine gelişinde ödenen navlun, sigorta ve Türkiye Gümrük Bölgesi dışında tamir sırasında ödenen diğer masraflar da dikkate alınır.

Önceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemi

MADDE 412 – (1) nceden ithalatın olmadığı standart değişim sistemini kullanma izni, koşulların yerine getirilmesi halinde, geçici ihracat eşyası yerine işlem görmüş ürünlerin yeniden ithali için de kullanılır.

(2) Standart değişim sistemini kullanma izni olmayan hariçte işleme izni sahibi, bu sistemin koşullarını yerine getirmesi ve işlem görmüş ürünlerin yeniden ithalinden önce yazılı olarak başvurması halinde, önceden ithalatın olmadığı standart değişim sisteminden yararlandırılır.

Önceden ithalatta geçici ihraç eşyasının ihraç süresi

MADDE 413 – (1) İthalatın önceden yapıldığı durumda; geçici ihraç eşyasının serbest bölgeye alınması veya antrepoya konulması halinde, Kanununun 146 ncı maddesinde belirtilen süre koşulu yerine getirilmiş sayılır.

Önceden ithalatta vergilendirme

MADDE 414 – (1) İthalatın önceden yapıldığı durumda, vergilendirmede esas alınacak tutar, ikame eşyanın ithaline ilişkin beyannamenin tescili tarihindeki vergi oranı ve diğer vergilendirme unsurlarına istinaden belirlenir.

(2) İkame eşyanın vergileri teminata bağlanarak ithaline izin verilir. Geçici ihracat eşyasının tamirinin tamamlanarak geri getirilmesi halinde ikame eşyanın teminatı çözülerek geri gönderilmesine izin verilir.

BEşİNCİ BÖLÜM **İhracat Rejimi**

Beyan

MADDE 415 – (1) 131 ve 156 ncı madde hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilecek eşya, ilgili gümrük idarelerine gümrük beyannamesi ile beyan edilir.

(2) Sözlü beyan formu, özel fatura, kumanya listesi, ATA ve CPD Karneleri ve Form 302 belgesi ile ihracına izin verilen eşyanın gümrük işlemleri bu belgeler ile yürütülür.

(3) Elektronik ortamda olanlar da dahil, mektuplar, kartpostallar ve basılmış metinler ile yolcunun kişisel bağajı kapsamındaki eşya için gümrük beyannamesi

aranmaz.

(4) Talep halinde ihracat beyannamesinin onaylı fotokopileri ihracatçıya verilir.

Fiili ihracat

MADDE 416 – (1) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği tarih;

a) Kara ve demir yoluyla çıkışlarda, gümrük idaresince çıkış işlemleri tamamlanıp kara sınırından yabancı bir ülkeye fiilen çıktığı veya serbest bölgeye fiilen girdiği,

b) Deniz ve hava yoluyla çıkışlarda, eşyanın yüklendiği deniz veya hava taşıtının hareket ettiği,
tarih olarak kabul edilir.

Geçici depolama süresi ve takip edilmeyen beyannameler

MADDE 417 – (1) 77 nci madde hükümleri uyarınca, ihracat veya yeniden ihracat amacıyla geçici depolama yerlerine konulması talep edilen eşya, buralarda bir ay kalabilir. Sözü edilen eşya ile ilgili olarak beyanname tescil edilip edilmediğine bakılmaksızın bu süre içinde ek süre talebinde bulunulması halinde, gümrük müdürlüklerince en çok üç aya kadar ek süre verilebilir.

(2) Bir aylık süre ve verilen ek süre içinde gümrük işlemleri bitirilerek yerinden kaldırılmayan eşya için gümrük yükümlüsüne tebligat yapılarak, tebliğ tarihinden itibaren otuz gün içinde eşyanın geçici depolama yerinden çıkarılması; aksi takdirde, bu eşyanın gümrüğe terk edilmiş sayılacağı bildirilir. Bu süre içinde de yerinden çıkarılmaması halinde eşya gümrüğe terk edilmiş sayılır ve tasfiye hükümlerine göre işlem yapılır. Bu eşyaya ilişkin olarak tescil edilmiş beyanname varsa iptal edilir.

(3) Geçici depolama yerlerine konulmaksızın ihraç edilecek eşyanın beyanname kapatma süresi iki aydır. Bu süre gümrük müdürlüklerince makul sebeplerle en çok iki ay uzatılabilir. Bu süreler içinde işlemleri tamamlanmayan beyannameler iptal edilir.

Beyan edilen eşyanın kısmen veya tamamen ihraç edilememesi

MADDE 418 – ⁷⁸ (02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile yürürlükten kaldırılmıştır.)

DÖRDÜNCÜ KISIM

Gümrükçe Onaylanmış Diğer İşlem veya Kullanım Şekilleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Serbest Bölgeler

Tanımlar

MADDE 419 – (1) Bu bölümde geçen,

a) İşletici deyimi, serbest bölgenin yerli veya yabancı özel sektör veya kamu tarafından işletilmesi halinde, bölgeyi işleten kuruluşu,

b) Kullanıcı deyimi, faaliyet ruhsatı alan ve serbest bölgede belli bir işyeri bulunan gerçek veya tüzel kişiyi,
ifade eder.

Gümrük gözetimi ve kontrolü

MADDE 420 – (1) Serbest bölgede görevli gümrük idareleri,

a) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgeye gönderilen,
b) Yabancı bir ülkeden veya Türkiye Gümrük Bölgesindeki başka bir gümrük idaresinden transit olarak gelen,

c) Serbest bölgeden Türkiye'ye serbest dolaşıma girmek üzere gelen,

ç) Serbest bölgeden Türkiye'ye şartlı muafiyet kapsamında ithal edilen,

⁷⁸ **Yürürlükten kaldırılan madde:** (1) Beyan edilen ihracat eşyasının tamamının ihraç edilememesi durumunda, görevli memurlar tarafından fiilen ihraç edilen miktar beyannameye kaydedilir ve bu konuda 193 üncü madde uyarınca işlem yapılır.

d) Serbest bölgeden Türkiye'deki başka bir gümrüğe veya yabancı bir ülkeye transit rejimi hükümlerine göre sevk edilen,
e) Serbest bölgede kalan,
eşyayı, serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişileri ve taşıtları kontrol etmeye yetkilidir. Serbest bölgenin sınırları ile giriş ve çıkış noktaları gümrük gözetimine tabidir.

(2) Serbest dolaşıma giriş rejimi ve ihracat rejimi hükümlerine göre yapılacak olan gümrük kontrolü serbest bölgenin giriş ve çıkış kapılarında yapılabileceği gibi, eşyanın depolandığı serbest bölgedeki yerlerde de yapılabilir.

(3) Serbest bölgelerin sınırları ile giriş ve çıkış noktalarının mutlak surette gözetime tabi tutulması esas olmakla birlikte, bir serbest bölgeye giriş veya çıkış yapan kişiler ve taşıtları ile serbest bölgeye giren ve burada kalan veya çıkan eşyanın kontrolü, gümrük idaresinin uygulamakla yükümlü olduğu mevzuat hükümleri yanında şüphe halinin mevcut olduğu zaman ve hallerde yapılır.

(4) Kanununun 153 üncü maddesinin üçüncü fıkrasının uygulanması bakımından, taşıma belgesi deyimi; eşyanın vasıflarının belirlenmesine yarayacak bilgileri taşıdığı sürece, nakliye senedi, teslim makbuzu, özet beyan veya sevk pusulası gibi taşıma ile ilgili herhangi bir belgeyi ifade eder.

(5) İşletici ve/veya kullanıcılar, serbest bölgede çalıştırdıkları kişilerin gümrük mevzuatına uygun olarak görevlerini noksansız yerine getirmeleri için gerekli önlemleri alırlar.

Serbest bölgelerin fiziki yapısı

MADDE 421 – (1) Serbest bölgeyi çevreleyen sınırlar ile serbest bölgede faaliyette bulunan işletici veya kullanıcılara ait depo ve ambarlar, gümrük idarelerinin serbest bölge dışında kontrol işlemlerini yürütmelerine imkan verecek ve serbest bölgeden kanun dışı yollardan eşya çıkarılmasını önleyecek şekilde olmalıdır.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 422 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında uygulanması öngörülen ticaret politikası önlemleri, eşya serbest bölgeye konulduğunda veya eşyanın geçici bir süre için serbest bölgede kalması sırasında uygulanmaz.

(2) Eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesine girişinde ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest dolaşımda olmayan eşyanın serbest bölgeye konulması sırasında uygulanır.

(3) Eşyanın ihracatında ticaret politikası önlemleri uygulanması gerekiyorsa, bu tür önlemler, serbest bölgedeki serbest dolaşımda bulunan eşya Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildiğinde uygulanır.

Serbest bölgeden çıkan veya bu bölgeye giren kişilerden aranacak belgeler

MADDE 423 – (1) Serbest bölgeye giren veya çıkan kişiler, görevli gümrük idaresi personeline aşağıda belirtilen belgelerden birini ibraz eder;

- Serbest Bölge Giriş İzin Belgesi,
- Serbest Bölge Görev Kartı,
- Serbest Bölge Özel İzin Belgesi.

(2) Bu belgelerden birine sahip olmayan kişilerin bölgeye girmesine ve bölgeden çıkmasına izin verilmez.

Gümrük Statü Belgesi

MADDE 424 – (1) Gümrük Statü Belgesi, Kanununun 155 inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca; ilgilinin talebi üzerine, gümrük idareleri tarafından serbest bölgeye konulmuş eşyanın gümrük statüsünü onaylayan ve bir örneği ek-69'da yer alan belgedir.

(2) Gümrük Statü Belgesi,

(a) Eşyanın serbest bölgeden Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerine getirilmesi veya serbest bölgeye geri getirilmesi ya da bir gümrük rejimine tabi tutulması halinde, veya

(b) Türkiye Gümrük Bölgesinin başka bir yerinden serbest bölgelere ihracat

beyannamesi kapsamında gönderilen eşyanın, serbest dolaşımda bulunup bulunmadığının tespiti amacıyla bölgeye giriş aşamasında, veya

(c) Serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan Avrupa Topluluğu veya üçüncü ülke menşeli eşya için bölgeye giriş aşamasında, düzenlenir.

(3) Gümrük Statü Belgesi, Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşım hakkını kazanmış eşyanın serbest bölgeden Avrupa Topluluğuna ihraç edilmek istenmesi halinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesinde tevsik edici belge olarak kullanılır.

(4) Türkiye'den ihracat beyannamesi ile veya serbest bölge işlem formu ile transit olarak serbest bölgeye giriş yapan eşyaya ilişkin Gümrük Statü Belgesi düzenlenmesi aşamasında, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda olmayan aynı belge kapsamı eşyanın birlikte gelmesi halinde, bu parti eşyanın her kısmı için ayrı ayrı Gümrük Statü Belgesi düzenlenir.

(5) Gümrük Statü Belgesi, yükümlü tarafından doldurularak gümrük ve yükümlü nüshaları olmak üzere iki nüsha düzenlenir ve gümrük idaresince onaylanır.

(6) Gümrük Statü Belgeleri gümrük idaresinde elektronik ortamda kayda alınır ve her yıl birden başlamak üzere müteselsil sıra numarası verilir. Belgelerin arşivlenmesi sırasında, Serbest Bölge İşlem Formunun bir örneği de belgeye eklenir.

(7) Düzenlenmiş bulunan Gümrük Statü Belgelerinin çalınması veya zayi edilmesi halinde, ilgilinin yazılı talebi üzerine tasdikli bir örneği gümrük idaresince verilir.

(8) Belgelerin düzenlenmesi sırasında hatalı beyan yapıldığının idarece anlaşılması halinde, belge iptal edilerek yeni belge düzenlenir. İptal edilen belgeler tescil defterine gerekli meşruhat verilerek dosyasında saklanır.

Serbest bölgelerdeki eşyaya yönelik yapılabilecek işlemler

MADDE 425 – (1) Bir serbest bölgeye konulmuş serbest dolaşımda olmayan eşya; dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimlerinden birine tabi tutulması halinde, söz konusu rejimlerin bu Yönetmelikle belirlenen hükümlerine tabidir. Bu durumda, serbest bölgelerin işletilmesine ve gümrük gözetimine ilişkin koşullar da göz önünde bulundurulur. Bu rejimlere ilişkin izin belgelerinde faaliyetlerin yürütüleceği serbest bölge ismi belirtilir.

Elleçleme işlemleri

MADDE 426 – (1) Ek-63'te belirtilen elleçleme işlemleri için önceden izin alınmasına gerek yoktur.

(2) Beyan sahibinin talebi üzerine, Kanununun 161 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmünün uygulanacağı hallerde; bir serbest bölgeye konulan ve elleçleme işlemlerine tabi tutulan eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımı yönünde yapılan beyanda INF 8 Bilgi Formu düzenlenebilir.

(3) INF 8 Bilgi Formu ek-61'de gösterilen şekle uygun olarak biri asıl olmak üzere iki nüsha düzenlenir.

(4) INF 8 Bilgi Formu, dikkate alınması gerekli vergilendirme unsurlarının belirlenmesi amacıyla kullanılabilir.

(5) Bu amaçla gümrük idaresi 11, 12 ve 13 no.lu kutularda atıfta bulunulan bilgiyi sağlar, 15 no.lu kutuyu vize eder ve INF 8 Bilgi Formunu beyan sahibine iade eder.

Envanter kayıtları

MADDE 427 – (1) Bilgisayar ortamında tutulan envanter kayıtları defter hükmündedir. Envanter kayıtları, gümrük mevzuatının noksansız uygulandığının anlaşılması için gerekli olan tüm ayrıntıları kapsamak zorundadır.

(2) Gümrük idareleri, serbest bölgedeki eşyanın bir işletici ve/veya kullanıcıdan diğerine aktarılması halinde, durumun eşyayı alan işletici ve/veya kullanıcının kayıtlarına geçirilmiş olduğuna kanaat getirmek için gerekli kontrolleri yapar.

(3) Serbest bölgeden eşya çıkarılmasına ilişkin ayrıntılar, derhal envanter kayıtlarına geçirilir.

(4) İşletici ve/veya kullanıcı tarafından eşyanın kaybolduğu fark edildiğinde,

durum gümrük idarelerine derhal bildirilir.

Envanter kayıtlarının onayı

MADDE 428 – (1) Kullanıcının faaliyette bulunabilmesi, Kanununun 159 uncu maddesinde belirlenen envanter kayıtlarının gümrük idaresince onaylanmasına bağlıdır.

(2) Envanter kaydı onay başvurusu, yazılı olarak gümrük idaresine yapılır.

(3) İkinci fıkrada belirtilen başvuruda, hangi faaliyetlerde bulunacağı belirtilir.

Başvuru;

(a) Tutulan veya tutulacak envanter kayıtlarının detaylı açıklamaları,

(b) Bu faaliyetlerin ilgili olduğu eşyanın gümrük statüsü ve niteliğini,

(c) Uygulanabildiği takdirde, faaliyetlerin gerçekleştirileceği gümrük rejimini,

(ç) Mevzuatın doğru uygulanmasını sağlamak üzere istenecek diğer bilgileri, içerir.

(4) Onay, yazılı olarak tebliğ edilir ve sadece serbest bölgelere ilişkin hükümlerin uygulanması kapsamında gerekli taahhüdü veren kişilere verilir.

Envanter kayıtlarının içeriği

MADDE 429 – (1) Envanter kayıtları,

a) Eşyanın miktarını ve normal ticari tanımını, marka, numara ve diğer ayırt edici özelliklerini, paketlerin tür ve sayısını, konteynerlerin mevcudiyeti halinde bunların ayırt edici işaretlerini,

b) Eşyanın yerleştirildiği yeri,

c) Eşya giriş ve çıkışında kullanılan taşıma belgesine ilişkin bilgileri,

ç) Eşyanın gümrük statüsünü gösteren belgeye ilişkin bilgileri,

d) Elleçleme işlemlerine ilişkin açıklamaları,

e) Serbest bölgeye getirilen eşya, dahilde işleme rejimi, gümrük kontrolü altında işleme rejimi veya geçici ithalat rejimine tabi tutulan eşya ise bu rejimlere ilişkin açıklamaları,

içerir.

(2) Serbest bölgelerin gözetim ve kontrolünü olumsuz etkilemeyeceği durumlarda, bu bilgilerden bir kısmının bulunmamasına gümrük idarelerince izin verilebilir.

(3) Bir gümrük rejimi çerçevesinde kayıtların tutulması gerektiğinde, bu kayıtlarda bulunan bilginin envanter kayıtlarında bulunmasına gerek yoktur.

İşlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın envanter kayıtlarına girişi

MADDE 430 – (1) Dahilde işleme rejimi veya gümrük kontrolü altında işleme rejimi, serbest bölgede bulunan işlem görmüş ürünün, işlenmiş ürünün veya değişmemiş eşyanın, envanter kayıtlarına girişi halinde sona erer. Gerek görülmesi halinde, söz konusu kayıtlara girişe ilişkin hususlar, dahilde işleme rejimi ve gümrük kontrolü altında işleme rejimi kayıtlarında da belirtilir.

Vergilerin hesaplanması

MADDE 431 – (1) Serbest bölgede üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilen eşyanın serbest dolaşıma sokulmak istenilmesi durumunda beyan sahibinin talebi halinde Kanununun 161 inci maddesi, talep olmaması halinde ise aynı Kanununun 15 inci maddesi hükümlerine göre gümrük vergileri hesaplanır.

Serbest bölgelerden Avrupa Birliğine eşya gönderilmesi

MADDE 432 – (1) Türkiye'den veya üçüncü ülkelerden serbest bölgelere depolanmak, işlenmek veya ihraç edilmek üzere gelen eşyanın daha sonra Avrupa Birliği ülkelerine, statü belgesi olarak A.TR dolaşım belgesi ile gönderilmek istenmesi halinde, ek-70'te yer alan Tespit ve Tahakkuk Kağıdı düzenlenir. Bu durumda, aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır;

a) Eşyanın tamamen Türkiye'de serbest dolaşım durumunda bulunan girdilerden üretilmiş olduğu hallerde, Türkiye'ye vergilerinin ödenerek giriş işleminin yapıldığına

dair gümrük beyannamesi, serbest bölgelerde çıkışında düzenlenen gümrük beyannamesi ve benzeri belgeler üzerinde yapılacak inceleme sonucunda eşyanın Türkiye'de serbest dolaşımında bir eşya olduğunun anlaşılması halinde, herhangi bir vergi tahsilatı yapılmaksızın 2006/10895 sayılı Türkiye ile Avrupa Topluluğu Arasında Oluşturulan Gümrük Birliğinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar Hakkında Karar çerçevesinde A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenir ve vize edilir.

b) Eşyanın tamamen veya kısmen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak serbest bölgede işlem görmesi halinde, üçüncü ülke girdilerinin muayene ve tespiti yapıldıktan sonra CIF değeri belirlenerek, bunun İthalat Rejim Kararı eki listelerdeki 'Diğer Ülkeler' sütunundaki gümrük vergisi oranı üzerinden vergi tahsilatı yapılır. Bu işlemler Tespit ve Tahakkuk Kağıdı üzerinden yürütülür. Muayene ile görevli memurun tespit ve tahakkuk işlemini tamamlamasından sonra hesaplanan gümrük vergisi tutarı gümrük saymanlığına veya mutemetliğine yatırılır. Gümrük vezne alındısının ibrazı üzerine A.TR Dolaşım Belgesi, gümrük idaresi tarafından vize edilir.

c) Eşyanın ticaret politikası önlemlerine tabi üçüncü ülke menşeli olması halinde, A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenmesi için telafi edici verginin tahsil edilmesi ve bu eşya için düzenlenmiş ithal lisansının ibraz edilmesi gerekir. Gümrük idaresince A.TR Dolaşım Belgesinde kayıtlı miktar ithal lisansı aslından düşülerek işlem yapılır.

ç) Söz konusu Tespit ve Tahakkuk Kağıtları gümrük idaresinde elektronik ortamda kayda alınır. Bu kağıtlara varsa kota ve gözetim önlemlerine tabi ürünler için düzenlenen düşüm yapılmış belgelerin ve A.TR Dolaşım Belgesinin birer örneği ile fatura ve gerekli görülen diğer belgeler eklenir.

d) Serbest bölgelerden A.TR Dolaşım Belgesi düzenlenerek Avrupa Birliğine üye ülkelere gönderilen ve buralardaki alıcıları tarafından iade edilen üçüncü ülke menşeli girdiler kullanılarak üretilmiş eşyanın, Türkiye'de serbest dolaşıma sokulmak istenmesi ve bunun ihracı sırasında Türk gümrük idareleri tarafından vize edilmiş A.TR Dolaşım Belgesinin ibrazı halinde, gümrük vergisi dışında ithalatta tahsil gereken Katma Değer Vergisi ve Özel Tüketim Vergisi ile eş etkili mali yükler tahsil edilir. Ayrıca, bu eşyanın ithali için öngörülen diğer işlemlerin tamamlanması ve varsa ticaret politikası önlemlerinin uygulanması sağlanır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yeniden İhracat, İmha ve Terk

Yeniden ihracat

MADDE 433 – (1) Serbest dolaşımında bulunmayan eşyanın, Türkiye Gümrük Bölgesinde ihracata ilişkin ticaret politikası önlemlerinin uygulanmayacağı öngören şartlı muafiyet içeren bir gümrük rejimine tabi tutulabileceği haller, 308 ila 327 nci maddelerde düzenlenmiştir.

İmha ve terk

MADDE 434 – (1) İmha sonucunda çıkan artık ve atıklar, serbest dolaşımında olmayan eşya için öngörülen bir işlem veya kullanıma tabi tutulur. Söz konusu artık ve atıklar, gümrük statüleri belirleninceye, serbest dolaşımında olmayan eşya ise Kanunun 77 nci maddesinin birinci fıkrası hükmü saklı kalmak üzere, gümrük statüleri değişinceye ya da serbest bölgeye girinceye yahut aynı Kanunun 163 ve 164 üncü maddeleri gereğince yeniden ihraç veya imha edilinceye kadar gümrük gözetimi altında kalır.

(2) Kanunun 165 inci maddesinin uygulanmasında, eşya imhasının bildirim, ilgili kişi tarafından yazılı olarak yapılır ve imzalanır.

(3) Bildirim gümrük idarelerinin imhayı denetlemesi için yeteri kadar zaman verecek bir süre içinde yapılmalıdır.

(4) Söz konusu eşya için tescil edilmiş bir gümrük beyannamesi olması halinde, gümrük idaresi beyanname üzerine imhaya ilişkin şerh düşer ve beyannameyi Kanunun 64 üncü maddesine uygun olarak iptal eder.

(5) Gümrük görevlileri eşyanın imhası sırasında hazır bulunarak, imha sonucunda kalan artık ya da atık miktarını ve tipini, bunlara uygulanabilecek mali yüklerin tespiti ve gümrük tarafından onaylanmış başka bir işlem veya kullanıma girdiğinde kullanılması için tutanak düzenler ya da bunları beyanname üzerinde belirtir.

(6) Dördüncü fıkra hükümleri Hazineye terk edilen eşya için de uygulanır.

BEŞİNCİ KİTAP

Türkiye Gümrük Bölgesinden Çıkan Eşya

Özet beyan

MADDE 435 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşya için 415 inci madde uyarınca gümrük beyannamesinin aranmadığı veya beyanname yerine geçen bir belgenin düzenlendiği hallerde, Kanununun 165/A, 165/B, 165/C ve 165/D maddeleri hükümleri çerçevesinde ve eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce özet beyan verilir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesine getirilen eşya için özet beyan verilmesine ilişkin 63 üncü madde hükümleri Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan eşyaya ilişkin özet beyana da uygulanır.

(3) Özet beyan, eşya Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmeden önce çıkış gümrük idaresine verilir.

(4) Gümrük idaresi, Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşya için düzenlenen bir özet beyan verildiğinde, eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesinden önce emniyet ve güvenlik amaçlı ve risk esaslı kontroller yapar. Yapılan risk analizi tamamlanır tamamlanmaz eşyanın çıkışına izin verilir.

(5) Türkiye Gümrük Bölgesini terk edecek eşya için özet beyan verilmesinin gerekli olduğu, ancak bu beyanın verilmediği hallerde, eşyanın taşıma sorumluluğunu üstlenen ya da üstlendiği addedilen kişi özet beyan verir.

(6) Gümrük idaresi yaptığı kontrol sonucunda eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesine izin verilemeyeceğinin anlaşılması halinde, yetkili gümrük idaresi özet beyanı veren veya özet beyanı veren kişiyle eşyayı taşıyan kişinin farklı olması halinde eşyayı taşıyan kişiye risk analizinin tamamlanmasından sonra makul bir sürede durumu bildirir.

Farklı taşıma türlerinde veya kombine taşımacılıkta özet beyan düzenlenmesi

MADDE 436 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın bir taşıma türünden başka bir taşıma türüne aktarılarak taşındığı hallerde özet beyan verilmesi için tanınacak sürenin, taşıtın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi için verilen süreye uygun olması gerekir.

(2) Türkiye Gümrük Bölgesini terk eden eşyanın kombine taşımacılıkla taşındığı hallerde özet beyan verme yükümlülüğü eşyanın yüklü olduğu aracın işleticisindedir. Özet beyanın verilmesi için tanınan sürenin, eşyanın yüklü olduğu aracı taşıyan aracın Türkiye Gümrük Bölgesini terk etmesi için verilen süreye uygun olması gerekir.

Çıkış öncesi bildirim

MADDE 437 – (1) 65 ve 66 ncı maddelerde belirtilen durumlarda Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkışta kullanılan taşıma aracının işleticisi veya temsilcisi, çıkış öncesinde çıkış gümrük idaresine araçta bulunan bütün sevkiyatları liste halinde bildirir. Çıkış öncesi bildirim, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan taşıma aracı ve sevkiyata ilişkin aşağıdaki bilgileri içerir:

- a) Eşyanın gümrük bölgesinden taşınmasından sorumlu kişi,
- b) Gümrük beyannamesi; gümrük beyannamesinin verilmediği durumda özet beyan tescil sayısı,
- c) Yükleme yeri,
- ç) Boşaltma yeri,

d) Tek sevkiyat referans numarası, taşıma belgesi numarası veya taşıma belgesi referans bilgisi,

e) Taşıma aracı bilgisi veya eşya konteyner ile taşınıyorsa konteyner numarası.

(2) Ticari, liman veya taşıma belgesi veya yükleme listesi, gerekli bilgileri içermesi ve çıkış gümrük idaresince kabul edilebilir şekilde verilmesi halinde çıkış öncesi bildirim yerine verilebilir.

(3) 65 ve 66 ncı maddelerde belirtilen durumlar haricinde, gümrük bölgesinden çıkan taşıma aracındaki eşya için taşıma aracının işleticisinden başka bir kişi tarafından özet beyan verildiğinde, işletici veya temsilcisi çıkış gümrük idaresine çıkış öncesi bildirimde bulunabilir. Çıkış öncesi bildirim, Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkan taşıma aracı ve sevkiyata ilişkin aşağıdaki bilgileri içerir:

a) Gümrük beyannamesi; gümrük beyannamesinin verilmediği durumda özet beyan tescil sayısı,

b) Yükleme yeri,

c) Boşaltma yeri,

ç) Tek sevkiyat referans numarası, taşıma belgesi numarası veya taşıma belgesi referans bilgisi,

d) Eşya konteyner ile taşınıyorsa konteyner numarası.

(4) Birinci ila üçüncü fıkralarda belirtilen bildirim, taşıma aracının Türkiye Gümrük Bölgesini terk ettiği ana kadar geçen sürede yapılır.

(5) ⁷⁹63 üncü madde hükmü, çıkış öncesi bildirim için de uygulanır.

ALTINCI KİTAP

Özellik Gösteren Faaliyetler

BİRİNCİ KISIM

Gümrük Vergilerinden Muafiyet ve İstisna

BİRİNCİ BÖLÜM

Diplomatik Muafiyetler

Diplomatik muafiyetlerden yararlanacak kişiler

MADDE 438 – (1) Diplomatik muafiyetlerden;

a) Yabancı devlet başkanları ve aileleri ile refakatlerine memur olanlar,

b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev için Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetler,

c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde görevli misyon şefleri, diplomatik memurlar, yabancı devletlerin Türkiye'deki konsolosluklarında görevli misyon şefleri ve meslekten konsolosluk memurları, milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şefleri ile diplomatik memurları, yararlanabilir.

Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasında karşılıklılık şartı

MADDE 439 – (1) Diplomatik muafiyet ve kolaylıkların uygulanabilmesi için, aynı muafiyet ve kolaylıkların yabancı devletler tarafından da karşılıklı olarak gösterilmiş bulunması şarttır.

(2) Daha az muafiyet ve kolaylık gösteren devletler hakkında karşılıklı uygulanacak muafiyet ve kolaylıklar o nispette azaltılır.

(3) Diplomat statüsündeki memurlarımıza kolaylık tanıyan ve muafiyet uygulayan yabancı devletlerin adları ve kabul ettikleri kolaylık ve muafiyet dereceleri ile yabancı devletlerin uygulamakta oldukları diplomatik muafiyetler ve kolaylıklara ait değişiklikler, Dışişleri Bakanlığı tarafından Müsteşarlığa düzenli olarak bildirilir ve bunlar gümrük idarelerine duyurulur.

(4) Durumları gümrüklere bildirilmemiş olan devletlerin diplomasi memurları ve eşyası hakkında, Kanunda yazılı muafiyet ve kolaylıklar uygulanmayarak, keyfiyet

⁷⁹ 02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "61 inci" ifadesi "63 üncü" olarak değiştirilmiştir.

Müsteşarlığa intikal ettirilir ve alınacak talimata göre gereği yapılır.

(5) Diplomatik muafiyet kapsamında gelen eşya ile kültürel miras eserleri ve münhasıran misyon binası içerisinde düzenlenecek sergilere gelen her türlü eşyanın ithal, devir, satış, gümrüğe terk, bağış ve ihraç işlemleri ile ilgili her türlü ek düzenlemeyi Müsteşarlık ile karşılıklılık şartının varlığını tespit eden Dışişleri Bakanlığı müştereken yapabilir.

Diplomatik muafiyete tabi eşyanın gümrük işlemleri

MADDE 440 – (1) Diplomatik muafiyetten yararlanan;

a) Yabancı devlet başkanları ve aile fertleriyle refakatlerine memur olanların,
b) Diplomatik pasaportu haiz olmak kaydıyla resmi bir ziyaret veya görev ile Türkiye'ye gelen delegelerle, sivil ve askeri heyetlerin,
c) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli misyon şefleri ile diplomasi memurları ve meslekten konsolosluk memurlarının,
ç) Milletlerarası resmi kuruluşların Türkiye'de ikamet eden misyon şeflerinin, beraberlerinde gelen kişisel eşya ve ev eşyası ile, görevlerinin yapılmasıyla ilgili her türlü eşya için, ilgililerinden hiç bir beyan aranılmaz ve bu eşya muayene edilmez.

(2) Sözü edilenlerin kimlikleri pasaportlarının incelenmesinden anlaşılır ve kendilerine azami kolaylık ve nezaket gösterilir.

(3) Yabancı devletlerin Türkiye'deki diplomatik temsilciliklerinde ve konsolosluklarında görevli idari ve teknik personelin, beraberlerinde getirecekleri eşya için sözle yapacakları beyanlarıyla yetinilir.

(4) Şüphe ve yazılı, açık adresli ve imzalı ihbar olmadıkça, bu eşya muayene edilmez.

(5) Birinci fıkrada yazılı kişilerin beraberlerinde gelmeyen eşyası ile resmi görevlerin yapılması ile ilgili ve elçiliklerde kullanılacak eşya ve elçilik binalarının inşaatında kullanılmak üzere getirilecek malzeme için ilgili elçiliklerce tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş 'Mektup'lar beyanname olarak kabul olunur. Aksi taktirde, bu eşyanın gümrük işlemleri gümrük beyannamesi ile yapılır.

(6) Üçüncü fıkrada yazılı kişilerin kendilerinden ayrı gelen eşyası ile konsoloshanelerde resmi görevle ilgili ve buralarda kullanılmak üzere getirilecek eşya ve konsoloshanelerin inşaatında sarf edilecek malzemenin gümrük işlemleri, gümrük beyannamesi üzerinden yürütülür.

(7) Birinci ve üçüncü fıkrada sayılanlara ait taşıtlar ile elçiliklerde kullanılmak üzere getirilen taşıtların gümrük işlemleri, ilgili elçilik veya muafiyet hakkı tanınmış misyon şeflikleri veya heyet başkanları tarafından tanzim ve Dışişleri Bakanlığınca vize edilmiş mektuplarla sonuçlandırılır.

Muafin giren eşya ve taşıtların satış ve devri

MADDE 441 – (1) Diplomatik muafiyetlerden yararlanılarak yurda sokulan eşya ve taşıtların gerek muafiyet hakkı olan, gerekse muafiyet hakkı bulunmayan kimse ve yerlere herhangi bir suretle devir veya satışı Dışişleri Bakanlığının önceden iznine tabidir.

(2) Bu devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı olan bir kişiye veya yere yapılıyorsa, gümrük işlemleri ilgililerden yeniden alınacak ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş elçilik mektuplarıyla yapılır.

(3) Devir veya satış diplomatik muafiyet hakkı bulunmayan, özel bir kanunla vergi muafiyetinden faydalanan bir yere yapılıyorsa, ilgililerden yeniden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle gümrük işlemleri tamamlanır.

(4) Devir veya satış muafiyet hakkı olmayan yer ve kişilere yapılıyorsa, bunların gümrük işlemleri, ilgiliden alınacak serbest dolaşıma giriş beyannamesiyle yürütülür ve Kanununun 181 inci maddesi hükmü gereğince gümrük vergileri tahakkuk ve tahsil olunur.

(5) Bu madde kapsamında devir veya satışı yapılan eşya ve taşıtlara ilişkin ilk elçilik mektuplarının kayıtları, yeniden alınmış elçilik mektup veya beyanname kayıtlarına dayanılarak kapatılır.

Muafin giren taşıtların çalınması

MADDE 442 – (1) Diplomatik muafiyetlerden faydalanarak yurda sokulan taşıtların çalınmaları halinde, çalınma hadisesi, mahkeme ilamı veya Cumhuriyet Savcılığından veya olayın vuku bulduğu yerin en büyük mülki amirinden alınan belge ile ispatlandığı takdirde, bunların gümrük vergileri aranmayarak elçilik mektuplarının kayıtları adı geçen belgelerle kapatılır.

Mektupların şekli ve tescili

MADDE 443 – (1) Diplomatik muafiyetlerin uygulanmasındaki işlemlerde beyanname hükmünde olan elçilik mektuplarının şekil ve içereceği bilgiler ek-18’de gösterilmiştir.

(2) Gümrük idarelerine ibraz edilen mektuplar, örneğine uygun olarak düzenlenmiş ve Dışişleri Bakanlığının vizesinden geçmiş bulunduğu takdirde kabul olunur ve bir numara altında ayrı bir deftere kayıt ve tescil edilir.

(3) İşlemleri bitirilen mektuplarla eşyanın tesliminden sonra, özet beyan veya diğer ilgili belgelerin kayıtları kapatılır ve bir bordroya bağlanarak aylık olarak Gümrükler Kontrol Genel Müdürlüğüne gönderilir.

İKİNCİ KISIM **Geri Gelen Eşya**

BİRİNCİ BÖLÜM **Geçici Olarak Çıkan Taşıtlar ve Eşya**

Geçici olarak çıkan taşıtlar ve eşya

MADDE 444 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden geçici olarak dışarı çıkarılacak taşıtlar ve ticari nitelikte olmayan eşya aşağıda yazılı şekilde beyana tabi tutulur:

a) Yerleşim yeri Türkiye’de bulunan Türk ve yabancı gerçek ve tüzel kişilerin yabancı bir ülkeye geçici olarak çıkaracakları ve en geç üç yıl içerisinde geri getirecekleri kendilerine ait taşıtları, çıkış gümrük idaresi tarafından Türkiye’ye Giriş veya Türkiye’den Çıkış Yapan Taşıtların Kayıt ve Takip İşlemlerine İlişkin Taşıtların Takip Programına kaydedilir. Yükümlü tarafından talep edilmesi halinde ‘Triptik’ veya ‘Gümrük Geçiş Karnesi’ beyanname olarak kabul olunur. Aynı zamanda söz konusu belgeler ile yapılan işlemler Taşıtların Takip Programına da kaydedilir.

b) Kanunda belirtilen üç yıllık süre sonunda çıkış ayniyetine uygun olarak geri getirilmek kaydıyla yabancı bir ülkeye gönderilecek ticari nitelikte olmayan eşyanın çıkışında yükümlü tarafından 3 nüsha olarak düzenlenecek ek-71’deki Türkiye Gümrük Bölgesi Dışına Gönderilen Ticari Nitelikte Olmayan Eşyaya Ait Geçici İhracat Beyannamesi ve Taahhütnamesi ihracat işlemi yapan gümrük idaresine ibraz edilir. Bu beyanname ve taahhütnamenin 1 ve 3 üncü nüshaları gümrüğünde saklanır. 2 nci nüshası tekrar girişte gümrük idaresine ibraz edilmek üzere yükümlüye verilir.

c) Türkiye’deki yabancı elçilikler ile konsolosluklar mensubu bulunan diplomatik statüdeki memurlara ait Türkiye’de trafiğe kayıtlı taşıtlar da Taşıtların Takip Programına kaydedilerek çıkış işlemleri gerçekleştirilir ve başka bir gümrük işlemine tabi tutulmaz.

ç) Geçici olarak Türkiye’den çıkarılan demiryolu araçlarının çıkış ve girişlerinde uluslararası anlaşma hükümlerine göre işlem yapılır.

Beyanın kontrolü

MADDE 445 – (1) Geçici olarak çıkarılacak eşyaya ilişkin beyanın kontrolü ⁸⁰180 ila 195 inci madde hükümlerine tabidir. Eşya geri geldiğinde vergi yükümlülüğü doğruğ doğmadığının tespiti açısından gerekli inceleme yapılır.

İKİNCİ BÖLÜM **Geri Gelen Eşya ve Taşıtlar**

⁸⁰ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “188 ila 208 inci” ifadesi “180 ila 195 inci” olarak değiştirilmiştir.

Kesin ihracı yapıldıktan sonra geri gelen eşyanın ispatı

MADDE 446 – (1) İhraç edilen eşyanın;

a) Gönderildiği ülkede yürürlükte olan mevzuat nedeniyle serbest dolaşıma girememesi veya kullanıma arz edilmemesi,

b) Kusurlu olması veya sözleşme hükümlerine uygun olmaması nedenleriyle alıcısı tarafından kabul edilmemesi,

c) İhracatçının elinde olmayan sebeplerle amaçlanan kullanıma girememesi, nedenleriyle geri gelmesi halinde, durumun Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki alıcıdan veya Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki yetkili kurumlardan alınacak belgelerle gümrük idaresine ispatı gerekir.

(2) Birinci fıkranın (b) bendinde belirtilen durumlarda eşyanın ilk kullanım dışında kullanılmamış olması gerekmektedir. Bu durum, sadece, eşyanın kusurlu olduğunun veya sözleşme hükümlerine uygun olmadığına, kullanılmadan anlaşılacağı haller için geçerli olacaktır.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen durumlar;

a) Gönderilen kişiye teslim edilmeden önce, eşyanın tabiatından ileri gelen veya nakliye sırasında meydana gelen hasar yüzünden Türkiye Gümrük Bölgesine geri gönderilen eşya,

b) Tüketilmek veya satılmak amacıyla yurt dışındaki sergi ve fuarlara gönderilen ancak, tüketilmeden veya satılmadan geri gelen eşya,

c) Alıcının fiziksel bir engeli veya yasal bir engel nedeniyle alıcısına teslim edilemeyen eşya,

ç) Tabii afetler, tehlikeli ve salgın hastalıklar, büyük yangınlar, radyasyon ve hava kirliliği gibi önemli nitelikteki kimyasal ve teknolojik olaylar ile büyük nüfus hareketleri gibi kriz halleri veya siyasi ya da sosyal durumlarda meydana gelen ani ve beklenmeyen değişiklikler yüzünden alıcısına teslim edilemeyen veya ihracına ilişkin sözleşmede belirtilen tarihten sonra teslim edilen eşya,

d) Türkiye Gümrük Bölgesi dışındaki ülkelere gönderilen ancak, piyasa kuralları gereği gönderildiği ülkede satılamayan sebze ve meyveler, için uygulanır.

(4) **(31/12/2010 tarih ve 27802 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)** Serbest dolaşımda iken ihraç edilen, ancak çeşitli nedenlerle geri gelen ticari kullanıma mahsus taşıt araçları, iş makineleri ve üretime yönelik makineler, ayniyet tespiti kaydıyla, yukarıdaki fıkralarda belirtilen şartlara bağlı olmaksızın, geri gelen eşya muafiyetinden faydalandırılır.

Eşyaya ait parçaların geri gelmesi

MADDE 447 – (1) Daha önce Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen eşyaya ait olduğu anlaşılan parçaların geri gelmesi halinde gümrük vergilerinden muafiyet uygulanır.

(2) Bu hüküm, Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edilen makinelere, araçlara, aletlere veya diğer ürünlere ait olan ve ait olduğu uzman raporlarıyla kanıtlanan parça veya aksesuarları içeren eşyaya da uygulanır.

Geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 448 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesinden ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı, beyanın kontrolü ve diğer işlemler 180 ila 195 inci madde hükümlerine göre yapılır. Yükümlü, ilgili gümrük idaresine eşyanın Türkiye Gümrük Bölgesinden ihracına ilişkin gümrük beyannamesi ve ayniyet tespitine ilişkin diğer belgeleri ibraz eder.

Konsinye satış suretiyle ihraç edildikten sonra geri gelen eşyanın beyanı

MADDE 449 – (1) Konsinye satış suretiyle ihraç edilen eşyanın çıkışında, gönderildiği yerde satılmayıp geri gelmesi ihtimali göz önünde bulundurularak ayniyet tespitine ilişkin tüm destekleyici bilgiler gümrük beyannamesine eklenir.

(2) Bu suretle ihraç edilen eşyanın geri gelmesi halinde 448 inci madde hükümlerine göre işlem yapılır.

Geçici olarak çıkarıldıktan sonra geri gelen taşıtların ve ticari nitelikte olmayan eşyanın beyanı

MADDE 450 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıt ve ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içinde geri gelmesi halinde aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına geçici olarak çıkarılan taşıtın süresi içerisinde yurda geri getirilmesi halinde, çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından kapatılır. Çıkış işlemi sırasında yükümlü tarafından Triptik veya Gümrük Geçiş Karnesi beyanname olarak sunulmuşsa, geçici olarak çıkarılan taşıtın geri gelmesi halinde, bu belgeler beyanname olarak kabul olunur; ayrıca çıkış kayıtları Taşıt Takip Programından da kapatılır.

b) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında çıkışı yapılan ticari nitelikte olmayan eşyanın süresi içerisinde geri getirilmesi halinde, gümrük idaresince çıkış kaydı kapatılır.

c) 444 üncü maddenin birinci fıkrasının (c) bendindeki diplomatik statüdeki memurların geri gelen taşıtlarının yalnızca plaka numaraları ve modelleri Taşıt Takip Programından evvelce yapılmış çıkış kayıtları ile karşılaştırılarak kapatılır ve herhangi bir gümrük formalitesi uygulanmayarak gerekli sürat ve kolaylık gösterilir.

ç) Geri gelen demiryolu araçlarının çıkış kayıtları usulü dairesinde kapatılır.

Yararlanılan menfaatlerin iadesi

MADDE 451 – (1) İhraç edildikten sonra geri gelen eşyanın gümrük vergilerinden muaf olarak serbest dolaşıma girebilmesi için ihracat nedeniyle yararlanılan hak ve menfaat varsa bunların iade edildiğini gösteren belgenin beyannameye eklenmesi gerekir.

(2) İhracat nedeniyle katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi iadesinden veya istisnasından yararlanan eşyanın katma değer vergisi ve özel tüketim vergisi tahsil edilir.

Sürelerin başlangıcı ve süre uzatımı

MADDE 452 – (1) Geri getirilme süresinin başlangıcı eşyanın fiilen ihraç edildiği tarihtir. Çıkışın partiler halinde yapılması halinde, her partiye ilişkin sürenin başlangıcı ayrı ayrı göz önünde bulundurulur.

(2) Üç yıllık süre doğal afet, getirildiği ülkelerdeki ya da geçiş ülkelerindeki iç karışıklık, abluka veya savaş hali, resmi makamlarca getirilen yasaklar veya eşyanın alıkonulması gibi mücbir sebep ve beklenmeyen hallerle uzatılabilir. Özel ve zorunlu durumlar Müsteşarlıkça incelenir ve sonuçlandırılır.

Süresini aşarak geri getirilen, getirilmeyen ve kesin ihracata dönüştürülen eşya

MADDE 453 – (1) Eşyanın süresi içinde mücbir sebep belgesi ibrazı ile süre uzatımı talebi olmaksızın Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süreyi veya üç yıllık sürenin üzerinde gümrük idaresince uzatılan süre varsa bu süreyi aşarak geri getirilmesi halinde, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilerek serbest dolaşıma giriş rejimi hükümleri uygulanır.

(2) Eşya, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre aşılmaksızın, ek süreler dahil verilen sürelerin aşılması halinde, Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (1) bendi uyarınca usulsüzlük cezası tatbiki ile gümrük vergileri tahsil edilmeden serbest dolaşıma sokulur.

(3) Geçici ihracat eşyasının, Kanunun 168 inci maddesinin birinci fıkrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa gümrük idaresince verilen ek süreler bitiminde geri getirilmediğinin tespit edilmiş olması halinde; ihracat vergilerine tabi eşyadan bu vergiler tahsil edilir. Ancak, eşyanın daha sonra serbest dolaşıma sokulması istenmesi halinde, birinci fıkra hükümleri uygulanır.

(4) Geçici ihracat eşyasının, tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca ilgili kurumunca veya gümrük idaresince verilen süre ile varsa verilen ek sürelerin veya gümrük idaresince verilen böyle bir süre yoksa Kanunun 168 inci maddesinin birinci

fikrasında belirtilen üç yıllık süre ile varsa verilen ek sürelerin bitiminden önce, geçici ihracatın kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde, kesin ihracata ilişkin gümrük beyannamesinin düzenlenmesi ve ihracat rejimine ilişkin tüm mevzuat hükümlerine uyulmuş olması kaydıyla geçici ihracata konu eşyanın kati ihracata dönüştürülmesine izin verilerek ilgili rejim sonlandırılır.

(5) Geçici ihracatın dördüncü fıkrada belirtilen sürelerin bitiminden sonra kesin ihracata dönüştürülmek istenmesi halinde dördüncü fıkra hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Deniz Balıkçılığı Ürünleri ve Denizden Çıkartılan Diğer Ürünler

Muafiyet

MADDE 454 – (1) Kanunun 171 inci maddesi uyarınca elde edilen ürünlerin Türkiye Gümrük Bölgesinde serbest dolaşıma girişi ve diğer ülkelere ihracı talep edildiğinde Kanunun ve bu Yönetmeliğin serbest dolaşıma giriş veya ihracata ilişkin hükümleri uygulanır. Ancak yükümlüden bu ürünlerle ilgili olarak mahreç ülkede düzenlenmiş fatura veya benzeri belge aranmaz.

YEDİNCİ KİTAP

Diğer Gümrük İşlemleri

BİRİNCİ KISIM

Posta Gümrük İşlemleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Posta Kolileri

Kolilerin gümrüğe bildirilmesine mahsus listeler

MADDE 455 – (1) Posta kolileri gümrük işlemlerinin yapılacağı posta idarelerinde gümrüğe sıra numarası izleyen, ek-72'deki örneğe uygun liste ile beyan olunur.

(2) Listelerde aşağıda yazılı hususlar gösterilir.

- a) Her yılbaşından itibaren teselsül ettirilen sıra numarası,
- b) Kolinin çıkış ülkesi veya şehri ve çıkış numarası,
- c) Kolinin yollama kağıdına göre sayısı, marka ve numarası,
- ç) Gümrük beyannamesi veya Déclaration en Douane, fatura ve menşe şahadetnamesi gibi gümrüğe gösterilmesi gereken belgelerin sayı ve türleri,
- d) Kolinin geldiği yol.

Listelerin ve diğer belgelerin gümrüğe verilmesi

MADDE 456 – (1) Posta idareleri, gelen kolilere ait listeleri, vakit geçirmeden ve kolilerin birikmesini beklemeden düzenler ve iki nüshasını imza karşılığında gümrük idaresine verir. Bu listeler alınan her posta için ayrı ayrı düzenlenebileceği gibi bir günde gelen bütün koliler için tek bir liste de düzenlenebilir.

(2) Bu listeler gümrük idaresi tarafından sıra numarasına göre saklanır.

(3) Listelerle birlikte, 455 inci maddede belirtilen belgeler gümrük idaresine verilir. Bu belgelerin ve kolilerin üzerinde girdikleri listeden aldıkları sıra numarası da gösterilir.

Kolilerin ayrımı

MADDE 457 – (1) Posta idaresince verilen listeler ekleriyle birlikte, bunlarda yazılı kolilerin muayenesinde, tahakkuklarının yapılmasında ve ticari nitelikte olmayanların ayırımında göz önünde tutulmak üzere muayene ile görevli memurlara havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memurlar kendilerine havale edilen listelerde gösterilen kolilerdeki eşyayı inceleyerek, ticari ve ticari olmayan eşyayı ayırır.

Posta idaresince yapılacak bildirim

MADDE 458 – (1) Gümrüklerce ticari nitelikteki eşya için iki nüsha ayrıntılı liste düzenlenir. Bu listenin bir nüshası imza karşılığında posta idaresine verilir. Diğer nüshası bir sıra numarası altında saklanır.

(2) Posta idaresi bu listeye dayanarak koli alıcısına, adına gönderilen eşyanın giriş işlemlerinin yapılabilmesi için en kısa zamanda gümrük idaresine başvurulması gerektiğini bir haber kağıdı ile bildirir.

(3) 457 nci madde hükmüne göre yapılacak ayırım sonucunda ticari nitelikte olmayan eşya için ikinci fıkraya göre koli alıcısına tebligat yapılmaksızın, muayene ve tahakkuk işlemleri yapılır.

Beyan

MADDE 459 – (1) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan hediye, numunelik, zat ve aile ihtiyaçlarını karşılayan ve benzeri eşya için, Déclaration en Douane'lar gümrük idaresince beyanname olarak kabul edilir ve bunlara ilişkin özet beyan kayıtları sistem üzerinden ilgili gümrük memuru tarafından kapatılır.

(2) Déclaration en Douane olmadan gelen ve ticari nitelik arz etmeyen eşya içeren koliler için sözlü beyan formu düzenlenir.

(3) Ticari nitelik arz eden eşya için gümrük beyannamesi düzenlenir.

(4) Ancak gazete, kitap, broşür ile periyodik dergiler için yapılacak gümrük işlemleri Müsteşarlıkça belirlenir.

(5) Keza dahilde işleme, geçici ithalat ve geri gelen eşya rejiminden faydalanmak üzere posta yolu ile gelen eşya için ilgili rejim hükümleri uygulanarak işlem yapılır.

Muayene ve tahakkuk

MADDE 460 – (1) Muayene ile görevli memurlar muayenesine gerek görülen kolileri, bunları muhafaza ile görevli posta idaresi memurlarının huzurunda muayene eder.

(2) Ticari nitelikte olup gümrük beyannamesi verilmiş eşyanın muayenesi 180 ila 196 ncı madde hükümleri uyarınca; ticari nitelikte olmayan ve 172 nci maddede belirtilen beyan formu veya Déclaration en Douane kapsamı eşyanın muayenesi ise, örnekleme yöntemi ile yapılır.

(3) Ticari nitelikte olmayan eşyanın Déclaration en Douane'larında yazılı değerleri, gümrük idaresince uygun bulunduğu takdirde, aynen kabul olunur. Uygun görülmeyenler ile Déclaration en Douane'larında kıymeti gösterilmeyen eşya için Kanununun İkinci Kısmının Eşyanın Gümrük Kıymeti başlıklı Üçüncü Bölüm maddeleri hükmü uyarınca tespit edilecek kıymetleri vergi tahakkukuna esas tutulur.

(4) Muayene sırasında kolilerin içinden çıkan fatura ve menşe şahadetnamesi gibi belgeler gümrük idaresince alınarak muayene, tespit ve tahakkukta dikkate alınmak üzere beyannamesine eklenir.

Gümrük işlemlerinin tamamlanması ve kolinin teslimi

MADDE 461 – (1) Gümrüklerce her türlü işlemi bitirilmiş olan kolilerin alıcılarından, alınması gereken ve gümrük idaresince tespit olunan vergiler, vizesi bulunduğu takdirde gümrük idaresi tarafından tahsil olunur ve karşılığında Vezne Alındısı verilir.

(2) Aynı zamanda, kolinin gümrükle ilişkisi kalmadığına dair ek-73'te yer alan bir Teslim Kağıdı da düzenlenir ve kolinin teslimini geciktiren durumlar olmuş ise, teslim kağıdında gecikme tarih ve sebepleri gösterilir.

(3) Gümrük bulunmayan bir yer varışlı kolilerin tahakkuk ettirilen vergileri 462 nci madde hükmüne göre posta idaresince tahsil olunur.

(4) Posta idaresi, gümrük vezne alındısını gördükten sonra tesellüm kağıdına imza alarak koliyi alıcısına teslim eder.

(5) (30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile eklenmiştir.) Birinci fıkraya uyarınca tespit olunan vergiler, posta idaresince de tahsil edilebilir. Bu durumda, 462 nci maddenin ikinci ve üçüncü fıkraları uyarınca işlem yapılır.

Posta idaresince tahsil olunacak vergiler

MADDE 462 – (1) Posta gümrük işlemleri yapılan, fakat gümrük veznesi bulunmayan posta idarelerinde kolilere ait tahakkuk ettirilmiş vergiler posta idaresi tarafından tahsil edilir.

(2) Bu gibi yerlerde, muayeneden sonra her koli için tahakkuk ettirilen vergilerin ayrıntısı, gümrük idaresince düzenlenecek bir tahakkuk belgesi ile posta idaresine bildirilir.

(3) Posta idaresi gümrük adına tahsil ettiği paraları en geç bir hafta içinde, tahakkuk belgelerine dayanan bir liste ile gümrük veznesine alındı karşılığında öder.

Posta kolilerinin ihracat işlemleri

MADDE 463 – (1) Gerek kesin olarak gerek geçici ihracat işlemlerine tabi tutularak yurt dışına posta yolu ile gönderilecek ticari ve ticari olmayan eşya posta idaresi tarafından kabul edilir. Bu eşya gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altındadır.

(2) Yurt dışına posta yoluyla gönderilecek ticari nitelikteki eşya ihracat rejimi kapsamında gümrük beyannamesi ile beyan olunur ve bu rejim çerçevesinde işlemleri tamamlanır.

Yurt dışına gönderilen posta kolilerinin muayenesi

MADDE 464 – (1) Muayeneye tabi tutulacak koliler posta idaresine bildirilir ve muayeneye hazır bulundurulması istenir. Muayene için ayrılan koliler posta memurlarının huzurunda muayene edilir. Muayene edilmeyecek eşyanın gümrük işlemleri belge üzerinden yürütülür.

Mahrecine yollanacak koliler

MADDE 465 – (1) Yurt dışından posta yolu ile gelip listeleri gümrük idaresine verilen kolilerden, süresi içinde alıcıları tarafından alınmayanlar veya diğer sebeplerden dolayı posta idaresince geri gönderilmesi gerekenler, posta idaresince ayrıntılı bir yazı ile gümrüğe bildirilir. Gümrük idaresi, posta memurlarının huzurunda bu gibi kolileri muayene ederek Déclaration en Douane ve diğer belgeleriyle karşılaştırır. Şüpheli bir durum tespit edilmediği takdirde bunların kayıtları kapatılır.

İKİNCİ BÖLÜM

Posta Haberleşme Gönderileri

Türkiye Gümrük Bölgesine gelen posta haberleşme gönderilerinin ayrılması ve liste ile bildirilmesi

MADDE 466 – (1) Değer konulmuş olanlar dahil olmak üzere yeşil etiketli mektuplar, yeşil etiketli diğer posta haberleşme gönderileri, küçük paket veya küçük koliler ile basılmış kağıtları kapsayan çantalar gümrük gözetiminde posta idaresince açılır ve vergiye tabi olanlar ile olmayanlar ayrılır.

(2) Vergiye tabi olan posta haberleşme gönderileri, posta idaresince düzenlenen liste ile birlikte bilgisayar sistemi üzerinde döküm almaksızın özet beyan tescil edilmesi suretiyle gümrük idaresine beyan edilir.

Muayene ve vergilerin tahakkuku

MADDE 467 – (1) Küçük koliler dahil olmak üzere listeleri verilen posta haberleşme gönderileri muayene ve tahakkuku yapacak olan muayene ile görevli memura havale edilir.

(2) Muayene ile görevli memur, yapacağı kontrol ve inceleme sonunda, ticari nitelikte gördüğü eşyayı kapsayan gönderileri ayrılarak 459 uncu madde hükmü

gereğince yazılı beyanda bulunmalarını sağlamak için ilgililerine posta idaresi aracılığı ile tebligat yaptırır.

(3) Ticari nitelikte bulunmayan eşyanın işlemleri 459 uncu maddedeki esaslara göre tamamlanır.

(4) Posta idaresi gümrüğe ait tahsil ettiği vergileri 462 nci maddede belirtilen şekilde gümrük veznesine yatırır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM **Ortak Hükümler ve Ceza**

Posta eşyasının başka bir gümrük idaresine sevk edilmesi

MADDE 468 – (1) Mektup postası dışında kalan eşyanın başka bir gümrük idaresine sevk edilmek istenilmesi halinde, eşya transit rejimi hükümleri çerçevesinde sevk edilir. Bu durumda, her araç için ayrı bir transit beyannamesi düzenlenir. Posta çuvalları mühürlü ise ayrıca taşıt aracı mühürlenmez.

(2) Söz konusu eşyanın aynı il içerisindeki havalimanından Posta İşleme Merkezine Posta Teslim Bordrosu (CN-38 veya CN-41) ile posta idaresinin sorumluluğu altında sevk edilmesi mümkündür.

Posta gönderilerinin konulacağı yerler ve posta idaresinin sorumluluğu ve yükümlülüğü

MADDE 469 – (1) Yurt dışından gelen koliler ve posta haberleşme gönderilerinin konulduğu yerler, Kanunun 174 üncü maddesine göre genel antrepo sayılır ve bu yerler posta idaresinin sorumluluğu ve gümrük idaresinin gözetim ve kontrolü altında bulunur.

(2) Posta yolu ile yurt dışına gönderilecek ticari eşya, gümrüğün gözetimi ve posta idaresinin sorumluluğu altındaki genel antrepolara konulur. Eşya, buralarda antrepo beyannamesinin tescil tarihinden itibaren bir ay bekletilebilir. Bu sürenin geçmesi üzerine 417 nci maddeye göre işlem yapılır.

(3) Gümrük işlemleri için gerekli ölçü aletlerini ve tahlil ve teknik cihaz ve maddelerini, görevli gümrük memurlarının çalışmalarına elverişli büro ve mefruşatını, telefonunu, aydınlatma ve ısıtma ihtiyaçlarını, posta idaresi herhangi bir bedel karşılığında olmaksızın sağlamakla yükümlüdür.

(4) Posta yoluyla yurt dışına gönderilen ve oralarından gelen posta gönderilerinin gümrük işlemleri dolayısıyla devamlı olarak posta gümrüklerinde görev alan veya geçici olarak bu gibi hizmetleri yapan gümrük memurlarının Kanunun 220 nci maddesine göre tespit edilen kanuni saatler dışında yaptıkları fazla çalışma ücreti aynı Kanunun 221 inci maddesi gereğince posta idaresince ödenir.

İnceleme veya tahlil için eşyanın posta idaresinden alınması

MADDE 470 – (1) Gümrük işlemlerinin sonuçlandırılabilmesi için, posta gönderilerinin başka bir merciin kontrolüne gerek görülmesi halinde, bunun eşyanın bulunduğu yerde yapılması esastır. Ancak, zaruri hallerde kapsamı gümrük ve posta idaresi memurları tarafından birlikte tespit olunarak, gümrüğün yetkili memurunun vereceği, durumu belirtir ek-74'te yer alan örneğe uygun imzalı bir alındı karşılığında eşya, posta idaresinden geçici olarak alınabilir. İş bittiğinde bu eşya geciktirilmeksizin posta idaresine verilir. Posta idaresi bu alındıyı iade eder.

Muayenede eksik çıkan eşya

MADDE 471 – (1) Posta gönderilerinin muayenesinde eksiklik bulunduğu takdirde durum, gümrük muayene ve posta idaresi memurları tarafından birlikte düzenlenecek iki nüsha tutanakla tespit olunur. Bu tutanaklardan bir nüshası posta idaresinde, diğeri gümrükte kalır. Kovuşturma ve soruşturmayı gerektirir bir durum tespit edildiği takdirde, gümrük idaresince gerekli inceleme ve soruşturma yapılır.

Muayenede rastlanacak ithali yasak maddeler

MADDE 472 – (1) Posta yolu ile ithal edilmek istenilen eşya arasında, gümrük ve posta mevzuatı ile diğer mevzuata göre ithali yasak eşya bulunduğu takdirde, ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

(2) Elkoyma veya imha gerektiren hallerde, gereği yerine getirilip durum iki nüsha tutanakla tespit edilir. Bu tutanakların bir nüshası posta idaresine verilir, diğeri gümrük idaresinde saklanır.

Posta eşyasının tasfiyesi

MADDE 473 – (1) Posta yolu ile Türkiye'ye gelen ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşmalar hükümleri ile belirlenen bekleme süreleri sonunda elde kalan koli veya diğer eşyanın ayrıntılı bir listesi gümrük tarife istatistik pozisyonu ve miktar ile sahiplerinin isim ve adresleri belirtilmek suretiyle, Kanununun 177 nci maddesi uygulanmak üzere gümrük idaresine bildirilir.

Serbest dolaşıma girişteki cezalar

MADDE 474 – (1) Posta yolu ile gelen ve ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane'larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) Ticari nitelikte olan eşyaya ilişkin beyanın kontrolü sonucunda, tespit edilecek fark ve aykırılıklardan dolayı, Kanununun 234 üncü maddesi hükümlerine göre işlem yapılır.

İhracatta ceza

MADDE 475 – (1) Posta yolu ile gönderilen ticari nitelikte olmayan eşyaya ilişkin Déclaration en Douane'larda kayıtlı bilgilere nazaran tespit edilen farklılıklardan dolayı ceza aranmaz.

(2) İhracatta ticari eşyanın beyanı ile muayenesi arasında farklılık bulunması halinde duruma göre gümrük veya kaçakçılıkla mücadele mevzuatı uyarınca işlem yapılır.

İKİNCİ KISIM

Yakıt ve Kumanyalara İlişkin Gümrük İşlemleri

Deniz ve hava taşıtlarına yakıt ve kumanya verilmesi

MADDE 476 – (1) Geçici depolama yeri veya antrepoda bulunan ve henüz serbest dolaşıma girmemiş olan farklı renkteki yakıt ve yağlar ile mürettebat ve yolcuların yiyecek, içecek, sigara ve alkollü içkiler de dahil olmak üzere kumanyaları transit rejimi hükümlerine göre deniz ve hava taşıtlarına verilir. Kaçakçılıkla mücadele eden birimlere bu kapsamda yakıt ve yağ verilir.

(2) Geçici depolama yeri veya antrepodan verilecek henüz serbest dolaşıma girmemiş yakıt, yağlayıcı madde ve kumanyalardan gümrük vergileri aranmaz. Ancak, Türk bandıralı deniz ve hava taşıtlarının bu hükümden yararlanabilmesi için aldıkları söz konusu eşyayı dış sefere çıkacağı limandan itibaren tüketmeleri gerekir.

Yakıt ve kumanya talebi

MADDE 477 – (1) Deniz ve hava taşıtı kaptanları, acenteleri, bunker veya liman bayileri, taşıtın gideceği yer ve talep ettiği yakıt miktarını yazılı olarak gümrük idaresine bildirir. Bu talebin kaptan ve işletme dışındaki kişiler tarafından yapılması halinde, kaptan veya işletme tarafından talep edilen yakıt siparişine dair belge aranır.

(2) Aynı şekilde kaptanlar, gemi acenteleri ve kumanyacılık firmaları geminin gideceği yer ve gemiye verilecek kumanyanın cins ve miktarını belirtir şekilde düzenleyecekleri kumanya listelerini gümrük idaresine bildirir.

(3) Şüphe veya ihbar olmadıkça, yakıt, yağ ve kumanya muayeneye tabi tutulmaz ve sadece gümrük idaresinin gözetimi altında gemiye yüklenir.

Gümrüklerde doğrudan işlem takip edebilecek bunker ve liman bayileri

MADDE 478 – (1) Basitleştirilmiş usul ile gerçekleştirilen işlemler hariç olmak üzere bunker veya liman bayilerinin gümrük idaresine doğrudan başvurarak, gemiye

verilecek yağ ve yakıtla ilişkin beyanname tescil ettirebilmeleri için bu firmaların;

- a) Anonim veya limited şirket olması,
- b) Ödenmiş sermayelerinin asgari 50.000 TL olması,
- c) Firmanın mülkiyetinde bir adet 200 DWT (Deadweight Ton) kapasitede deniz akaryakıt tankerinin bulunması veya 80.000 ABD doları tutarı toplu teminat verilmesi,
- ç) Yönetim kurulu üyeleri ile şirket sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olanların affa uğramış olsalar dahi, hırsızlık, emniyeti suistimal, dolandırıcılık, yalan yere şahadet, yalan yere yemin, suç tasnii, iftira, irtikap, rüşvet, ihtilas cürümlerinden biri dolayısıyla hapis cezası veya mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ile 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna muhalefetten mahkum olmamaları,

gerekir.

(2) Yukarıdaki sayılan hususları ispat eden belgeler ve götürü teminat ile birlikte, ek-75'te yer alan taahhünameyi doldurarak ilgili gümrüğe ibraz eden firmalar; gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin işlemleri yürütebilir. Bu firmaların gemilere yağ ve yakıt verilmesine ilişkin her başvurularında ilgili kaptan veya gemi acentesinin talep veya izin yazısını gümrük idaresine ibrazı şarttır.

Türk bandıralı gemilerde yakıt ve kumanya defteri tutulması

MADDE 479 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan Türk bandıralı gemilerde, ek-76'da yer alan örneğe uygun yakıt ve kumanya defteri tutulur. Bu defterin sayfaları gümrük idaresince önceden tespit edilerek onanır. Bu deftere yakıt ve kumanyanın gümrük tarife istatistik pozisyonu, miktarı ve beyanname ile faturanın numara ve tarihi, yazılarak alt kısmı gümrük idaresince resmi mühürle mühürlenir ve imza edilir.

Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan tedarik ettikleri yakıt ve kumanyaların beyanı

MADDE 480 – (1) Türk bandıralı gemilerin yabancı limanlardan gelişlerinde, yakıt ve kumanyaları için bir liste düzenlenerek ilk uğrayacakları Türk limanında bu liste geminin kontrolünü yapacak gümrük idaresine verilir.

(2) Birinci fıkrada bahsi geçen listede,

a) Yabancı limanlardan alınmış olan kumanyanın cins ve miktarı ile sefer sırasında tüketilen miktarı,

b) Evvelce Türkiye'de, serbest dolaşımda olan maddelerden veya geçici depolama yerleri ve antrepolardan tedarik edilen yakıt ve kumanyaların cins ve miktarı ve bunlar için evvelce verilmiş olan transit veya ihracat beyannamelerinin numara ve tarihi, gümrük idaresi ve sefer sırasında tüketilen miktarları,

yer alır.

(3) İlgili memurlar, kendilerine verilen listeyi, yakıt ve kumanya defteri ile karşılaştırarak, beyan edilen miktarın defter kayıtlarına uygunluğunu inceler.

Yakıt miktarlarının tespiti

MADDE 481 – (1) Kabotaja girecek gemilerin yabancı limanlardan aldıkları yakıtların miktarı gemilerin seyir jurnallerinde ve devriçark defterinde gösterildiğinden seyir jurnaline göre alınan miktar ile, seyir jurnaline ve devriçark defterine göre sarf edilen miktar arasındaki fark bulunarak vergiye esas tutulacak miktar tespit olunur.

Seferin devamı sayılabilecek haller

MADDE 482 – (1) Türkiye Gümrük Bölgesi dışına sefer yapan gemilerden düzenli seferli olanlarının, yabancı ülkelere yaptıkları seferden son Türk limanına dönerek, tekrar dış sefere çıkmaları halinde, bu limandaki üç aya kadar olan bekleme süreleri yabancı ülkelere yapılan seferin devamı sayılır.

(2) Yurt dışı seferden dönen gemilerin Türk limanlarında yüklerinin tamamını boşalttıktan sonra diğer Türk limanlarına ihraç yükünü almak üzere boş veya kısmen ihraç yükü olarak hareket etmeleri hali de dış seferin devamı sayılır.

(3) Dış seferden dönen gemilerin Türkiye'ye ilk giriş limanında yurt dışından ya

da yurt içinde antrepolardan almış oldukları transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilir. Üç aylık süre içerisinde Türk limanları arasında sefer yapılması halinde tüketilen akaryakıt uğradığı en son Türk limanında vergilendirilir.

(4) Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmaması halinde gümrük idaresince transit akaryakıt ve kumanyaları tespit edilerek vergileri tahsil edilir. Geminin üç ay içerisinde yabancı limanlara çıkmamasının zorunlu nedenlerden kaynaklandığının ilgili gümrük idaresine belgelendirilmesi halinde bu sürenin uzatılmasına gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri yetkilidir.

(5) Bu madde hükümleri, yabancı ülkelere sefer yapan gemilerin yurt dışından veya yurt içinde antrepolardan almış oldukları akaryakıt ve kumanyaları ile yurt dışı seferi için başka bir Türk limanına ihraç yükü almak için yaptığı sefer sırasında kullanılan yakıtları için de uygulanır.

SEKİZİNCİ KİTAP **Gümrük Yükümlülüğü**

BİRİNCİ KISIM **Gümrük Yükümlülüğünün Doğması ve Başlaması**

İthalatta gümrük yükümlülüğü

MADDE 483 – (1) İthalatta gümrük yükümlülüğü; ithalat vergilerine tabi eşyanın, serbest dolaşıma girmesi veya ithalat vergilerinden kısmi muafiyet suretiyle geçici ithali için normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da gümrük idaresince kabul edilen ticari veya idari belgenin tescil edildiği ya da tescil hükmünde kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

Eşyanın kanuna aykırı olarak gümrük gözetimi dışına çıkarılmış sayılacağı haller

MADDE 484 – (1) Kanunun 183 üncü maddesinde belirtilen eşya için yapılan gümrük beyanı veya beyanname yerine geçen başka bir belge sunulması ve yetkili gümrük idarelerinin onaylaması için bir belgenin düzenlenmesi, eşyanın gümrük statüsünün serbest dolaşımda bulunan eşya gibi değerlendirilmesine yol açabilecek yanlış niteliğe sahip ise, bu fiil, Kanunun 183 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca, eşyanın gümrük gözetiminden çıkarılması hükmündedir.

Eşyanın gümrük statüsü açısından serbest dolaşımda sayılması

MADDE 485 – (1) Eşyaya uygulanabilecek yasaklama veya kısıtlamalar ile cezai hükümler saklı kalmak üzere, Kanunun 183 veya 185 inci maddeleri uyarınca bir gümrük yükümlülüğünün doğması ve ithalat vergilerinin ödenmesi durumunda, bu eşya gümrük statüsü açısından bir beyana gerek görülmeksizin serbest dolaşımda bulunan eşya sayılır.

(2) Kanunun 208 inci maddesinin (d) ve (e) bentleri uyarınca eşyanın zapt ve müsaderesi bu eşyanın gümrük statüsünü etkilemez.

Gümrük yükümlülüğünü etkilemeyecek haller

MADDE 486 – (1) Eşyanın gümrük kontrolünden yasadışı olarak çıkarılmasına teşebbüs olmaması, ilgili kişi tarafından kasten yapılmış bulunmaması ve eşyanın durumunu düzenleyen tüm gerekli işlemlerin yerine getirilmesi koşuluyla aşağıda sayılan ihmaller, Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrasında belirtilen gümrük yükümlülüğü açısından, eşyanın geçici depolama faaliyeti veya tabii tutulmuş olduğu gümrük rejiminin doğru işleyişini etkilemez:

a) Süre uzatımı amacıyla başvurulduğunda, verilen sürenin uzatılması için gerekli koşullar olmasına karşın, eşyanın gösterilen geçici depolama yerine konulması

veya uygulandığı gümrük rejimi altında, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan birine tabi tutulması için verilen sürenin aşılması,

b) Transit rejimi altındaki eşyanın varış gümrük idaresine sunulması için verilen süre aşılarak ilgili idareye sunulması,

c) Eşyanın geçici depolamaya veya gümrük antrepo rejimine tabi tutulması durumunda, elleçleme izninin verilmesi için gerekli koşulların bulunması şartıyla, gümrük idarelerinden önceden izin alınmaksızın eşyanın elleçleme işlemine tabi tutulması,

ç) Eşyanın geçici ithalat rejimine tabi tutulması durumunda, önceden bu kullanıma izin verilmesi için gerekli şartların olması koşuluyla, eşyanın izin belgesinde gösterilenden farklı bir şekilde kullanılması,

d) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabi tutulması durumunda, gümrük idarelerinin isteği üzerine arz edilebilecek durumda olması şartıyla izin belgesinde gösterilenden farklı şekillerde ve yerlerde bulunması,

e) Eşyanın geçici depolamaya veya bir gümrük rejimine tabi tutulması durumunda, gerekli işlemler yapılmadan Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkarılması veya serbest bölgeye konulması,

f) Eşyanın nihai kullanımı nedeniyle, indirimli veya sıfır vergi oranından yararlanarak işlem görmesi durumunda, amaçlanan kullanıma tabi tutulmadan önce, eşyanın devreden stok kayıtlarında olması ve devredilenin söz konusu eşyanın izin hak sahibi olması şartıyla eşyanın gümrük idarelerine bildirilmeden devredilmesi.

(2) Yükümlü birinci fıkrada gösterilen şartları ispat edemediği takdirde, Kanunun 184 üncü maddesinin birinci fıkrası uyarınca bir gümrük yükümlülüğü doğar.

(3) Birinci fıkrada belirtilen ihmallerin bir gümrük yükümlülüğüne yol açmaması, yürürlükteki mevzuat çerçevesinde söz konusu gümrük rejimi altında düzenlenen izin belgelerinin geri alınmasını veya iptalini engellemez.

Kabul edilebilir kayıplar

MADDE 487 – (1) Kanunun 186 ncı maddesinin uygulanmasında, gümrük idareleri, ilgili kişinin isteği üzerine, ortaya çıkan kayıpların sadece eşyanın mahiyetinden kaynaklandığı ve ilgili kişinin ihmalden ya da hileli işlerinden kaynaklanmadığının gösterilebildiği durumlarda, kayıp miktarını dikkate alır.

(2) Birinci fıkradaki ihmal ya da hileli işler deyimi; nakliye, depolama, elleçleme, söz konusu eşyanın işlenmesi veya değerlendirilmesine ilişkin mevzuat hükümlerinin uygulanmasındaki bir savsaklama anlamına gelir.

(3) Gümrük idareleri, eşyanın mahiyeti gereği uğradığı önlenmesi imkansız kaybın başka bir açıklaması olmadığına kanaat getirmesi halinde yükümlünün ispat zorunluluğunu kaldırabilir.

(4) *(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)* Gümrük idarelerinin izninden kaynaklanmayan hallerde, eşyanın telef olması veya kaybı mahkeme kararı ile kanıtlanır. Ancak;

a) Suçüstü şeklindeki hırsızlıklar, hazırlık tahkikatı üzerine Cumhuriyet Savcılığınca verilen belge ile,

b) Hasar, telef veya kayıp herkesçe bilinen ve duyulan başka olaylar yüzünden olmuşsa o yerin en büyük mülki idare amiri tarafından verilecek belge ile, kanıtlanır.

İhracat vergilerine tabi eşya

MADDE 488 – (1) Gümrük yükümlülüğü, normal usulde yapılan beyanlarda gümrük beyannamesinin tescil tarihinde, basitleştirilmiş usulde yapılan beyanlarda basitleştirilmiş işlemlere ilişkin beyannamenin ya da faturanın tescil edildiği ya da tescil hükmünde olan kayıt işleminin yapıldığı tarihte başlar.

İKİNCİ KISIM

Gümrük Vergilerinin Tahakkuku, Tebliği, Kayda Geçirilmesi ve Ödenmesi

Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri

MADDE 489 – (1) Gümrük Vergileri Tahakkukunu İzleme Defteri elektronik ortamda tutulur.

Ek tahakkuk kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi

MADDE 490 – (1) Kanunun 197 nci maddesinin ikinci fıkrası uyarınca istenen gümrük vergileri yükümlüsüne tebliğ edilir ve aynı anda Ek Tahakkuk ve Kesinleşmiş Gümrük Vergi Borcu Takip Programına girilir.

(2) Bu kapsamda istenen gümrük vergisi, katma değer vergisi, özel tüketim vergisi, anti dumping vergisi ve diğer vergi ile ek mali yükümlülükler itibariyle ayrı ayrı Ek Tahakkuk ve Kesinleşmiş Gümrük Vergi Borcu Takip Programına kaydedilir ve kesinleşip kesinleşmediği izlenerek durumları bu programdan takip edilir.

Basitleştirilmiş usulde vergi tahakkukunun ertelenmemesi

MADDE 491 – (1) Basitleştirilmiş usule göre tescil edilen bir beyannamede eksik bulunan bilgi veya belgenin tamamlanması için gümrük idaresi tarafından verilen süre içinde bu eksikliklerin tamamlanmaması halinde, Kanunun 196 ncı madde hükümleri uygulanmaz.

Verginin ertelenmesi

MADDE 492 – (1) Ödeme aşamasına gelmiş ancak henüz ödenmemiş gümrük vergileri ile yapılan kontrol ve denetlemeler sonucunda hiç alınmadığı veya noksan alındığı belirlenen gümrük vergilerinin 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun 48 inci maddesine göre ertelenmesine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

ÜÇÜNCÜ KISIM

Teminat

Toplu ve götürü teminat

MADDE 493 – (1) Toplu teminat sisteminde, bir kişinin bir gümrük idaresine her türlü gümrük işlemlerine ilişkin vermiş olduğu teminat, o kişinin o gümrük idaresindeki bütün gümrük işlemleri için kullanılır.

(2) ⁸¹(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan *Yönetmelik ile değişik*) Takip edilebilir olması halinde söz konusu teminat diğer gümrük idarelerinde de geçerlidir.

(3) Toplu teminatın takibi, Müsteşarlıkça belirlenen usullere uygun olarak elektronik ortamda kayda alınan veriler üzerinden yapılır.

(4) Götürü teminat sisteminde ise, gümrük yükümlülüğü gerektiren veya gerektirebilecek birden fazla işlem için Müsteşarlıkça belirlenecek şartları taşıyanların talebi üzerine, gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanımlardan her biri için ayrı ayrı teminat verilmesi yerine tüm işlemleri kapsayacak bir teminat verilebilir.

(5) Götürü teminat sisteminden, A ve B Sınıfı Onaylanmış Kişi Statüsüne sahip olan yükümlüler ile Müsteşarlıkça belirlenen şartları taşıyan antrepo işletmecileri yararlanabilir.

(6) Götürü teminat, 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanununun eki (I) sayılı listede yer alan eşyanın ithaliyle ilgili Maliye Bakanlığınca yapılan düzenlemeler ve ilgili diğer düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, eşyanın gümrükçe onaylanmış işlem veya kullanıma tabi tutulmasına ilişkin tüm kamu alacakları için geçerlidir.

(7) Götürü teminat sisteminden yararlanabilme koşulları ve sistemin işleyişine ilişkin usul ve esaslar Müsteşarlıkça belirlenir.

Götürü teminat tutarı

MADDE 494 – (1) Götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilecek

⁸¹ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “(2) Takip edilebilir olması halinde söz konusu teminat aynı başmüdürlüğe bağlı diğer gümrük idarelerinde de geçerlidir.”

teminat tutarı bir önceki yılda gümrük işlemleri nedeniyle teminat konusu olan toplam değerlerin %10'udur. Ancak;

a) Teminatın dahilde işleme rejimi kapsamındaki eşyayı da içermesi halinde 250.000 Avro, dahilde işleme rejimi dışındaki gümrük işlemlerini kapsamaması halinde ise 75.000 Avro'dan az olamaz.

b) Teminatın ÖTV Kanununun eki (I) sayılı listenin (A) cetvelinde yer alan eşyayı da kapsamaması halinde teminat tutarının 10.000.000 Avro'yu; bunun dışındaki her durumda 2.000.000 Avro'yu aşmayan miktarda verilmesi mümkündür.

(2) Teminat, bu miktarlar karşılığı Türk Lirası olarak da verilebilir.

(3) Götürü teminat tutarı, yıllık olarak Müsteşarlıkça belirlenir.

Kabul olunabilecek teminat ve değerlendirilmesi

MADDE 495 – (1) Gümrük işlemleri sırasında teminat alınmasına gerek görülen hâllerde;

a) Tedavülde olan nakit Türk Lirası (TL),

b) Bankalar tarafından verilen süresiz teminat mektupları,

c) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler (Nominal bedele faiz dâhil edilerek ihraç edilmiş ise bu işlemlerde anaparaya tekabül eden satış değerleri esas alınır.),

ç) Hükümetçe belli edilecek Millî Esham ve Tahvilât (Bu Esham ve Tahvilât, teminatın kabul edilmesine en yakın borsa cetvelleri üzerinden %15 noksanıyla değerlendirilir.),

d) İlgililer veya ilgililer lehine üçüncü şahıslar tarafından gösterilen ve alacaklı amme idarelerince haciz varakalarına müsteniden haczedilen menkul ve gayrimenkul eşya,

e) Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinin, belediyelerin, sermayesinin tamamı devlete ait olan kamu iktisadî teşebbüslerinin ve Türkiye'deki yabancı misyon şeflerinin verecekleri garanti mektupları,

f) Merkez Bankası tarafından kabul edilen ve bu Bankanın belirlediği döviz kuru üzerinden hesaplanan dövizler, teminat olarak idarece kabul olunur.

(2) Garanti mektubu ile işlem yapılması durumunda, yükümlülüklerin tam ve zamanında yerine getirilmemesi hâlinde yükümlüye bir yıl boyunca bu haktan yararlanma izni verilmez.

(3) Teminat mektuplarının 497 nci maddedeki kayıt ve şartlara uygun, alacak miktarını karşılayacak değerde ve süresiz olması gerekir.

Teminatın değiştirilmesi talebi

MADDE 496 – (1) Teminatı veren, verdiği teminatın, idare amirinin izniyle kısmen veya tamamen aynı değerde başka teminat ile değiştirilmesini isteyebilir.

Teminatın kabulü

MADDE 497 – (1) Gümrük işlemleri dolayısıyla, vergilerin teminatı olarak kabul edilebilecek teminat mektupları, idareye ibraz olunduktan sonra, ait oldukları tahakkuku yapılmış vergiler tutarını karşılayıp karşılamadıkları incelenir ve ek-77'de yer alan örneğe uygun görüldüğü takdirde kabul edilir. Götürü teminat sisteminden yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise 494 üncü madde uyarınca belirlenecek teminat tutarını karşılamaları ve ek-77/A'da yer alan örneğe uygun görülmeleri durumunda kabul edilir. *(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile son cümle eklenmiştir.)* Dâhilde işleme rejimi kapsamında indirimli teminat uygulamasından yararlanmak için ibraz edilmiş teminat mektupları ise, Bakanlar Kurulu Kararı ile belirlenecek indirimli teminat tutarını karşılamaları ve ek-77/B'de yer alan örneğe uygun görülmeleri durumunda kabul edilir.

(2) Bu mektuplar ayniyet alındısı karşılığında Müsteşarlık adına ilgili muhasebe birimine teslim edilir.

(3) Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen devlet iç borçlanma senetleri veya bu senetler yerine düzenlenen belgeler ile dövizin kabulü birinci fıkra hükmüne tabidir.

(4) Garanti mektupları, ilgili gümrük idaresinde muhafaza edilir.

Teminat mektuplarının takibi

MADDE 498 – (1) Bir gümrük yükümlülüğü karşılığında alınan teminat mektubu, söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde takibe alınır. Teminat mektubunu veren hak sahibine yükümlülüğe ilişkin sürenin bitiminden yirmi gün önce tebligat yapılarak bu yükümlülüğünü yerine getirmemesi halinde teminat mektubunun nakde dönüştürüleceği belirtilir. Bu süre içinde söz konusu yükümlülüğün yerine getirilmemesi durumunda teminat mektubunun nakde dönüştürülmesi yönünde işlem yapılır.

(2) Müsteşarlık, götürü teminat sisteminden yararlanılamayacak durumların belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin verilmesi, geçerlilik süresi, güncellenmesi ve kapsamının değiştirilmesi; teminatın yenilenmesi ve değiştirilmesi; kabul olunabilecek teminat türünün belirlenmesi; götürü teminat yetkisinin askıya alınması ve geri alınmasına ilişkin düzenlemeler yapmaya yetkilidir.

(3) Geçici bir süre için götürü teminattan yararlanma hakkı askıya alınanların, götürü teminat sisteminden yararlanmak için vermiş oldukları teminat mektupları iade edilmez ve askıya alma süresi içinde teminata bağlanması gereken gümrük vergileri ve diğer vergilerin tümü 494 üncü maddede belirtildiği şekilde teminata bağlanır.

(4) Götürü teminat sisteminden yararlanma hakkı geri alınan yükümlünün, götürü teminat kapsamındaki tüm gümrük vergileri ve diğer vergilerin 494 üncü madde uyarınca teminata bağlanmasının ardından, götürü teminat sisteminden yararlanmak için verilen teminat iade edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Vergilerin ve Para Cezalarının Geri Verilmesi veya Kaldırılması

Beyannamenin iptali nedeniyle vergilerin geri verilmesi veya kaldırılması

MADDE 499 – (1) Kanunun 64 üncü maddesinin ⁸²beşinci fıkrası hükmü saklı kalmak kaydıyla, bir gümrük beyannamesine dayanılarak ödenmiş olan gümrük vergileri bu beyannamenin iptal edilmesi üzerine ilgilinin talebiyle geri verilir. Bu talebin, Kanunun 46 ve 70 inci maddesinin ikinci fıkrasında belirtilen süreler içerisinde yapılması gerekir.

Yetkili gümrük idareleri

MADDE 500 – (1) Gümrük vergilerinin;

a) 100.000 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ilgili gümrük müdürlükleri,

b) 500.000 TL'ye kadar olan geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya gümrük ve muhafaza başmüdürlükleri,

c) 500.000 TL'nin üstündeki geri verme veya kaldırma işlemlerini yapmaya ise Müsteşarlık, yetkilidir.

(2) Birinci fıkrada belirtilen tutarlar, her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca belirlenen yeniden değerlendirme oranında artırılır ve bu hesaplamada 1.000 TL'ye kadar olan tutarlar dikkate alınmaz.

Vergilerin geri verilmeyeceği veya kaldırılmayacağı haller

MADDE 501 – (1) Gümrük vergileri;

a) Bir alıcı ile satıcı arasında yapılan sözleşmenin, özellikle fiyat da dahil olmak üzere şartları belirlenirken eşyanın kusurlu mahiyetinin dikkate alınması,

b) Eşyanın kusurlu olduğu veya sözleşmenin şartlarına uygun olmadığı teyit edildikten sonra ithalatçı tarafından satılması,

⁸² 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "altıncı fıkrası" ifadesi "beşinci fıkrası" olarak değiştirilmiştir.

hallerinde, Kanunun 213 üncü maddesi çerçevesinde geri verilmez veya kaldırılmaz.

Geri verme veya kaldırma başvurusu

MADDE 502 – (1) Gümrük vergilerinin ve para cezalarının geri verilmesi veya kaldırılması başvurusu, bu vergileri ve cezaları ödeyen veya ödemekle yükümlü olan kişi veya bunların temsilcileri veya hak ve yükümlülükleri devralan kişi tarafından ek-78’de yer alan Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formu ile ilgili gümrük idarelerine yapılır. Söz konusu formun fotokopi ile çoğaltılmak suretiyle kullanılması mümkündür.

(2) Kontrol ve denetleme sonucunda, geri verme veya kaldırma hallerinden birinin tespiti durumunda, geri verme veya kaldırma işleminin doğrudan yapılmasında da birinci fıkra hükmü uygulanır. Gümrük idaresince hak sahibine bu yönde gerekli bildirimde bulunulur.

(3) Geri verme veya kaldırma başvuru formu her beyanname veya ceza kararı için biri asıl olmak üzere iki nüsha olarak düzenlenir.

(4) Bu formun üzerinde gösterilen bilginin tamamını içermeyen bir başvuru kabul edilebilir. Ancak, formun 1, 2 ve 3 no.lu kutularının doldurulması zorunludur. Bu durumda ilgili gümrük idaresi, eksik bilgi ve/veya belgelerin tamamlanması için bir süre belirleyebilir. Bu süreye uyulmaması halinde başvuru geri çekilmiş sayılarak başvuru sahibi derhal bu durumdan haberdar edilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen hallerde süresi içerisinde bu durumu kanıtlayan belge ile müracaat edilmesi üzerine gümrük idaresince ek süre verilir.

Gümrük idarelerince ek bilgi ve belge istenmesi

MADDE 503 – (1) Geri verme veya kaldırma başvurusunun, ek bilgi veya belge temin edilmesini veya talebin Yönetmelikte öngörülen geri verme veya kaldırma şartlarına uygun olduğunu kesinleştirmek için inceleme yapılmasını gerektirmesi halinde, başvuru yapılan gümrük idaresi bu amaca uygun olarak gerekli önlemleri alır, başvuru sahibinden ihtiyaç duyulan bilgi ve belgelerin ibrazını talep eder ve bu amaç doğrultusunda gerekli kontrolleri yapar.

Gümrük idaresince yapılacak işlemler

MADDE 504 – (1) Gümrük idareleri yukarıdaki maddede belirtilen kontrolleri de yaptıktan sonra gerekli görülen tüm bilgi, belge ve ayrıntılara sahip olduğunda başvuru formunu, 14 no.lu kutuyu doldurmak suretiyle kabul eder.

(2) Geri verme veya kaldırma talebi, yetkileri çerçevesinde başmüdür veya gümrük müdürünün oluşturacağı üç kişilik heyet tarafından otuz gün içinde sonuçlandırılarak kararın tarih ve sayısı başvuru formunun 15 no.lu kutusuna yazılır. Alınan karar gümrük müdürü veya başmüdür tarafından onaylanır.

(3) Müsteşarlık yetkisine giren miktarlara ait formlar düzenlenip onaylanmak üzere başmüdürlükler tarafından Müsteşarlığa gönderilir. Başvuru formunun merkeze gönderilmesinin gerekli olması halinde, başmüdürlüklerce geri verme veya kaldırmanın gerekçeleri formun gönderme yazısına kaydedilir.

Tutulacak kayıtlar

MADDE 505 – (1) Geri verme veya kaldırma işleminde sistemdeki beyanname esas alınır. Geri verme veya kaldırma başvurusunun yapıldığı her bir beyanname veya ceza kararı için ayrı bir dosya açılır. İlgili gümrük beyannamesinin Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formunun tasdikli bir örneği ile vergilerin geri verilmesine esas teşkil etmek üzere ibraz edilen belgelerin (menşe şahadetnamesi, dolaşım belgeleri, fatura beyanı vb.) asılları Müsteşarlığa gönderilir.

(2) Onaylanan formlar elektronik ortamda kayda alınır. Geri verme

başvurusunun yapıldığı dosyada, ilgili gümrük beyannamesinin, Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formunun ve vergilerin geri verilmesine esas teşkil etmek üzere sistemde olmayan ve ibraz edilen belgelerin birer örneği bulundurulur.

(3) Gümrük vergileri, yükümlülerin dahili vergiler açısından gider kalemi olması nedeniyle, nakden veya mahsup suretiyle geri verilen gümrük vergilerine ilişkin olarak yükümlünün bağlı bulunduğu vergi dairesine Geri Verme veya Kaldırma Başvurusu Formunun onaylı bir örneği gönderilmek suretiyle bildirilir.

Ödeme emrinin istenmesi

MADDE 506 – (1) 504 üncü maddeye göre düzenlenip onaylanarak iadesi kabul edilen vergiler; geçmiş mali yıllara ait olduğu takdirde, bütçenin ilgili tertibinden ödenmesinin sağlanması için başmüdürlükler veya müdürlükler tarafından onaylanan form ödenek talebine ilişkin yazı ile birlikte ilgili muhasebe birimine gönderilir.

Ticaret politikası önlemlerinin uygulanması

MADDE 507 – (1) Serbest dolaşıma giriş beyannamesinin tescili sırasında, bir tarife kotası, tarife tavanı veya diğer tercihli tarife düzenlemeleri çerçevesinde indirimli veya sıfır vergi oranına tabi bir eşyaya ilişkin geri verme veya kaldırma talebi, gerekli belgelerle birlikte başvuruda bulunulması ve;

a) Bir tarife kotası durumunda, kota sınırlarına ulaşılmamış olması,

b) Diğer durumlarda, normal olarak tahakkuka esas alınan vergi oranının yeniden belirlenmemiş olması

halinde kabul edilir.

(2) Birinci fıkrada ileri sürülen şartlar yerine getirilmemiş olsa dahi, indirimli vergi oranının eşyaya uygulanmaması gümrük idareleri tarafından yapılan bir yanlışlıktan kaynaklanıyorsa ve serbest dolaşıma giriş beyannamesi tüm ayrıntıları içeriyor ve buna indirimli veya sıfır vergi oranına tabi tutulma başvurusu için gerekli tüm belgeler eklenmiş ise, geri verme veya kaldırmaya hak tanınır.

Geri verme veya kaldırmaya dayanak teşkil eden ve tercihli tarife sağlayan belgelerin aranması

MADDE 508 – (1) Eşyanın serbest dolaşıma girişi sırasında tercihli tarife uygulamasından yararlanabilir olduğunu göstermek üzere menşe belgesi, dolaşım sertifikası veya diğer gerekli bir belgenin düzenlenmesi halinde, geri verme veya kaldırma başvurusu ancak;

a) Bu şekilde düzenlenen belgenin kabulü ile ilgili tüm şartları taşıması ve söz konusu eşyaya özgü olması,

b) Tercihli tarife uygulamasına ilişkin diğer tüm şartların yerine getirilmesi,

durumunda kabul edilir.

Atık veya artıklar

MADDE 509 – (1) Eşyanın gümrük idaresinin izniyle ve denetimi altında imha edilmesiyle ortaya çıkan atık ve artıklar geri verme veya kaldırma kararı alındıktan sonra, serbest dolaşımda olmayan eşya olarak kabul edilir.

Eşyanın bir kısmının gümrükçe izin verilen işleme veya kullanıma

sokulması hali

MADDE 510 – (1) Geri verme veya kaldırma talebine konu eşyanın bir kısmının ihraç veya yeniden ihraç edilmesi veya gümrükçe izin verilen başka bir işlem veya kullanıma konu edilmesi halinde; geri verilmesi veya kaldırılması gereken tutar, eşyanın tamamına uygulanan ithalat vergileri tutarı ile eşyanın geri kalan kısmına uygulanması gereken ithalat vergileri tutarı arasındaki fark kadardır.

Para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılması

MADDE 511 – (1) Vergi kaybına neden olabilecek işlemlere uygulanacak para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, gümrük vergilerinin geri verilmesine ve kaldırılmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(2) Usulsüzlüklere ilişkin para cezalarının geri verilmesi ve kaldırılmasında, bu cezalara ilişkin kararların kanunen düzenlenmemesi gerektiği halde düzenlendiğini veya bu cezaların kanunen ödenmemesi gerektiği halde ödendiğini tevsik eden belgelerin ibrazı gerekir.

(3) Kanununun 233 üncü maddesine göre muhbirlere dağıtılan para cezalarından geri verilmesine karar verilenler kararın verildiği tarihten itibaren bir ay içerisinde geri istenir.

DOKUZUNCU KİTAP

Diğer Hükümler

BİRİNCİ KISIM

Geçici Depolama Yeri ve Antrepo İşletmelerinin Yükümlülükleri

BİRİNCİ BÖLÜM

Geçici Depolama Yerleri

Geçici depolama yeri işleticilerinde aranacak şartlar

MADDE 512 – (1) Geçici depolama yeri açmak üzere başvuran gerçek ve tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri, şirketi temsile yetkili kişiler ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi hırsızlık, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, basit ya da nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, iftira, suç uydurma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, muhafaza görevini kötüye kullanma suçları ile, 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde) belirtilen vergi kaçakçılığına ilişkin fiillerden mahkum olmamış/ceza almamış olmaları şarttır.

(2) Limited şirketlerde kurucular ile şirket müdürünün ve imza sirkülerindeki (A) grubu imzaya yetkililerin birinci fıkrada belirtilen suçları işlememiş olmaları şarttır.

(3) Şirketin yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip ortaklar arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların birinci fıkrada sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

(4) Geçici depolama yeri işletme izni sahiplerinin izinleri, yukarıda belirtilen suçlardan hüküm giymeleri halinde, iptal edilir.

İzin

MADDE 513 – (1) Geçici depolama yeri açıp işletmek isteyen kişiler izin almak için en yakın gümrük müdürlüğüne bir dilekçe ile müracaat ederler. Dilekçeye⁸³ 512 nci maddede sayılan suçlardan mahkum olunmadığına dair adli sicil belgesi, kira kontratosu

⁸³ 02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "78 inci" ifadesi "512 nci" olarak değiştirilmiştir.

veya tapu senedi, ticaret sicili gazetesi, imza sirküleri, resmi bir fen kurulundan onaylı plan veya kroki, geçici depolama yeri olarak açılmak istenilen yer; belediye sınırları içerisinde ise ilgili Belediye Başkanlığından alınacak İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı, diğer yerlerde ise ilgili yerden (Valilikler ya da konusu ile ilgili yetkili Bakanlık veya Kuruluş) alınacak İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı veya buna karşılık gelen belge ile geçici depolama yerinin yangın söndürme ve ışıklandırma sistemini de gösterir içten ve dıştan çok yönlü, ilgili gümrük idaresince tasdikli fotoğrafları, vergi mükellefiyet belgesi, yangına karşı gerekli tedbirlerin alındığını gösteren ilgili belediyeden temin edilecek belge ve ek-79'da yer alan taahhütname eklenir. Söz konusu belgelerin noter tasdikli olması gerekir. Bu belgelerin asıllarının gümrük idaresine gösterilmesi halinde noter tasdiği aranmaz. Gümrük idareleri bu belgeler yanında gerekli gördüğü sair belgeleri de isteyebilir.

(2) Gümrük müdürlüğü söz konusu talebi, geçici depolama yerinin eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak nitelikte olduğunun tespitini müteakip düzenleyeceği görgü raporu ve görüşleri ile birlikte başmüdürlüğe gönderir. Görgü raporunda, geçici depolama yerinde yangın söndürme ve aydınlatma tesisatının mevcut olup olmadığının belirtilmesi yanında binanın yapısı hakkında detaylı bilgilerin yer alması gerekir.

(3) Başmüdürlük durumu inceleyerek görüşü ile birlikte ilgili dosyasını Müsteşarlığa intikal ettirir. Müracaatlar Müsteşarlıkça sonuçlandırılır.

(4) Gümrük idareleri, taahhütlerini ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen geçici depolama yeri işleticilerine, tayin edeceği uygun bir süre içinde bu yükümlülüklerini yerine getirmelerini, aksi halde verilen süre sonunda işletme hakkının geri alınabileceğini bildirir. Geçici depolama yeri işleticileri buna rağmen yükümlülüklerini yerine getirmedikleri takdirde verilmiş olan izin Müsteşarlıkça iptal edilir.

Geçici depolama yeri işletmelerinin gümrüğe karşı sorumlulukları

MADDE 514 – (1) ⁸⁴Geçici depolama yerlerinde bulunan eşyanın geçerli veya zorlayıcı nedenler dışında ziyanından, hasara uğramasından veya değiştirilmesinden doğan mali sorumluluk işleticilere aittir. Bu sorumluluk söz konusu eşyaya ait gümrük vergilerinin gümrük idaresine ödenmesini de kapsar. Sorumlular hakkında duruma göre ayrıca 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Geçici depolama yeri kayıtları

MADDE 515 – (1) Eşyanın geçici depolama yerine giriş ve çıkışına ilişkin kayıtlar bilgisayar ortamında üretilir.

Sahiplerinin talebi üzerine geçici depolama yerinin kapatılması

MADDE 516 – (1) Açtıkları geçici depolama yerini kısmen veya tamamen kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük idaresine bildirir.

(2) Sahiplerinin isteği üzerine geçici depolama yerlerinin kapatılmasına ilişkin talepler, geçici depolama yerinin faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun, boş olduğunun ve defter kayıtlarına uygunluğunun tespit edilmesi üzerine ilgili gümrük müdürlüğünce sonuçlandırılır ve sonucundan başmüdürlüğe bilgi verilir.

(3) Kapatılacak geçici depolama yerlerine yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafi geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerine ait olmak üzere gümrük idaresince gösterilen diğer geçici depolama yerlerine nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanunun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler tamamlanuncaya kadar geçici depolama yeri sahipleri veya işleticilerinin taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

Geçici depolama yeri işletme izninin geri alınması

MADDE 517 – (1) Taahhütlerini ve Yönetmelikte belirtilen yükümlülüklerini

⁸⁴ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile kovuşturma" ibaresi, "işlem" olarak değiştirilmiştir.

yerine getirmeyen geçici depolama yeri sahiplerine duyuru yapılarak belirlenen bir süre içerisinde bu yükümlülüklerini yerine getirmeleri, aksi halde verilen süre sonunda işletme izninin geri alınacağı bildirilir. İstenen hususlar yerine getirilmediği takdirde, durum ilgili başmüdürlük aracılığıyla Müsteşarlığa iletilir. Müsteşarlık işletme iznini geri alabilir. Bunun üzerine geçici depolama yerlerindeki eşya hakkında 516 ncı maddenin üçüncü fıkrası hükümleri uygulanır.

(2) Gümrük müfettiş ve yardımcıları ile Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler tarafından yapılacak denetleme neticesinde kaçakçılık gibi bir suiistimal ve/veya yolsuzluk saptanması halinde, geçici depolama yeri geçici olarak derhal kapatılır ve durum Müsteşarlığa iletilir.

İKİNCİ BÖLÜM Gümrük Antrepoları

Yatırım izni

MADDE 518 – (1) Genel antrepo ile her nev’i petrol ürünü depolanan genel veya özel antrepo açma izni almak üzere başvuracak gerçek ve tüzel kişiler, yatırım yapmadan önce, antreponun açılacağı bölgede bulunan ticaret odası veya ticaret ve sanayi odasına başvurarak bölgenin iç ve dış ticaret hacmine göre ekonomik yönden ihtiyaç olduğunu belirten yazılı görüş alır.

(2) Dilekçe ekinde ilgili oda görüşü, faaliyet belgesi, Ticaret Sicili Gazetesi ve imza sirküleri ile birlikte Antrepo Açma ve İşletme Yatırım İzni almak üzere ilgili gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne başvurulur. Başmüdürlük, antrepo açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunup bulunmadığı hususunu ve talepte bulunulan yerdeki mevcut antrepo miktar ve hacmini dikkate alarak yatırım izni taleplerini karşılar.

(3) Akaryakıt antrepolarına ilişkin yatırım izni talepleri Müsteşarlık (Gümrükler Genel Müdürlüğü) tarafından sonuçlandırılır.

İzin

MADDE 519 – (1) Müsteşarlıkça antrepo açılmasına ekonomik yönden ihtiyaç bulunduğu anlaşıldığında; kamu kuruluşlarına veya belediyelere veya Türkiye’de yerleşik gerçek ve tüzel kişilere 520 ile 521 inci madde hükümlerine ilave olarak aşağıdaki koşullarla antrepo açma ve işletme izni verilebilir.

a) Genel antrepo açma izni yalnızca kamu kuruluşları ve belediyeler ile 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre kurulmuş, asgari iki yıldır faaliyette bulunan ve ödenmiş sermayesi;

1) Gelişmiş yöre kapsamındaki iller için 1.000.000 TL,

2) Normal yöre kapsamındaki iller için 350.000 TL,

3) Kalkınmada öncelikli yöre kapsamındaki iller için 150.000 TL,

olan anonim ve limited şirketlere verilebilir. Ödenmiş sermaye tutarları her yıl Maliye Bakanlığınca belirlenen ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılır.

b) Anonim ve limited şirketlerde unvan değişikliği veya şirket birleşmeleri göz önünde bulundurulur.

c) Antrepo açma izni almak üzere başvuracak gerçek kişilerin, tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri, şirketi temsile yetkili kişiler ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişilerin, affa uğramış olsalar dahi hırsızlık, güveni kötüye kullanma, dolandırıcılık, hileli iflas, sahtecilik, suç işlemek amacıyla örgüt kurma, ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, basit ya da nitelikli zimmet, irtikap, rüşvet, iftira, suç uydurma, yalan tanıklık, yalan yere yemin, muhafaza görevini kötüye kullanma suçları ile, 5607 Sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu, mülga 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanun, 1567 Sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanun, 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1-6 numaralı bentlerinde) belirtilen vergi kaçakçılığına ilişkin fiillerden mahkum olmamaları şarttır.

ç) Limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün (c) bendinde belirtilen suçları işlememiş olmaları şarttır.

d) Şirketin yönetim kurulu üyeleri ile sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip ortaklar arasında yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların (c) bendinde sayılan suçları işlememiş olduklarına dair yazılı beyanlarına itibar edilir.

e) Kanununun 80 inci maddesinin ikinci fıkrasının (b) bendinin uygulanmasında, gümrük idaresi diğer hususların yanı sıra, antrepo tipini ve bunlara uygulanacak işlemleri de dikkate alır.

(2) Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerlerin mutlak yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması gereklidir.

(3) Genel antrepo olarak açılıp işletilmesi istenen yerler, büyükşehir belediyesi sınırları içerisinde olması halinde 3.000 m² den, diğer yerlerde ise 1.000 m² den küçük olamaz. Soğuk hava tertibatı gerektiren antrepolar ile yanıcı, parlayıcı, patlayıcı gibi özel tertibat gerektiren eşyanın konulacağı antrepolar bu şarta tabi değildir.

Başvuru için aranacak belgeler

MADDE 520 – (1) A ve B tipi genel antrepo açmak ve işletmek isteyen ve yukarıda belirtilen şartları haiz tüzel kişilerin, aşağıda geçen belgelerle birlikte ilgili gümrük idarelerine müracaat etmeleri gerekir.

a) Tüm antrepoların işaretlendiği alanının belirtildiği resmi bir fen kurulundan onaylı plan veya kroki,

b) Antrepo bina ve eklentilerini içten ve dıştan, antrepo ve eklentilerini ise her bir cepheden bir bütün olarak ayrıntılı bir şekilde görüntüleyen ilgili gümrük müdürlüğüne onaylı fotoğraflar,

c) Antrepo olarak açılıp işletilecek yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı aynı hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen onaylı tapu sicil örneği veya kira sözleşmelerinin aslı veya örnekleri,

ç) Antrepo olarak açılmak istenilen yer belediye sınırları içerisinde ise ilgili Belediye Başkanlığından alınacak İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı; diğer yerlerde ise ilgili yerden (Valilikler ya da konusu ile ilgili yetkili Bakanlık veya Kuruluş) alınacak İşyeri Açma ve Çalıştırma Ruhsatı veya buna karşılık gelen belge ile yangın ve patlamalar için gerekli önlemler alındığına dair itfaiye raporu,

d) Noterden tasdikli İmza Sirküleri ve kayıtlı olunan Odadan alınacak Faaliyet Belgesi,

e) Antrepo olarak açılmak istenen tanklara ilişkin Türk Akreditasyon Kurumundan (TÜRKAK) veya Türk Akreditasyon Kurumu ile karşılıklı tanıma anlaşması bulunan akreditasyon kurumlarından akredite edilen şirketler veya Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından uluslararası gözetim şirketi statüsü verilen gözetim şirketleri tarafından hazırlanmış kalibrasyon cetveli,

f) Konulacak eşyanın yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve benzeri türden eşya olması halinde ek-80'deki, diğer eşyada ise ek-81'deki örneğe uygun taahhütname, (Kamu kuruluşları için taahhütname aranmaz)

g) 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu kapsamında Enerji Piyasası Düzenleme Kurumunun lisansına tabi eşya depolanması halinde lisans,

(2) C, D ve E tipi özel antrepo açmak isteyen ve yukarıda belirtilen şartları haiz gerçek ve tüzel kişilerin aşağıda geçen belgelerle birlikte ilgili gümrük idarelerine müracaat etmeleri gerekir.

a) Birinci fıkranın (a), (b), (c), (ç), (d), (e), ve (f) bentlerinde sayılan belgeler ve ilgili Ticaret Sicili Gazetesi aslı veya örneği,

b) Ek-81'de yer alan taahhütname,

c) Bu antrepolardan yanıcı, parlayıcı, patlayıcı vs. eşya konulmak üzere açılmak istenilenler için ise ek-80'de yer alan taahhütname,

ç) Yetkili gümrük müşaviri tarafından düzenlenen görgü raporu.

(3) Kamu kuruluşu veya belediyeler bu statülerine ilişkin belgeleri de ibraz ederler. Diğer gerçek ve tüzel kişiler ise, 519 uncu maddede belirtilen şartların varlığını kanıtlayan bilgi ve belgeler ile örneği Müsteşarlıkça belirlenecek bir taahhütnameyi ayrıca ibraz etmek zorundadır.

(4) Müdürlüklerce gerekli görülen hallerde ilave bilgi ve belge istenilebilir.

(30/04/2011 tarih ve 27920 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik ile aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.)

(5) Birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen lisans, antrepo açma ve işletme izin belgesinin düzenlenmesinden sonra ibraz edilebilir. Ancak 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanunu ile 5307 sayılı Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Kanunu kapsamında faaliyette bulunabilmek için gerekli lisans ibraz edilmeden antrepoya eşya alınmasına izin verilmez.

(6) Antrepo izin başvurularında, sadece transit rejimi kapsamında eşya almak üzere faaliyette bulunulacağına belirtilmesi halinde birinci fıkranın (g) bendinde belirtilen lisans aranmaz.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 521 – (1) İlgili gümrük müdürlüğü söz konusu talebi antreponun 534 üncü maddede sayılan nitelikleri taşıyıp taşımadığı ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığı ile mesafesinin genel antrepo olarak açılmak istenilen yerlere münhasır olmak üzere, mutlak yolların izlenmesi kaydıyla gümrük müdürlüğüne en fazla 50 km. mesafede olması gerektiğinden, bu şartın sağlanıp sağlanmadığı, hususlarındaki tespitlerini müteakip görüşleri ile birlikte bağlı olduğu başmüdürlüğe gönderir. Ancak, açılmak istenen genel antreponun adresi itibarıyla 50 km. mesafe içerisinde birden fazla yetkili gümrük müdürlüğü bulunması halinde, işletici bu gümrük müdürlüklerinden birini tercih edebilir.

(2) Görgü raporu; antrepo olarak açılmak ve işletilmek üzere hazırlanan yerin, eksiksiz olarak 534 üncü maddede yazılı şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığının ve eşyanın güvenli bir şekilde muhafazasını sağlayacak durumda olup olmadığının yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından yapılan tespitine ilişkin tüm bilgiler ile antreponun özelliğine göre bulunması öngörülen koşulları ve antrepo alanının tam adresini, akaryakıt antrepolarında 534 üncü maddenin birinci fıkrasının (k) bendinde yazılı bulunan şart ve nitelikleri taşıyıp taşımadığı hususlarını kapsar.

(3) Akaryakıt antrepoları hariç her tip antrepo açılış taleplerine ilişkin müracaatlar, ilgili antreponun fiziki yapısının yerinde incelemeler de yaptırılmak suretiyle bu Yönetmelikte belirtilen vasıf ve şartları haiz olup olmadığı hususu ile birlikte ekonomik gereklilik ve dış ticaret politikaları göz önünde bulundurularak ilgili başmüdürlükçe sonuçlandırılır.

(4) Gümrük antreposunun işletilmesine ilişkin şartlar verilen izinde gösterilir. Antrepo izin belgesinde antreponun tipi ve kodu yazılır.

Gümrük idaresine karşı sorumluluk

MADDE 522 – (1) Antrepo işleticileri ve kullanıcıları; eşyanın gümrük antreposunda bulunduğu süre içerisinde gümrük gözetimi altında bulunmasını sağlamak, eşyanın iyi muhafaza edilmesi konusunda yükümlülüklerini yerine getirmek ve izinde belirtilen şartlara uymak zorundadır.

(2) Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları, antrepolarına alınan eşyanın girerken gümrük idaresince tespit edilen miktarı üzerinden ve eğer tespit yapılmamışsa belgelerinde yazılı miktarları üzerinden, antrepoda eşya değiştirilmesinden, gümrük idaresine karşı mali bakımdan sorumludur.

(3) Bu sorumluluk, eşyanın gümrük idaresince tespit olunan veya belgelerinde ve antrepo beyannamesinde yazılı miktarına ve cinsine göre eksiklik veya değişiklik ortaya çıkması halinde, bunlara ait gümrük vergilerinin ve cezalarının ödenmesini kapsar.

(4) Ancak ;

a) Eşyanın tabiatından doğan kayıp ve firelerin,

b) Gümrüğün gözetimi ve denetimi altında, antrepoda yapılan işleme faaliyeti sonucu ortaya çıkan noksanlıkların,

c) Antrepo işleticilerinin ve kullanıcılarının kusur ve hatalarından meydana gelmeyen telef, kayıp, çalınma ve diğer haller dolayısıyla meydana gelen eksikliklerin, gümrük idaresine ispat edilmesi ve bunun idarece de kabul edilmesi halinde sorumluluk söz konusu olmaz.

(5) Eşya gümrük vergileri de dahil olduğu halde sigortalanmış ve sigorta

sözleşmesine göre bu vergileri sigorta şirketinden tazminat olarak alınmış ise, bu gibi noksanlık ve eksikliklere ait gümrük vergileri sigorta ettirenden veya lehine ettirilenden alınır.

(6) Yukarıda yazılı nedenler dışında kalan noksanlıklar kabul edilmez. Bunların vergi ve cezaları toplamından oluşan tutar, yerine göre işletici veya kullanıcıya tazmin ettirilir.

(7) Tabiatları gereği antrepolarda ve antrepolar arası taşımalarda fire veren eşyanın ek-11'de yer alması halinde fire miktarlarının belirlenmesinde bu oranlar dikkate alınır.

Sahibinin isteği üzerine antreponun devri veya kapatılması

MADDE 523 – (1) Antrepo işleticisinin hak ve yükümlülükleri izin üzerine başka bir kişiye devredilebilir.

(2) Devre izin verilebilmesi için, devretmek isteyen taahhütlerini tamamen yerine getirmiş olması ve devralacak olanın da gerek antrepoda var olan, gerek sonradan konacak eşya ve maddeler dolayısıyla terettüp eden yükümlülük, sorumluluk ve diğer taahhütleri yüklenmesi gerekir.

(3) Özel antrepoların devri durumunda, antrepodaki eşyanın devralana devredilmemesi halinde, bu eşyanın antrepodan çıkarılması için gümrük idaresince bir aylık süre verilir. Bu sürenin uzatılmasını gerektirir bir durumun olması halinde, bu süre gümrük idaresince en çok iki ay uzatılabilir.

(4) D tipi antrepo, ancak kayıt yoluyla rejime giriş iznine sahip bir başka kişiye devredilebilir.

(5) İşletilmekte olan genel ve özel antrepoların devri için işletmeci ile antrepoyu devralmak isteyen kişi tarafından bağlı bulunulan gümrük müdürlüğüne müştereken müracaat edilmesi gerekir. Başvuru dilekçesinde devre ekonomik yönden neden ihtiyaç duyulduğu açıklanır.

(6) Antreponun devrine ilişkin düzenlenen sözleşme ve devralmak isteyen kişiye ilişkin devir konusu antrepo için 519 ve 520 nci maddede bahsi geçen tüm şartların sağlandığını ispat eden belgelerin ilgili gümrük idaresine ibraz edilmesi zorunludur.

(7) Gümrük müdürlüğü tarafından, antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediği incelenir ve görüş de belirtilmek suretiyle talep başmüdürlüğe intikal ettirilir. Her tipteki akaryakıt antrepoları haricindeki antrepo devir talepleri başmüdürlüklerce sonuçlandırılır. Akaryakıt antreposu devir talepleri görüş belirtilmek suretiyle Müsteşarlığa aktarılır.

(8) Açtıkları genel ve özel antrepoları kapatmak isteyenler, bu taleplerini yazılı olarak ilgili gümrük idaresine bildirir.

(9) Sahiplerinin isteği üzerine genel ve özel antrepoların tamamen veya kısmen kapatılmasına ilişkin talepler, antreponun faaliyet gösterdiği yıllara ilişkin harç makbuzlarının tamam olduğunun, antreponun boş olduğunun ve defter kayıtlarına uygunluğunun tespit edilmesi üzerine ilgili gümrük müdürlüğüne sonuçlandırılır ve sonucundan başmüdürlüğe bilgi verilir.

(10) Kapatılacak antrepolara yeniden eşya konmasına izin verilmez ve varsa buradaki eşya, her türlü masrafı antrepo sahiplerine ait olmak üzere gümrük idaresince gösterilen diğer antrepolara nakil veya yabancı memleketlere ihraç olunur ya da Kanunun 74 üncü maddesi çerçevesinde serbest dolaşıma sokulur. Bu işlemler tamamlanıncaya kadar antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısının taahhüt ve sorumluluğu devam eder.

Antrepolarda yapılacak değişiklikler

MADDE 524 – (1) Antrepolarda yapılmak istenilen ve antrepo planında değişiklik yapılmasını gerektiren genişletme, daraltma, tadilat gibi 533 üncü madde kapsamı talepler ile antreponun aynı gümrük idaresi denetiminde bulunan başka bir adrese taşınmasına ilişkin talepler, antreponun mevcut işletmecisinin taahhütlerini tamamen yerine getirip getirmediğinin incelenmesi neticesine göre gümrük müdürlüğüne karşılanır.

(2) Genel ve özel ayırımı yapılmaksızın akaryakıt antrepolarında yapılacak tank ilavesi ve akaryakıt antrepolarının başka bir adrese taşınması talepleri incelenerek, görüş

de belirtilmek suretiyle Müsteşarlığa aktarılır.

(3) Bu madde kapsamında yapılacak değişiklik; akaryakıt antrepolarında tank ilavesi ise 520 nci maddenin birinci fıkrasının (a), (b), (e), (f) ve (g) bentlerinde kayıtlı belgeler, antreponun başka bir adrese taşınması ise (a), (b), (c) ve (ç) bentlerinde kayıtlı belgeler, bunların dışında kalan bir değişiklik ise değişikliğin özelliğine göre gerekli görülen belgeler ibraz edilir ve her türlü değişiklik müracaatında yapılacak değişikliğe ilişkin bütün ayrıntılar dilekçesinde belirtilir.

(4) Bu madde uyarınca, antrepolarda yapılacak değişikliklerle ilgili olarak yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit raporu düzenlenir. Akaryakıt antrepolarına ilişkin olanlar Müsteşarlığa (Gümrükler Genel Müdürlüğü) gönderilir.

Antrepoya eşya girişinin durdurulması ve izin geri alınması

MADDE 525 – (1) Antrepo işleticilerinin 519 uncu maddede aranan şartları taşıyıp taşımadıkları her yıl Ocak ayı itibarıyla kontrol edilir.

(2) Gümrük idaresi, taahhütlerine uymayan ve bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülükleri yerine getirmeyen antrepo işleticilerine ilk tebligat tarihinden başlamak ve en fazla bir yıl olmak üzere bu yükümlülüklerini yerine getirmelerini, aksi halde verilen süre sonunda iznin geri alınacağını bildirir. Bu süre zarfında antrepoya eşya girişine izin verilmez. Yükümlülüğün yerine getirildiğinin tespiti halinde eşya girişine izin verilir. Antrepo sahipleri bu yükümlülüklerini belirlenen sürede yerine getirmedikleri takdirde, konu izni veren makama intikal ettirilir ve verilmiş izin geri alınır.

(3) Antrepolarda, gümrük idaresi amirleri veya yetkili kılınacak gümrük personeli tarafından yapılacak denetleme neticesinde suiistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine bu durum Başmüdürlüğe bildirilir ve Başmüdürlükçe karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Başmüdürlükçe geri alınabilir.

(4) Antrepolarda, gümrük müfettiş ve yardımcıları, Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyerleri tarafından yapılacak denetleme neticesinde suiistimal ve kaçakçılık dahil yolsuzluk hallerinin tespiti üzerine Müsteşarlıkça karar verilmesi halinde tedbir olarak antrepoya eşya alınmasına izin verilmez. Yapılacak inceleme sonucunda antrepo açma ve işletme izni Müsteşarlıkça geri alınabilir.

(5) İzin geri alındığı hallerde de antrepodaki eşya için 523 üncü maddenin onuncu fıkrası hükmü uygulanır.

(6) 523 üncü madde hükümleri çerçevesinde sahiplerinin isteği ile kapatılma hali hariç, antrepo açma izni geri alınan gerçek ve tüzel kişilere, iznin geri alındığı tarihten itibaren 5 yıl süre ile yeniden antrepo açma izni verilmez.

Teminat ve taahhütname

MADDE 526 – (1) Gümrük idareleri, gümrük antreposu işleticileri ve kullanıcılarından Kanunun 96 ve 97 nci maddelerinde belirtilen sorumlulukları çerçevesinde, tahakkuk edebilecek gümrük vergilerini karşılayacak miktarda teminat ister.

(2) Teminat antrepoya alınan her parti mal için ayrı alınabileceği gibi, toplu ve götürü teminat şeklinde de olabilir. Toplu teminat alınması halinde, teminat tutarının sürekli izlenmesi ve konulan eşyanın KDV ve fon dahil vergilerinin global teminat miktarını aşması halinde, aşan kısım için ayrıca teminat alınması gerekir.

(3) Götürü teminat alınması halinde antrepoya alınan eşyadan alınması gereken teminat tutarını aşan kısım için ayrıca teminat aranmaz.

(4) Türk lirası veya yabancı para, hazine tahvil ve bonusu ya da Müsteşarlıkça tespit edilecek bankalardan alınmış teminat mektupları dışında teminat kabul edilmez.

(5) Ancak, fuar ve sergilere konulan veya ithalat vergilerinden muaf olan yahut ihraç edilmek üzere antrepolara konulan eşya için teminat aranmaz.

(6) Ayrıca, antrepo işleticileri veya duruma göre antrepo kullanıcılarından gümrük yükümlülüklerini yerine getireceklerine dair içeriği Müsteşarlıkça belirlenecek bir taahhütname alınır.

Götürü teminat

MADDE 527 – (1) Genel ve özel antrepo ayırımı yapılmaksızın antrepo işleticilerinden aşağıda belirtilen şekilde götürü teminat alınabilir.

- a) 250 m² veya 5.000 m³'e kadar olanlar için 75.000 Avro,
- b) 250 m²'den sonraki her m² için 50 Avro,
- c) 5.000 m³'ten sonraki her m³ için 2 Avro,

ç) **(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.)** 5000 m² ile 100.000 m³'ü aşan kısımlar için ayrıca teminat aranmaz.

(2) Götürü teminatın verilmesinin istenilmemesi halinde her parti mal için ayrı ayrı veya toplu teminat verilmesi gerekir.

(3) Akaryakıt ürünleri konulan antrepolar için götürü teminat verilmesinin istenilmesi halinde, bu maddeye göre yapılacak hesaplama göre alınması gereken teminat tutarının iki katı esas alınır.

İndirimli ve toplu götürü teminat

MADDE 528 – (1) Teminatı kullanıcı verdiği için B tipi antrepo hariç olmak üzere, antrepo işletme izni verilenlerden alınacak götürü teminat, 529 uncu maddedeki şartları taşıyan işletmeciler için 527 nci maddeye göre hesaplanacak teminat tutarının %10'u olarak uygulanır. Ancak, alınacak teminat tutarı hiçbir şekilde 75.000 Avro'dan az olamaz.

(2) Birden fazla antrepo işletmeciliği yapan ve 529 uncu maddedeki şartları taşıyan işletmeci firmaların başmüdürlüğe 250.000 Avro toplu götürü teminat vermeleri halinde bunlardan işlettikleri antrepoları koyacakları eşya için başkaca bir teminat aranmaz. Götürü teminat verilecek antrepoların birden fazla başmüdürlük bağlantısı gümrük idaresi denetiminde olması halinde antrepo teminatı ilk başvuru yapılan başmüdürlüğe verilir.

(3) İndirimli veya toplu götürü teminata ilişkin başvurular, ilgili gümrük müdürlüğüne yapılır.

İndirimli ve toplu götürü teminat için başvuru sırasında aranacak şartlar

MADDE 529 – (1) Genel antrepo işleticilerinin indirimli ve toplu götürü teminattan faydalanabilmeleri için;

a) Bir önceki takvim yılı ve başvuru yılı içinde, gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle Kanunun 235 inci maddesi uyarınca bir defadan fazla sayıda ceza uygulanmamış olması,

b) Gümrük mevzuatının ihlali nedeniyle haklarında takvim yılı itibariyle işlem gören antrepo beyannamesi toplam sayısının %1'ini aşan ve aynı zamanda beşten fazla sayıda vergi kaybına neden olan gümrük mevzuatı ihlali nedeniyle haklarında Kanunun 236 ncı maddeleri uyarınca ceza uygulanmamış olması,

c) Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde, antrepo beyannamesi sayısının %2'sini aşan ve aynı zamanda ondan fazla sayıda Kanunun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasının (f) ve (g) bentlerinde ve dördüncü fıkrasının (e) ve (f) bentlerinde belirtilen nedenler ile usulsüzlük cezası uygulanmamış olması,

d) Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde, her bir yıl itibariyle ayrı ayrı değerlendirildiğinde, en az yüz gümrük beyannamesi kapsamı ve asgari 5.000.000 CIF/ABD Doları kıymetinde eşyanın gümrük antrepo rejimi kapsamında işlem görmüş olması,

e) Bir önceki takvim yılı veya başvuru yılı içinde, her bir yıl itibariyle ayrı ayrı değerlendirildiğinde, asgari 10.000.000 CIF/ABD Doları kıymetinde eşyanın gümrük antrepo rejimi kapsamında işlem görmüş olması,

şartlarından (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin tamamı ile (d) ve (e) bendindeki şartlardan birini taşımaları gerekir.

(2) Özel antrepo işleticilerinin indirimli ve toplu götürü teminattan faydalanabilmeleri için birinci fıkranın (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen şartların tamamı ile (d) ve (e) bendindeki şartlardan birini yarı nispetinde taşımaları gerekir.

(3) Bu uygulamadan yararlanacak kamu kuruluşları için herhangi bir şart aranmaz.

Başvurunun incelenmesi

MADDE 530 – (1) Antrepo işleticilerinin 529 uncu maddede belirtilen şartlara sahip olduklarını gösteren belgeler ve gümrük beyannameleri antreponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne sunulur. Gümrük müdürlüğüne yapılan inceleme neticesinde aranan şartları taşıyan antrepo işleticilerine indirimli teminattan faydalanma izni verilir.

İndirimli teminattan faydalanma süresi ile bilgi ve belgelerin yenilenmesi

MADDE 531 – (1) İndirimli teminattan faydalanma süresi indirim talep edilen yıl sonuna kadardır. Bu şekilde götürü teminattan faydalanmaya devam edilmesinin istenilmesi halinde buna ilişkin bilgi ve belgelerin her yıl yenilenmesi gerekir.

İznin iptali

MADDE 532 – (1) Antrepo işleticilerinin 529 uncu maddede belirtilen şartları kaybettığının tespit edilmesi halinde, verilen götürü teminat izni iptal edilir.

Antrepo işleticileri tarafından uyulması zorunlu hususlar

MADDE 533 – (1) Antrepo işleticileri;

a) Antrepo tesisat ve inşaatında, sonradan meydana gelecek arızaları tamir etmeye, gümrük haklarının emniyetle korunması ve hizmetlerin çabuk yapılması bakımından, Müsteşarlıkça zamanla gerekli görülen tesis ve değişiklikleri yapmaya ve ileri teknolojinin meydana getirdiği aletleri ve cihazları sağlamaya; izin alınmadıkça varolan tesisleri hiç bir suretle değiştirmemeye, genişletmemeye veya azaltmamaya;

b) Antrepolar içinde gümrük işlemleri, antrepolar dışında gümrük denetlemesi ve gözetimi ile görevli gümrük ve gümrük muhafaza memurları için çalışma büroları ve gözetleme kulübeleri yaparak bunların aydınlatma, ısıtma, kırtasiye, matbu, telefon ve görevle ilgili diğer ihtiyaçlarını sağlamaya,

c) Doğrudan doğruya belirli bir özel veya genel antrepo ile ilgili gümrük işlemlerini yerine getirmek üzere kurulan gümrük veya gümrük muhafaza memurlarının, devlet tarafından belirlenen maaş, fazla çalışma ücreti ve diğer tahsisat tutarlarını ilgili gümrük veznesine veya saymanlığın bankadaki hesabına aydan aya peşinen yatırmaya ve buralara kadar gidip gelme taşıt masraflarını ödemeye veya emirlerine bir araç sağlamaya; antrepolar, şehir merkezine uzakta bulunduğu takdirde, lojman sağlamaya veya antreponun bulunduğu yerde lojman varsa vermeye;

ç) Antrepo işleticilerinin buralarda görevlendirilmesini istedikleri gümrük veya gümrük muhafaza memurlarına ödenecek olan ve miktarı Müsteşarlıkça belirlenecek fazla çalışma ücretlerini ve yolluklarını peşin olarak gümrük veznesine veya saymanlığın banka hesabına yatırmaya; posta idareleri, buralarda yapılacak gümrük işlemleri ve denetimleri dolayısıyla gümrük memurlarına ödenecek olan ve Müsteşarlıkça belirlenen fazla çalışma ücretlerini belirtilen vevne veya hesaplara yatırmaya;

d) Tutacakları giriş, çıkış kayıt ve muhasebelerini bu Yönetmelikte ana hatları belirtildiği üzere gümrük denetlemesini sağlayacak şekil ve usullere uygun surette yürütmeye;

e) Antrepoyu ilerde Müsteşarlığın izni ile kısmen veya tamamen kapatmak istedikleri takdirde, mevcut eşyayı her türlü masraf kendilerine ait olmak üzere Müsteşarlıkça gösterilecek diğer bir antrepoya taşımaya; aksi halde bunları ithal veya yabancı ülkeye ihraç veya transit suretiyle antrepodan tamamen çıkarıncaya kadar, sorumluluk ve taahhütlerinin devam ettiğini kabul etmeye;

f) Müsteşarlık veya yetkili gümrük idaresi tarafından yapılacak gerekli diğer tavsiye ve istekleri yerine getirmeye;

mecburdurlar.

Antrepolarda aranacak şart ve nitelikler

MADDE 534 – (1) Genel ve özel antrepo olarak kullanılacak kapalı ve/veya açık alanlarda Müsteşarlıkça aşağıdaki nitelik ve şartlar aranır. Ancak, özellikleri dolayısıyla E ve F tipi antrepolarda, bu şartların tümü veya bir kısmı aranmayabilir.

a) Belirli bir tipte açılıp işletilmesi uygun bulunan bir antrepoda, yalnızca o antrepo tipine münhasır işlemlerin gerçekleştirilmesi,

b) Eşyanın iyi saklanmasına, yangından korunmasına ve çağdaş tekniğe uygun

yangın söndürme düzenine sahip bulunması,

c) Gümrük idaresince kabul edilen giriş ve çıkış kapılarından başka bütün kapı ve menfezlerin eşya çıkarılmasına uygun olmayacak şekilde kapatılmış olması,

ç) Antrepo olarak kullanılan alanların hazine haklarının korunmasını sağlamak üzere yetkili gümrük memurlarınca içeriden ve dışarıdan kontrolünün kolaylıkla yapılmasına elverişli olması,

d) Eşyanın yüklemesini ve boşaltmasını zorlaştırıcı konumda olmaması,

e) Antrepo kapalı alanlarının etrafını çeviren ve antrepo alanından sayılmayan üstü açık sahaların, sadece kapalı yerlere alınamayan, hava muhalefetine zarar görmeyecek ağır ve hacimli eşyanın konulması kaydıyla kullanılmasının talep edilmesi halinde, bu alanların etrafı içeriden dışarıya eşya çıkarılmasına imkan vermeyecek şekilde yüksek duvar veya kalın parmaklıklarla çevrilmiş olması,

f) Deniz kenarında, demiryolu hattı üzerinde veya hava taşıtlarının kalktıkları veya indikleri meydan veya limanlarda, eşya taşıyan araçların geçeceği yolların, kapıların giriş çıkış bakımından elverişli olduğu yerlerde bulunması,

g)⁸⁵ **(02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.)** Eşyanın antrepo içinde kolaylıkla ve emniyetle nakli, istifi, tartılması, ölçülmesi gibi, hizmetlerin yapılmasına ve taşıtlarına yükletilmesine ve bunlardan boşaltılmasına yarayan gerekli teknik donanım, alet ve cihazlarla donatılmış olması ve gerekli aydınlatma düzenine sahip bulunması, ayrıca A tipi genel antrepolarda kesintisiz yirmidört saat kayıt yapan, ilgili alanın ve bilhassa alana giriş çıkış yerlerinin izlenmesini sağlayan harekete duyarlı, araç tanımlama ve insan kimlik tespiti yapmaya imkan verecek çözünürlükte, kesintisiz güç kaynağına bağlı bir kamera sisteminin antrepo işletmecileri tarafından kurulması ve kamera kayıtlarının talep edildiği durumlarda herhangi bir gerekçe göstermeksizin tam olarak belirtilen tarih aralığında standart ve yaygın formatta gümrük idaresine ibraz edilmek üzere kayıt tarihinden itibaren üç yıl süre ile elektronik ortamda saklanması,

ğ) Elleçleme ve/veya işleme faaliyetlerinin yapılacağı antrepoların bu faaliyetlerin yapılması için gerekli donanıma sahip olması,

h) En az bir muayene yeri olması,

ı) Rezerveli eşyanın konulması için kapalı, çifte kilitli özel yerleri olması,

i) Ufak veya kıymetli eşyanın saklanması için, özel rafları ve kilitli dolap ve kasaları bulunması,

j) Antrepo alanı içerisinde gümrük personeli ile antrepo işletmesinin personelinin çalışma ve gözetimine elverişli özel büroları ve yerleri olması,

k) Özellik arz eden eşyanın depolandığı antrepolarda yukarıda yazılı olanlardan başka;

1) Yanıcı, parlayıcı, patlayıcı ve bir arada bulunmaları tehlike arz eden eşyanın konulacağı antrepoların ilgili oldukları fabrika sahası içinde veya meskun mahal dışında bulunması,

2) Tahsis edilecekleri eşya ve maddelerin özelliklerine göre iyi muhafazası ve tehlikelerinin önlenmesi bakımından gerekli teknik tesisler ve araçlar bulunması,

3) Araçlardan tank ve depolara ve buralardan araçlara sıvıların kolaylıkla ve emniyetle boşaltılmasına yarayan, gerekli teknik tesisatın oluşturulmuş olması,

4) Antrepodan dışarıya eşya çıkarılmasına imkan vermeyecek gerekli fiziki düzenlemelerin yapılmış olması,

5) Tankların su boşaltmaya mahsus ve bir kişinin içine girip temizlik yapmasına uygun bir deliği ile biri sıvının tanka girmesi, diğeri çıkması için iki ağzı ve tepelerinde üç ölçü deliği ve bu deliklerin yanına gitmeye yarayacak yatık düz basamaklı ve iki tarafı korkuluklu veya parmaklıklı bir merdiveni veya bir köprüsü bulunması, grup halindeki tankların üstlerinden birbirlerine aynı şekildeki köprü ile bağlanması,

6) Sıvıların tanklara sevkini veya tanklardan çıkarılmasını sağlayan boruların

⁸⁵ **Bendin değişiklikten önceki hali:** Eşyanın antrepo içinde kolaylıkla ve emniyetle nakli, istifi, tartılması, ölçülmesi gibi, hizmetlerin yapılmasına ve taşıtlarına yükletilmesine ve bunlardan boşaltılmasına yarayan gerekli teknik donanım, alet ve cihazlarla donatılmış olması ve gerekli aydınlatma düzenine sahip bulunması, ayrıca A tipi genel antrepolarda yirmidört saat kayıt yapan, ilgili alanın ve bilhassa alana giriş çıkış yerlerinin gümrük müdürlüklerince izlenmesini sağlayan bir kamera sisteminin antrepo işletmecileri tarafından kurulması,

mümkünse toprak üstünde yahut üstü açık hendek içinde ve her tarafı kolaylıkla görülebilecek şekilde döşenmiş olması, bu boruların antrepo içindeki yollardan geçirilmesinin zorunlu olduğu hallerde üzerlerine konacak demir kapakları istenildiği zaman kolaylıkla açılıp, borular görülebilecek şekilde yapılması veya boruların geçtiği mahal itibariyle bunun çevre, güvenlik gibi nedenlerle mümkün bulunmaması halinde ise boruların detay krokisinin idareye verilmesi,

7) Boruların bir bakışta verici veya alıcı olduklarının anlaşılabilmesi için, ayrı ayrı renklere boyanmış veya işaretlenmiş olması ve üzerindeki vana musluklarının mühürle mühürlenebilecek şekilde yapılmış bulunması,

8) Tanklara alınan ve tanklardan çıkarılan ve içlerinde bulunan akaryakıtın miktarlarını daimi surette gösteren, gümrük idaresince bilgisayar ortamında gerekli gözetim ve denetimin yapılmasına elverişli elektronik ölçüm cihazları bulunması, ve bunların bilgisayar bağlantıları oluşturularak elektronik ortamda ilgili gümrük müdürlükleri ve başmüdürlüklerden gözetim yapılmasını ve antrepoda mevcut yakıt miktarının izlenmesini sağlayan bir sistemin kurulması,

9) Dökme olarak gelen kimyevi maddeler için serbest bölgeler veya gümrük idarelerine bağlı özel antrepo şeklinde açılan tankların içindeki maddelerin miktarını ölçmeye yarayan teknik kalibrasyon ölçüm imkanlarına sahip olması,

10) Gemilerden tanklara eşya alınmasında, farklı ürün tiplerinin ana giriş borusunda/borularında karışmasına imkan vermeyecek gerekli düzenlemelerin yapılmış olması,

11) Peşpeşe mal basma sistemi uygulanan antrepolarda, ana giriş borusundan/borularından tanklara eşyanın sevki için taşıtma merkezi (manifold) tesis edilmiş olması,

12) Ana giriş borusunda eşyanın akışını ve rengini görebilmek için ana borunun/boruların dağıtım merkezine yakın uygun bir yerde cam gözetleyicisi (sight glass) bulunması,

13) Aynı borudaki eşyanın niteliğini tayin edebilmek için takriben yüz metre mesafede iki yerinde numune alma yeri bulunması,

14) Ağır mazotun (heavy fuel oil) konulduğu tankların ve boru hatlarındaki eşyanın donmasını önlemek ve sirkülasyonunu sağlamak amacıyla (serbantın) ısıtıcı bulunması,

gerekir.

(2) Birinci fıkranın (k) bendinin (5) numaralı alt bendinde yer alan tanka giriş ve çıkış boruları, teknik zorunluluk nedeniyle ve gümrük idaresince izlenebilir olması şartıyla birden fazla olabilir.

Antrepo açma ve işletme izin belgeleri ve harçların tahsili

MADDE 535 – (1) 492 sayılı Harçlar Kanununa bağlı (8) sayılı tarifede yazılı olan ve harca tabi bulunan antrepo ve geçici depolama yerleri açma izni belgelerine ilişkin harcın peşin olarak ödenmesi, harcın ödenmesini müteakip söz konusu belgenin düzenlenmesi gerekmektedir. Harç ödenmeden açma ve işletme izin belgesi verilmesi halinde, bu belgelere ilişkin harçlardan belgeleri veren memurlar mükellef ile müteselsilen sorumludurlar. Her yıl tahsil edilecek bu harçlar, antrepo veya geçici depolama yerlerinin bağlı bulunduğu vergi dairesince tahsil edilir.

(2) Açma ve işletme izin belgeleri ile açma izin belgelerinin verilmesi ve bu belgelere ait harçların tahsiline ilişkin olarak aşağıda belirtildiği şekilde işlem yapılır.

a) Antrepo ve geçici depolama yerlerine ilişkin izin yazısının gümrük idaresine intikal etmesini müteakip, harcın ödenmesi için, vergi dairesine bir yazı yazılır; aynı zamanda bu yazının bir örneği firma yetkilisine elden verilir.

b) Açma ve işletme harcının veya açma harcının tahsil edildiğine dair vergi dairesi makbuzunun veya yazısının ilgili tarafından yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibrazı halinde, Açma ve İşletme İzin Belgesi veya Açma İzin Belgesi gümrük idaresince düzenlenerek ilgilisine verilir. Söz konusu belgeler bizzat gümrük müdürü veya vekili tarafından imzalanır.

c) Açma ve işletme harcı toplamı veya açma harcının tahsil edildiğine dair Vergi Dairesi makbuzu veya yazısının, Vergi Dairesine muhatap yazının ilgiliye verildiği tarihten itibaren yedi gün içinde gümrük müdürlüğüne ibraz edilmemesi halinde, bu

sürenin bitiminden itibaren onbeş gün içinde bir müzekkere ile durumun aynı vergi dairesine bildirilmesi, ayrıca bu süre içinde ilgiliye gönderilecek yazıda söz konusu harcın yatırılması gerektiği, aksi takdirde verilen iznin iptal edileceği hususu bildirilir.

ç) Açma ve İşletme İzin Belgesinin ilgili bulunduğu antreponun veya geçici depolama yerinin görülebilir bir yerine asılacağı ilgisine tebliğ edilir. Denetimler sırasında bu belgelerin yerinde bulunup bulunmadığına dikkat edilir.

d) Açma ve işletme harcı toplamı yatırılmadan izin belgesi düzenlenmeyerek ilgili olduğu yere eşya konulmasına izin verilmez.

e) Bu yerler kapatıldığında söz konusu belgeler geri alınarak dosyasında muhafaza edilir.

(3) Akaryakıt antrepoları ile ilgili olarak; Açma ve İşletme İzin Belgesinin düzenlenmesinden sonra, ancak antrepoya eşya alınmadan önce, kalibrasyon cetvellerinin hesaplanmasında esas alınan ölçüm yerlerini, Enerji Piyasası Düzenleme Kurumundan alınan depolama veya ihrakiye lisanslarında veya izin yazılarında belirtilen tanklara konulacak ürün cinslerini ve tank referans yüksekliklerini gösteren tank bilgilerinin yer aldığı plakaların veya etiketlerin tanka çıkış merdivenlerinin başlangıç ve bitiş noktalarına asılması ilgisinden yazı ile istenir ve denetimler sırasında bunlar kontrol edilir.

(4) Açma ve işletme izin belgelerinin verildiği tarihi takip eden yıllarda da bu harçların tahsilini sağlamak amacıyla işleticilerin mükellefiyet kayıtlarının bulunduğu vergi dairesine bildirilir. Gümrük müdürlüklerince düzenlenen gümrük antreposu ve geçici depolama yerleri açma ve işletme izin belgelerinde, harca konu değişikliklerin, değişiklik tarihinden itibaren onbeş gün içerisinde ilgili Vergi Dairesi Başkanlığına veya Defterdarlığa bildirilmesi gerekir.

(5) Antrepolara veya geçici depolama yerlerine ilişkin yıllık harcın Ocak ayı sonuna kadar yatırıldığına ilişkin makbuzun gümrük idaresine ibraz edilmemesi halinde, bu antrepolara ve geçici depolama yerlerine eşya konulmasına izin verilmez.

(6) Antrepo ve geçici depolama yerlerinin gerek ilgilinin isteği, gerekse idarece re'sen kapatılması üzerine kapatma işleminin gerçekleşmesini müteakip ilgili vergi dairesine durum bir yazı ile bildirilir.

Antrepo stok kayıtları

MADDE 536 – (1) Eşya, antrepoya, gümrük idaresinin denetimi altında alınır. Bu denetlemeyi gümrük adına, antrepoda görevlendirilmiş olan gümrük memuru veya yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yapar.

(2) A, C, D ve E tipi antrepolarda, Kanunun 99 uncu maddesinde belirtilen antrepo stok kayıtlarını antrepo işleticileri tutar. Bu kayıtlar gümrük idaresinin kontrolüne imkan verecek şekilde tutulur.

(3) B tipi antrepoda, denetleyici gümrük idaresi, rejime giriş beyannamesinin ve rejimi sona erdiren beyanname ve belgelerin kaydını tutar ve belgeleri muhafaza eder. B tipi antrepo işleticisi ve/veya kullanıcısı da, söz konusu belgeleri muhafaza eder. Stok kayıtları tutulmayabilir.

(4) F tipi antrepoda, gümrük kayıtları stok kayıtlarının yerini alır.

(5) Eşyanın konulacağı gümrük antrepo tipi ve uygulanacak hükümler dikkate alınarak, kontrol için gerekli bütün ayrıntıları içermesi halinde, antrepo kullanıcıları tarafından ticari nedenlerle tutulan kayıtlar da stok kayıtları olarak kabul edilebilir.

(6) Antrepo rejimine giren eşya ile ilgili olarak, A, C, D ve E tipi antrepolarda stok kayıtlarının gösterildiği bir Antrepo Stok Defteri tutulur. Bu defterin her sayfası gümrük idaresi tarafından mühürlenir ve sayfa sayısı defterlerin başına şerhle onaylanır. Bilgisayar ile tutulan stok kayıtları defter hükmündedir.

(7) Bu defterde;

a) Giriş sıra numarası ve tarihi,

b) Eşya diğer bir antrepodan geliyorsa, antrepoya ilk giriş tarihi,

c) Antrepo beyannamesinin sayı ve tarihi,

ç) Antrepo beyannamesinin 1, 31, 37 ve 38 no.lu kutularında yer alan bilgiler,

d) Taşıma belgesi ve özet beyan gibi diğer gümrük belgelerinin sayı ve tarihi,

e) Eşyayı getiren taşıt aracının adı, cinsi, seferi, kumpanyası,

f) Antrepodan çıkış tarihi,

- g) Çıkan kaplar ve eşyanın cinsi,
ğ) Eşyanın çıkışında düzenlenen beyanname veya sair gümrük belgelerinin sayı ve tarihi,
h) Teminat tutarı,
ı) Antrepolar arası nakilde eşyanın izlenmesine yarayan (transit beyannamesi vb) belgelerin sayı ve tarihi,
i) Serbest dolaşımda bulunan eşyanın depolanması halinde bu eşyaya ilişkin bilgiler,
j) Eşyanın tabi tutulduğu elleçleme faaliyetlerine ilişkin bilgiler,
k) Eşyanın gümrük antrepolarından geçici çıkarılması halinde buna ilişkin bilgiler,
yer alır.
- (8) D tipi antrepoya ilişkin stok kayıtlarında yukarıdaki bilgilere ilave olarak, antrepo beyannamesindeki kıymeti, miktarı ve ayrıntılı tanımı ile ihtiyaç duyulacak bilgilerin gösterilmesi gerekir.
- (9) F tipi antrepoda yalnız kaçak zannı ile el konulan eşya elektronik ortamda kayda alınır.
- (10) Stok kayıtlarının her zaman antrepoda bulunan eşya stok miktarını gösterecek şekilde tutulması gerekir. Antrepo işleticileri ve/veya kullanıcıları her yıl sonunda antrepo stok miktarını gösterir listeyi gümrük idaresine verir.
- (11) Kanununun 104 üncü maddesinin ikinci fıkrasının uygulandığı durumlarda, eşyanın işleme faaliyetine tabi tutulmadan önceki gümrük kıymeti stok kayıtlarında gösterilir.
- (12) Eşyanın geçici çıkarılmasına ve ortak depolanmasına dair bilgiler de, stok kayıtlarında gösterilir.

Stok kayıt işlemleri

MADDE 537 – (1) Özel hükümler saklı kalmak kaydıyla, antrepo rejimine tabi olarak antrepoya giren ve antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkarılan eşya antrepo stok kayıtlarında gösterilir.

- a) Eşya antrepoya girdiğinde, stok kayıtlarına giriş işlemi;
1) A, C ve D tipi antrepoda eşyanın antrepoya fiziken girdiği sırada,
2) E tipi antrepoda eşyanın izin hak sahibinin antrepo addedilen depolama yerine ulaştığında,
Yapılır.
- b) Gümrük antrepo rejimini sona erdirerek antrepodan çıkan eşya da antrepo stok kayıtlarına geçirilir. Bu kayıt işlemleri ;
1) Basitleştirilmiş usullerden biri uygulanmış ise eşya antrepodan çıkarıldığı sırada,
2) Diğer durumlarda, eşyanın gümrükçe onaylanmış bir işlem veya kullanıma tabi tutulmasını sağlayan beyannamenin tescilinden sonra teslimi sırasında,
yapılır.
- (2) Antrepo stok kayıtları tutulmayan B tipi antrepoda işlemler beyannameler üzerinden, F tipi antrepolarda ise beyannameler ve Kaçak Zannı İle El Konulan Eşya Defteri üzerinden yürütülür.

Yıllık sayımlar

MADDE 538 – (1) Genel ve özel antrepo işleticileri yıl sonunda antrepo mevcutlarına ilişkin bir listeyi ilgili gümrük idaresine verir. Her mali yılın başından itibaren gümrük idarelerinin denetimleri altındaki antrepolarda bulunan eşya, işleticiler tarafından verilen liste göz önünde bulundurularak sayılır.

(2) Genel antrepolardaki eşyanın kısa sürede sayılamayacak kadar çok olması halinde bunların örnekleme yöntemiyle veya mevcut eşyanın kısımlara bölünerek sayılması mümkündür.

(3)⁸⁶ Sayım sonucu, bir tutanakla tespit edilir. Antrepolarda yapılan sayım sonucunda noksan çıkan eşyanın gümrük vergileri duruma göre işletici veya kullanıcıdan tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir ve aynı zamanda buna sebebiyet verenler hakkında gerekli yasal işlem yapılır. Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca bu vergilerin üç katı para cezası alınır.

(4) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından fiziki sayım yapılarak stok kayıtları altışar aylık dönemler itibarıyla tespit edilen ve buna ilişkin raporları ilgili gümrük müdürlüğüne sunulan genel ve özel antrepolar, birinci fıkranın kapsamı dışındadır.

(5) Antrepolarda yapılan sayımlar sonucunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Fazlalığın kabul edilebilir nedenlerden ileri geldiği gümrük idaresine tevsik edilemediği takdirde, söz konusu eşya Kanunun 177 nci maddesinin birinci fıkrasının (h) bendi uyarınca tasfiye edilir. Ayrıca, Kanunun 236 ncı maddesi uyarınca, fazla çıkan eşyaya isabet eden ithalat veya ihracat vergileri kadar para cezası alınır.

E tipi antrepoya konulacak eşyaya ilişkin özel hükümler

MADDE 539 – (1) Genel hükümler yanında, E tipi antrepolarda bu maddede belirtilen özel hükümler de uygulanır.

(2) Sadece antrepo sahibi adına gelen eşyadan;

a) Sanayicilere ait yatırım malı, hammadde, makine ve benzeri eşya ile yatırım malları ve makinelerden bir tesise ait olup, hacim, ağırlık ve hassasiyet gibi özellikleri nedeniyle antrepo binalarına alınamayan ve doğrudan montaj mahalline alınması gerekli bulunan eşya,

b) Sadece ithalatçı statüsünde olmakla birlikte, bozulabilir ya da telef olabilir türdeki eşya ile büyük yer tutan ağır ve hacimli eşya, antrepo rejimi hükümlerine tabi olarak, antrepo addedilen yer veya montaj mahallerine ya da eşya sahibinin deposuna konulabilir.

(3)⁸⁷ İkinci fıkra uyarınca eşya konulan E tipi antrepo işleticileri, her ne sebeple ve suretle olursa olsun antrepo sayılan depo, yer veya mahallerde meydana gelecek çalınma, yanma, kaybolma, bozulma veya değiştirme gibi eşyanın miktarına ve niteliğine tesir eden hallerden dolayı gümrüğe karşı sorumludur. Bu sorumluluk, eşyanın vergi ve cezalarının yükümlü tarafından ödenmesini, bundan kaçınılması halinde teminattan mahsubunu da kapsar. Ancak, gümrük idarelerince, eşya sahibinin kusurundan kaynaklanmayan ve ortaya çıkması kaçınılmaz olan kayıp ve firelerden dolayı, eşya sahipleri ve antrepo işleticilerinin aynı kişi olduğunun belgelenmesi şartıyla, bunlar söz konusu sorumluluktan muaf tutulabilir. Bu hallere uğrayan eşyanın vergi ve cezaları teminatından mahsup veya doğrudan doğruya tahsil edilmek suretiyle kendilerinden alınır. Değiştirilen eşya dolayısıyla kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre ayrıca haklarında işlem de yapılır.

(4) Bu maddede belirtildiği şekilde kullanılan E tipi antrepoların işletme hakkının başkasına devrine izin verilmez.

(5) E tipi montaj müsaadeli özel antrepolardaki eşya, gümrük idaresinin denetlemesi, antrepo sahibinin sorumluluğu altında olup, idarenin haber ve izni olmadan bu yerlere gümrüklü olsun olmasın eşya konulamaz ve buralardan eşya çıkartılamaz. Bununla birlikte, montaj müsaadeli özel antrepo açılmasına izin verilen kişilerden, montaj mahalline alınmasına izin verilen eşya dışında herhangi bir eşyanın montaja alınmayacağına ilişkin noterden tasdikli bir taahhütname alınır.

(6) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulacak eşya için teminat alınması zorunludur. Bununla birlikte, Başbakanlık Hazine Müsteşarlığı tarafından verilen yatırım teşvik belgelerinde yer alan yatırım malları, %100 gümrük muafiyetine tabi olması halinde, belgenin geçerlik süresi sonuna kadar antrepoya teminat aranılmadan konulabilir. Ancak, belgenin geçerlik süresi sona erdikten sonra antrepoda bulunan veya antrepoya alınacak eşyanın KDV ve fon dahil gümrük vergilerinin teminata bağlanması

⁸⁶ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile "cezai kovuşturma" ibaresi, "gerekli yasal işlem" olarak değiştirilmiştir.

⁸⁷ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan Yönetmelik ile "kaçakçılık mevzuatına göre" ibaresi, "kaçakçılıkla mücadele mevzuatına göre"; aynı fıkra da yer alan "kovuşturma da" ibaresi, "işlem de" olarak değiştirilmiştir.

gerekir.

(7) Montaj müsaadeli özel antrepolara alınmalarına izin verilen eşyanın montajında kullanılacak aynı tesise ve komple olarak bir ünite teşkil edecek eşyaya ait yedek parça ve malzeme niteliğindeki ithale konu eşya, aynı firma veya kuruluşa ait daha önce açılmasına izin verilen ya da montaj müsaadeli özel antrepo ile birlikte açılmasına müsaade edilen kapalı bir özel antrepoya, böyle bir yer yoksa montaj mahallinde hazırlanacak ve gümrük müdürlüğünce müsaade edilecek kapalı yerlere konulur. Bu tür eşyanın, montaj mahallinde kullanılacağına ilişkin taahhütname alınır ve tam tespiti yapılmak suretiyle memur gözetiminde özel antrepodan veya kapalı sahadan alınıp montaj hattına verilir.

(8) Montaj müsaadeli özel antrepo açacakların, işlem bakımından bağlı olacakları gümrük idaresine verecekleri noterden tasdikli taahhütname, montaj mahallinde hazırlanan kapalı yer de ayrıca belirtilir.

(9) Montaj müsaadeli özel antrepo açmak isteyen kişiler, o yer gümrük idaresine yazı veya dilekçe ile başvurarak, uğraştıkları işle açacakları antreponun yeri ve buraya konulacak hacimli, ağır ve hassas eşya ile özel antrepo veya montaj sahasında hazırlanan kapalı yere konulacak yedek parça ve malzeme niteliğindeki eşya hakkında bilgi vermek zorundadır.

(10) Montaj müsaadeli özel antrepolara konulan eşyanın; Yatırım Teşvik Belgesi konusu olması halinde ek süreler dahil belge süresi sonunda; teşvik belgesi konusu olmaması halinde ise iki yıl içinde montajının tamamlanarak serbest dolaşıma giriş işlemlerinin yapılması gerekir. Ancak, montajın haklı ve geçerli sebeplerle tamamlanamadığının tevsiki halinde bu süre, gümrük idaresince uzatılabilir.

(11) Açtıkları montaj müsaadeli özel antrepoları kapatmak isteyenler durumu yazılı olarak ilgili gümrük müdürlüğüne bildirirler. Antrepodaki eşyanın komple bir tesis olduğunun, miktar ve çeşit bakımından bir ünite teşkil ettiğinin ekspertiz ve/veya bilirkişi raporuyla kanıtlanmasından sonra eşyanın serbest dolaşıma giriş işlemleri tamamlanarak antrepo gümrük idaresince kapatılır.

(12) Yatırım Teşvik Belgesi kapsamı global liste muhteviyatı eşyanın çok fazla kalemden oluşması halinde, bunların ayrı ayrı üniteler olduğunun ve birbirleriyle entegre olarak çalıştığına tevsik edilmesi şartıyla, yatırım tamamen sonuçlanmadan kısmi ithalinin yapılması mümkündür. Bu durumda, ithali yapılan eşyanın, montajı tamamlanmayan eşya ile karışmaması için gerekli önlemlerin alınması gerekir.

Özelliği olan eşya için bilgi verme

MADDE 540 – (1) Çabuk bozulmak, akmak veya sızmak tehlikesine maruz veya saklanması külfetli, masraflı veya tehlikeli olan eşya, antrepolara konur konmaz işleticiler tarafından gereken koruyucu tedbirler alınarak durum görevli gümrük memuru ile birlikte tutanağa bağlanır. Ayrıca, eşya sahibi veya temsilcisine veya taşıyıcısına haber verilir ve tayin edilecek kısa bir süre zarfında eşyanın antrepodan kaldırılması istenir.

(2) Bu suretle sahip ve taşıyıcılarınca çekilmeyen eşya hakkında tasfiye hükümleri uygulanır.

(3) Eşya sahiplerine belirtilen şekilde haber verileceği sırada eşya bozulmaya, akmaya veya sızmaya başlar ve bunu, antrepoda alınacak tedbirlerle önlemeye imkan görülmezse görevli antrepo personeli, gümrük memurları veya yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri tarafından durum birlikte bir tutanakla tespit olunur. Gelebilirse, eşya sahibi de bu tespitle hazır bulunarak tutanağı imzalar.

Akaryakıt antrepoları ve buralara konulacak eşya

MADDE 541 – (1) Akaryakıt antrepoları, her nevi petrol ve petrol türevleri, madensel yağlar ve türevleri ile bunların tortularının dökme veya kaplı olarak konulmasına özgü, genel veya özel antrepolardır. Akaryakıt konulan antrepoların mal tahmil ve tahliyesinde kullanılan boru hatları da antreponun mütemmim cüzü sayılır. Antrepo izninde antrepo tipi de gösterilir.

(2) Bu antrepolara, gümrüğün izniyle;

a) Dökme gelen eşyanın kaplanması ve kap içinde gelmiş olanların kaplarının değiştirilmesi için gerekli her türlü kaplar ve ambalaj maddeleri,

b) Antrepo tesislerinin inşaa ve tamiri için gerekli malzeme,
c) Akaryakıt maddelerinin nakil ve dağıtılması amacıyla ve yalnız bu işe özgü olarak getirilmiş nakil araçları ve yedek parçaları,
konulabilir.

(3) Hazine haklarının korunması ve gümrük gözetiminin etkin bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla, antrepoya konulacak eşyanın petrol ürünü olması halinde antrepo rejimine ait beyannameye eklenecek belgeler arasında sayılan taşıma belgesinde yer alan bilgilerin, antreponun denetiminde bulunduğu gümrük müdürlüğüne yirmidört saat öncesinden bildirilmesi gerekmektedir.

Dökme gelen sıvılar

MADDE 542 – (1) Dökme gelen sıvılar tanklara konulur. Tanklara konulan sıvıların ölçümlerinin uygun cihazlarla yapılması esastır. Bununla birlikte aşağıda belirtilen şekilde de ölçüm yapılabilir.

(2) Sıvılar boş bir tanka alınacak ise, nakil aracından bu tanka sevkine başlamadan önce verici borular gümrük mührü ile mühürlenir. Mühürleme işleminden sonra, tank mevcudu ölçülür. Boşaltılacak sıvılar tamamen tanka aktarılınca, tankın alt kısmındaki su musluğu açılarak istenilen miktardaki su boşaltılır, musluklar mühürlenir. Tanklardan böylece akıtılan suların ekonomik değerlerinin olması ve talep edilmesi halinde, bu eşyanın ilgili gümrük idarelerince serbest dolaşıma giriş rejimi hükümlerine tabi tutulmasına izin verilir.

(3) Yeni gelen sıvılar kısmen dolu olan bir tanka konulmak istenir ise, yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olması şartıyla izin verilir ve boşaltmaya başlamadan önce, tank mevcudu usulü dairesinde tespit edilir.

(4) Dökme gelen sıvıların kısmen dolu olan bir antrepo tankına alınması taleplerinin kabulü;

a) Gümrüğe ibraz edilecek yurtdışı analiz raporu ile bu eşyaya ilişkin faturada kayıtlı cins ve nev'ine ilişkin bilgilerin uyum göstermesi,

b) Hazine haklarının korunması amacıyla, tankta bulunan ve yeni gelen sıvının birbirinin kimyasal özelliklerini bozması olasılığına karşı yeni gelen sıvının aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna dair talep sahibi firmadan taahhütname alınması,

şartlarına bağlıdır. Ancak, yeni konulan sıvının tankta bulunan sıvı ile aynı cins ve nev'iden ve aynı vergi oranına tabi olduğuna ilişkin analiz raporu alınmadan bu tanktan eşya çıkışına izin verilmez.

(5) Antrepoya konulan farklı gümrük tarife istatistik pozisyonu ve vergi oranına tabi eşyanın birbirleri ile karıştırılmasına izin verilebilir. Karışım sonucunda elde edilen eşya ile ilgili olarak, karışımında yer alan eşyadan tarife pozisyonuna göre dahil olduğu faslın en yüksek vergiye tabi pozisyonuna sahip eşya üzerinden hesaplanacak gümrük vergileri esas alınarak işlem yapılır.

(6) Gümrük antrepo rejimi hükümlerinin uygulanmasını olumsuz etkilememesi ve aşağıda belirtilen şartlara uyulması kaydıyla, serbest dolaşımda bulunan ve serbest dolaşımda bulunmayan dökme eşyanın, zorunluluk halinde aynı tankta bulunmasına gümrük idarelerince izin verilir.

a) Bu gibi eşyanın cins ve niteliklerinin aynı olması gerekir.

b) Tankta bulunan serbest dolaşımda olmayan eşyanın miktarının sabit tutulması ve bu eşyanın tanktan tamamen çekilişine kadar geçen zaman içinde vuku bulacak noksanlıklara isabet eden gümrük vergilerinin, itirazsız ödenmesi icap eder.

c) Bu şekilde eşya bulunan tanklara yeniden eşya alınmaz.

ç) Bu gibi tank mevcudu eşyanın, boş olmayan diğer bir tanka aktarılmasına müsaade edilmez.

d) Tankta bulunan serbest dolaşıma girmiş eşyanın, gümrük işlemlerinin bitirilmesini müteakip derhal çekimine başlanır ve çıkarılacak miktara bağlı olarak bu işlem 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa istinaden hazırlanan ve 17/6/2004 tarihli ve 25495 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde akaryakıt olarak sayılan ürünler için onbeş gün, diğer ürünler için ise altmış gün içinde tamamlanır. Bu süreler içerisinde serbest dolaşıma girmiş eşyanın antrepodan çekilememesi halinde bu süreleri otuz güne kadar uzatmaya gümrük müdürlükleri

yetkilidir. Bunun dışındaki farklı durumları inceleyerek sonuçlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

e) 17/6/2004 tarihli ve 25495 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 4 üncü maddesinde akaryakıt olarak sayılan ürünlerin bulunduğu tankların dışındaki tanklarla ilgili olarak, (c) ve ⁸⁸(ç) bentleri hükümleri uygulanmaz. Kanununun 176 ncı maddesinin ikinci fıkrasında belirtildiği şekilde işlem göreceak akaryakıtların konulduğu antrepolarda (c) bendi hükümleri uygulanmaz.

(7) Aynı cins ve nev’iden ve aynı vergi oranına tabi olan serbest dolaşımda bulunan ve bulunmayan dökme ürünün gerekli tedbirler alınmak suretiyle aynı boru hattı kullanılarak tahliyesine ve taşınmasına gümrük idaresince izin verilebilir.

Tankların ölçülmesi

MADDE 543 – (1) Tankların ölçümünün, uygun cihazlarla yapılması esastır. Antrepo işleticileri, ölçümde kullanılan cihaz ve bilgisayarların nitelik ve sıhhatlerini kontrol ettirmek, gümrük idaresinin talebi halinde ölçüme ilişkin ve stok mevcudunu gösterir listeleri gümrüğe ibraz etmek zorundadır. Uygulanacak bu teknikler herhangi bir zamanda eşyanın mevcudunun tespitine imkan vermelidir. İlgili kurumca kontrol edilmiş ölçüm cihazlarının, faaliyete geçmeden önce tanklara konulması ve bu ölçüm cihazları olmayan tanklara en kısa sürede bu cihazların takılması zorunludur.

Tanklardan alınacak eşyanın tespiti

MADDE 544 – (1) Tanklardan alınacak sıvının miktarının 543 üncü maddede belirtilen cihazlarla tespit edilmesi esastır. Bununla birlikte, aşağıdaki şekilde de ölçüm yapılabilir.

(2) Tanklardan alınacak sıvının miktarını tespit için tank kapsamı, bir defa çıkış işlemine başlamadan evvel, bir defa da bu işlem bittikten sonra olmak üzere, iki defa ölçülerek iki ölçü arasındaki fark bulunur. Eğer antrepo dahilinde istiap hacmi tayin ve tespit edilmiş ve bu işe özgü küçük hacimde bir tank varsa, sıvılar bu ölçülü tanka akıtılır ve doğrudan doğruya miktarı tayin edilerek büyük tank mevcudundan düşülür.

Tahlil sonuçlanmadan tanklardan eşya çıkarılmayacağı

MADDE 545 – (1) Transit suretiyle çıkış hariç olmak üzere, bir tanka konmuş sıvıların tahlil sonucu belli olmadıkça, bu tanktan eşya çıkarılamaz.

(2) Acele hallerde tahlil sonucu belli olmadan da tanktan eşya çekilebilir. Bu takdirde, eşya çekilmeden evvel örnek alınıp tahlile gönderilmiş bulunması şarttır. Tahlil sonucunun beyana aykırı çıkması halinde, sistem üzerinde beyannameye meşruhat düşülür ve vergilerin yeniden hesaplanmasını gerektirir bir durum olması halinde vergi tahakkuku yeni duruma göre yapılır.

(3) Gümrük işlemlerine ve diğer kurumlarca yapılacak kontrollere esas numuneler eşya tanka konulduktan sonra alınır.

Tanktan tanka eşya nakli

MADDE 546 – (1) Boru hatları dahil, antrepo sahası bir bütün olarak kabul edildiğinden, dökme gelen sıvıların tanklar arasında hareketi için izin almaya gerek yoktur. Ancak eşya cinslerinin karıştırılmaması gerekir. Bu hususta gümrük idaresine yazı ile bilgi verilir. Antrepo işleticisi, bu hareketin izlenebilmesi için, gümrük idaresinin talebi üzerine, tanklar arasında nakledilecek eşyanın cins, miktarı ve tank numarası gibi ayrıntılarını gösterir bir listesini gümrük idaresine verir.

Tanklardan kaplara eşya nakli

MADDE 547 – (1) Dökme getirilen eşyanın serbest dolaşımda olmayan kaplara konularak ithali mümkün değildir.

Rafineriler için verimlilik oranı

MADDE 548 – (1) Antrepo işleticileri, izin belgelerinde gösterilen ve gümrükçe

⁸⁸ 02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.’de yayımlanan yönetmelik ile “(d)” ifadesi “(ç)” olarak değiştirilmiştir.

onaylanan verimlilik oranı veya standart bir verimlilik oranı tespit edilmiş ise bu oran üzerinden gümrük idaresine karşı sorumludur.

Rafineriler için mamul defteri

MADDE 549 – (1) Antrepo stok kayıtlarına yardımcı olmak amacıyla mamul defteri tutulabilir. Bu defterin, bütün mamul çıkış miktarları yazıldıktan sonra toplamı alınır. Elde edilecek sonucun stok defterinin çıkış miktarıyla aynı olması gerekir.

Rafineriler için yıl sonu muvazene işlemleri

MADDE 550 – (1) Çıkış işlemlerine esas alınan miktarlar, gerçek çıkış miktarları olduğundan, vergilendirme yönünden ayrıca bir işlem yapılmaz.

(2) Antrepo işleticisi tarafından tutulan stok kayıtlarının, antrepoya alınan eşya miktarı ile verimlilik oranı uygulandıktan sonra elde edilen ürün miktarını ve dolayısıyla herhangi bir zamanda mevcut eşya stokunu göstermesi gerekir. Gümrük idaresi, bu kayıtları her zaman kontrol edebilir. Ayrıca rafineri idaresinin bilanço dönemi sonunda bilançosu ile stok kayıtları karşılaştırılır.

a) Mamul çıkışlarının karşılaştırılması:

1) Çıkış için tartı pusulaları esas alındığına, vergilendirme bu miktarlar üzerinden yürütüldüğüne ve diğer taraftan rafineri idaresi de muhasebe kayıtlarına intikal ettirdiği miktarları aynı pusulalar uyarınca tespit ettiğine göre; rafineri idaresinin yıllık hesap dönemi sonunda düzenlediği bilanço veya imal raporlarındaki miktarlarla, gümrük idaresince vergileri tahakkuk ettirilen yıllık çıkış miktarları arasında bir fark bulunmaması gerekir.

2) Bu nedenle rafineri idaresi yıl sonunda düzenlediği yıllık imalat raporları, yıllık satış raporları ve bu verilerin yer aldığı yıllık mizan ve bilançolarının yetkililerce tasdik edilmiş birer örneğini gümrük idaresine verir.

3) Gümrük idaresi, tartı pusulalarına istinaden elde ettiği ithalat neticeleriyle, rafineri idaresinin yıl sonu muhasebe işlemlerine göre bulduğu neticeyi karşılaştırır.

4) Karşılaştırma sonucunda, vergileri ödenen ithal rakamları, rafineri idaresinin muhasebe kayıtlarında gösterdiği rakamlara uygunsa, verilen belgeler üzerinde bu husus şerh edilir ve bir dosyaya konularak saklıya kaldırılır.

5) Şayet, muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan fazla ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir. Şayet cevap verilmez veya sebebi izah olunamazsa, bu takdirde aradaki farka isabet eden miktar için vergiler tahakkuk ettirilerek tahsil edilir veya teminatından mahsup edilir.

6) Eğer muhasebeleştirilen miktar, vergileri ödenmiş olan miktardan az ise, onbeş gün içerisinde sebebinin izahı istenilir.

7) Şayet farkın mükerrer vergilendirmeden meydana geldiği veya sair mücbir bir sebebe dayandığı kanıtlanamazsa durum ilgili mercilere intikal ettirmek üzere Müsteşarlığa bildirilir.

b) Rafineri mevcudunun tespiti:

1) Antrepo işleticileri tarafından tutulan stok kayıtlarının rafineri sahasındaki mevcudu her zaman göstermesi zorunludur. Verimlilik oranı da göz önünde bulundurularak tespit edilen miktarlar, rafineri idaresinin yıl sonu envanter rakamları ile karşılaştırılır

2) Karşılaştırma sonucunda kayden antrepo sahasında mevcut görülen miktar ile envanter miktarları arasında bulunacak ve yıllık ithal tutarının % 2'sini aşmayan eksik veya fazlalıklar verim marjı kabul edilir.

Fuar ve sergi yerlerine ilişkin özel hükümler

MADDE 551 – (1) Serbest dolaşımda olmayan eşyanın sergilendiği fuar ve sergiler, özel antrepo sayılır ve izin belgesi düzenlenirken antrepo tipi gösterilir. Fuar ve sergi yerlerinde sergilenmek üzere getirilen eşyaya geçici ithalat rejimi hükümleri uygulanır.

Gümrüksüz satış mağazalarına ilişkin özel hükümler

MADDE 552 – (1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin esaslar, 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmi Gazete'de

yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği hükümlerine tabidir.

(2) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının kuruluş, işleyiş ve eşya satışına ilişkin Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğinde hüküm bulunmayan hallerde bu Yönetmelik hükümleri uygulanır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Geçici Depolama Yeri ve Gümrük Antrepolarına İlişkin Ortak Hükümler

Her geçici depolama yeri ve antrepo için ayrı bir klasör açılması

MADDE 553 – (1) Gümrük idarelerinin gözetim ve denetimi altında bulunan her antrepo ve geçici depolama yeri için bu idarelerde ayrı bir dosya açılır. Bu dosyalarda antrepo izinleri, bu konularda yapılan yazışmalar, antrepoların kapatılmasına ilişkin yazılar ve benzeri belgeler muhafaza edilir. Antrepolar ve geçici depolama yerleri kapatılsa dahi, bu belgeler kapanış tarihinden itibaren beş yıl süre ile saklanır.

Görevli gümrük memurları

MADDE 554 – (1) Geçici depolama yerleri ile genel ve özel antrepolarda, işleticilerin kendi memurlarından başka gümrük memurları da bulunur. Gümrük memurlarının bulunması zorunlu olmayan geçici depolama yerleri ile antrepoları belirlemeye Müsteşarlık yetkilidir.

(2) Gümrük personeli, giriş, çıkış, elleçleme, teşhir, kayıt ve nakil işlerinde gümrük idaresi adına gerekli denetim ve gözetimi yapmak üzere hazır bulunur.

(3) Bu memurlar, giriş ve çıkış kapılarını ve geçici depolama ve antrepo sahasını kolaylıkla gözetim altında tutacak vaziyette hazırlanmış özel yerlerde çalışır ve görevlerinin devamınca işlerinden ayrılmaz.

Güvenlik önlemleri

MADDE 555 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri bulunmayan antrepo ile geçici depolama yerlerinde çift kilit bulundurulması zorunludur.

(2) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların, gümrüğe ait anahtarları gümrük memurlarınca kullanılır ve bu memurlar geçici depolama yeri ve antrepoların her açılıp kapanışında görevli geçici depolama yeri ve antrepo işleticisinin personeli ile beraber bulunarak kapıları birlikte açar, kapatır ve kilit altına alırlar.

(3) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların giriş veya çıkışında kullanılmayan kapıları, gümrük memurlarınca yalnız içerden kilitlenip mühürlenir.

Olağanüstü hallerde çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların açılması

MADDE 556 – (1) Çift kilit altında bulundurulan geçici depolama yeri ve antrepoların kapalı bulunduğu zamanlarda, zorunlu bir sebepten dolayı anahtarların kullanılmasına gerek hasil olduğu takdirde, durum gümrük, ve işletme görevlilerince bir tutanak ile tespit olunur. Bu tutanakta, geçici depolama yeri veya antreponun açılmasına kimin tarafından emir verildiği veya gerek görüldüğü, emri kimin uyguladığı, geçici depolama yeri ve antreponun açılmasından kapanmasına kadar cereyan eden olaylar, geçici depolama yerlerinden ne gibi eşyanın çıkarıldığı veya buraya hangi eşyanın konulduğu belirtilir. Tutanak mümkün olan en kısa sürede gümrük idaresine verilir.

(2) Çift kilitli geçici depolama yeri ve antrepoların böyle bir zorunluluk dolayısıyla açılışında, mümkünse açılmadan evvel, değilse açıldıktan sonra durum gümrük idaresine en hızlı iletişim araçlarıyla bildirilir.

(3) Yangın, sel ve diğer tabii afetler vukuunda, birinci fıkra hükümlerine göre, uygulamadan evvel gerekli tedbir alınarak, geçici depolama yeri ve antrepo açılabilir.

Geçici depolama yeri ve antrepolarına kimlerin girebileceği

MADDE 557 – (1) Geçici depolama yeri ve antrepolarına, görevli memur, hizmetli ve işçilerle, bunların amir ve denetçilerinden ve gümrük müfettiş ve yardımcılarını ile Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevlilerden, yetkilendirilmiş gümrük

müşavirleri ile gümrük müşavirleri ve yardımcılardan, eşya sahipleri veya adlarına harekete yetkili olanlardan ve gümrük idaresince izin verilen şahıslardan başka kimse giremez.

Denetleme

MADDE 558 – (1) Diğer gümrük mevzuatı ve bu Yönetmelik ile belirtilen esasların yerine getirilip getirilmediğini tayin edebilmek üzere gümrük müfettiş ve yardımcılarını ile Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri ile gümrük idare amirleri veya yetkili kılınacak görevliler, görevlerinin gerektirdiği hallerde geçici depolama yeri ve antrepolarda işlemleri, kayıt ve belgeleri incelemeye ve teftiş etmeye, yoklama ve ilgililer hakkında denetleme yapmaya yetkilidirler.

(2) Yukarıdaki fıkrada yazılı yerlerin sahip veya personeli, denetleme yapanlara bu yerleri hemen açmak ve her türlü kolaylığı göstermek, istenilen açıklamaları yapmak ve belgeleri vermek zorundadırlar.

(3) Alanlar tarafından, alınan belgelerin onaylı birer örneği verilir.

(4) Giriş ve çıkış defterleri gibi her zaman kullanılacak olan kayıtlar yerinde incelenir. İnceleme sırasında bu defterler alınması gerektiğinde imza karşılığında alınır, bu takdirde giriş veya çıkış kayıtları, yeniden açılacak defterler üzerinde yürütülür. Bu defterlerin baş tarafına, gümrük müfettiş ve yardımcılarını ile Gümrükler Genel Müdürlüğü kontrolörleri ve stajyer kontrolörleri ile gümrük müdürlüklerince imzaları atılarak bu durum şerh edilir.

(5) Diğer kayıt ve belgeler alınmak istenirse, imza ile verilir.

Yetki

MADDE 559 – (1) Ekonomik gereklilikler ve dış ticaret politikaları dikkate alınarak, geçici depolama yerleri ve gümrük antreposu ile ilgili düzenleme yapmaya, bu Yönetmelikte öngörülmemen sorunların ortaya çıkması halinde bunları inceleyerek sonuçlandırmaya Müsteşarlık yetkilidir.

(2) Müsteşarlık, sınırlarını açık olarak belirtmek kaydıyla, bu Yönetmelik çerçevesinde geçici depolama yeri açma ve işletme izni verme ve kapatma yetkisini gümrük ve muhafaza başmüdürlüklerine devredebilir.

İKİNCİ KISIM

⁸⁹ (31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile kısım başlığı, madde ve madde başlığı değiştirilmiştir.) **Gümrük Müdürlükleri ve Çalışma Zamanı**

Gümrük müdürlükleri ve çalışma saatleri

MADDE 560 – (1) Müsteşarlık kurumsal internet sayfasında yer alan gümrük müdürlükleri yetkilerine göre A ve B sınıfı gümrük müdürlükleri olarak iki sınıfa ayrılır. A sınıfı gümrükler, her türlü gümrük işlemlerini; B sınıfı gümrükler, yalnızca yolcu ve yolcu beraberinde gelen eşya ile Müsteşarlıkça belirlenen gümrük işlemlerini yapmaya yetkilidir.

(2) Her gümrükte günlük kanuni çalışma saatlerinin başlangıç ve sonu, iklim, mevsim ve o yerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Müsteşarlıkça belirlenir. Ancak, Müsteşarlıkça belirlenmeyen durumlarda ilgili Valilikçe yapılan düzenleme uygulanır.

⁸⁹ Başlık ve maddenin değişiklikten önceki halleri: “Çalışma Zamanı

Çalışma saatleri

MADDE 560 – (1) Her gümrükte günlük kanuni çalışma saatlerinin başlangıç ve sonu, iklim, mevsim ve o yerin ihtiyaçları göz önünde bulundurularak Müsteşarlıkça belirlenir. Ancak, Müsteşarlıkça belirlenmeyen durumlarda ilgili Valilikçe yapılan düzenleme uygulanır.”

ÜÇÜNCÜ KISIM

Gümrüklerde İş Takibi ve Gümrük Müşavirleri ile Gümrük Müşavir Yardımcıları

Gümrükte iş takibi

MADDE 561 – (1) Bütün kişiler, gümrük mevzuatı ile öngörülen tasarrufları ve işlemleri bizzat kendileri takip edebilecekleri gibi bu tasarruf ve işlemleri gerçekleştirmek üzere bir temsilci tayin edebilir. Temsilci, temsil edilen kişi namına hareket ettiğini beyan etmek, temsilin doğrudan veya dolaylı olduğunu belirtmek ve sahip olduğu temsilnameyi gümrük idaresine ibraz etmek zorundadır.

(2) Posta yolu ve hızlı kargo taşımacılığına konu, miktar ve değeri Kanunun 225 inci maddesine göre belirlenen eşyanın gümrük işlemleri, posta idaresi ya da hızlı kargo taşımacılığı yapan şirketlerce vekaletname ibraz edilmeksizin, dolaylı temsilci olarak sonuçlandırılabilir.

(3) Gümrük idarelerinde dolaylı temsil yoluyla iş takibini, eşya sahibince verilmiş noter tasdikli vekaletnameyi haiz gümrük müşavirleri yapabilir.

Vekaletnamelerde en az aşağıdaki hususlara yer verilir;

a) Tarafların açık adresleri, vergi daireleri ve vergi daireleri sicil numaraları.

b) Yapılacak işlerin amacı, kapsamı

c) Tarafların Kanunda yer alanlara ilaveten belirlemeleri gereken karşılıklı sorumluluk ve yükümlülükleri.

ç) Vekaletname yeri, tarihi ve varsa süresi.

d) Temsilin türü.

(4) ⁹⁰(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.) Gümrük idarelerinde doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapılabilmesi konusunda aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Gümrük idarelerinde özel hukuk tüzel kişilerinin doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapacak kanuni temsilcileri hariç diğer kişilerde, Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır. Beyanname imzalanabilmesi, tahakkukun tebellüğü ve itiraz gibi hukuki sonuç doğuran tasarruf ve işlemler dahil, tüm gümrük işlemlerinin takibinde; çalıştığı şirket tarafından sigorta ettirildiğine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu aylık sigorta primleri bordrosu, şirketi temsil etmeye yetkili olduğunu gösterir temsil belgesini haiz olması ve temsil belgesinin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanması ve konuya ilişkin Ticaret Sicil Tüzüğü'nün 104 üncü maddesi uyarınca düzenlenen Ticaret Sicil Tasdiknamesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı zorunludur. Özet beyan ve taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini yapacak kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcilerinde söz konusu şartlar aranmaz.

b) Doğrudan temsil yolu ile iş takibi yapacak kişilerin gümrük işlemleri için gerekli BİLGE Kullanıcı Kodu taleplerinde (a) bendinde belirtilen belgeler ilgili gümrük idaresi tarafından aranır. Belgelerin ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi halinde ilgililere kullanıcı kodu verilmez veya bloke konulur.

⁹⁰ **Fıkranın değişiklikten önceki hali:** “(4) Gümrük idarelerinde doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapacak kişiler için, kanuni temsilci olmaları durumu hariç, Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (g) ve (h) dışındaki bentlerinde sayılan şartlar aranır. Bu kişilerin iş takibi yapabilmeleri konusunda aşağıdaki hükümler uygulanır.

a) Beyannamelemlerin imzalanması, tahakkukun tebellüğü ve itiraz gibi hukuki sonuç doğuran tasarruf ve işlemler dışındaki gümrük işlemlerini yürütecek personelin gümrükte iş takibi yapılabilmesi için çalıştığı şirket tarafından sigorta ettirildiğine ilişkin Sosyal Güvenlik Kurumu aylık sigorta primleri bordrosu gümrük idaresine ibraz edilir.

b) 1) Gümrük idarelerinde doğrudan temsil yoluyla iş takibi yapacak kişilerin beyanname imzalayabilmesi, tahakkukun tebellüğü ve itiraz gibi hukuki sonuç doğuran tasarruf ve işlemlerde bulunabilmeleri için (a) bendine ek olarak şirketi temsil etmeye yetkili olduğunu gösterir temsil belgesini haiz olması ve temsil belgesinin Ticaret Sicil Gazetesinde yayımlanması ve konuya ilişkin Ticaret Sicil Tüzüğü'nün 104 üncü maddesi uyarınca düzenlenen Ticaret Sicil Tasdiknamesinin ilgili gümrük idaresine ibrazı zorunludur.”

2) Doğrudan temsil yolu ile iş takibi yapacak kişilerin gümrük işlemleri için gerekli BİLGE Kullanıcı Kodu taleplerinde (a) bendi ve birinci alt bentte belirtilen belgeler ilgili gümrük idaresi tarafından aranır. Belgelerin ibraz edilmemesi veya eksik ibraz edilmesi halinde ilgililere kullanıcı kodu verilmez veya bloke konulur.

c) 1) Devlet, belediye ve özel idarelerle, diğer kamu tüzel kişilerinin memurları idare ve müesseselerine ait eşyanın gümrük işlemlerini takibe yetkilidir.

2) Bu kurumlarda çalışan memurların durumu, gümrüğe resmi bir belge ile ispat olunur. Gümrük işlemlerini takibe yetkili memurların değiştirilmesi halinde bu durum gümrük idarelerine bildirilir. Bu memurların gerek gümrük beyannamelerinde ve gerekse diğer belgeler üzerinde imzalarının yanına kuruluş unvanını eklemeleri gerekir.

ç) Kara, deniz ve havayolu işletmeleri ile nakliyeciler kuruluş temsilcileri, taşıdıkları eşyanın sadece transit işlemlerini doğrudan temsil yoluyla takip edebilir.

(5) Bu maddede belirtilen vekaletname ve temsilnamelerin gümrük idaresine verilmesi ve bunların düzenli bir şekilde saklanması gerekir. Söz konusu vekaletname ve temsilnameleri ibraz etmeyen kişilerin iş takip etmeleri yasaktır.

(6) Eşya sahipleri veya 561 inci maddede belirtilen kişiler tarafından imzalanan beyannameler ile bu beyannameler kapsamı eşya ve söz konusu eşyanın beyan edildiği gümrük rejimine ilişkin hükümlerin uygulanması için gerekli olan belgeler gümrük müşavir yardımcılar tarafından da verilebilir.

(7) Gümrük müşavir yardımcılar, beyanda bulunmak üzere muayenelerde gümrük müşaviri yerine hazır bulunabilir ancak, eşya sahiplerine yapılacak tebliğleri kabul edemez ve onların adına sözlü veya yazılı istek veya itirazda bulunamaz. Vekaletnameleri olmak kaydıyla gümrük işlemleri bitirilmiş eşyayı geçici depolama yeri veya antreopdan çıkarabilir⁹¹.

(8) Gümrük müşavir yardımcılar, gümrüklerde tek başlarına iş takibinde bulunamaz, fatura düzenleyemez.

Bağımsız çalışmayan gümrük müşavirleri

MADDE 562 – (1) Gümrük müşavirleri, gümrük müşavirliği şirketi dışında bir tüzel kişilik bünyesinde çalışmaları halinde sadece çalıştıkları şirketlere ait eşyanın gümrük işlemlerini takip edebilir. Bu durumda söz konusu kişilere 561 inci maddenin dördüncü fıkrasının (a) ve (b) bendi hükümleri uygulanır.

Gümrük müşavirinin yükümlülükleri

MADDE 563 – (1) Gümrük müşavirleri imzaladıkları beyanname ile ilgili cezai hükümlerin uygulanması açısından beyannameye belirtilen bilgiler ile beyannameye ekli belgelerin doğruluğundan ve ilgili rejimin gerektirdiği bütün yükümlülükleri uyulmasından, Kanununun 181 inci maddesinin ikinci fıkrası saklı kalmak kaydıyla, sorumludur.

(2) Gümrük müşavirleri; şahıslarına ve şirketlerine ait ibrazı zorunlu izin belge numarası, şirket adı, imza sirküleri, ticaret sicil gazetesi vb. bilgi ve belgelerde değişiklik olması halinde bunları bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneklerine bildirirler. Söz konusu bilgi ve belgeler dernekler tarafından en geç bir hafta içerisinde ilgili başmüdürlüğe gönderilir. Değişiklik olmayan hallerde ise durum her yılın ikinci ayı içerisinde bir yazı ile gümrük müşavirleri dernekleri vasıtasıyla bağlı bulunulan başmüdürlüğe bildirilir.

(3) Gümrük müşavirleri yanlarında çalışan müşavir yardımcılar ve stajyerlerin görevden ayrılmalari halinde, bunlar için ilişik kesme belgesi düzenler ve yanlarında çalışmaya başlayacaklardan da bu belgeyi arar. İlk defa göreve başlayacak gümrük müşavir yardımcılar ve stajyerler bu hükmün dışındadır. Müşavir yardımcılar ve stajyerlerin göreve başlama ve ayrılmalari, ilgili gümrük müşaviri tarafından bir hafta içinde gümrük müşavirleri derneğine, bu dernek tarafından da bir hafta içinde bağlı bulunulan⁹² gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne yazı ile bildirilir. Söz konusu bildirimlere sigorta müdürlükleri tarafından onaylanmış sigortalı işe giriş bildirgesinin

⁹¹ Fıkarda geçen “eşyanın incelenmesine yönelik her türlü işlemlerde hazır bulunabilir.” ibaresi yürürlükten kaldırılmıştır.

⁹² 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “gümrük başmüdürlüğüne” ifadesi “gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne” olarak değiştirilmiştir.

bir örneği eklenir. Stajyerlik ve gümrük müşavir yardımcılığı için gerekli üç yıllık sürelerin hesaplanmasında sigortalı olarak işe başlama tarihi ve sigortalı olarak çalışılan süre dikkate alınır.

(4) Herhangi bir gümrük müşavirliği şirketine bağlı olmaksızın müstakil olarak dolaylı temsilci sıfatıyla gümrük işlemlerini takip eden gümrük müşavirleri, gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri her tür gelir için hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluş ya da taşımacılara serbest meslek makbuzu düzenlemek zorundadır. Bu kişilerin yaptıkları hizmet karşılığında başka bir şirket veya kişi fatura, makbuz veya benzeri belge düzenleyemez.

(5) Şirketler gördükleri hizmet karşılığında elde edecekleri gelirleri için gümrük beyannamesinde hesabına beyanda buldukları kişi veya kuruluşlara şirketleri adına fatura kesmek ve bunu muhasebe kayıtlarında göstermek zorundadır.

(6) Gümrük müşavirleri mesleki faaliyetlerini gerçek kişi olarak veya tüzel kişilik oluşturarak sürdürebilirler. Tüzel kişilik ortağı olan gümrük müşavirleri gerçek kişi olarak mesleki faaliyette bulunamazlar.⁹³(31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile son cümle değiştirilmiştir.) Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklere müşavir yardımcıları da ortak olabilir.

Çalışma yeri

MADDE 564 – (1) Gümrük müşavirleri, tebligat adresleri ve çalışma yerlerini o yerin bağlı olduğu gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne ve ilgili gümrük müşavirleri derneğine yazı ile bildirir. Birden fazla gümrük müşaviri bir tüzel kişilik oluşturarak çalıştıkları takdirde de, durumları hakkında aynı şekilde ilgili başmüdürlüğe ve derneğe bilgi verirler.

(2) Gümrük müşavirlerinin çalışma yeri, gümrük işleri nedeniyle kendilerine yapılacak tebligat için yerleşim yeri ve bu merkezin bulunduğu gümrüğün bağlı olduğu başmüdürlük veya başmüdürlük bulunmayan yerlerde müdürlük bölgesi için devamlı iş çevresi sayılır.

(3) Çalışma yeri dışında diğer başmüdürlükler ve bağlantılarında iş takibi yapmak isteyen gümrük müşavirleri iş takibine başlamadan önce bu durumu ilgili gümrük müdürlüğüne bildirir.

(4) Çalışma yerinin değiştirilmesi, Müsteşarlıkça verilen Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi/Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesinin değiştirilmesi ile mümkündür.

Gümrük müşavirliği veya gümrük müşavir yardımcılığı izin belgesinin kaybedilmesi

MADDE 565 – (1) Gümrük müşavirleri veya gümrük müşavir yardımcıları, izin belgelerini kaybetmeleri halinde, kayıp ilanını içeren gazete ve gerekli belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneklerine bu durumu dilekçe ile bildirirler. Yeniden izin belgesi düzenlenmesi ile ilgili işlemler Dernekler aracılığıyla yürütülür.

Gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcılığı giriş sınavı

MADDE 566 – (1) Sınavların zamanı ve başvuru koşulları en az bir ay önce ilan edilir.

(2) Gümrük müşavirliği sınavı, ön eleme ve mesleki yeterlilik yazılı olmak üzere iki aşamada yapılır.

(3) Ön eleme sınavı Yükseköğretim Kurulu Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi veya sınav yapan diğer resmi kuruluşlar tarafından yapılır. Müsteşarlık ile yapılacak protokol çerçevesinde; testlerin hazırlanması, uygulanması ve değerlendirilmesi işlemleri sınavı yapan kuruluşlar tarafından yürütülür.

(4) Gümrük müşavirliği ön eleme sınavını kazananlar, Müsteşarlıkça tayin edilecek yer ve zamanda mesleki yeterlilik sınavına tabi tutulur.

(5) Gümrük müşavir yardımcılığı için yalnız yazılı sınav yapılır.

⁹³Cümlenin değişiklikten önceki hali: “Gümrük müşavirlerince kurulan tüzel kişiliklere müşavir yardımcıları sonradan ortak olabilir.”

Sınav konuları

MADDE 567 – (1) Gümrük müşavirliği ön eleme sınavı aşağıdaki konulardan yapılır;

a) Gümrük Kanunu ve gümrük mevzuatının uygulanmasına ilişkin ikincil düzenlemeler,

b) 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu ve bu Kanuna ilişkin ikincil düzenlemeler,

c) Dış ticaret ve kambiyo mevzuatı,

ç) Gümrüğe ilişkin iktisadi, ticari ve mali konular, uluslararası anlaşmalar ile Avrupa Birliği mevzuatının gümrüğe ilişkin hükümleri,

d) Türk Gümrük Tarife Cetveli ve İzahnâmesi.

(2) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavında ise, soruların % 20'si Türkçe, matematik, Atatürk İlkeleri ve İnkılâp Tarihi ile vatandaşlık bilgisi konularını içeren genel yetenek ve genel kültür sorularından, % 80'i ise birinci fıkranın (a) ve (b) bentlerinde yer alan konulara ilişkin sorulardan oluşur.

Değerlendirme

MADDE 568 – (1) Sınav sonuçlarının değerlendirilmesi yüz tam puan üzerinden yapılır.

(2) Bu değerlendirme sonucunda gümrük müşavirliği ön eleme ve mesleki yeterlilik sınavlarının her birinden yetmiş veya üzerinde puan alanlar başarılı sayılır.

(3) Gümrük müşavir yardımcılığı sınavında altmış veya üzerinde puan alanlar gümrük müşavir yardımcısı olmaya hak kazanırlar.

Sınav Kurulu ve görevleri

MADDE 569 – (1) Mesleki yeterlilik sınav kurulu, Müsteşarlığın bağlı olduğu Bakan tarafından belirlenir. Kurul, Müsteşarlık temsilcilerinden seçilen bir üyenin başkanlığında Müsteşarlardan üç, Dış Ticaret Müsteşarlığından bir, üniversite öğretim üyelerinden bir ve Gümrük Müşavirleri Dernek Başkanlarından bir olmak üzere altı kişiden oluşur.

(2) Kurul, mesleki yeterlilik sınavının yürütülmesini sağlamak ve sınav sonuçlarını değerlendirmekle görevlidir.

Sınavların yürütülmesi

MADDE 570 – (1) Sınava giriş belgesi ve bununla birlikte geçerli bir kimlik belgesi ibraz edemeyenler sınava alınmazlar.

(2) Sınavda kopya çekenler, kopya verenler veya bunlara teşebbüs edenler hakkında tutanak düzenlenir ve bunların sınavları geçersiz sayılır.

(3) Sınava katılma koşullarını taşımadıkları halde sınava girenlerin sınav sonuçları geçersiz sayılır.

Sınav sonuçlarının duyurulması ve sonuçlara itiraz

MADDE 571 – (1) Gümrük müşavirliği sınavları ile gümrük müşavir yardımcılığı sınav sonuçları sınav kurulunca Müsteşarlığın kurumsal internet sayfasından duyurulur.

(2) Sınav sonucunun duyurulduğu tarihten itibaren on gün içinde Müsteşarlığa başvurularak sınav sonuçlarına itiraz edilebilir.

(3) Sınav kurulu itirazları en geç otuz gün içinde değerlendirerek sonucu adaylara yazı ile tebliğ eder.

Mesleki yeterlilik sınavı

MADDE 572 – (1) Mesleki yeterlilik sınavı elli soru üzerinden test yöntemiyle yapılır.

(2) Bu sınav, ön eleme sınav konuları ile birlikte Türk Gümrük Tarife Cetveli, tarife politikaları ve bunlarla ilgili mevzuatı kapsar.

Gümrük müşavirlerine ve müşavir yardımcılara verilecek belgeler ve tutulacak sicil kayıtları

MADDE 573 – (1) Sınavda başarı gösteren gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları Müsteşarlıkça talep edilen belgelerle birlikte ilgili Gümrük Müşavirleri Derneğine başvurur. Bu belgelerin Dernek tarafından Müsteşarlığa teslimini müteakip Müsteşarlık tarafından fotoğraflı İzin Belgesi düzenlenir. Bu kişiler ancak izin belgelerini aldıktan sonra mesleki faaliyette bulunabilir.

(2) Fotoğraflı izin belgeleri, ilgililerce gümrük idarelerinde buldukları süre içerisinde görülebilecek şekilde üzerlerinde bulundurulur.

(3) Müşavirlerin çalışma yeri olan başmüdürlük ve müdürlükçe gümrük müşavirleri ve gümrük müşavir yardımcıları için fotoğraflı bir sicil kütüğü tutulur.

(4) Gümrük müşavirlerine verilecek izin belgeleri 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca ruhsat harcına tabidir.

(5) Sınavsız gümrük müşaviri ve gümrük müşavir yardımcısı olabileceklerden Gümrük Müşavirliği İzin Belgesi veya Gümrük Müşavir Yardımcılığı İzin Belgesi almak isteyenlerin İzin Belgesi müracaatları, faaliyette bulunmak istedikleri bölgedeki Gümrük Müşavirleri Derneği vasıtasıyla yapılır ve adına düzenlenen İzin Belgesi aynı dernek aracılığıyla kişiye teslim edilir.

DÖRDÜNCÜ KISIM

Yetkilendirilmiş Gümrük Müşavirleri

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri

MADDE 574 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri, Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrasının (c) bendine istinaden ekonomik etkili gümrük rejimleri, nihai kullanım, basitleştirilmiş usul uygulamaları ve diğer gümrük işlemlerinin doğru olarak uygulanmasını sağlamak için Müsteşarlıkça belirlenen tespit işlemlerini yapmak üzere yetkilendirilen ve 576 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan gümrük müşaviridir.

(2) Birinci fıkrada geçen tespit işlemlerine ilişkin usul ve esaslar ile yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin çalışma usul ve esasları Müsteşarlıkça yayımlanan tebliğ ve genelgelerle belirlenir.

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirinin sorumluluğu

⁹⁴(2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile değiştirilmiştir.)

MADDE 575 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, yapmış oldukları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin düzenlenen raporların ve onayladıkları EUR.1/EUR.MED ve A.TR dolaşım belgelerinin doğruluğundan sorumludur. Yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartları

MADDE 576 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilecek kişilerin aşağıda belirtilen niteliklere sahip olmaları gerekir:

a) Kanununun 228 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri ile geçici 5 inci maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak ya da Kanununun 228 inci maddesinin birinci fıkrası ile geçici 5 inci maddesinin birinci ve ikinci fıkrası uyarınca hak sahibi olup, en az yedi yıl süre ile gümrük müşavirliği izin belgesine sahip olmak,

b) Son beş yıl içinde Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca kesinleşmiş geçici olarak mesleki faaliyetten alıkoyma cezası almamış olmak,

⁹⁴**Maddenin değişiklikten önceki hali:** “**MADDE 575** – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri, yapmış oldukları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin düzenlenen raporların doğruluğundan sorumludur. Yaptıkları tespit işlemleri ve bunlara ilişkin raporların doğru olmaması halinde, tespit işleminin kapsamı ile sınırlı olmak üzere, ziyaa uğratılan vergilerden ve kesilecek cezalardan yükümlü ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludurlar.”

c) Dolaylı temsil suretiyle gümrük idarelerinde iş takip etmemek ve bu amaçla kurulmuş tüzel kişilere ortak olmamak,

ç) Tespit işlemlerinin yapılacağı kişiler ve antrepo işleticileri ile ortaklık ve çalışan statüde ilişkisi bulunmamak.

(2) Birinci fıkrada sayılan niteliklere sahip olan gümrük müşavirleri gerekli evraklarla Müsteşarlığa müracaat ederek Yetkilendirilmiş Gümrük Müşaviri Yetki Belgesi alır.

Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalışılan süreler

MADDE 577 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince özel ve genel antrepo eşya giriş ve çıkış işlemlerinin tespitiyle ilgili olarak görevlendirilen kişilerin, Kanunun 227 nci maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bendlerinde belirtilen şartları haiz olmaları kaydıyla, yetkilendirilmiş gümrük müşavirleri yanında çalıştıkları süreler, anılan maddenin (g) bendinde belirtilen staj süresinden sayılır. Bu kişilerin gümrük müşavir yardımcısı olmaları durumunda, anılan Kanunun 228 inci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen şartları haiz olmaları kaydıyla, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri yanında çalıştıkları süreler değerlendirmeye alınır.

⁹⁵*(02/07/2010 tarih ve 27629 sayılı R.G.'de yayımlanan yönetmelik ile madde ve madde başlığı değiştirilmiştir.)*

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine uygulanacak cezalar ve yetki belgesi iptali

MADDE 578 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan tespit işlemlerine ilişkin olarak mevzuata aykırı durumların belirlenmesi halinde haklarında Kanunun geçici 6 ncı maddesi hükümleri uygulanır.

(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi, tespit işlemleri ile ilgili olarak Müsteşarlıkça belirlenen asgari fiyatın altında hizmet verilmesi, görevin bağımsızlık, tarafsızlık ve dürüstlikle yapılmaması veya kusurlu olarak yapılması ya da Kanunda yer alan mesleğin genel prensiplerine aykırı harekette bulunulması veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğunun tespit edilmesi durumlarında yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri iptal edilir. Bu şekilde yetki belgeleri iptal edilen gümrük müşavirlerine beş yıl süreyle tekrar yetki belgesi verilmez.

(3) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgesinin iptal edilmesi, ayrıca Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca disiplin cezası verilmesine engel teşkil etmez.

ONUNCU KİTAP Cezalar

BİRİNCİ KISIM Genel Hükümler

Ceza koyan çeşitli kanunlara göre takibat yapılması

MADDE 579 – (1) ⁹⁶Bir fiilin hem Kanunun hem de kaçakçılıkla mücadele veya diğer ceza koyan kanunların kapsamına girebilecek olması durumunda, idare amiri

⁹⁵ **Başlık ve maddenin değişiklikten önceki halleri:**

Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerine uygulanacak disiplin cezaları

MADDE 578 – (1) Yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerince yapılan tespit işlemlerinin doğru olmadığı veya dönemsel tespit işlemlerinin zamanında yapılmadığının belirlenmesi halinde haklarında Kanunun geçici 6 ncı maddesi uyarınca işlem yapılır.(2) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri olabilme şartlarından birinin kaybedilmesi, tespit işlemleri ile ilgili olarak Müsteşarlıkça belirlenen asgari fiyatın altında hizmet verdiği veya dolaylı temsil suretiyle faaliyet gösteren gümrük müşavirleriyle ya da tespit işlemini yaptıran yükümlü ile doğrudan veya dolaylı iş ilişkisi içinde olduğu tespit edilen yetkilendirilmiş gümrük müşavirlerinin yetki belgeleri iptal edilir. Bu şekilde yetki belgeleri iptal edilen gümrük müşavirlerine beş yıl süreyle tekrar yetki belgesi verilmez.

durumu inceleyerek olay dolayısıyla, aynı zamanda diğer kanunlara göre işlem yapılıp yapılmayacağını tespit eder.

(2) Soruşturma veya kovuşturma sonucunda Kanunda tayin edilen cezalardan daha ağır bir para cezasına karar verildiği ve bu karar kesinleştiği takdirde hükmolunan paranın tahsili şartıyla Kanuna göre verilmiş olan ceza kaldırılır ve alınmış olan para geri verilir.

Ceza kararlarının verilmesi, tebliği ve kayda geçirilmesi

MADDE 580 – (1) Kanunun 234 ila 241 inci maddelerine göre hükmedilecek para cezalarına, gümrük işleminin yapıldığı gümrük idare amirleri veya yardımcıları tarafından gerekçesi de belirtilmek suretiyle karar verilir.

(2) Kanununun 234 üncü maddesinde belirtildiği üzere beyana göre ⁹⁷ortaya çıkarılan farklardan ötürü ceza alınması gereken hallerde bu husus ilgili memur tarafından idare amirine bildirilir. Teftiş veya kontrol sırasında meydana çıkarılan farklar ise, ayrı bir yazı ile ceza kararını verecek idare amirine bildirilir.

(3) Ceza kararları, olay açıklanmak suretiyle gerekçeli bir şekilde üç nüsha halinde yazılır. Bir nüshası yazı ile yükümlüye tebliğ olunur. Diğer iki nüshadan biri beyannameye eklenir, diğeri sıra numarası altında bir klasör içinde saklanır.

(4) İlgili memurlarca yapılacak ceza teklifleri, idare amirlerince uygun görülmediği takdirde gerekçesi gösterilmek suretiyle aynı şekilde karara bağlanır.

(5) Gümrük Kanununun 234 üncü maddesi ile Katma Değer Vergisi Kanununun 51 inci ve Özel Tüketim Vergisi Kanununun 16 ncı maddesi hükümlerine dayanılarak verilecek cezaların ayrı ayrı karara bağlanması gerekir.

(6) Kararlar tarih sırasına göre numara verilerek elektronik ortamda kayda alınır. Ceza Kararları ve Kesinleşmiş Ceza Borcu Takip Programı bulunan idarelerde ayrıca defter tutulmaz. Kararların kesinleşip kesinleşmediği izlenerek bu durumları anılan deftere kaydolunur.

Para cezalarının dağıtımı

MADDE 581 – (1) Para cezalarının dağıtımı, cezayı gerektiren tarife, kıymet veya miktar farkından kaynaklanan gelir eksikliği tespit edilen ilk beyanname için yapılır. Aynı nitelikteki işlemin diğer beyannamelere yansıtıldığı durumlarda, ortaya çıkarılan olayın yaygınlaştırılması söz konusu olduğundan muhbir ikramiyesi verilmez.

(2) Kanunun 233 üncü maddesi uyarınca ödeme yapılmadan önce hak sahiplerinden, para cezalarının geri verilmesi halinde kendilerine ödenen tutarın geri verileceğine dair bir taahhütname alınır.

İKİNCİ KISIM

Vergi Kaybına Neden Olabilecek İşlemlere Uygulanacak Cezalar

Kanunun 234 üncü maddesi uyarınca ceza takdirinde göz önünde bulundurulacak hususlar

MADDE 582 – (1) Ceza uygulamasında, eşyanın, gümrük tarife istatistik pozisyonu konusunda yeterli bilgi bulunmadığı takdirde eşyanın girdiği tarife pozisyonundaki en düşük vergi oranı esas alınır.

(2) Miktar noksanlığına ilişkin para cezalarının takdirinde eşyanın tabiatından veya hava etkilerinden doğan farklar yükümlünün lehine olarak dikkate alınır.

⁹⁶ 23/5/2011 tarih ve 27942 sayılı RG'de yayımlanan yönetmelik ile "kovuşturma yapılıp yapılmayacağını, yetkili bir organ tarafından kovuşturmaya başlanıp başlanmadığını" ibaresi, "işlem yapılıp yapılmayacağını" olarak değiştirilmiştir.

⁹⁷ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.' de yayımlanan yönetmelik ile "meydana çıkarılan farklar" ifadesi "ortaya çıkarılan farklar" olarak değiştirilmiştir.

Özet beyan hükümlerinin ihlali

MADDE 583 – (1) Kanununun 237 nci maddesinin uygulanmasında dökme ve dökme olmayan eşya ayrımında eşyanın miktar ve niteliği ile sayılabilir olması esas alınır.

(2) Kap adedi itibariyle tamam çıkan ancak sayı, baş, ağırlık gibi ölçülerinde eksiklik veya fazlalık olan eşya için takibat yapılmaz.

(3) Eksiklik veya fazlalıklar hakkında yapılan takibatın sonucundan taşıtların sahipleri, kaptanları veya acenteleri sorumlu olacağından, takibat sonuçlanmadan beyan sahibi tarafından bu eşya hakkında bir gümrük beyanında bulunulmak istenilmesi halinde;

a) Takibatın eksiklikle ilgili olması halinde fiilen bulunan miktar üzerinden işlem yapılır.

b) Takibatın fazlalıkla ilgili olması halinde fazla bulunan miktar verilmez. Ancak, eşyanın saklanması masraflı ve külfetli olması halinde bu eşya sahibine yed-i emin olarak teslim edilebilir.

(4) Müsaderesi gereken özet beyan fazlası eşya için gümrük idare amiri başkanlığında, varsa bir müdür yardımcısı, bir muayene memuru ve bir gümrük memurundan oluşan heyet marifetiyle müsadere kararı alınır. Müsadere kararı alınan eşya hakkında tasfiye hükümleri uygulanır.

(5) Özet beyan eksikliklerinde uygulanacak ceza miktarları, eksikliğin tamamı üzerinden İthalat Rejim Kararı eki listelerde yer alan gümrük vergisi oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanır.

ÜÇÜNCÜ KISIM Usulsüzlüklere İlişkin Cezalar

Usulsüzlük Cezası

MADDE 584 – (1) Ek-82’de yer alanlarla Müsteşarlıkça yayımlanan diğer Yönetmelik ve Tebliğlerde açıkça belirlenen fiilleri işleyenlere, Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası hükmü uyarınca 60 TL usulsüzlük cezası uygulanır.

ONBİRİNCİ KİTAP İtirazlar

Başvuru ve inceleme

MADDE 585 – (1) Yükümlüler, kendilerine tebliğ edilen gümrük vergileri, cezalar ve idari kararlara karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir üst makama sunulmak üzere ilgili gümrük idaresine, üst makam yoksa aynı makama verecekleri, gerekçelerini de açıkça gösteren bir dilekçeyle itiraz edebilirler.

(2) İtiraz dilekçesini alan gümrük idaresi, itiraza ilişkin dilekçeyi öncelikle şekil yönünden inceler. Bu incelemede, başvurunun süresi içinde yapılıp yapılmadığı ile dilekçeyi verenin yükümlü veya onun temsilcisi olup olmadığına bakılır, uygun olmayan başvurular reddedilerek yükümlüye bildirilir.

(3) Bir üst makama sunulmak üzere verilen itiraz dilekçesi, gümrük idaresinin mütalaası ve gerekli bilgi ve belgelerle birlikte üst makama gönderilir.

(4) Bu Yönetmelik uyarınca yapılacak itirazların süresi içerisinde olup olmadığının tespitinde;

a) Taahhütlü olarak posta yolu ile yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin postaya verildiği tarih,

b) Posta yolu ile veya doğrudan ilgili gümrük idaresine yapılacak itirazlarda, itiraz dilekçesinin itirazın yapıldığı gümrük idaresinin kaydına giriş tarihi, dikkate alınır.

İtirazların karara bağlanması

MADDE 586 – (1) İtirazlar, anlaşmazlığa konu beyanname ve sair her türlü belge ile eşyadan alınacak örnek, örnek alınması mümkün olmayan hallerde eşyanın kendisi veya fotoğraf, katalog, prospektüs gibi eşyayı görmeden fikir verecek diğer belgelerin incelenmesi veya gerek duyulması halinde ilgili gümrük idaresinin mütalaası

da alınmak suretiyle otuz gün içinde karara bağlanarak ilgili kişiye tebliğ edilir. Otuz gün içerisinde karar alınmadığı durumlarda Kanununun 6 ncı maddesinin ikinci fıkrası uygulanır.

İtirazların karara bağlanmasından önce eşyanın çekilebilmesi

MADDE 587 – (1) Yükümlüler, mercilerince verilecek kararlardan önce, ihtilaf konusu eşyayı çekmek isterlerse, aşağıda yazılı şartlarla istekleri kabul olunur ve eşyanın çekilmesine izin verilir.

a) Kararların yükümlüce tebellüğ edilmiş olması ve taleplerinin bir dilekçe ile gümrüğe verilmiş olması,

b) Yükümlünün beyanına göre yapılan vergi tahakkukları ile gümrük idaresince tahakkuk ettirilen bütün vergiler arasındaki farkın ve para cezalarının teminata bağlanması,

c) Uyuşmazlığın idari yargı merciine intikali halinde bu hususun belgelenmesi,

ç) İdarece gerekli görülecek her türlü bilgi veya belgenin sunulması.

(2) Vergi tahakkukunun kesinleşmesinden önce idare ile yükümlü arasında çıkan uyuşmazlık yürürlükteki yasaklama ve kısıtlama hükümlerini ihlal eder mahiyette olduğu takdirde bu madde hükmü uygulanmaz.

(3) Birinci fıkranın (b) bendinin uygulanmasında düşük kıymet beyanı şüphesiyle kıymet araştırması yapılan hallerde, araştırmanın bu maddenin uygulanmasının talep edildiği tarihten itibaren bir yılda sonuçlanmaması halinde, gümrük idaresinde mevcut verilere göre işlem sonuçlandırılır. Bu süreden sonra alınan cevaplar çerçevesinde vergi farkı ortaya çıkan hallerde gerekli işlemler yerine getirilir.

Tahlile itiraz ve ikinci tahlil

MADDE 588 – (1) a)⁹⁸ (30/04/2011 tarih ve 27920sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Yönetmelik ile değişik)İlgili kişilerce 203 üncü maddeye göre tebliğ edilen tahlil sonuçlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bir dilekçe ile itiraz edilebilir.

b) Dilekçede, beyanname numarası ve tescil tarihi ile eşyanın cins ve türü, tahlile ne yönden itirazda bulunulduğu, gözlemci kimyager bulundurulup bulundurulmayacağı, bulundurulacaksa adı soyadı ve adresi gösterilir.

c) İdarece yapılan inceleme sonunda, itirazın kanuni süresi içinde yapıldığı ve eşyanın örneklerinin henüz gümrükte bulunduğu tespit olunursa, ikinci tahlil için 500 TL ücret alınır.

ç) (2/12/2010 tarih ve 27773 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile eklenmiştir.) Numuneden kaynaklanan nedenlerden dolayı itiraz edilmesi halinde, beyan sahibi veya temsilcisi huzurunda ek-25’te yer alan tutanak tanzim edilerek tekrar alınan numune ile birinci tahlil tekrarlanır.

İkinci tahlilin yapılacağı yer ve katılacaklar

MADDE 589 – (1) a) İtiraz üzerine, birinci tahlilin yapıldığı gümrük laboratuvarında görevli olan ve ilk tahlili yapan kimyager dışındaki iki kimyager tarafından ikinci tahlil yapılır. Yükümlünün talebi halinde, gümrük idareleri, gümrük kimyageri olmayan, bir gözlemci kimyagerin de ikinci tahlilde bulunmasına izin verir.

b) Gözlemci kimyager yapılan duyuruya rağmen gelmediği takdirde tahlil gıyabında yapılır.

c) Birinci tahlilin gümrük laboratuvarları haricinde bir laboratuvarda yapılmış olması halinde ikinci tahlil gümrük ve muhafaza başmüdürlüğünce uygun görülecek bir laboratuvarda yaptırılır.

İkinci tahlil sonucu

MADDE 590 – (1) İkinci tahlil sonucu, eşyanın teknik özellik ve niteliklerinin tayin ve tespiti bakımından kesindir. Bu sebeple, yükümlülere ikinci tahlil sonucu ile bu

⁹⁸ **Bendin değişiklikten önceki hali:** “İlgili kişilerce 210 uncu maddeye göre tebliğ edilen tahlil sonuçlarına karşı tebliğ tarihinden itibaren onbeş gün içinde gümrük ve muhafaza başmüdürlüğüne bir dilekçe ile itiraz edilebilir.”

sonuca göre yapılan tarife uygulaması ve tahakkuk ettirilen vergiler duyurulur.

ONİKİNCİ KİTAP **Geçici ve Son Hükümler**

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 591 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla 31/5/2002 tarihli ve 24771 Mükerrer sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Gümrük Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Genel antrepoların yeni duruma uyumu

GEÇİCİ MADDE 1 – Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden önce açılmış olan ve 519 uncu maddenin ikinci ⁹⁹ve üçüncü fıkralarında yazılı şartları taşımayan genel antrepolar bu Yönetmeliğin yayımından itibaren bir yıl içinde bu hükümlere uygun hale getirilir.

Elektronik işlemler ve elektronik başvuru

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Özet beyan ve gümrük beyannamesine ilişkin sistemde gerekli değişikliklerin ¹⁰⁰aşamalı olarak tamamlanacağı ¹⁰¹1/1/2012 tarihine kadar yürürlükten kaldırılan Gümrük Yönetmeliği hükümlerine göre uygulamaya devam edilir.

(2) Bu Yönetmelik ile gümrük idaresine elektronik yolla yapılacağı belirtilen her türlü başvuru, buna ilişkin altyapı sağlanana kadar yazılı olarak da kabul edilir.

Yürürlük

MADDE 592 – Bu Yönetmelik 7/10/2009 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 593 – Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan yürütür.

⁹⁹ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “fıkrası, üçüncü fıkrasının (a) ve (b) bentlerinde” ifadesi “ve üçüncü fıkralarında” olarak değiştirilmiştir.

¹⁰⁰ 31/3/2010 tarih ve 27538 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “yapılmasını teminen 1/4/2010” ifadesi “aşamalı olarak tamamlanacağı 1/1/2011” olarak değiştirilmiştir.

¹⁰¹ 31/12/2010 tarih ve 27802 sayılı R.G.’ de yayımlanan yönetmelik ile “1/1/2011” ibaresi “1/1/2012” olarak değiştirilmiştir.